

KESKO

tervetuloa

MARKET
ELEE

8-21

1-18

2-18

MARKET

ANTTILA

APTEEKKI

FennO

KUUSI

Danske Bank

KESKON
VUOSI

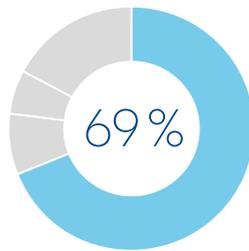
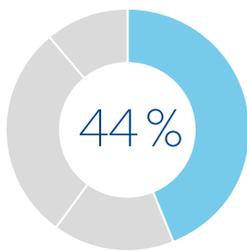
2012

TOIMIALAT

RUOKAKAUPPA

OSUUS KONSERNIN
LIIKEVAIHDOSTA

OSUUS KONSERNIN
LIIKEVOITOSTA
ILMAN KERTALUONTEISIA
ERIÄ

LIIKEVAIHTO

LIIKEVOITTO
ILMAN KERTALUONTEISIA
ERIÄ

4 311
Milj. €

168,4
Milj. €

MUUTOS

+3,1 %

MUUTOS

-3,8
Milj. €

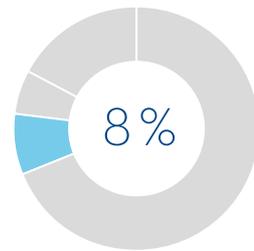
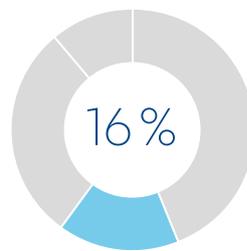
PÍRKKA

KESPRO

KÄYTTÖTAVARA- KAUPPA

OSUUS KONSERNIN
LIIKEVAIHDOSTA

OSUUS KONSERNIN
LIIKEVOITOSTA
ILMAN KERTALUONTEISIA
ERIÄ

LIIKEVAIHTO

LIIKEVOITTO
ILMAN KERTALUONTEISIA
ERIÄ

1 603
Milj. €

19,8
Milj. €

MUUTOS

+2,5 %

MUUTOS

-16,8
Milj. €

ANTILA

citymarket.fi

NETANTILA.COM

KODIN 1

INTERSPORT

kesport

MUSTA PÖRSSI

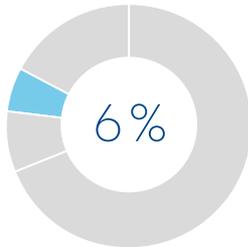
KOOKENKÄ

TAKAUPPA

OSUUS KONSERNIN
LIKEVOITOSTA

OSUUS KONSERNIN
LIKEVOITOSTA
ILMAN KERTALUONTEISIA
ERIÄ

LIKEVOITTO

27

LIKEVOITTO
ILMAN KERTALUONTEISIA
ERIÄ

13,6

Milj. €

MUUTOS

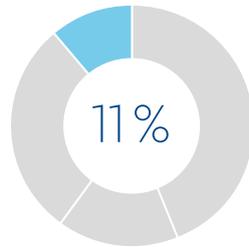
-1,1 %

-13,0

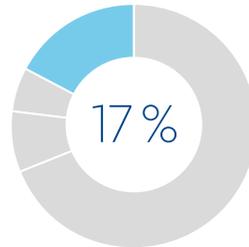
Milj. €

AUTO- JA KONEKAUPPA

OSUUS KONSERNIN
LIKEVAIHDOSTA

OSUUS KONSERNIN
LIKEVOITOSTA
ILMAN KERTALUONTEISIA
ERIÄ

LIKEVAIHTO

1 114

Milj. €

MUUTOS

-5,1 %

LIKEVOITTO
ILMAN KERTALUONTEISIA
ERIÄ

42,1

Milj. €

MUUTOS

-9,7

Milj. €

K-RAUTA

RAUTIA

MATALOUS

K-PAYTA

BM
BYGGMAKNER

Rautakesko
Yrityspalvelu

SSS
ENUKAI

OMA
СТРОИТЕЛЬНЫЕ МАТЕРИАЛЫ
ИНСТРУМЕНТЫ
www.oma.fi

KONEKESKO

YAMAHA

YAMARIN

CASE
CONSTRUCTION

Kubota

CLAAS

NEW HOLLAND
CONSTRUCTION
BUILT AROUND YOU

STILL

SENEBOGEN

KONSERNI

- 1** Kesko lyhyesti
- 2** Vuosi 2012 lukuina
- 4** Pääjohtajan katsaus
- 6** Visio ja arvot
- 8** Strategiset tavoitteet

TOIMIALAT

- 12** Ruokakauppa
- 18** Käyttötavarakauppa
- 24** Rautakauppa
- 30** Auto- ja konekauppa

YHTEISET TOIMINNOT

- 36** Vastuullisuus
- 44** K-Plussa
- 46** Henkilöstö
- 48** K-kauppiasura
- 50** Kauppapaikkatoiminta

HALLINNOINTI

- 52** Keskon hallinnointiperiaatteet – Corporate Governance
- 60** Hallitus
- 62** Konsernijohtoryhmä

TILINPÄÄTÖS

- 64** Tilinpäätöksen sisällysluettelo
- 65** Hallituksen toimintakertomus
- 71** Konsernin keskeiset tunnusluvut
- 76** Osakeomistuksen jakautuminen
- 79** Konsernitilinpäätös (IFRS)
- 83** Konsernitilinpäätöksen liitetiedot
- 127** Emoyhtiön tilinpäätös (FAS)
- 139** Osakkeet ja osakkeenomistajat
- 141** Tietoa Keskosta sijoituskohteena
- 142** Tietoa osakkeenomistajille

KESKO LYHYESTI

Kesko on arvostettu kaupan alan pörssiyhtiö. Se johtaa asiakkaiden arvostamia vähittäiskauppaketteja ja tuottaa tehokkaasti vähittäiskauppakettujen ostotoiminnan, logistiikan, verkostokehityksen ja tiedonhallinnan palvelut. Kesko toimii ruoka-, käyttötavara-, rauta- sekä auto- ja konekaupassa. Sen toimialayhtiöt ja ketjut toimivat tiiviissä yhteistyössä kauppiaasyrittäjien sekä muiden kumppaneiden kanssa. Keskon ketjutoimintaan kuuluu noin 2 000 kauppa Suomessa, Ruotsissa, Norjassa, Virossa, Latviassa, Liettuassa, Venäjällä ja Valko-Venäjällä.

Kesko ja K-kauppiat muodostavat K-ryhmän, jonka vähittäismyynti vuonna 2012 oli noin 12 mrd. euroa (alv 0 %). K-ryhmä työllistää noin 45 000 henkeä.

VAHVIMMAT OSAAMISALUEEMME

- Kaupakonseptien ja brändien kehittäminen ja johtaminen.
- Kauppapaikkaverkoston kehittäminen, omistaminen ja hallinta.
- Tehokas osto ja logistiikka.
- Kansainvälinen vähittäiskauppa-osaaminen.
- Kauppiaasyrittäjyyden ja ketjutoiminnan tehokas yhdistäminen.
- Keskitettyjen voimavarojen ja suuruus-etuisten hyödyntäminen.

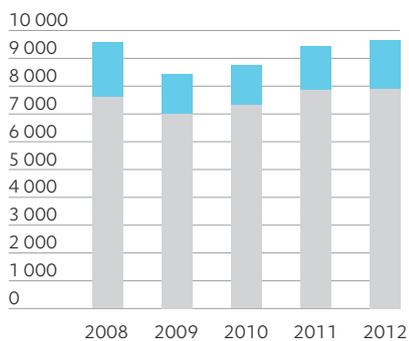
KESKOLLA TOIMINTAA KAHDEKSASSA MAASSA

- Suomi: Kaikki toimialat.
Kauppoja 1 535.
- Ruotsi ja Norja: Rakentamis- ja sisustus-
tuotteiden kauppa.
Kauppoja 127.
- Baltia: Rakentamis- ja sisustustuotteiden kauppa, konekauppa, huonekalukauppa ja etäkauppa.
Kauppoja 46.
- Venäjä, pääosin Pietarin ja Moskovan alueet: Rakentamis- ja sisustustuotteiden kauppa, urheilukauppa, ruoka-
kauppa, konekauppa.
Kauppoja 44.
- Valko-Venäjä: rakentamis- ja sisustus-
tuotteiden kauppa.
Kauppoja 9.

VUOSI 2012 LUKUINA

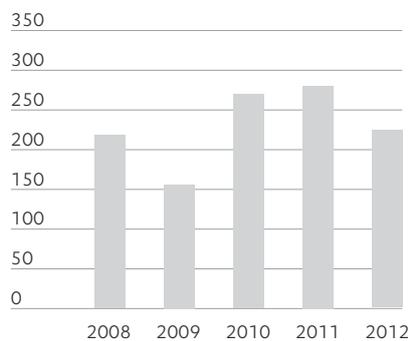
LIIKEVAIHTO*
Milj. €

■ Suomi
■ Muut maat

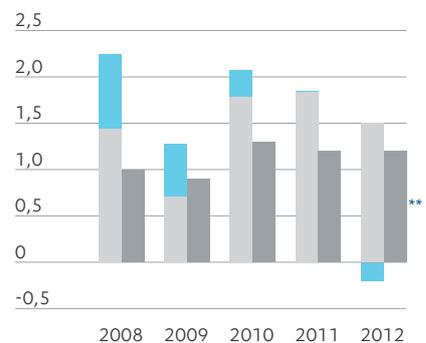
*jatkuvat toiminnot

**LIKEVOITTO
ILMAN KERTALUONTEISIA ERIÄ***
Milj. €

*jatkuvat toiminnot

**TULOS/OSAKE JA
OSINKO/OSAKE**
€

■ Tulos/osake ilman kertaluonteisia eriä, laimentamaton

■ Tulos/osake, kertaluonteiset erät, laimentamaton

■ Osinko/osake

** ehdotus yhtiökokoukselle

TUNNUSLUKUJA 2012

AVAINLUVUT		2012	2011	Muutos
Liikevaihto	Milj. €	9 686	9 460	2,4 %
Liikevoitto	Milj. €	217	281	-63,9 Milj. €
Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä	Milj. €	235	279	-44,2 Milj. €
Tulos ennen veroja	Milj. €	215	282	-67,0 Milj. €
Sidotun pääoman tuotto ilman kertaluonteisia eriä	%	9,3	13,1	-3,9 %-yks.
Oman pääoman tuotto ilman kertaluonteisia eriä	%	7,1	8,8	-1,8 %-yks.
Liiketoiminnan rahavirta	Milj. €	382	216	166,0 Milj. €
Investoinnit	Milj. €	378	425	-47,2 Milj. €
Omavaraisuusaste	%	52,5	53,9	-1,4 %-yks.
Osinko/osake	€	1,20*	1,20	0,0 €
Tulos/osake, laimennettu	€	1,30	1,84	-0,54 €
Tulos/osake ilman kertaluonteisia eriä, laimentamaton	€	1,50	1,84	-18,2 %
Oma pääoma/osake	€	22,43	22,20	0,22 €
Henkilökunta, keskimäärin		19 741	18 960	781

* ehdotus yhtiökokoukselle

LIIVEVAIHTO 2012

- Ruokakauppa 44 %
- Käyttötavara kauppa 16 %
- Rautakauppa 29 %
- Auto- ja konekauppa 11 %

LIIVEVOITTO ILMAN KERTALUONTEISIA ERIÄ 2012

- Ruokakauppa 69 %
- Käyttötavara kauppa 8 %
- Rautakauppa 6 %
- Auto- ja konekauppa 17 %

LUE LISÄÄ

Tilinpäätösosioista sivulta 64 alkaen.

PÄÄJOHTAJAN KATSAUS

MUUTOSTEN VUOSI

Vuosi 2012 oli muutosten vuosi Keskolle ja koko kaupan alalle. Vuotta leimasi yleisen taloustilanteen ja kuluttajan luottamuksen heikentyminen. Sähköisen kaupan ja palveluiden rooli vahvistui kuluttajien edellyttäessä kaupalta yhä enemmän monikanavaisia palveluita. Päivittäistavara-kaupassa kehitys jatkui edellisten vuosien tapaan vakaana.

Keskon liikevaihdon kasvu vuonna 2012 oli 2,4 % huolimatta autokaupan myynnin laskusta autoveron muutoksen seurauksena. Ulkomaan toiminnoissa kasvua kertyi 9,0 %. Keskon kannattavuus pysyi vahvalla tasolla, vaikka tulos jäi edellisestä vuodesta useiden uusien kauppojen avausten sekä Venäjän liike-toiminnan laajentamisen myötä. Konsernin vakavaraisuus ja likviditeetti pysyivät erinomaisella tasolla.

Ruokakaupan liikevaihto kasvoi, vaikkakin markkinoiden kasvua vähemmän. Ruokakaupan kannattavuus säilyi hyvällä tasolla. Vuoden aikana avattiin viisi K-citymarketia ja 11 K-supermarketia.

Pirkka-tuotteiden myynti K-ruokakaupoissa kasvoi 12 %. Joulukuun alussa avattiin ensimmäinen K-ruokakauppa Venäjällä Pietarissa. Käyttötavara-kaupassa erityisesti Intersportin ja Budget Sportin urheilukauppa oli vahvassa kasvussa. Käyttötavara-kaupan kannattavuutta rasittivat useiden uusien tavarataloyksiköiden avaukset sekä Venäjän Intersportin toimintojen uudelleenjärjestelyt. Rautakaupassa myynti kasvoi erityisesti Venäjällä, kun kasvu Pohjoismaissa heikkeni selvästi loppuvuotta kohden. Rautakaupan markkinaosuus Suomessa vahvistui. Auto- ja konekaupassa myynti laski, mutta kannattavuus oli hyvällä tasolla. Audin ja Volkswagenin markkina-asema säilyi edellisvuosien tapaan vahvalla tasolla.

KASVUA JA KANNATTAVUUTTA

Myynnin kasvattamisessa keskeisessä roolissa ovat ketjujen asiakasohjelmat, joiden tavoitteena on kasvattaa asiakasmääriä ja keskiostosta ketjujen kilpailuetuja ja kohdennettua markkinointia vahvistamalla.

Heikentynyt taloustilanne ja kustannustason nousu edellyttivät voimakkaita toimenpiteitä Keskon kilpailukyvyn varmistamiseksi sekä kustannustehokkuuden parantamiseksi. Tämän takia Keskosä käynnistettiin koko konsernin kattava kannattavuusohjelma, jonka tavoitteena oli myynnin kasvun turvaaminen, roo miljoonan euron suuruisen kustannussäästöjen toteuttaminen sekä pääomien käytön tehostaminen investointeja sopeuttamalla ja varastojen kiertoa parantamalla. Erityiset toimenpiteet kohdistetaan heikosti kannattaviin toimintoihin, minkä seurauksena rautakaupan ulkomaan toimintojen kustannuksia alennetaan sekä toteutetaan Anttilan ketjukonseptien uudistus ja kustannussäästöt.

Kustannussäästöjen osalta toimiala- ja maakohtaiset toimenpiteet ovat edenneet suunnitellusti ja jo loppuvuonna 2012 todettiin saavutetun merkittävät kustannussäästöt voimakkaista kustannusten nousupaineista huolimatta. Toteutettavat säästöt kohdistuvat pääosin markkinointikuluihin, henkilöstökuluihin, kauppapaikkakuluihin sekä IT-kuluihin.

Pääosan tavoiteltavista kustannussäästöistä ennakoitaan toteutuvan jo vuoden 2013 aikana.

INVESTOINTIEN PAINOPISTE RUOKAKAUPASSA

Keskon investoinnit olivat vuonna 2012 lähes 380 miljoonaa euroa. Vuoden aikana avattiin viisi uutta K-citymarketia, viisi K-rautaa sekä kaksi Kodinr-sisustustavarataloa ja kaksi Anttila-tavarataloa sekä lukuisia pienempiä kauppia. Kauppa-keskus Veturi avattiin Kouvolassa syyskuussa. Vuoden vaihteeseen mennessä Veturissa oli käynyt jo miljoona asiakasta.

Kotimaan markkinoiden lisäksi kasvua haetaan Venäjän nopeasti kehittyviltä vähittäiskaupparuokamarkkinoilta. Joulukuussa avattiin Venäjän ensimmäinen K-ruoka-hypermarket Pietarissa. K-merkki on monille pietarilaisille tuttu laadun merkki, ja suomalaisten tuotteiden kysyntä on voimakasta. Keskon tavoitteena on avata kolme uutta K-ruokakauppaa Pietarin alueella vuoden 2013 aikana. Rautakaupassa kasvu jatkui Venäjällä vahvana ja vuoden 2012 aikana avattiin toinen suuri K-rauta Moskovassa. Keväällä 2013 avataan Moskovan kolmas K-rauta. Intersportin Venäjän urheilukaupassa painopiste on kannattavuuden parantamisessa nykyistä verkostoa tervehdyttämällä ja uudistamalla.

Kannattavuusohjelman mukaisesti lähivuosien investointeja sopeutetaan 200–300 miljoonaan euroon. Investointien painopiste on ruokakaupan kotimaan ja Venäjän kauppapaikoissa.

KAUPPA OSANA MONIKANAVAISTA VERKOSTOA

Asiakkaiden tarpeet ja ostokäyttäytymisen muuttuvat nopeasti uusien verkkopalveluiden ja kehittyvien mobiililaitteiden myötä. Asiakkaat odottavat kaupalta ajantasaisia tietoja valikoimista, tuotteista, hinnoista ja saatavuudesta asiointikanavasta riippumatta. Keskon on käynnistetty konsernitason A12-hanke, jonka tavoitteena on kauppajen ja ketjujen sähköisen asiointin, palveluiden ja vuorovaikutuksen voimakas lisääminen. Keskeisenä tavoitteena on tarjota asiakkaille hyödyllisiä palveluita ja saumaton asiointikokemus ostotapahtuman jokaisessa vaiheessa.

Monikanavaisuutta lisättiin muun muassa avaamalla lokakuussa citymarket.fi-verkkokauppa, joka on saavuttanut hyvän suosion. Kävijöitä on noin 50 000 viikossa ja valikoimassa on jo yli 20 000 tuotetta. Tilaamansa tuotteen asiakas voi noutaa postista tai valitsemastaan K-citymarketista. Citymarket.fi-verkko-kaupan toimituksista jopa 70 % noudetaan myymälöistä muun kauppa-asiointin yhteydessä, mikä osaltaan lisää myymälöiden asiakasvirtaa. Kodintekniikan asiaskäyttäytymisen muutoksesta johtuen Mustan Pörssin osalta päätettiin siirtyä verkkokauppapohjaiseen liiketoimintamalliin, jossa verkkokauppa toimii asiakkaiden ensisijaisena asiointikanavana. Sitä tukee kauppa-keskuksiin sijoittuva suppea myymäläverkosto.

VASTUULLISUUSTYÖ TUO TULOSTA

Vastuullisuus on Keskon ja K-kaupoissa osa jokapäiväistä toimintaa. Vuoden 2012 aikana kiinnitettiin erityistä huomiota siihen, että vastuulliset teot tulisivat entistä paremmin asiakkaiden näkyviin kaupoissa. K-vastuullisuuskonseptin avulla kerrotaan vastuullisista teoista kaupassa ja autetaan asiakkaitamme tekemään kestäviä valintoja mahdollisimman helposti.

Keskon vastuullisuusohjelma päivitettiin vuoden 2012 aikana. Tavoitteita asetettaessa otettiin huomioon toimintaympäristön tulevat muutokset ja sidosryhmien odotukset. Päivitetty vastuullisuusohjelma asettaa sekä pitkän että lyhyen ajan tavoitteita Keskon ja koko K-ryhmän toiminnalle. Ohjelman edistymisestä ja tuloksista kerrotaan vuosittain Keskon yhteiskuntavastuun raportissa.

Vuonna 2012 Kesko valittiin jälleen tärkeimpiin kestävä kehityksen indekseihin, kuten Dow Jonesin indekseihin DJSI World ja DJSI Europe, FTSE4Good-indeksiin ja Nordic Carbon Disclosure Leadership -indeksiin. Kesko on mukana Maailman 100 vastuullisimman yrityksen listalla ja Maailman eettisimpien yritysten listalla. Saavutukset ovat hyvä osoitus Keskon vastuullisuustyön ja -raportoinnin tasosta.

TYÖHYVINVOINTI LISÄÄ TUOTTAVUUTTA

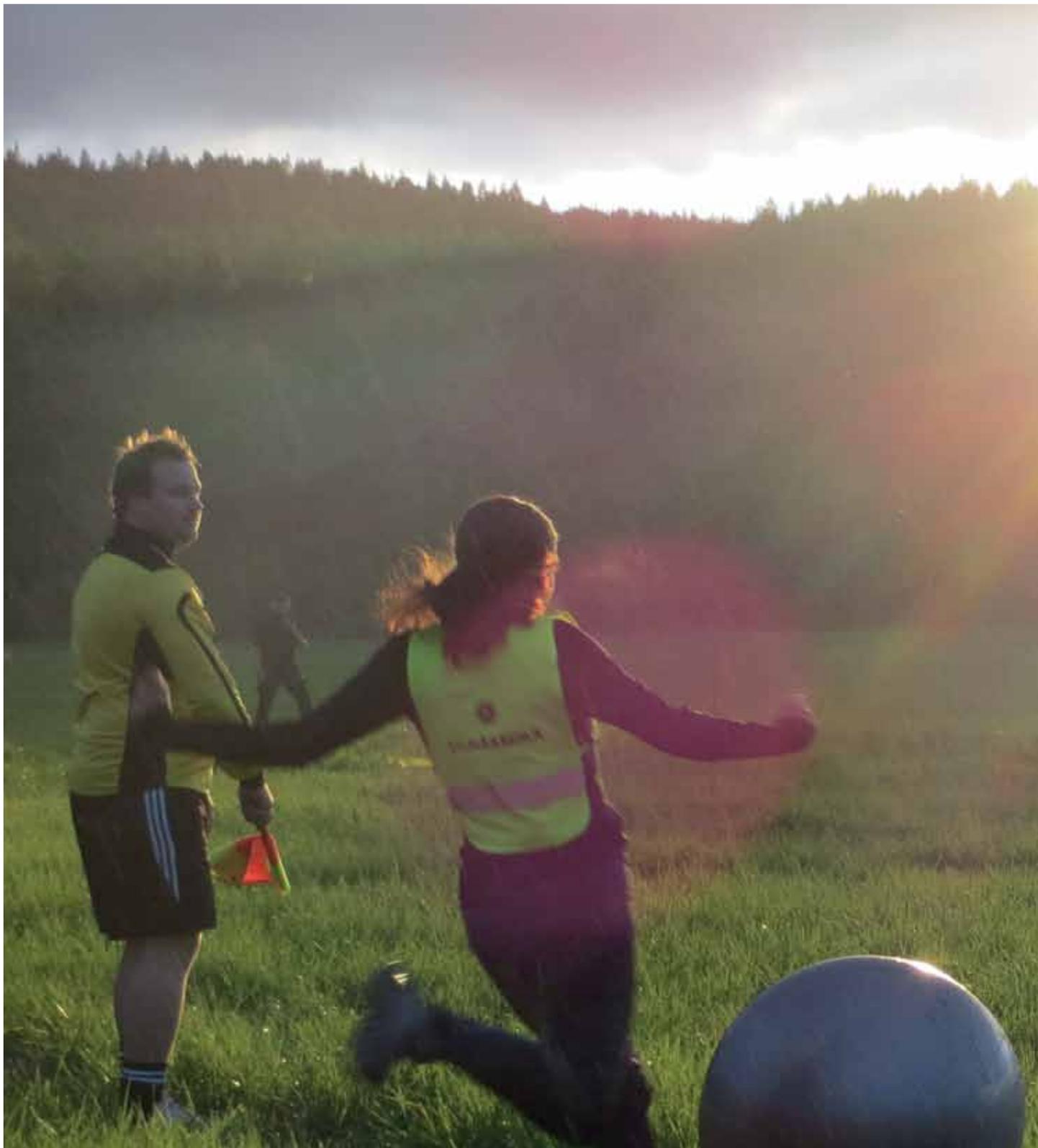
Kesko ja K-kauppiat työllistävät noin 45 000 kaupan ammattilaista ja asian-

tuntijaa. Henkilökunnan osaaminen ja hyvä työilmapiiri ovat keskeisiä tekijöitä työhyvinvoinnin sekä työn tuottavuuden ja kauppajen kilpailukykyyn kannalta. Lisääntyvä kilpailu osaavista, työhönsä sitoutuneista työntekijöistä samoin kuin tavoitteet työurien pidentämisestä edellyttävät aktiivisia toimenpiteitä. Keskon ja kaikissa sen toimialayhtiöissä osaamista ja työhyvinvointia edistetään monin tavoin kattavan työhyvinvointiohjelman avulla. Keskeisiä painopisteitä ovat lähiesimiestyön ja työyhteisöjen kehittäminen. Työhyvinvoinnin ja esimiestyön merkitykset korostuvat laajamittaisten muutosten toteutusten yhteydessä.

KIITOS HENKILÖKUNNALLE, OSAKKEENOMISTAJILLE, K-KAUPPIAILLE JA KAIKILLE YHTEISTYÖKUMPPANEILLE

Kiitän lämpimästi kaikkia keskolaisia ahkeruudesta ja ammattitaitoisesti tehdystä työstä. Kiitän kaikkia osakkeenomistajia, K-kauppiaita ja heidän henkilökuntaansa sekä kaikkia yhteistyökumppaneitamme hyvästä yhteistyöstä vuonna 2012.

Matti Halmesmäki
Pääjohtaja

Keskon kerhon tarkoituksena on luoda hyvää yhteishenkeä. Kerho järjesti loppukesällä vuosittaisen seikkailutapahtuman K-Savotan, joka on erähenkinen joukkuekilpailu.

VISIO

Kesko on johtava kaupan alan palveluyritys ja arvostettu pörssiyritys.

ARVOT

ohjaavat toimintaa

Ylitämme asiakkaamme odotukset

Tunnetta asiakkaidemme tarpeet ja odotukset. Haluamme luoda heille myönteisiä kokemuksia toimintamme jatkuvan uudistamisen ja yrittäjyyden avulla.

Olemme alamme paras

Tarjoamme asiakkaillemme markkinoiden parhaat tuotteet ja palvelut varmistaaksemme kilpailukykyämme ja menestyksemme.

Luomme hyvän työyhteisön

Toimimme avoimessa, vuorovaikutteisessa ja ihmisiä arvostavassa työyhteisössä, jossa jokainen voi toimia täysipainoisesti ja aloitteellisesti.

Kannamme yhteiskunnallisen vastuamme

Toimimme vastuullisesti ja noudatamme eettisesti hyväksyttävää periaatteita kaikissa teoissamme niin työyhteisössämme kuin yhteistyökumppaneidemme kanssa.

STRATEGISET TAVOITTEET

1. KANNATTAVA KASVU

- *Tavoitteenamme on terve, markkinoita nopeampi kasvu.*
- *Haemme kasvua erityisesti Venäjän kasvavilta vähittäiskaupamarkkinoilta.*
- *Kehitämme voimakkaasti sähköisiä palveluita ja verkkokauppaa.*
- *Tavoitteenamme on kannattavuuden parantaminen ja osakasarvon kasvattaminen.*

Keskon keskeisenä strategisena tavoitteena on terve, kannattava kasvu. Kasvua haetaan kehittämällä aktiivisesti asiakkaiden tarpeita vastaavia kaupan valikoimia ja palveluita, uudistamalla aktiivisesti kauppapaikkaverkostoa sekä kehittämällä sähköisiä palveluita ja verkkokauppaa.

Investoinnit Keskon liiketoimintoihin Venäjällä tarjoavat merkittävän kasvumahdollisuuden pitkälle tulevaisuuteen.

Keskon oman pääoman tuottotavoite on 12 % ja sidotun pääoman tuottotavoite 14 %. Tavoitteena on säilyttää hyvä vakavaraisuus kaikissa markkinaolosuhteissa sekä kasvattaa osakasarvoa toteutettujen investointien pääoman tuottoa parantamalla.

TAVOITTEENA KANTA-ASIAKKUUKSIEN VAHVISTAMINEN

Kotimaassa kasvua haetaan markkinaosuuksia kasvattamalla ja kilpailijoita asiakaslähtöisemmillä palveluilla. Keskeisessä roolissa ovat ketjukohtaisten kilpailuetuhankkeiden läpivienti ja kanta-asiakkuutta vahvistavien toimenpiteiden toteuttaminen. Esimerkiksi K-ruokakauppojen kilpailuetuhankkeessa vahvistetaan hedelmä-, vihannes- ja leipäosastojen sekä tuoretta lihaa, kalaa ja valmisaterioita tarjoavien palvelutiskien valikoimia, palvelua ja esillepanoa. Kanta-

asiakkuuksien vahvistamisessa keskeisessä roolissa on kanta-asiakastiedon tehokas hyödyntäminen asiakaslähtöisten valikoimien muodostamisessa, kohdentetussa markkinoinnin toteuttamisessa sekä kanta-asiakkuudesta palkitsemisessa. Monipuolisten ja laadukkaiden valikoimien, kilpailukykyisten hintojen sekä asiakaslähtöisen kauppapaikkaverkoston ohella K-ryhmän ketjut panostavat voimakkaasti monikanavaisten sähköisten palveluiden kehittämiseen.

SÄHKÖISET PALVELUT JA VERKKOKAUPPA

Asiakkaiden tarpeet ja ostotavat ovat muuttuneet nopeasti uusien verkkopalvelujen ja nopeasti kehittyvien mobiililaitteiden myötä. Monikanavaisessa asiointissa asiakkaat odottavat kaupalta reaaliaikaisia tietoja tuotevalikoimista sekä tuotteiden ominaisuuksista, hinnoista ja saatavuudesta. Kaupan kilpailutilanteen näkökulmasta sähköisen asiointin ja monikanavaisten palveluiden merkitys on kasvanut merkittävästi muutamassa vuodessa.

Sähköisen asiointin ja verkkokaupan kehittäminen ovat strategisia painopisteitä Keskon kaikilla toimialoilla. Hankkeita koordinoi asiakastieto- ja sähköinen asiointi yksikkö. Tavoitteena on olla vahvasti mukana asiakkaan koko ostotapahtuman ajan siten, että asiakas voi halutessaan hyödyntää verkkopalveluita ostoksensa suunnittelusta tuotteen käyttöönottoon saakka.

Verkossa tapahtuvien palveluiden ja verkkokauppojen kehittäminen edellyttää merkittäviä investointeja erilaisiin sähköisiin toimintamalleihin liittyviin hankkeisiin. Kesko on saavuttanut vahvan aseman käyttötavaroiden verkkokaupassa netanttila.com-, kodin1.com-, citymarket.fi-, mustaporssi.fi-, budgetsport.fi- sekä kookenka.fi-verkkokaupoilla. Myös rautakaupan, ruokakaupan sekä auto- ja kone-

kaupan sähköisiä palveluita kehitetään aktiivisesti.

KASVUA VENÄJÄLTÄ

Kotimaan lisäksi kasvua haetaan erityisesti Venäjän nopeasti kasvavilta markkinoilta. Ruokakaupassa Venäjällä on tavoitteena saavuttaa vuoteen 2017 mennessä 500 miljoonan euron liikevaihto sekä positiivinen tulos. Tavoitteena on avata Pietarissa vuoteen 2016 mennessä vähintään kymmenen kaupan verkosto sekä laajentaa liiketoimintaa Moskovaan Pietarin liiketoiminnan käynnistyksen jälkeen. Rautakaupassa tavoitteena on

saavuttaa 800 miljoonan euron liikevaihto vuoteen 2017 mennessä. Venäjällä oli vuoden 2012 lopussa 14 K-rautaa ja tavoitteena on noin 25 kaupan verkosto vuonna 2017. Intersportilla on tavoitteena saavuttaa 50 miljoonan euron liikevaihto Venäjällä vuoteen 2015 mennessä.

KANNATTAVUUDEN PARANTAMINEN JA OSAKASARVON KASVATTAMINEN

Kesko on investoinut viime vuosien aikana merkittävästi erityisesti Suomen ruokakauppaverkoston sekä rautakaupan ulkomaan kauppapaikkaverkoston kehit-

tämiseen. Keskon keskeisenä strategisena tavoitteena on toteutettujen investointien myyntitehon kasvattaminen ja tätä kautta saavuttaa asetetut pääoman tuottotavoitteet. Lähivuosina investoinnit sopeutetaan tulorahoituksen mukaiselle tasolle ja painopiste investointistrategiassa on Venäjän kasvumahdollisuuksien hyödyntämisessä sekä ruokakaupan pääkaupunkiseudun investoinneissa Suomessa.

Osana kannattavuuden parantamista Kesko käynnisti vuonna 2012 konsernin kattavan kannattavuusohjelman, jossa tavoitteena on sopeuttaa kiinteitä kustannuksia 100 miljoonaa euroa. Kustannussopeutukset koskevat kaikkia Keskon

toimialoja, ja ne kohdistuvat pääosin markkinointikuluihin, henkilöstökuluihin, kiinteistökuluihin sekä IT-kuluihin. Lisäksi kustannuksia pienennetään kannattamattomia liiketoimintoja sopeuttamalla.

Ruokakesko avasi joulukuussa 2012 ensimmäisen K-ruoka-ketjun päivittäistavarakaupan Venäjällä Pietarissa.

2. KULUTTAJA-ASIAKASKAUPPA JA -PALVELUT

- Kasvatamme brändiemme arvoa.
- Asiakastytyväisyytemme on kilpailijoita parempi.
- Kilpailuetumme ovat K-kauppiat, jotka tuntevat paikalliset asiakkaat ja heidän tarpeensa.
- Hyödynnämme kanta-asiakastietoa tehokkaasti asiakkaidemme palvelumiseksi.

KESKON VAHVAT BRÄNDIT

Keskolla on kymmeniä hyvin menestyviä ketju- ja tuotebrändejä. Kullekin brändille on määritelty asiakastarpeisiin perustuvat strategiset tavoitteet ja tavoitemielikuvat. Tavoitteena on vahvistaa brändien arvoa ja parantaa markkinoinnin tehoa. Sitä mitataan muun muassa asiakastytyväisyys- ja työnantajamielikuvatutkimuksilla sekä taloudellisilla mittareilla.

K-Plussa on K-ryhmän yhteinen kanta-asiakasjärjestelmä. Se on Suomen laajin ja monipuolisin kanta-asiakasjärjestelmä, joka tarjoaa K-Plussa-asiakkaille etuja lähes 3 000 ostospaikasta ja 40 ketjusta. Ketjut ja kaupat hyödyntävät asiakastietoa muun muassa valikoimasuunnittelussa, hinnoittelussa, markkinoinnissa ja kaupapaikkaverkoston suunnittelussa. Keskeisenä tavoitteena on kanta-asiakkuuksien vahvistaminen.

Kesko on ensisijaisesti pörssiyhtiön konsernibrändi. Kesko-brändin kohde-ryhmiä ovat sijoittajat, omistajat, tavar- ja palveluntoimittajat, henkilöstö, yhteiskunta ja muu toimintaympäristö.

ASIAKASLÄHTÖISET LIIKETOIMINTAMALLIT

Keskon kuluttaja-asiakaskaupan liiketoimintamallit ovat kauppiasyrittäjien vähittäiskauppa sekä Keskon oma vähittäiskauppa. Lisäksi Kesko harjoittaa ammattiasiakaskauppaa.

1) Kauppiasyrittäjien vähittäiskauppa

Pääasiallinen liiketoimintamalli Suomen markkinoilla on ketjuliiketoimintamalli, jossa itsenäiset K-kauppiat harjoittavat vähittäiskauppaa Keskon vähittäiskauppaketuissa. Suomessa kaikissa K-ryhmän ruoka- ja rautakaupoissa toimii K-kauppiasyrittäjä. Kauppiasliiketoiminnassa Kesko luo ketjutoiminnallaan kauppiasyrittäjilleen ensiluokkaiset puitteet palvella asiakkaitaan mahdollisimman hyvin. K-kauppiasyrittäjä toteuttaa ketjukonseptia ja vastaa kauppansa johtamisesta, asiakastytyväisyydestä, henkilökunnasta ja liiketoiminnan tulokellisuudesta. Parhaat valikoimat, erinomainen palvelu ja asiakkaiden tarpeiden tunteminen ovat K-ryhmän kilpailuetu.

Vuoden 2012 lopussa Keskon yhteistyökumppaneina oli 1 065 itsenäistä K-kauppiasyrittäjää ja lisäksi noin 200 muuta kauppiasyrittäjää. Keskon myynti kauppiasyrittäjille oli 52 % myynnistä vuonna 2012.

2) Keskon oma vähittäiskauppa

Kesko harjoittaa itse vähittäiskauppaa niissä liiketoiminnoissa, joissa kilpailukyky perustuu keskitetysti johdettuun ketjukonseptiin ja isoihin yksiköihin. Suomessa omia vähittäiskauppoja ovat esimerkiksi Anttila- ja Kodin1-tavaratalot sekä K-citymarket-ketjun käyttötavarakauppa. Oma vähittäiskauppa on pääsääntöisesti liiketoimintamalli ulkomailla. Vuonna 2012 Keskon oman vähittäiskaupan osuus myynnistä oli 26 %.

3) Ammattiasiakaskauppa

Kesko harjoittaa myös ammattiasiakas-kauppaa (B2B). Ammattiasiakkaita ovat muun muassa rakennusliikkeet, maatalousyrittäjät, teollisuus, jälleenmyyjät, suurkeittiöt ja julkiset laitokset. Vuonna 2012 ammattiasiakaskaupan osuus Keskon myynnistä oli 22 %.

ASIAKASLÄHTÖISET LIIKETOIMINTAMALLIT

3. VASTUULLISET JA TEHOKKAAT TOIMINTATAVAT

- *Toimintatapamme ovat vastuulliset.*
- *Yhdistämme tehokkaasti kauppiasyrittäjyyden ja ketjutoiminnan.*
- *Hyödynnämme suuruusetumme ja osaisemmemme asiakkaiden hyväksi.*
- *Automatisoimme prosessejamme.*

KESTÄVÄ KEHITYS JA VASTUULLISET TOIMINTATAVAT

Kestävän kehityksen periaatteet ja vastuulliset toimintatavat ovat keskeinen osa Keskon ja sen ketjujen jokapäiväistä toimintaa. Kaupalta edellytetään, että se kantaa vastuun tuotteiden turvallisuudesta ja terveellisyydestä sekä yritystoiminnan ympäristö- ja sosiaalisista vaikutuksista. Vastuullisen toiminnan tulokset raportoidaan vuosittain Keskon yhteiskuntavastuun raportissa.

KAUPPIASYRITTÄJYYDEN JA KETJUTOIMINNAN TEHOKAS YHDISTÄMINEN

Strategisena tavoitteena on K-kauppiasyrittäjyyden ja ketjutoiminnan tehokas yhdistäminen. K-kauppiasyrittäjä toteuttaa ketjukonseptia ja vastaa kauppansa johtamisesta, asiakastytyvyydestä, henkilökunnasta ja liiketoiminnan tuoksellisuudesta.

Kauppiaan toimintaa tukevat Keskon tehokas ketjutoiminta ja yhteiset prosessit. Ketjutoiminta tarjoaa kauppialle yhteisen toimintakonseptin, joka sisältää muun muassa ketjuvalikoimaan, hinnoitteluun ja markkinointiin liittyvää ketjuohjausta sekä liikkeenjohdollista tukea. Kauppiaiden ja Keskon yhteistä ketjutoimintaa tehostetaan edelleen kehittämällä kauppoille nykyistä parempia työkaluja ja toimintamalleja. Tärkeimmät näistä ovat alueellinen ja kauppa-kohtainen valikoima- ja hinnoitteluoehjaus sekä työkalut asiakkuuksien hoitamiseen ja kaupan henkilöstön johtamiseen.

Keskon osto- ja logistiikkatoiminnan tehtävänä on hankkia ja toimittaa tuotteet tehokkaasti ja kilpailukykyiseen hintaan. Ostotoiminta on aina tavoitteellista ja suunniteltua. Sillä pyritään asiakasta parhaiten palvelemaan valikoimaan ja edulliseen hintatasoon vastuullisia toimintatapoja käyttäen. Logistiikkatoiminnoilla hallitaan tehokkaasti koko toimitusketjua ja tuotetaan asiakkaille optimaalinen hyllysaatavuus mahdollisimman alhaisin kustannuksin.

Kesko on mukana eri tavara-alojen kansainvälisessä ostoyhteistyössä, jolla saavutetaan suurempia ostovolymyymiä ja tehokkuutta. Tärkeimpiä yhteistyöliittymiä, joissa Kesko on mukana, ovat AMS Sourcing B.V. päivittäistavara-kaupassa, Eurobuy rautakaupassa, Intersport International Corporation urheilukaupassa ja Electronic Partner International kodintekniikkakaupassa.

TYÖ JA TUOTTAVUUS

Kustannustehokkaalla toiminnalla rakennetaan vähittäiskaupan hintakilpailu-

kykyä ja asiakastytyvyyttä. Kustannustehokkuus on myös perusedellytys Keskon kannattavuuden ja osakasarvon kasvattamiselle.

Tärkeimpiä keinoja tuottavuuden parantamiseksi ovat henkilöstön osaisamisen ja johtamisen kehittäminen sekä toimintatapojen tehostaminen.

Henkilöstön hyvinvoinnista huolehtiminen on nousssut entistä tärkeämmäksi tekijäksi. Käynnissä on työhyvinvointihankkeita, joiden tavoitteena on parantaa henkilöstön jaksamista ja motivaatiota sekä edistää terveyttä ja nostaa eläköitymisikä.

PROSESSIEN AUTOMATISOINTI

Kustannustehokkuuden parantamiseksi Keskona on käynnissä prosessien automatisointiin liittyviä hankkeita. Keskeisiä osa-alueita prosessien automatisoinnissa ovat logistiikan automatisointihankkeet, kauppojen tuotteiden saatavuutta parantavat ennustejärjestelmät ja automaattitilaukset, siirtyminen sähköisiin osto- ja myyntilaskuihin sekä taloushallinnon rutiinien automatisointi konsernin yhteisessä talouspalvelukeskuksessa.

LUE LISÄÄ

Toimialojen strategisia painopisteitä ja hankkeita kuvataan tarkemmin toimialakohtaisissa esittelyissä alkaen sivulta 12.

TALOUDELLISET TAVOITTEET JA NIIDEN TOTEUTUMINEN

TAVOITTEET	Tavoitetaso	Toteutuma 2012	Toteutuma 2011
Liikevaihdon kasvu	Markkinoita nopeampi kasvu		Toteutunut**: Ruokakauppa, rautakauppa Suomessa, huonekalukauppa, auto- ja konekauppa
Oman pääoman tuotto*	12 %	7,1 %	8,8 %
Sidotun pääoman tuotto*	14 %	9,3 %	13,1 %
Korolliset nettovelat/käyttökate	< 3	0,4	0,1
Omavaraisuusaste	40–50 %	52,5 %	53,9 %
Taloudellinen lisäarvo	Sisäisenä mittarina kasvava positiivinen taloudellinen lisäarvo	Ei toteutunut	Toteutunut ruokakaupassa sekä auto- ja konekaupassa

* ilman kertaluonteisia eriä

** Keskon oma arvio

RUOKAKAUPPA

Ruokakesko on keskeinen toimija Suomen päivittäistavarakaupassa. Yli 900 K-ruokakaupan asiakastyytyväisyydestä vastaavat K-ruokakauppiat, joiden kanssa Ruokakesko toimii tehokkaalla ketjuliiketoimintamallilla. Kespro on Suomen johtava HoReCa-alan tukkukauppa, joka tarjoaa asiakkailleen parhaat hankintaratkaisut. Joulukuussa 2012 Ruokakesko avasi ensimmäisen K-ruoka-ketjun päivittäistavarakaupan Pietariin.

K-ruokakaupoissa käy päivittäin 900 000 asiakasta, joiden odotuksissa korostuvat monipuolinen valikoima, asioinnin helppous, edullisuus ja vastuullisuus. Asiakaiden yksilöllisten tarpeiden ja odotusten täyttäminen on K-ruokakauppojen menestymisen edellytys.

Ruokakeskon keskeisiä tehtäviä ovat tuotteiden keskitetty hankinta, valikoi-manhallinta, logistiikka sekä ketjukonseptien ja kauppapaikkaverkoston kehittäminen.

Ruokakeskon ja K-ruokakauppioiden yhteistoiminta perustuu ketjusopimuksella määriteltyyn ketjutoimintaan, jolla taataan toiminnan asiakaslähtöisyys, tehokkuus ja kilpailuetujen toteutuminen.

K-ruokakauppojen kilpailuetuja ovat:

- Ylivoimaisesti alueensa paras hedelmä- ja vihannesosasto, leipäosasto sekä tuoretta lihaa, kalaa ja valmisaterioita tarjoavat palvelutiskit.
- Laajimmat valikoimat, jotka kattavan

ketjuvalikoiman lisäksi sisältävät kunkin kaupan asiakkaiden arvostamia paikallisten tuottajien tuotteita.

- Yli 2 000 Pirkka-tuotetta, joissa yhdistyvät korkea laatu ja pysyvä edullisuus.
- Elämykselliset kaupat myyntiesittelyineen ja tuoteutuuksineen, hyvä palvelu sekä monipuolinen ruoanlaittoon liittyvä osaaminen.
- Vastuullisuus, joka näkyy asiakkaille esimerkiksi vastuullisten tuotteiden laajana valikoimana.
- Sähköiset palvelut, jotka vastaavat yksilöllisiä asiakastarpeita.

K-KAUPPIAS PALVELEE PAIKALLISET TARPEET HUOMIOIDEN

Paikallisesti toimivat K-kauppiat huolehtivat oman kauppansa asiakkaiden palvelusta laajoina valikoimineen, henkilökunnan osaamisesta, tuotteiden laadusta ja liiketoiminnan tuloksellisuudesta.

K-KAUPPIAS PALVELEE PAIKALLISET TARPEET HUOMIOON OTTAEN

HERKULLISET HEDELMÄT, MONIPUOLISET LEIVÄT JA RUOKAISAT PALVELUTISKIT

K-ruokakaupat tarjoavat asiakkailleen alueensa parhaan hedelmä- ja vihannesosaston, leipäosaston sekä tuoretta lihaa, kalaa ja valmisaterioita tarjoavat palvelutiskit. Ruokakesko jatkaa kilpailuetuhankkeiden toteutusta näiden osastojen valikoimien, palvelun ja esillepanojen vahvistamiseksi. Syksyllä 2012 aloitetussa K-kauppias sinua varten -konseptissa K-ruokakauppojen kilpailuedut nostettiin entistä vahvemmin markkinoinnin painopisteiksi.

K-kauppiat rakentavat paikallisten asiakkaidensa tarpeita vastaavan valikoiman sekä palvelun heidän toiveitaan kuunnellen ja asiakastietoa hyödyntäen. K-ruokakauppias täydentää ketjunsä yhteistä valikoimaa muun muassa paikallisilta tuottajilta saatavalla lähiruoalla.

K-ruokakauppiat tarjoavat asiakkailleen kilpailukykyiset hinnat, jotka mahdollistavat Ruokakeskon keskitetyllä hankinnalla. Asiakkaat kohtaavat edullisuuden erityisesti Pirkka-tuotteina, ketjujen kampanjoina, kaupakohtaisina tarjouksina sekä K-Plussa-kanta-asiakasohjelman tarjoamina etuina.

TEHOKKUUS SYNTYY KETJUTOIMINNASTA

Yli 900 K-ruokakauppaa tarjoavat asiakkaille kattavan verkoston. Noin puolet Suomen väestöstä asuu alle kilometrin päässä K-ruokakaupasta.

K-ruokakaupat muodostuvat neljästä ketjusta:

- K-citymarketit tarjoavat asiakkaille laajimmat valikoimat päivittäis- ja käyttötavaroita sekä edullisen ostoskorin ja parhaat tarjoukset – joka

päivä. Vahvuuksia ovat erityisesti tuore leipä, liha ja kala, hedelmät ja vihannekset, monipuolinen ruokaosaaminen sekä elämykselliset kaupat myyntiesittelyineen. Suomessa on 80 K-citymarketia.

- K-supermarket on tavallista parempi ruokakauppa, jonka vahvuuksia ovat erinomainen palvelu ja laajat ruokatuotteiden valikoimat. Palvelevalta Herkkutorilta asiakas löytää liha-, kala- ja ateriatkaisut niin arkeen kuin juhlaan, ja kaupan valikoimissa on aina myös paikallisia tuotteita. Kasvavaan ketjuun kuuluu 210 kauppa.
- K-market on luotettava, palveleva, paikallinen ja asiakasta lähellä oleva lähikauppa. K-marketeista asiakas löytää hyvien perusvalikoimien lisäksi omassa uunissa paistetun leivän, tuoret ja laadukkaat hedelmät ja vihannekset sekä parhaat lähipalvelut. Ketjuun kuuluu 452 kauppa.
- K-extra on henkilökohtaisen palvelun lähikauppa, josta asiakas saa päivittäin tarvitsemansa tuotteet. Ketjuun kuuluu 116 kauppa.

K-ruokakauppojen toiminnassa hyödynnetään K-Plussan kanta-asiakastietoa eri-

VUOROVAIKUTUSTA ASIAKKAIDEN KANSSA SÄHKÖISESTI

Keväällä 2012 lanseerattiin asiakkaiden arkea helpottava Pirkka resepti- ja ostoslistasovellus, jota voidaan käyttää iPhone-, Android- ja Windows-puhelimilla. Pirkka sähköiset palvelut ovat saaneet käyttäjiltään asiakastytyväisyyskyselyissä erinomaista palautetta. Facebookissa suuren suosion saavuttanut Pirkka laajeni vuonna 2012 myös muihin sosiaalisen median palveluihin, kuten Twitteriin, Google+-palveluun ja Pinterestiin mahdollistaen näin yhä vuorovaikutteisemman läsnäolon K-ruokakauppojen asiakkaiden kanssa.

LUE LISÄÄ

pirkka.fi
facebook.com/Pirkka
twitter.com/PirkkaFi
plus.google.com/+pirkka
pinterest.com/pirkkafi

tyisesti valikoimien muodostamisessa, hinnoittelun ohjauksessa, ketjumarkkinoinnissa sekä asiakastarpeita vastaavan kauppapaikkaverkoston suunnittelussa.

K-ruokakauppojen ja Ruokakeskon kilpailukykyä vahvistavat tehokkaat toimintatavat ja pitkäaikaiset yhteistyökumppanit valittujen kumppaneiden kanssa. Ostovolyymien yhdistämisellä saavutetaan merkittäviä hyötyjä sekä Suomessa että kansainvälisesti.

Jo kahtena vuotena K-ruokakaupoilla on ollut tyytyväisimmät asiakkaat, todettiin EPSI Ratingin asiakastytyväisyys 2012 -tutkimuksessa. Kyseessä on riippumaton valtakunnallinen päivittäistavara-kaupan asiakastytyväisyystutkimus, jonka tekeminen Suomessa aloitettiin vuonna 2011.

PIRKKA – KORKEAA LAATUA, PYSYVÄÄ EDULLISUUTTA JA VASTUULLISUUTTA

Pirkka-tuotesarjan yli 2 000 tuotteella on merkittävä asema osana K-ruokakaupan kokonaisvalikoimaa. Pirkka-tuotteissa yhdistyvät korkea laatu ja edullisuus. Pirkka-brändin menestys useissa kuluttajatutkimuksissa on pitkäjänteisen työn tulosta. Sillä on kaupan omista merkeistä

paras mielikuva suomalaisten kuluttajien keskuudessa.

Pirkka-tuotteita oli vuoden 2012 lopussa 2 201. Uusia Pirkka-tuotteita lanseerattiin 165. Pirkka Luomu -tuotteiden määrä kaksinkertaistui edellisvuoteen verrattuna, ja tuotteita oli jo 99. Pirkka Reilun kaupan tuotteita oli 37. Vuonna 2012 lanseeratulla Pirkka Lähellä leivottu -leivän tuoteperheellä vastattiin asiakkaiden kasvavaan lähiruoan kysyntään.

Kaikki Ruokakeskon ruokareseptit on kehitetty ja testattu Pirkka-tuotetutkimukseen kuuluvassa Pirkka-koekiehtiössä. Näitä monipuolisia reseptejä julkaistaan Pirkka-lehdessä, Pirkka.fissä, Pirkka-mobiilipalveluissa, K-ruokakaupoissa jaettavassa K-RuokaPirkka-lehdessä, Mitä tänään syötäisiin? -televisio-ohjelmassa, sosiaalisen median Pirkka-kanavissa sekä Pirkka-tuotteiden pakkauksissa.

KESPRO TARJOAA ALAN PARHAAT HANKINTARATKAISUT

Ruokakeskon tytäryhtiö Kespro on Suomen johtava hotelli-, ravintola- ja catering-toimialan (HoReCa) tukkukauppa, joka toimii sekä asiakasyritystensä että kuntien kumppanina Suomessa.

UUODEN 2012 TAPAHTUMIA

- Ruokakaupan kannattavuus pysyi vahvana talouden epävarmuudesta huolimatta.
- K-ruokakauppojen päivittäistavaramyynti kasvoi 3,9 % (alv 0 %).
- Pirkka-tuotteiden myynti kasvoi 11,8 % (alv 0 %).
- Suomen kuudenneksi suurimman kauppakeskus Veturin sekä viiden K-citymarketin, 11 K-supermarketin ja 12 K-marketin avaaminen.
- Ruokakesko avasi ensimmäisen K-ruoka-ketjun päivittäistavara-kaupan Pietarissa 5.12.2012.
- Mobiili Pirkka resepti- ja ostoslistapalvelu helpottamaan asiakkaiden arkea ja kaupassakäyntiä.
- K-ruokakaupat käynnistivät käteisen rahan nostopalvelut K-marketeissa.

Kespro tuottaa asiakkailleen toimitus- ja noutopalveluja. Vuonna 2012 HoReCa-markkinat olivat Suomessa noin 2,7 mrd. euroa (oma arvio) ja Kespron markkinaosuus jatkoi kasvuaan.

Kespro tarjoaa asiakkailleen HoReCa-alan parhaat hankintaratkaisut. Kespro on alansa halutuin yhteistyökumppani. Taloustutkimuksen ja Otantatutkimuksen asiakastytyväisyysmittauksissa Kespron asiakastytyväisyys oli erinomainen. Laaja, asiakaslähtöinen valikoima käsittää ruokatuotteet, alkoholit, astiat ja kattaustuotteet. Kespron oma Menu-tuotesarja on monipuolinen, korkealaatuinen ja edullinen.

RUOKAKESKON LAAJENTUMINEN VENÄJÄLLE

Joulukuun alussa 2012 Ruokakesko avasi ensimmäisen K-ruoka-ketjun päivittäistavara-kaupan Pietariin ja tavoitteena on avata kolme lisää vuoden 2013 aikana. Kauppapaikkaverkostoa laajennetaan Venäjällä ensin Pietariin ja sitten Moskovaan, jolloin varmistetaan tehokas hankinta ja logistiikka. Vuoteen 2017 mennessä tavoitteena on saavuttaa Venäjällä 500 miljoonan euron liikevaihto ja positiivinen liiketulos.

ASIAKKUUKSIEN VAHVISTAMINEN TUO KANNATTAVAA KASVUA

Ruokakeskon lähivuosien keskeisenä strategisena painopisteenä on asiakaslähtöisten kilpailuetuhankkeiden tehokas toteutus ja kanta-asiakkuuksien vahvistaminen.

Sähköisen asioinnin ja kaupankäynnin kehittäminen ovat strategisia painopisteitä Keskon kaikilla toimialoilla. Ruokakeskossa ja K-ruokakaupoissa nopeutetaan ja tehostetaan asiakkaille tarjottavien vuorovaikutteisten sähköisten palvelujen kehitystä ja käyttöönottoa. Vuonna 2012 lanseerattiin yleisimmille mobiilialustoille Pirkka resepti- ja ostoslistasovellus, jonka myötä reseptit ja ostoslistat kulkevat kätevästi asiakkaan mukana kaupan osastojen mukaan lajiteltuina. Vuonna 2012 Pirkka-brändin läsnäoloa eri sosiaalisen median kanavissa kasvatettiin entisestään.

Uudet ostamisen joustavuutta lisäävät palvelut näkyvät myös kaupassa. Vuonna 2012 aloitettiin käteisen rahan nostopalvelun testaus 30 K-marketissa. Lisäksi aloitettiin kaupan sähköisten hintanäytöjen ja itsepalvelukassojen testaus.

RUOKAKAUPAN MARKKINAT

Suomen päivittäistavara-kaupan markkinat olivat vuonna 2012 noin 15,9 mrd. euroa (sis. alv), ja niiden arvioidaan kasvaneen vuonna 2012 noin 5 % (PTY:n tilasto ja oma arvio).

LUE LISÄÄ

Taloudellisesta kehityksestä tilinpäätösosioista sivulta 64 alkaen.

MARKKINAOSUUDET

K-RUOKAKAUPAT

Markkinaosuus Suomessa 34,7 %

(oma arvio)

Kilpailijat: Prisma, S-market ja Alepa/Sale (S-ryhmä), Valintatalo, Siwa ja Euro-market (Suomen Lähikauppa Oy), M-ketjun myymälät sekä Lidl.

HORECA

Kespro, Suomi

Kilpailijat: Meiranova Oy, Metro-tukku, Heinin Tukku Oy.

K-ryhmän ruokakauppa, kauppojen lukumäärät sekä vähittäis- ja yritysasiakasmyynti

	Lukumäärä		Myynti (alv 0 %), milj. €	
	2012	2011	2012	2011
K-citymarket, elintarvike	80	75	1 526	1 433
K-supermarket	210	205	1 708	1 627
K-market (sis. liikenneasemat)	452	453	1 298	1 274
Muut (sis. Venäjä)	195	231	204	247
K-ruokakaupat vähittäismyynti			4 736	4 581
Kespro			779	732
Ruokakauppa yhteensä	937	964	5 515	5 314

Ruokakaupan avainluvut

		2012	2011
Liikevaihto	Milj. €	4 311	4 182
Liikevoitto	Milj. €	171,1	173,7
Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä	Milj. €	168,4	172,2
Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä liikevaihdosta	%	3,9	4,1
Investoinnit	Milj. €	200,0	221,5
Sidotun pääoman* tuotto ilman kertaluonteisia eriä	%	22,2	28,6
Henkilökunta keskimäärin		2 794	2 706

* kumulatiivinen keskiarvo

Ruokakaupan liikevaihto 2012

	Milj. €	Muutos, %
K-citymarket, elintarvike	1 100	+5,5
K-supermarket	1 227	+3,2
K-market ja K-extra	1 000	-1,8
Kespro	787	+6,3
Muut	197	+3,3
Liikevaihto yhteensä	4 311	+3,1

Ruokakaupan sidottu pääoma 31.12. milj. €

	2012	2011
Pitkäaikaiset varat	822	701
Vaihto-omaisuus	107	105
Lyhytaikaiset saamiset	460	429
./.. Koroton vieras pääoma	-538	-588
./.. Pakolliset varaukset	-11	-9
Sidottu pääoma	840	637

KÄYTTÖTAVARA- KAUPPA

Keskon käyttötavarakaupan ketjuja ovat K-citymarketin käyttötavara, Anttila ja Kodin Ykkönen, Intersport ja Budget Sport, Asko ja Sotka, Musta Pörssi sekä Kookenkä. Noin 450 myymälän lisäksi kaikki ketjut palvelevat myös verkossa.

Keskon käyttötavarakaupan ketjut tarjoavat asiakkaalle pukeutumiseen, kotiin, urheiluun, vapaa-aikaan, kodintekniikkaan, viihteeseen sekä sisustamiseen ja huonekaluihin liittyviä tuotteita ja palveluita. Tehokkaan ketjutoiminnan avulla varmistetaan, että asiakkaiden saatavilla on laaja ja hintakilpailukykyinen valikoima tunnettuja koti- ja ulkomaisia tuotebrändejä.

Noin 450 myymälän lisäksi asiakkaat voivat ostaa tuotteita ja palveluita suoraan kotiin toimitettuina monipuolisista verkkokaupoista. Vaihtoehtoisesti tuotteen voi valita toimitettavaksi lähimpään

myymälään. Osassa ketjuista myyjä voi tilata asiakkaalle tuotteen ketjun verkkokaupasta, jonka laaja valikoima täydentää näin myymälöiden valikoimia. Kaikki käyttötavaraketjut ovat tavoitettavissa myös sosiaalisessa mediassa.

K-CITYMARKETIN KÄYTTÖTAVARAVALIKOIMAT NYT MYÖS VERKOSTA

K-citymarket on monipuolinen ja edullinen hypermarket-ketju, jonka laajoihin valikoimiin kuuluvat sekä elintarvikkeet

MUSTA PÖRSSI UUDISTUI

Musta Pörssi avasi ensimmäisen uuden konseptin mukaisen myymälän Espoon kauppakeskus Sellossa maaliskuussa 2012. Loppuvuodesta 2012 Konebox sulautettiin Musta Pörssi -ketjuun ja mustaporssi.fi-verkkokauppa avattiin.

että käyttötavarat. K-citymarketin käyttö-tavaraliiketoiminnasta vastaa K-citymarket Oy ja ruokakaupasta K-kauppiasyrittäjät. Kauppoja on 80.

Citymarket.fi-verkkokauppa avattiin lokakuussa 2012. Verkkokaupan laajasta valikoimasta asiakas voi tilata tuotteita haluamanaan ajankohtana, luotettavasti ja helposti. Verkkokauppa palvelee myös mobiiliversiona. Lisäksi cmstore.fi-latauskauppa tarjoaa musiikkia ja äänikirjoja.

Vuonna 2012 myymäläverkosto laajeni viidellä uudella myymälällä.

ANTTILASTA VIIHTEEN, MUODIN JA KODIN TAVARAT

Anttila toimii viihteen, muodin ja kodin tavara-alueilla. Anttilan liiketoiminnassa laaja myymäläverkosto ja verkkokaupat tukevat toisiaan saumattomasti. Suomessa asiakkaita palvelee 31 Anttila-tavarataloa, 12 Kodin1-sisustustavarataloa, NetAnttila.com- ja Kodin1.com-verkkokaupat sekä digianttila.com-latauskauppa. NetAnttila-verkkokauppa toimii myös Virossa ja Latviassa.

Anttila-tavaratalot tarjoavat edullisesti laajat valikoimat kodin tuotteita, käyttömuotia ja viihdettä. Kodin Ykkönen tarjoaa tyylikkää, ajassa elävät tuotteet ja palvelut kodin sisustamiseen.

Kodin1-sisustustavarataloketju laajeni vuonna 2012 Helsinkiin, kun tavarata-

lo palasi Kaisaniemeen ja Ruoholahteen avattiin uusi tavaratalo.

INTERSPORTIN MYYMÄLÄVERKOSTOA LAAJENNETTIIN SUOMESSA

Intersport Finlandin vähittäiskauppa-ketjuja Suomessa ovat Intersport, Budget Sport ja Kesport. Intersport-kauppoja on Suomessa 62, Budget Sport -kauppoja yhdeksän ja Kesport-kauppoja 32. Vuonna 2012 uusia Intersport-kauppoja avattiin kuusi ja Budget Sport -kauppoja kaksi.

Intersport on osa kansainvälistä urheilukauppaketjua, jonka osakas Kesko on. Suomessa Intersport-ketju on urheilukaupan markkinajohtaja. Ketjun myymälöistä asiakas saa tarvitsemansa välineet ja neuvot urheiluun, kuntoiluun ja vapaa-aikaan.

Venäjän Intersportin lisenssi ja toiminnot siirtyivät kokonaan Keskon omistukseen huhtikuussa 2012. Kannattavuuden parantamiseksi toimintoja ja kauppapaikkaverkosta uudistetaan merkittävästi. Intersport-kauppoja on Venäjällä 29. Ne sijaitsevat kauppakeskuksissa pääosin Pietarin ja Moskovan alueilla. Intersportin kaltaisia useita brändejä tarjoavia urheiluliikkeitä on Venäjällä vähän.

Budget Sport -kaupat tarjoavat urheilukaupan merkkituotteita liikuntaan,

ulkoiluun ja vapaa-aikaan helposti ja edullisesti. Asiakkaita palvelee myös monipuolinen budgetsport.fi-verkkokauppa.

Kesport-kaupat sijaitsevat pienemmissä taajamissa ja ovat alueensa johtavia, ammattitaitoista palvelua ja osaamista tarjoavia urheilukauppoja.

ASKON JA SOTKAN MYYNTI KASVOI

Asko ja Sotka ovat Keskon omistaman Indoorin huonekalu- ja sisustusalan kaupakettuja. Asko tarjoaa kodinsisustajille laajan valikoiman laadukkaita huonekaluja ja sisustustarvikkeita sekä aktiivista ja luotettavaa palvelua. Sotkan pääkohderyhmä on edullisuutta ja helppoa asiantuntijaa arvostavat asiakkaat. Vuonna 2012 molempien ketjujen myynti kasvoi.

Asko ja Sotka -ketjuilla on Suomessa 83 ja Virossa kahdeksan myymälää. Vuonna 2012 Asko lanseerasi uuden, nukkumiseen erikoistuneen Asko Bonnell -patjamyyntikonseptin. Asko Bonnell -mallistosta löytyy myös yhteistyössä Allergia- ja Astmaliiton kanssa suunniteltu joustinpatjamallisto.

Askon verkkosivulle lisättiin uusia sisustamista helpottavia ominaisuuksia, kuten 3D-suunnitteluohjelma sekä vaihtuvia sisustusideoita ja -vinkkejä. Sotka avasi Facebook-sivuston ja lisäsi verkkosivuilleen muun muassa tuotevalintoja helpottavia hakukoneita.

MUSTAN PÖRSSIN PAINOPISTE VERKKOKAUPPAAN

Musta Pörssi -ketju tarjoaa asiakkailleen kodintekniikkatuotteet sekä niihin liittyvät palvelut. Halutessaan asiakas saa kaikki tuotteet käyttövalmiiksi asennettuina. Marraskuussa 2012 Konebox sulautettiin Musta Pörssi -ketjuun ja asiakkaita palvelemaan avattiin monipuolinen mustaporssi.fi-verkkokauppa. Elämyksellisyys ja valikoimien uusiutuvuus korostuvat verkkokaupassa sekä myymälöissä.

Kodintekniikkakauppa painottuu yhä enemmän verkkoon. Tuotteiden vertaileminen on helppoa verkkosivuilla ja asiakkaat ovat hintatietoisia.

Musta Pörssi -ketjuun kuului vuoden 2012 lopussa 31 kauppa.

KOOKENKÄ-KETJU LANSEERATTIIN KEVÄÄLLÄ 2012

Kenkäkeskon uusi vähittäiskauppakettu Kookenkä muodostettiin K-kenkä- ja Andiamo-liiketyyppien parhaista osista sekä uusista virikkeellisistä elementeistä ja värimaailmasta. Kookenkä-myymälät tarjoavat trendejä ja muotia sekä mukavuutta, käytännöllisyyttä ja brändejä arvostaville asiakkaille laadukkaan kenkävalikoiman ja palvelun. Suomen tunnetuimpiin kenkäbrändeihin lukeutuva Andiamo jatkaa Kenkäkeskon omana muodin tuotemerkinä.

CITYMARKET.FI

Lokakuussa 2012 avattu citymarket.fi-verkkokauppa palvelee verkossa laajalla tuotevalikoimalla. Tuotteet voi noutaa K-citymarket-kaupoista, postista tai tilata kotiin kuljetettuina.

UUDELLA VUODELLA 2012 TAPAHTUMIA

- Citymarket.fi-verkkokauppa avattiin.
- Kodin Ykkönen palasi Helsinkiin.
- Anttila täytti 60 vuotta.
- Konebox sulautettiin Mustaan Pörssiin, mustaporssi.fi avattiin.
- Intersportin myynnin kasvu oli markkinakehitystä nopeampaa.
- Venäjän Intersport siirtyi kokonaan Keskon omistukseen.
- Kookenkä-ketju lanseerattiin, ketjussa 45 myymälää ja verkkokauppa.

KÄYTTÖTAVARA- KAUPAN MARKKINAT

Käyttötavarakaupan kokonaismarkkinoiden Suomessa arvioidaan olevan noin 9,7 mrd. euroa (alv 0 %). Käyttötavarakaupan markkinakehitys vaihtelee tavara-aloittain.

Urheilukaupan markkinat ovat Suomessa arvion mukaan 800 milj. euroa (alv 0 %) ja ne kasvoivat 9 % edellisestä vuodesta.

Kodin sisustamisen ja huonekalukaupan markkinat Suomessa ovat arvion mukaan 1,6 mrd. euroa (alv 0 %) ja ne kasvoivat 2 %.

Kodinelektroniikan ja viihteen markkinoiden arvioidaan olevan Suomessa noin 1,8 mrd. euroa (alv 0 %) ja ne kasvoivat 8 %.

Jalkinekaupan markkinat ovat Suomessa arvion mukaan noin 470 milj. euroa (alv 0 %) ja ne kasvoivat noin 5 %.

kinä. Syksyllä 2012 avattiin kookenka.fi verkkokauppa.

Ketjukauppoja on yhteensä 48. Lisäksi K-ryhmän kenkäkauppoihin kuuluu 20 Kenkäexpertti-liikettä, jotka ovat pienempien paikkakuntien kenkäkauppoja.

STRATEGISENA PAINOPISTEENÄ SÄHKÖISTEN PALVELUIDEN LAAJENTAMINEN

Kilpailu käyttötavarakaupassa kansainvälistyy ja verkkokaupan osuus käyttötavaran kokonaismyynnistä jatkaa kasvuaan. Asiakkaiden ostokäyttäytyminen on aiempaa yksilöllisempää, hankintoja tehdään useammista verkkokaupoista ja vuorovaikutuskanavien määrä kaupan ja asiakkaiden välillä lisääntyy.

Keskon käyttötavarakaupan ketjujen keskeinen tavoite on tarjota asiakkailleen verkon ja perinteisen kaupan palvelut saumattomasti yhdistävä asiakaskokemus. Painopisteenä on laajaa kauppapaikkaverkostoa tukevien sähköisten palveluiden kehittäminen sekä verkkokaupat.

Sähköisten palveluiden kehittämisen ja asiakastiedon hyödyntämisen keskeisenä tavoitteena on luoda edellytykset asiakkaan yksilölliselle palvelulle kaikissa ketjuissa ja useita kanavia hyödyntäen. Ketjujen verkkosivustojen sisältöä monipuolistetaan tuomalla sivustoille lisää

tuotetietoja, arvostelumahdollisuuksia ja suunnittelukoneita. Palveluita tarjotaan myös mobiililaitteisiin. Markkinointia kohdistetaan yhä yksilöllisemmin asiakastietoa hyödyntäen asiakkaan toiveiden ja kiinnostuksen mukaisesti. Asiakas ohjaa vuoropuhelua yhä enemmän ja päättää, mitä viestejä hän haluaa vastaanottaa ja mistä kanavista.

Mustan Pörssin asiakaskanavaksi rakennetaan ensisijaisesti verkkokauppa, jota tukee myymäläverkosto merkittävässä kauppakeskuksissa.

LUE LISÄÄ

Taloudellisesta kehityksestä tilinpäätösosiossa sivulta 64 alkaen.

MARKKINAOSUUDET

HYPERMARKET- JA TAVARATALOKAUPPA

K-citymarket käyttötavara, Anttila, Kodin Ykkönen ja NetAnttila
Markkinaosuutta ei voida luotettavasti laskea.

Kilpailijat: tavaratalot, hypermarketit, erikoisliikeketjut ja verkkokaupat.

URHEILUKAUPPA

Intersport, Budget Sport ja Kesport
Markkinaosuus Suomessa 35 %*
Kilpailijat: Sportia, Top Sport, Stadium, tavaratalot ja hypermarketit sekä muut urheilun erikoisliikkeet.

HUONEKALUKAUPPA

Asko ja Sotka
Markkinaosuus Suomessa 22 %*
Kilpailijat: huonekalu- ja sisustusliikkeet.

KODINTEKNIKKAKAUPPA

Musta Pörssi
Markkinaosuus Suomessa 4 %*
Kilpailijat: kodintekniikan erikoisliikkeet, hypermarketit ja verkkokaupat.

KENKÄKAUPPA

Kookenkä ja Kenkäexpertti
Markkinaosuus Suomessa 10 % (Tekstiili- ja muotialat TMA ry, oma arvio)
Kilpailijat: muut erikoisliikkeet, tavaratalot, hypermarketit, urheilukaupat ja verkkokaupat.

* oma arvio

citymarket.fi

ANTTILA

KODIN NETANTTILA.COM

 INTERSPORT

kesport

KOOKENKÄ

K-ryhmän käyttötavara- kauppojen lukumäärät sekä vähittäis- ja yritysasiakasmyynti

	Lukumäärä		Myynti (alv 0 %), milj. €	
	2012	2011	2012	2011
K-citymarket, käyttötavara*	81	75	652	629
Anttila-tavaratalot*	32	31	330	334
Kodin1-sisustustavaratalot*	13	11	133	133
Intersport	62	56	216	193
Budget Sport*	10	8	38	32
Kesport	32	32	22	23
Asko	34	32	94	91
Sotka	49	49	104	103
Musta Pörssi**	32	35	72	92
Kenkäkaupat*	69	72	45	44
Käyttötavara- kaupat, Suomi	414	401	1 706	1 674
Anttila, Baltia (NetAnttila)*	3	3	8	8
Asko ja Sotka, Baltia*	10	9	9	8
Intersport, Venäjä	29	36	28	7
Käyttötavara- kaupat, muut maat	42	48	45	23
Käyttötavara- kauppa yhteensä	456	449	1 751	1 697

* sisältää verkkokaupat

** Konebox sulautettiin Mustaan Pörssiin marraskuussa 2012

Käyttötavara- kaupan avainluvut

		2012	2011
Liikevaihto	Milj. €	1 603	1 564
Liikevoitto	Milj. €	0,3	37,0
Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä	Milj. €	19,8	36,6
Liikevoitto liikevaihdosta ilman kertaluonteisia eriä	%	1,2	2,3
Investoinnit	Milj. €	61,1	61,8
Sidotun pääoman* tuotto ilman kertaluonteisia eriä	%	3,9	8,4
Henkilökunta keskimäärin		6 139	5 754

* kumulatiivinen keskiarvo

Käyttötavara- kaupan liikevaihto 2012

	Milj. €	Muutos, %
K-citymarket, käyttötavara	664	+3,4
Anttila	468	-1,3
Intersport, Suomi	181	+6,9
Intersport, Venäjä	28	-
Indoor	184	+3,4
Musta Pörssi	57	-22,3
Kenkäkesko	23	+3,6
Yhteensä	1 603	+2,5

Käyttötavara- kaupan sidottu pääoma 31.12. milj. €

	2012	2011
Pitkäaikaiset varat	338	332
Vaihto-omaisuus	252	263
Lyhytaikaiset saamiset	180	180
./. Koroton vieras pääoma	-291	-300
./. Pakolliset varaukset	-17	-4
Sidottu pääoma	462	472

RAUTAKAUPPA

Rautakesko kehittää asiakaslähtöisesti rakentamisen, remontoinnin ja sisustamisen tuotteiden ja palvelujen vähittäiskauppaa sekä ammatti-asiakasmyyntiä. Rautakesko toimii kahdeksassa maassa, ja se johtaa kuutta vähittäiskauppaketjua, jotka ovat K-rauta, Rautia, K-maatalous, Byggnakker, Senukai ja OMA.

Rautakeskon toiminnan ydinalueita ovat ketjuvalikoimien ja palveluiden keskitetty kehittäminen, ostotoiminta ja logistiikka sekä ketjukonseptien ja kauppapaikkaverkoston kehittäminen. Rautakauppoja on yhteensä 437 kahdeksassa maassa: Suomessa, Ruotsissa, Norjassa, Virossa, Latviassa, Liettuassa, Venäjällä ja Valko-Venäjällä. Rautakesko on ketjujensa myynnillä mitattuna viiden suurimman yrityksen joukossa Euroopan rakentamisen ja kodin kunnostamisen markkinoilla. K-maatalouskauppoja on Suomessa 83. Suomessa kaupoista vastaavat rauta- ja maatalouskauppiasyrittäjät. Myös Norjassa on kauppiasvetoisia vähittäiskauppoja.

ASIAKASTARPEISTA LÄHTEVÄT VAHVAT KETJUKONSEPTIT

Rautakeskon vahvojen ketjukonseptien perusta ovat hyvin tutkitut asiakastarpeet, kansainvälisesti monistetut parhaat vähittäiskaupan käytännöt ja tehokas tavaran hankinta. Rautakeskon kansain-

välinen toimintamalli yhdistää eri maissa toimivien ketjujen tavararyhmähallinnan, ostotoiminnan, logistiikan, tietojärjestelmäohjauksen ja verkostokehityksen. Synergiaetujen avulla asiakkaille tarjotaan kiinnostavia tuotteita ja palveluja kilpailukykyiseen hintaan.

K-rauta on Rautakeskon kansainvälinen konsepti, jonka keskeisiä elementtejä ovat laajat valikoimat, asiakkaan elämää helpottavat kokonaisratkaisut ja -palvelut sekä luotettava hinta-laatusuhde. Konseptissa yhdistyvät kuluttajien, rakentajien ja ammattiasiakkaiden kokonaispalvelut sekä valikoimat. K-rauta-ketju toimii Suomessa, Ruotsissa, Virossa, Latviassa ja Venäjällä.

Rautia-ketju on kauppapaikkaverkostonlailla Suomen laajin rautakauppaketju. Sen valikoima palvelee erityisesti rakentajia, remontoijia ja rakennusalan ammattilaisia. Keskeisiä kilpailuetuja ovat kokonaisvaltainen asiakaspalvelu, paikallinen asiakastuntemus ja yhteistyöverkosto. Useilla paikkakunnilla Rautiat ja K-maatalous toimivat yhdessä.

VUODEN 2012 TAPAHTUMIA

- Venäjällä avattiin Moskovaan toinen K-rauta.
- Loma-asuntomessujen yleisö äänesti K-rautojen rakennuttamat Kimaran kohteet kaksoisvoittoon Paras loma-asunto -äänestyksessä.
- Omien merkkien ulkomaali Cello Peitto-suojia Aqua voitti VTT:n TM Rakennus-maailma -lehdelle tekemän testin.
- Rautakeskon ketjujen Energiaosaaja- ja Energiamestari -koulutuksia uudistettiin ja syvennettiin.
- K-maatalous-ketju panosti asiakasviestinnän monikanavaisuuteen ja vuorovaikutuksen lisäämiseen sähköisissä kanavissa.

K-maatalous on Suomessa toimiva ketju, jonka vahvuuksia ovat paikalliset olosuhteet tuntevat K-maatalous-kauppiat, laaja tuotevalikoima sekä palveluiden ja verkoston laajuus. Paikallisten maatalousyrittäjien tarpeiden tunteminen, aktiivinen yhteydenpito sekä tiedon ja tietotekniikan hyödyntäminen luovat edellytykset hyvälle asiakastytyväisyydelle.

Bygghälsan on yksi Norjan johtavia rautakauppaketjuja. Sen erityisiä vahvuuksia ovat koko maan kattava kauppaverkosto, rakennustarvikemyynti ja ammattiasiakasosaaminen.

Senekai-ketju on Lietuan markkina-johtaja. Ketjun Mega Store -konsepti tarjoaa asiakkailleen lähes kaikki rakentamisen ja asumisen tuotteet yli 20 000 m²:n myymälöissä.

OMA on Valko-Venäjän suurin rautakauppaketju.

AMMATTIASIAKKAIDEN PARAS HANKINTAKANAVA

Rautakesko Yrityspalvelu toimii Suomessa ja palvelee rakennusalan ammattilaisia yhdessä K-rauta- ja Rautia-ketjujen kanssa. Yrityspalvelun asiakkaita ovat muun muassa valtakunnalliset rakennusliikkeet, teollisuus, kunnat ja muut yritysasiakkaat. Rautakesko Yrityspalvelu

suunnittelee, ohjaa ja toteuttaa hankintaa, jolloin asiakasyritys voi keskittyä tehokkaammin omaan ydinliiketoimintaansa. Yrityspalvelu hyödyntää asiakaspalvelussa K-rauta- ja Rautia-verkostoa, joiden toimipisteiden kautta varastotöimitukset tapahtuvat.

ASIAKASTA INSPIROIVAT MYYMÄLÄT JA SÄHKÖISET PALVELUT

Vuonna 2012 Suomessa avattiin uusi K-rauta Ylivieskassa ja uudistettu K-rauta Kymenlaakson suurimmassa kauppakeskuksessa Veturissa Kouvolassa. Lisäksi uudistetut Rautia-K-maatalousmyymälät avattiin Turun Orikedossa ja Kiuruvedellä. Uudistettu Rautia avattiin Sastamalassa ja uudistettu K-maatalous Vetelissä.

Ruotsissa avattiin uusi K-rauta Uppsalassa ja uudistettu kauppa Linköpingissä. Maaliskuussa avattu K-rauta Leninskogoe Venäjällä on Moskovan toinen K-rauta. K-rauta valittiin konseptiltaan ja asemoinniltaan parhaaksi rauta- ja sisustuskaupan ketjuksi Venäjällä (National DIY & Household Award Retail Russia). Valko-Venäjällä Mogileviin ja Lidaan avattiin uudet rakentamisen ja sisustamisen rautakaupat.

K-rauta-ketjun Design Center -suunnittelu- ja palvelualue helpottaa asiak-

ENERGIAOSAAJA – K-RAUTOJEN JA RAUTIOIDEN KOULUTETTU ENERGIA-ASIAANTUNTIJA

K-raudasta ja Rautiasta rakentaja ja remontoija saavat kokonaisratkaisun asuntonsa energiatehokkuuteen. Energiatehokkuuden lisääminen pienentää merkittävästi asunnon käyttökuluja ja parantaa asumismukavuutta. Energiatehokkuuden parantaminen lähtee tilannekartoituksesta ja etenee suunnitelman kautta toteutukseen. Asiakkaille tarjottavia palveluja ja tuotteita ovat esimerkiksi energiansäästökartoitus, lämpökamerakatselmus, ilma- ja maalämpöpumput, aurinkovedenlämmittimet ja aurinkopaneelit asennuksineen.

kaan asiointia, ideointia ja suunnittelua. Keskitetyllä näyttelyalueella asiakkaalle tarjotaan suunnittelua, palveluja ja esillepanoja ideoinnista asennukseen. Rautakeskon tavoite on tarjota asiakkaille inspiroiva perinteisen kaupan ja verkon yhdistävä asiakaskokemus parantamalla verkkopalvelujensa sisältöä. Myymäläkommunikaation ja -konseptien kehittämistä jatkettiin ja asiakaslähtöisten sähköisten palvelujen vahvistamisessa edettiin kaikissa ketjuissa ja toimintamaissa.

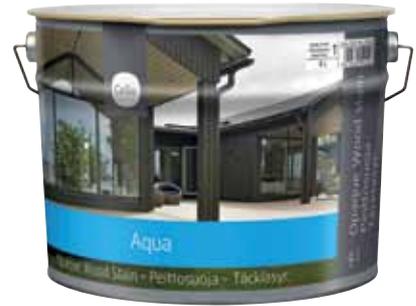
K-raudan ja Rautian verkkosivuille lisättiin rakentamiseen ja energiatehokkuuteen, kodin kunnostamiseen ja remontointiin sekä sisustamiseen liittyviä palveluja, suunnittelutyökaluja, laskureita, työohjevideoita ja mobiilisovelluksia. Suomessa ja Norjassa ketjujen asiakaspalvelua vahvistettiin verkkosivuilla ottamalla käyttöön kauppaohjaukset hinnat ja laajempi tuoteinformaatio. K-maatalous-ketju kehitti voimakkaasti asiakasviestinnän monikanavaisuutta sekä lisäksi asiakasvuorovaikutusta sähköisissä kanavissa.

Yleisen taloustilanteen heikentymisen, kiristyneen kilpailun ja kustannustason nousun seurauksena ja osana Keskon kannattavuusohjelmaa Rautakeskossa toteutettiin tehostamistoimenpiteitä, joiden tavoite on sopeuttaa toi-

mintaa vallitsevaan markkinatilanteeseen ja turvata kansainvälinen kilpailukyky. Rautakeskon johtamismallia uudistettiin, ja uusi kansainvälinen johtoryhmä aloitti toimintansa. Myös tavararyhmätoimintoja organisoitiin uudelleen. Osana kannattavuusohjelmaa suljettiin K-rautat Helsingborgissa Ruotsissa ja Virossa Läänäällä.

OMIEN MERKKIEN ULKOMAALI CELLO PEITTOSUOJA AQUA TESTIVOITTOON

VTT Expert Servicesin TM Rakennusmaailma -lehdelle tekemä testi mittasi peittosuojaajien tartuntaa, kiiltomuutosta, värisävymuutosta ja liituuntumista. Lisäksi testissä oli mukana visuaalinen arvio. Rautakeskon ketjujen omien merkkien Cellon Peittosuoja Aqua sai kaikista osioista testin parhaimman arvosanan.

K-maatalouden Viljelyohjelmia kehitettiin parantamaan käytännön viljelyä, ja maatalouskaupassa panostettiin konekaupan verkoston kehittämiseen. Työkonekauppa on K-maatalouden keskeistä liiketoimintaa ja kuluneena vuonna ketjun myynninkehitys oli alan kehitystä suurempi.

ENTISTÄ PAREMMAT ASIAKASRAKKAISUT

Rautakeskon tavoitteena vuonna 2013 on markkinoita parempi myynnin kasvu ja kannattavuuden parantaminen. Rautakaupan kasvun ennakoidaan hidastuvan erityisesti Suomen ja Ruotsin rakentamisen hidastuessa, Venäjällä ja Norjassa kasvun ennakoidaan jatkuvan vakaana. Myös kuluttaja- ja ammattiasiakasryhmiin kysynnän kehityksessä on maakohtaisia eroja.

Keväällä 2013 avataan Turussa täyden palvelun K-rauta Skanssi, joka korvaa aiemman suppeamman valikoiman kaupan. Venäjällä avataan Moskovan kolmas K-rauta Mytishissä. Liikevaihtotavoite Venäjällä vuonna 2017 on 800 milj. euroa. Tavoitteen ennakoitiin aikaisemmin toteutuvan vuonna 2015.

Rautakesko kehittää digitaalisia asiakasratkaisujaan. Asiakkaalle tarjottavien verkkopalvelujen sekä suunnittelu- ja asennuspalvelujen kehittämistä jatketaan vuonna 2013.

Ammattiasiakaskauppaa ja sen palveluja vahvistetaan useimmissa toimintamaissa. Kansainvälistä tavararyhmähallintaa ja ostotoimintaa tiivistetään edelleen vähittäiskaupan tehokkaamalla ohjauksella.

Omia tuotemerkkejä (Cello, Prof ja FXA) kehitetään pitkäjänteisesti panostamalla myymälämarkkinointiin ja sähköisiin asiakaspalveluihin. Omien merkien osuus myynnistä kasvaa erityisesti Venäjällä ja Baltiassa.

Rautakeskon kotimaan varasto- ja terminaalityönnöt keskitettiin vuoden 2013 alusta Itella Logistiikan uuteen logistiikkakeskukseen Orimattilaan. Varastointipalvelujen keskittäminen nostaa logistista tehokkuutta ja pienentää jakelun hiilijalanjälkeä.

SAP-pohjaisen toiminnanohjausjärjestelmän käyttöönotto etenee Suomen ketjukaupoissa. Toiminnanohjausjärjestelmä yhtenäistää ketjukauppojen ja Rautakeskon liiketoimintaa tukevat toimintamallit ja vähittäiskaupan tietojärjestelmät useimmissa toimintamaissa.

Henkilöstön myynti- ja vähittäiskauppaosaamista vahvistetaan kaikissa toimintamaissa hyödyntämällä eLearning-verkkokoulutusta. Energiaosaamisen uudistettuja koulutuksia jatketaan Suomessa. Tavoite on, että asiakas saa yhden palvelupisteen kautta kaikki energiatehokkaassa rakentamisessa ja remontoinnissa tarvittavat kartoitukset, suunnitelmat, tuotteet ja asennukset.

K-maatalouden tuotantotarvikkeiden tarjonta perustuu Viljelyohjelmaan, jonka perustana ovat K-maatalouden koetilalla tehtävät laajat lajike- ja viljelykokeet. K-maatalouden koetila on vuonna 2013 toiminut 50 vuotta suomalaisen koetöiminnan ja viljelyn edistämisen asialla.

LUE LISÄÄ

Taloudellisesta kehityksestä tilinpäätösosioista sivulta 64 alkaen.

RAUTA- JA SISUSTUSKAUPAN MARKKINAT

Rautakeskon toimialueella alan vähittäiskaupan markkinat ovat noin 25 mrd. euroa (oma arvio).

Suomessa rauta- ja sisustuskaupan vähittäiskaupan markkinat ovat runsaat 3,4 mrd. euroa (alv 0 %), ja ne supistuivat noin 3,5 % vuonna 2012 (RaSi ry).

Ruotsissa rautakaupan kokonaismarkkinat ovat noin 3,1 mrd. euroa (alv 0 %), ja ne supistuivat noin 2 % (HUI).

Norjassa rautakaupan kokonaismarkkinat ovat noin 5,6 mrd. euroa (alv 0 %), ja ne kasvoivat noin 6,5 % (Virke).

Viron rautakaupparakkinat ovat noin 0,3 mrd. euroa (alv 0 %), ja ne kasvoivat noin 6 % (oma arvio).

Latviassa rautakaupan kokonaismarkkinat ovat noin 0,3 mrd. euroa (alv 0 %), ja ne kasvoivat noin 6 % (oma arvio).

Liettuaissa rautakaupan kokonaismarkkinat ovat noin 0,5 mrd. euroa (alv 0 %), ja ne kasvoivat noin 4 % (oma arvio).

Venäjällä rauta-, sisustus- ja kodintavara-kaupan kokonaismarkkinat ovat noin 13 mrd. euroa (alv 0 %), ja ne kasvoivat noin 10 % (oma arvio).

Valko-Venäjällä rautakaupan kokonaismarkkinat ovat noin 0,6 mrd. euroa (alv 0 %), ja niiden koko säilyi lähes ennallaan (oma arvio).

MAATALOUSKAUPAN MARKKINAT

Maatalouskaupan markkinat Suomessa ovat noin 1,9 mrd. euroa, ja ne kasvoivat noin 10 % vuonna 2012 (oma arvio). Markkinoita kasvattivat tuotteiden ja tuotantopanosten hinnannousut.

MARKKINAOSUUDET

RAUTAKAUPPA

Markkinaosuus Suomessa 39 %

(RaSi ry, oma arvio)

Pääkilpailijat: Starkki, Kodin Terra, S-rauta, Agrimarket, Bauhaus.

Markkinaosuus Ruotsissa 6 % (HUI, oma arvio). Pääkilpailijat: Bauhaus, Bygghem, Beijer Bygg ja Hornbach.

Markkinaosuus Norjassa 23 % (Virke, oma arvio). Pääkilpailijat: Monter/Optimera, Maxbo, Coop ja XL Bygg.

Markkinaosuus Virossa 22 % (oma arvio). Pääkilpailijat: Ehitus ABC, Bauhof, Espak ja Bauhaus.

Markkinaosuus Latviassa 16 % (oma arvio). Pääkilpailijat: Depo DIY ja Kursi.

Markkinaosuus Liettuassa 30 % (oma arvio). Pääkilpailijat: Bauhof, Emeritazas.

Markkinaosuus Luoteis- ja Keski-Venäjällä 5 % (Pietari ja Moskova, oma arvio). Pääkilpailijat: Leroy Merlin, OBI, Castorama, Maxidom, Metrika.

Markkinaosuus Valko-Venäjällä 10 % (oma arvio). Pääkilpailijat: Novoselkin, Materik.

K-MAATALOUS-KETJU

Markkinaosuus Suomessa 25 % (oma arvio). Pääkilpailijat: Agrimarket ja Yrittäjien Maatalous (YRMA).

K-ryhmän rautakauppa, kauppojen lukumäärät sekä vähittäis- ja yritysasiakasmyynti

	Lukumäärä		Myynti (alv 0 %), milj. €	
	2012	2011	2012	2011
K-rauta*	42	41	587	584
Rautia*	99	106	487	489
Rautakesko Yrityspalvelu			209	226
K-maatalous*	83	88	463	417
K-asiakassopimuskaupat	30	31	47	49
Suomi yhteensä	254	266	1 792	1 765
K-rauta, Ruotsi	21	21	215	216
Byggnakker, Norja**	106	110	988	942
Muut Pohjoismaat yhteensä	127	131	1 203	1 158
K-rauta, Viro	8	9	64	60
K-rauta, Latvia	8	8	51	53
Senukai, Liettua	17	17	268	251
Baltia yhteensä	33	34	383	363
K-rauta, Venäjä	14	14	284	237
OMA, Valko-Venäjä	9	6	86	80
Venäjä ja Valko-Venäjä yhteensä	23	20	370	317
Rautakauppa ulkomaat yhteensä	183	185	1 956	1 838
Rautakauppa yhteensä	437	451	3 748	3 603

* v. 2012 K-raudoista 1 ja Rautioista 48 oli samalla K-maatalouskauppoja

* v. 2011 K-raudoista 1 ja Rautioista 49 oli samalla K-maatalouskauppoja

** v. 2013 alussa Byggnakker-ketjun kauppojen lukumäärä pieneni 89:ään

Rautakaupan avainluvut

		2012	2011
Liikevaihto	Milj. €	2 827	2 716
Liikevoitto	Milj. €	11,9	26,3
Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä	Milj. €	13,6	26,6
Liikevoitto liikevaihdosta ilman kertaluonteisia eriä	%	0,5	1,0
Investoinnit	Milj. €	63,1	109,8
Sidotun pääoman* tuotto ilman kertaluonteisia eriä	%	1,8	3,8
Henkilökunta keskimäärin		9 105	8 874

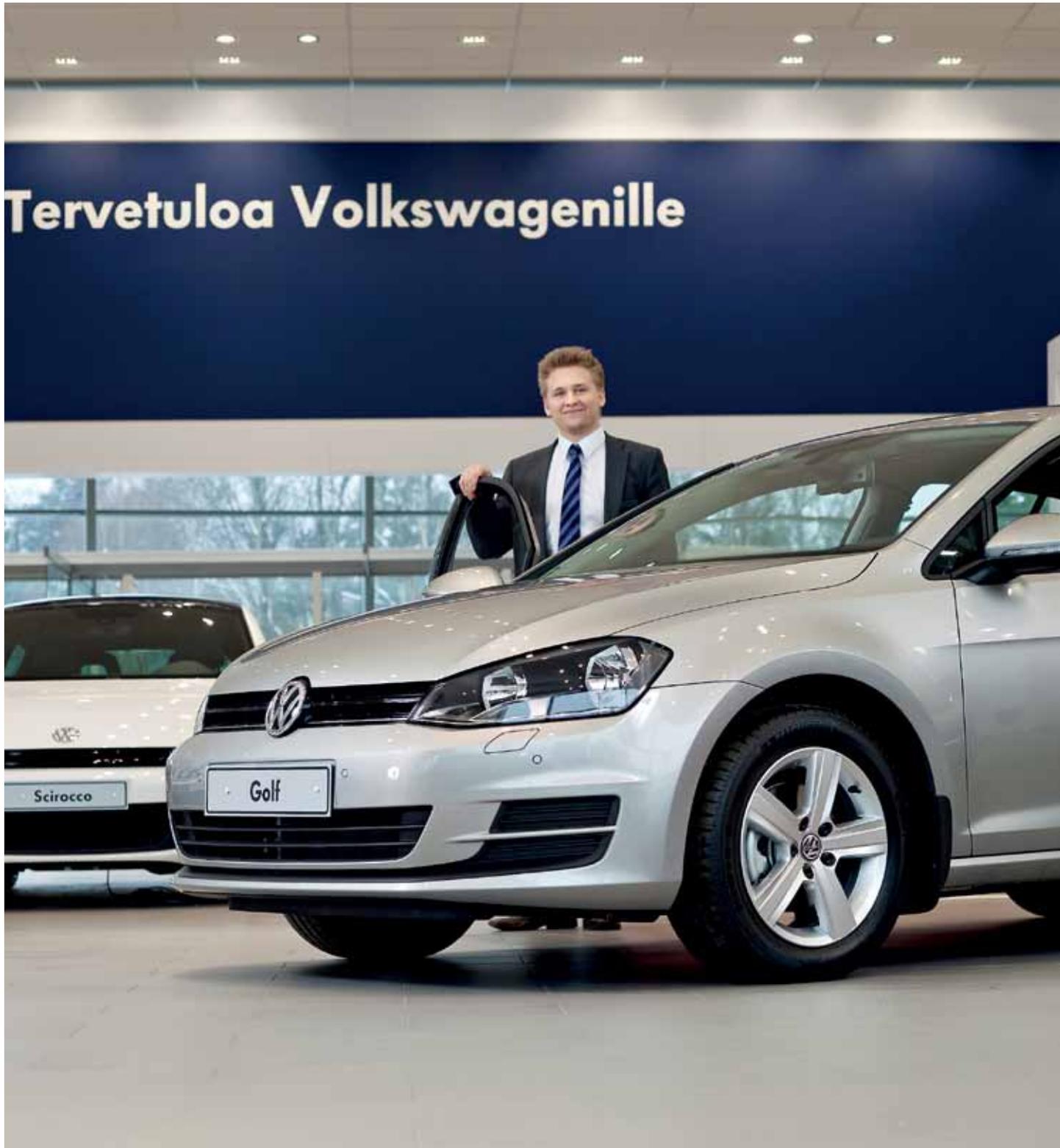
* kumulatiivinen keskiarvo

Rautakaupan liikevaihto 2012

	Milj. €	Muutos, %
Rautakauppa, Suomi	1 229	-0,3
K-rauta, Ruotsi	214	-0,5
Byggnakker, Norja	636	+7,4
Rautakesko, Viro	64	+7,0
Rautakesko, Latvia	51	-2,9
Senukai, Liettua	266	+6,7
Rautakesko, Venäjä	284	+19,6
OMA, Valko-Venäjä	87	+7,7
Yhteensä	2 827	+4,1

Rautakaupan sidottu pääoma 31.12. milj. €

	2012	2011
Pitkäaikaiset varat	580	561
Vaihto-omaisuus	277	277
Lyhytaikaiset saamiset	262	264
./. Koroton vieras pääoma	-363	-363
./. Pakolliset varaukset	-8	-2
Sidottu pääoma	748	738

AUTO- JA KONEKAUPPA

Auto- ja konekaupan muodostavat VV-Auto ja Konekesko tytäryhtiöineen. VV-Auto ja Konekesko edustavat johtavia merkkejä sekä vastaavat niiden myynnistä ja jälkimarkkinoinnista.

VV-Auto on Volkswagen-, Audi- ja SEAT-henkilöautojen sekä Volkswagen-hyötyautojen maahantuojaja markkinoija Suomessa sekä SEATin osalta myös Virossa ja Latviassa. VV-Auto toimii myös autojen vähittäiskauppijana ja tarjoaa jälkimarkkinointipalveluja omista liikkeistään pääkaupunkiseudulla ja Turussa.

Konekesko on rakennus-, materiaalinkäsittely-, ympäristö- ja maatalouskoneiden, kuorma- ja linja-autojen sekä vapaa-ajankoneiden maahantuontiin ja kauppaan erikoistunut palveluyritys. Konekesko toimii Suomessa, Virossa, Latviassa, Liettuassa ja Venäjällä.

VOLKSWAGEN ON SUOMEN SUOSITUIN AUTOMERKKI

Volkswagen-henkilöautoasiakkaita palvelee yhteensä 40 myynti- ja 57 huolto-

toimipaikassa. Volkswagen-hyötyautoilla on 40 myynti- ja 55 huoltotoimipaikkaa. Audi-jälleenmyyntiverkosto käsittää 21 myynti- ja 25 huoltotoimipaikkaa. SEATia myydään 22 ja huolletaan 35 toimipaikassa Suomessa. Baltiassa toimii neljä SEATin myynti- ja huoltotoimipaikkaa.

Vuonna 2012 autokaupan markkinoihin vaikutti voimakkaasti 1.4.2012 voimaan tullut autoveron muutos, jonka seurauksena koko vuoden henkilö- ja pakettiautomarkkina laski selvästi alkuvuoden hyvästä myynnistä huolimatta.

VV-Auton uusien henkilö- ja pakettiautojen yhteenlaskettu markkinaosuus oli 20,2 %. VV-Auton maahantuomien autojen rekisteröintien määrä oli noin 25 000.

Volkswagen-mallisto täydentyi vuoden mittaan merkittävästi. Uusina malleina markkinoille tulivat Volkswagen up!, Volkswagen CC, Passat Alltrack ja

UUDEN 2012 TAPAHTUMIA

- Volkswagen nousi toista kertaa kärkeen vuosittaisessa Auto Bild Suomi -lehden Palvelu 1 -tutkimuksessa. Tulos nousi edellisvuodesta lähes kaikilla osa-alueilla. Volkswagen saavutti mm. tutkimuksen parhaan tuloksen autojen myyntiesittelyn osalta.
- VV-Auton lahjoittama Volkswagen Kupla päätyi näyttävästi Suomen Kansallismuseon ikkunasta sisään Suomi Finland 1900 -perusnäyttelyn interaktiiviseksi näyttelyesineeksi.
- Audin ja purjehtija Silja Lehtisen monivuotinen yhteistyö huipentui Lehtisen venekunnan maailmanmestaruuteen ja olympiapronssiin Lontoossa purjehduksen Match racing -luokassa.
- European Dealer Council – VV-Auton isännöimään eurooppalaisten Volkswagen-Audi-jälleenmyyjien yhdistyksen vuosikokoukseen Helsingissä osallistui yli 20 Euroopan maan puheenjohtajat sekä Volkswagen-konsernin ylin johto.
- Viron Konekesko vietti lokakuussa 15 vuotishulaa. Viron liiketoiminnan käynnistys oli ensimmäinen askel Konekeskon kansainvälistymiselle 1997.
- Latvian Konekeskon henkilöstö osallistui yhdessä koululaisten kanssa metsäntutustapahtumaan Gulbenen alueella.

polttoaineenkulutusta pienentävällä sylintereiden lepuutusjärjestelmällä varustettu Polo BlueGT. Seitsemättä sukupolvea edustava uusi Golf esiteltiin marraskuussa. Audi esitteli uuden A1 Sportback -mallin ja uuden A3 Compact Coupén. Vuoden mittaan myös Audi A4-mallisto uudistui. A6-, A7- ja A8-mallit täydentyivät S-malleilla ja markkinoille tulivat A6 allroad quattro, A8 hybrid ja uudistunut R8. SEATin vuoden uutuudet olivat uudistunut Ibiza ja uusi Leon.

Espoon Olarissa avattiin kesäkuussa uusi Volkswagen Center. Suomen suurimmassa Volkswagen-autotalossa on henkilö-, hyötyauto- ja vaihtoautomyymlän lisäksi yleis- ja korikorjaamo. Korjaamossa on käytössä uudenaikaisin ja energiataloudellisin tekniikka, jossa muun muassa nostimet toimivat vedellä ja ilmanpaineella perinteisen öljyn ja sähkön sijaan. Maalauskammiot toimivat nestekaasulla, mikä säästää CO₂-päästöissä 150 tonnia vuodessa öljyllä toimiviin verrattuna.

Turun Volkswagen Centerin laajennus- ja uudistustyöt saatiin päätökseen huhtikuun lopussa. Uuden vaihtoautomyymlän ja maalaamon lisäksi Volkswagen-henkilö-

autojen näyttelytilaa laajennettiin ja ilme uudistettiin. Samassa yhteydessä valmistui myös erillinen hyötyautokorjaamo ja varaosavaraston laajennus.

KONEKESKO - KONEKAUPPA SUOMESSA, BALTIASSA JA VENÄJÄLLÄ

Konekeskon vapaa-ajankonekauppa perustuu tiiviiseen ja pitkäaikaiseen yhteistyöhön Yamaha Motor Co. Ltd:n kanssa. Konekesko markkinoi Yamaha moottoripyöriä, mopoja, mönkijöitä, moottorikelkkoja, perämoottoreita, generaattoreita, vesijettejä ja lumilinkoja Yamaha-jälleenmyyjäverkoston kautta.

Konekeskon omia venemerkkejä ovat Yamarin, Yamarin Cross, Suvi ja Palta. Lisäksi Konekesko edustaa Suomessa Linder-, Zodiac- ja TG-veneitä. Yamarin ja Suvi-veneet valmistetaan Suomessa ja niitä viedään useisiin Euroopan maihin sekä Venäjälle. Konekeskon vapaa-ajankoneiden valikoimiin kuuluvat myös muun muassa Muuli- ja Saris-perävaunut, Selva-perämoottorit sekä Helly Hansen-kellunta-asut.

Rakennus-, materiaalinkäsittely- ja ympäristökoneita markkinoidaan Suomessa, Baltiassa ja Pietarissa Konekeskon oman myyjäverkoston kautta. Tunnetuimpia Konekeskon edustamia merkkejä ovat New Holland, Case, Kubota, Sennebogen, Weidemann, Grove ja Still. Baltiassa Konekeskon edustukseen kuuluvat lisäksi Ponsse-metsäkoneet sekä Dynapac-jyrit ja -asfalttikoneet.

Konekeskon maatalouskonemyynnin päämerkit Suomessa ovat Claas-leikkupuimurit ja Massey Ferguson -traktorit. Baltian maissa valikoimaan kuuluvat lisäksi Claas-traktorit sekä kattava valikoima maatalouden työkoneita, merkittävimpinä Claas, Lemken ja Hardi.

Lisäksi Konekesko vastaa MAN-kuorma-autojen sekä MAN- ja Neoplan-linja-autojen myynnistä ja jälkimarkkinoinnista Suomessa.

UUSIA VENEMALLEJA JA PANOSTUSTA JÄLKIMARKKINOINTIIN

Vuonna 2012 Konekesko kasvatti markkinaosuuttaan rekisteröidyissä veneissä.

Syksyllä Konekesko esitteli neljä uutta omaa venemallia: Yamarin Cross –mallisto kasvoi 49 Bow Riderilla ja 60 Cabinilla, Suvi-mallisto 5700 CC:llä ja 5700 Duolla.

Yamaha-moottoripyörät säilyttivät markkinajohtajan aseman Suomessa. Syksyllä esiteltiin matkamoottoripyörrien odotettu uutuus Yamaha FJR1300. Konekesko aloitti myös Yamaha-lumilinkojen myynnin Suomessa. Yamarin-veneet ja Muuli-perävaunut viettivät 40-vuotisjuhlavuottaan ja Yamarin-mallistolle myönnettiin Suomalaisen Työn Liitto ry:n Avainlippu-alkuperämerkki. Yamaha on ollut Suomessa perämoottoreiden markkinajohtaja yhtäjaksoisesti 35 vuotta, vuodesta 1977 alkaen.

Suomessa markkinoille esiteltiin ensimmäinen Still-hybriditrukki ja Tornion ja Kemin satamiin Konekesko toimitti Sennebogen-satamanostureita.

Konekesko vahvisti palveluverkostaan muuttamalla uusiin toimitiloihin Jyväskylässä ja Klaipeidassa, Liettuassa. Loppuvuodesta Konekeskon huolenpitosopimukset laajennettiin kattamaan myös maatalous- ja maarakennuskoneet. Konekesko otti käyttöön SMS-tekniikalla

toteutetun jatkuvan asiakaspalautejärjestelmän, jolla saadaan reaaliaikaisesti tietoa asiakastytyväisyyden kehityksestä.

HALUTUIMMAT BRÄNDIT JA VAHVA PALVELUVERKOSTO

Auto- ja konekaupan vahvuuksia ovat kansainvälisesti tunnetut brändit, laaja ja korkealaatuinen tuotevalikoima sekä ammattitaitoinen henkilöstö. Muita vahvuuksia ovat monipuoliset palvelut, vahva myynti- ja jälkimarkkinointiverkosto, tehokas logistiikka sekä autokaupassa oma vähittäismyyntiketju.

Auto- ja konekaupan tavoitteena on vuoden 2013 aikana kasvattaa edustamiensa merkkien markkinaosuutta, kehittää edelleen jälleenmyynti- ja huoltoverkostoaan sekä vahvistaa asiakastytyväisyyttä ja -uskollisuutta. Keskeisiä kehittämisalueita ovat tuote- ja palveluvalikoiman vahvistaminen sekä sähköisen asiakaskommunikaation lisääminen.

Vuoden 2013 aikana auto- ja konekaupan markkinoiden ennakoitaan supistuvan, mihin osaltaan vaikuttaa arvonlisäveron nousu Suomessa t.v. 2013 alkaen.

AUTO- JA KONEKAUPAN MARKKINAT

Vuonna 2012 Suomessa ensirekisteröitiin 111 251 henkilöautoa ja 11 469 pakettiautoa.

Henkilöautomarkkinat laskivat edellisvuodesta 11,8 % ja pakettiautomarkkinat 20,9 %.

Volkswagen oli sekä henkilö- että pakettiautojen rekisteröintitilastoissa eniten rekisteröity automerkki. Volkswagen-henkilöautojen markkinaosuus oli 12,7 %. Audi jatkoi premium-merkkien ykkösenä ja markkinaosuus nousi 5,6 %:iin. SEATin markkinaosuus oli 1,3 %. Volkswagen-pakettiautojen markkinaosuus kasvoi 26,5 %:iin.

Vapaa-ajankoneiden kokonaismarkkinat olivat Suomessa noin 250 milj. euroa, ja ne laskivat noin 5 %. Veneiden vientimarkkinat supistuivat. Rakennuskone-markkinat olivat toiminta-alueella noin 430 milj. euroa ja ne laskivat noin 5 %. Suomen ja Baltian maatalouskoneiden markkinat olivat yhteensä noin 495 milj. euroa ja ne pysyivät kokonaisuutena edellisvuoden tasolla. Kuorma-auto-markkinat (yli 6 t painoluokka) olivat noin 550 milj. euroa ja olivat samalla tasolla kuin edellisvuonna.

VV-AUTO OSALLISTUI AUTOKIERRÄTYSKAMPANJAAN

VV-Auto osallistui vuonna 2012 Suomen Autokierrätyksen Kierrätysarvokampanjaan. Vuonna 2012 Suomessa kirjoitettiin 65 058 romutustodistusta. Vanhan auton saa lopullisesti pois ajoneuvorekisteristä toimittamalla sen romutettavaksi Suomen Autokierrätyksen viralliseen vastaanottpisteeseen, jossa autosta kirjoitetaan romutustodistus.

UUSI MOBIILIPALVELU

Volkswagen on julkaissut uuden, autotakkiilijoille hyödyllisen, matkapuhelinsovelluksen. Service App tarjoaa matkailusanastoa monilla eri kielillä, reittihojeet lähimpään Volkswagen-huoltoliikkeeseen, reittiopastuksen takaisin pysäköidyn auton luokse ja auton mittariston symbolit kuvineen ja selityksineen. Sovelluksella voi myös tehdä vahinkoraportin valokuvineen ja tapahtumien kulun voi tallettaa äänitiedostoksi.

YAMARIN CROSS -MALLISTO SAAVUTTANUT SUUREN SUOSION

Syksyllä 2011 lanseeratut Yamarin Cross 53 -venemallit saavuttivat suuren suosion jo ensimmäisellä kaudellaan ja kasvattivat edelleen alumiinirunkoisen malliston suosiota. Syksyllä 2012 Konekesko esitteli kaksi uutta Yamarin Cross -mallia: 49 Bow Riderin ja odotetun hyttiveneen, 60 Cabinin.

MARKKINAOSUUDET

AUTOKAUPPA

VV-Auton markkinaosuus

Suomessa 20,2 %

(Volkswagen-, Audi- ja SEAT-henkilöautot sekä Volkswagen-pakettiautot yhteensä)

KONEKAUPPA

Markkinaosuudet Suomessa:

Perämootorit*, markkinaosuus 51 %
(Yamaha, Selva)

Veneet*, markkinaosuus 23 %

(Yamarin, Suvi, Linder, TG, Zodiac, Palta)

Moottoripyörät*, markkinaosuus
16,2 % (Yamaha)

Traktorit*, markkinaosuus 12,5 %
(Massey Ferguson)

Kuorma-autot*, yli 6 t, markkinaosuus 5,5 %
(MAN)

Kevyet < 750 kg tavarakuljetusperävaunut*, markkinaosuus 20 %
(Muuli)

* Rekisteröitävät

LUE LISÄÄ

Taloudellisesta kehityksestä tilinpäätösosiosista sivulta 64 alkaen.

K-ryhmän auto- ja konekauppa, kauppojen lukumäärät sekä vähittäis- ja yritysasiakasmyynti

	Lukumäärä		Myynti (alvo%), milj. €	
	2012	2011	2012	2011
VV-Auto, vähittäiskauppa	10	9	412	422
VV-Auto, maahantuonti	1	1	396	447
Konekesko, Suomi	1	2	210	217
Suomi yhteensä	12	12	1 017	1 086
Konekesko, Viro			31	32
Konekesko, Latvia			52	42
Konekesko, Liettua			38	41
Konekesko, Baltia yhteensä			120	114
Auto- ja konekauppa yhteensä	12	12	1 138	1 200

Auto- ja konekaupan avainluvut

		2012	2011
Liikevaihto	Milj. €	1 114	1 174
Liikevoitto	Milj. €	42,1	51,9
Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä	Milj. €	42,1	51,8
Liikevoitto liikevaihdosta ilman kertaluonteisia eriä	%	3,8	4,4
Investoinnit	Milj. €	26,6	29,9
Sidotun pääoman* tuotto ilman kertaluonteisia eriä	%	22,5	32,8
Henkilökunta keskimäärin		1 254	1 206

* kumulatiivinen keskiarvo

Auto- ja konekaupan liikevaihto 2012

	Milj. €	Muutos, %
VV-Auto-konserni	790	-6,9
Konekesko, Suomi	211	-3,6
Konekesko, Baltia	116	+4,9
Yhteensä	1 114	-5,1

Auto- ja konekaupan sidottu pääoma 31.12. milj. €

	2012	2011
Pitkäaikaiset varat	105	94
Vaihto-omaisuus	180	223
Lyhytaikaiset saamiset	64	74
./.. Koroton vieras pääoma	-147	-163
./.. Pakolliset varaukset	-24	-18
Sidottu pääoma	178	210

TEHDÄÄN HYVÄÄ YHDESSÄ

Vastuullinen toiminta on Keskon strateginen valinta ja yksi arvoista. Keskon vastuullisuusohjelma asettaa vastuullisuustyölle pitkäjänteisiä tavoitteita. Asiakkaamme voivat luottaa siihen, että jo tullessaan K-kauppaan he tekevät hyvän valinnan.

Keskon vastuullisuustyön perustana ovat Keskon yhteiskuntavastuun yleiset periaatteet, yhteiskuntavastuun visio ja vastuullisuusohjelma.

Vastuullisuusohjelman päivitystyö aloitettiin loppuvuodesta 2011. Vuoden 2012 aikana sidosryhmien odotuksia ja toiveita selvitettiin laajasti johdon ja kauppiaiden haastatteluilla, benchmark-tutkimuksilla sekä sidosryhmäworkshopeilla.

Helmikuussa 2013 julkistettu, päivitetty vastuullisuusohjelma asettaa sekä pitkän että lyhyen ajan tavoitteita seuraaville, Keskon ja sen sidosryhmien kannalta olennaisille asioille:

- vastuulliset toimintatavat
- laadukas työelämä
- ilmastonmuutoksen hillitseminen

- luonnonvarojen kestävä käyttö
- sidosryhmien osallistaminen
- vastuullinen hankinta ja myynti
- asiakkaan kestävä valinnat ja palvelut.

Kesko raportoi yhteiskuntavastuutyöstään Global Reporting Initiativen (GRI:n) ja AA1000-periaatteiden – olennaisuus, sidosryhmien osallistaminen ja heidän odotuksiinsa vastaaminen – mukaisesti. Keskon 13. yhteiskuntavastuun raportti julkaistaan toukokuussa 2013.

TOIMIMME VASTUULLISESTI

Vastuulliset toimintatapamme ohjaavat kaikkien Kesko-konsernissa työskentelevien työtä. K-kauppiasliitto suosittelee,

että K-ryhmään kuuluvat kauppiat noudattavat omassa toiminnassaan Vastuulliset toimintatapamme -ohjeistuksessa kuvattuja periaatteita. Ohjeistuksen avulla varmistamme, että kaikilla työntekijöillemme kaikissa toimintamaissamme on sama näkemys siitä, mitkä ovat yhteiset arvomme ja periaatteemme. Edellytämme, että yhteistyökumppanimme toimivat vastaavien vastuullisten toimintaperiaatteiden mukaan.

Vastuulliset toimintatapamme -ohjeistus päivitettiin vuoden 2012 aikana. Ohjeistuksen sisältöä tarkennettiin, ja sen periaatteita ja ohjeita havainnollistettiin käytännön esimerkeillä. Päivitetty opas julkaistiin kahdeksalla kielellä kesälä 2012 ja jaettiin henkilöstölle kaikissa toimintamaissa. Uudet työntekijät saavat sen osana perehdyttämistään. Ohjeet löytyvät myös Keskon nettisivujen Vastuulliset toimintatapamme -osiosta, jossa on lisäksi pääjohtajan tervehdys sekä animaatiot, joilla toimintaperiaatteita esitellään käytännön esimerkkien kautta.

Vuosittaisessa henkilöstötutkimuksessa kysytään, toimivatko työntekijät mielestään vastuullisten toimintatapojen mukaisesti. Konsernin keskiarvo vuonna 2012 oli 4,37 (asteikolla 1–5).

Kesko järjestää vuosittain vastuullisia toimintatapoja käsitteleviä Arvoviesti-tilaisuuksia eri yhtiössään. Joulukuussa 2012 järjestettiin Arvoviesti Kesko Food Rusissa Pietarissa ja Intersport Russiassa Moskovassa. Tilaisuuksien aiheena olivat vastuulliset toimintatavat, lahjonnan vastustaminen ja liiketoimintaympäristön hallinta Venäjällä.

KANSAINVÄLISTÄ TUNNUSTUSTA VASTUULLISUUDESTA

Kesko on mukana YK:n Global Compact -aloitteessa ja on kaikissa toimintamaissaan sitoutunut noudattamaan kymmentä yleisesti hyväksyttyä ihmisoikeuksia, työelämää, ympäristöä ja korruption vastaista toimintaa koskevaa periaatetta.

Vuonna 2012 Kesko sai korkeat pisteet vastuullisista toimintatavoistaan, lakien noudattamisesta, lahjonnanvastaisesta työstään ja hallinnointiperiaatteistaan Dow Jonesin kestävä kehityksen indeksien DJSI World ja DJSI Europe sekä FTSE-4Good-indeksin arvioissa. Kesko valittiin Maailman sadan vastuullisimman yrityksen listalle ja Maailman eettisimpien yritysten listalle.

Määrätietoisesti energiätehokkuustyön ansiosta Kesko on vuosina 2012 ja 2011 valittu toimialansa parhaaksi pohjoismaisen ilmastoindeksin, Nordic Carbon Disclosure Leadershipin arvioissa.

Kesko valittiin edellisvuoden tapaan World Finance -lehden arvioinnissa Suomen parhaaksi hyvien hallinnointikäytäntöjen (Corporate Governance) kehittäjäksi ja raportoijaksi.

Kesko sijoittui Suomessa järjestetyn Corporate Governance -kilpailun finaaliin kolmannen kerran. Erittäin hyvät arviot Kesko sai palkka- ja palkkioselvityksestään sekä riskienhallinnan, sisäisen valvonnan ja sisäisen tarkastuksen kuvauksesta.

Keskon hallinnointiperiaatteet ja Keskon sijoittuminen kestävä kehityksen indekseihin kuvataan tarkemmin osoitteessa www.kesko.fi.

FTSE4Good

rated by
oekom research

VASTUULLISET TOIMINTAPAMME

Vastuulliset toimintatapamme -ohjeistus päivitettiin vuoden 2012 aikana. Päivitetty opas julkaistiin kahdeksalla kielellä ja jaettiin henkilöstölle kaikissa toimintamaissa.

LUE LISÄÄ
www.kesko.fi

VAIKUTUS YHTEISKUNTAAN

Keskon toiminta tuottaa taloudellista hyötyä osakkeenomistajille, rahoittajille, henkilökunnalle, tavar- ja palvelutoimittajille ja heidän työntekijöilleen sekä kunnille ja valtioille.

MONIMUOTOINEN KAUPPAVERKOSTO

K-ryhmän kauppaverkosto laajeni vuonna 2012 sekä perinteisillä kaupoilla että verkkokaupoilla. Vuoden aikana avattiin uudet verkkokaupat citymarket.fi, mustaporssi.fi ja kookenka.fi.

Vuoden 2012 lopussa Suomessa oli 936 K-ruokakauppaa 292 kunnassa. Suomen väestöstä noin puolet asuu alle kilometrin päässä K-ruokakaupasta.

Syyskuussa avattu kauppakeskus Veturi Kouvolassa on yksi Keskon kaikkien aikojen suurimpia hankkeita. Kauppakeskuksen suunnittelussa huomioitiin paikallisuus, saavutettavuus ja ympäristönäkökohdat. Veturin hyvä liikenteellinen sijainti tuo kauppakeskukseen asiakkaita Kaakkois-Suomen lisäksi myös Venäjältä. Lauhdelämmön talteenoton sekä hiilidioksidin ja maalämmön hyödyntämisen ansiosta kauppakeskus tarvitsee lisälämpöenergiaa vain kovilla pakkasilla. Tilavalla parkkipaikalla on runsaasti invapaikkoja ja kolme sähköauton latauspistettä. Veturin ympäristövaikutuksia luokitellaan kansainvälisellä BREEAM-ympäristöluokitus-

järjestelmällä. Veturi saavutti luokituksessa tason ”erittäin hyvä”.

EDISTÄMME PAIKALLISTA TOIMINTAA

Kesko kasvattaa paikallisten ostojen määrää ja kannustaa K-kauppiaita ottamaan valikoimiin lähellä tuotettuja tuotteita. K-ruokakauppojen valikoimista löytyy lähivesiltä pyydettyä kalaa sekä lähialueilla tuotettua lihaa, kasviksia ja juureksia.

Vuoden 2012 aikana Pirkka-tuotesarjassa panostettiin erityisesti leipään. Lähiutuottajien kanssa kehitetty Pirkka Lähellä leivottu -sarja laajeni Suomen eri alueille. Pirkka-sarjaan tuli syksyllä myös useita suomalaisia luumuleipiä.

Lasten ja nuorten tukeminen on Keskon ja K-kauppojen sponsoroinnin pääpainopiste. K-Plussan sponsorointipalvelu kannustaa ja tukee kauppiaita paikallisissa hyväntekeväisyys- ja sponsorointityössä.

KESKO TUTUKSI OPISKELIJOILLE

Kesko tekee tiivistä yhteistyötä eri alojen opiskelijoiden ja opettajien kanssa. Keskolaiset käyvät säännöllisesti kaupan alan korkeakouluissa ja ammattikorkeakouluissa sekä rekrytointimessuilla kertomassa opiskelijoille K-ryhmän ura- ja kesätyömahdollisuuksista, K-trainee-ohjelmista sekä ammattikorkeakoulujen Kauppiasyrittäjyyspolusta.

Opettajille, yhteistyökumppaneille ja keskolaisille suunnattu K-Tutuksi-ohjel-

KESKEISIÄ LUKUJA VUONNA 2012

- Kesko osti tavarantoimittajilta Suomesta 5 478 miljoonalla eurolla ja muista maista 2 591 miljoonalla eurolla.
- Keskon palkat ja muut edut henkilökunnalle olivat kaikissa toimintamaissa yhteensä 503 miljoonaa euroa.
- Keskon tuloverot olivat 76 miljoonaa euroa, eläkkeet ja henkilösivukulut 97 miljoonaa euroa.
- Tuet erilaisille yhteisöille ja järjestöille olivat yhteensä noin 0,9 miljoonaa euroa.

ma tarjoaa käytännönläheisen ja ohjatun mahdollisuuden tutustua K-ruokakaupan toimintaan ja sen osaamisvaatimuksiin käytännössä.

Kesko on järjestänyt kaupan alan oppilaitosten opettajille, opinto-ohjaajille, rehtoreille ja koulutusalojohtajille syysseminaareja kaupan alalle ajankohtaisista asioista kymmenen vuoden ajan. Syksyn 2012 viiden seminaarin aiheina olivat Keskon laajentuminen Venäjälle ja Mestari-myjäkoulutus. Uudistettu, kokonaan verkko-opetuksena järjestettävä Mestari-myjäkoulutus antaa opiskelijoille mahdollisuuden opiskella oman aikataulunsa mukaan koska tahansa. Oppilaitoksissa Mestari-myjäkoulutus toteutettiin 26. kertaa.

TEEMME JA TARJOAMME LAADUKASTA TYÖTÄ

K-ryhmä työllistää noin 45 000 henkeä kahdeksassa maassa. Tarjoamme mielekkäitä ja monipuolisia työtehtäviä, työn joustoja eri elämäntilanteisiin sekä mahdollisuuden kehittyä. Tavoitteenamme on olla kaupan alan houkuttelevin työpaikka, jolla on tyytyväiset työntekijät ja osaavat esimiehet.

K-ryhmä tarjoaa erilaisia harjoitteluja ja kesätyöpaikkoja, joista suurin osa on K-kaupoissa. Vuosittain meillä työskentelee tuhansia kesätyöntekijöitä, työharjoittelijoita, TET-harjoittelijoita sekä Tutustu ja Tienaa -harjoittelijoita.

Vuonna 2012 Kesko järjesti ensimmäistä kertaa K-kesäduunikampanjan, jolla haluttiin kiinnittää huomiota nuorten työllistämiseen. Vuoden K-kesätyöntekijäksi valittiin K-citymarket Seppälässä

Jyväskylässä työskennellyt Anni Nurminen ja vuoden K-kesätyönantajaksi 17 kesätyöntekijää ja harjoittelijaa työllistänyt K-citymarket Loimaan kauppiaspari Mari ja Jyrki Koenkytö.

Henkilöstöasioista kerrotaan lisää Henkilöstö-osiossa.

VALINTOJA YMPÄRISTÖN HYVÄKSI

Ympäristön hyväksi toimiminen kuuluu kaikkien keskolaisien ja K-kaupoissa työskentelevien tehtäviin. Yhteistyökumppaneilta edellytetään vähintään vastaavien ympäristöjohtamisen periaatteiden noudattamista.

Kesko on sitoutunut kaupan energia- tehokkuussopimuksessa tehostamaan energiankulutustaan erilaisin säästötoimenpitein 65 GWh:n verran vuositasona vuoden 2016 loppuun mennessä. Se vastaa reilun 3 200 omakotitalon vuotuista energiankulutusta.

Suurimmat säästöt kaupan toiminoissa saavutetaan kansittamalla pakasteita ja käyttämällä ledimainosvaloja sekä säädettävällä ja kohdennettavalla myymälävalaistuksella.

Lähes kaikissa K-ruokakaupoissa kaupan kylmäjärjestelmän lauhdelämpö otetaan talteen, jolloin lisälämpöenergiaa tarvitaan ainoastaan kovilla pakkasilla. Kaikissa uusissa K-ruokakaupoissa säästetään energiaa käyttämällä kylmäaineena teollisuuden prosesseissa kerättyä hiilidioksidia. Lisää säästöjä saadaan sijoittamalla maidot, mehut sekä liha- ja kala-

MONENLAISIA TULOKSENTEKIJÖITÄ

K-kauppiasliitto käynnisti 100-vuotisjuhlavuotensa myötä Monenlaisia tuloksetekijöitä -hankkeen yhteistyössä Kehitysvammaliiton kanssa. Hanke tukee kehitysvammaisten työllistymistä luomalla kehitysvammaisille työ- ja harjoittelupaikkoja K-kauppoihin. Hankkeen ansiosta kymmenet kehitysvammaiset ovat löytäneet työ- tai harjoittelupaikan K-kaupoista eri puolilla Suomea. Tiina Sulander (kuvasa vasemmalla) sai hankkeen kautta mieleisen työpaikan ja työkavereita K-supermarket Härkätieltä Somerolta. Kauppias Minna Lunden on tyytyväinen: "Haluan tukea kehitysvammaisten työllistymistä. Meitä kaikkia tarvitaan ja jokaisella pitäisi olla mahdollisuus päästä oikeisiin töihin."

tuotteet ovelisiin kaappeihin.

Uusien kauppojen suunnittelun lähtökohtana on kestävä kehitys ja energiatehokkuus. Keväällä 2013 valmistuva Raision Kodin-sisustustavaratalo on Pohjoismaiden ensimmäinen passiiviliikerakennus. Ekotehokkailla toimenpiteillä tavaratalon lämmitysenergian kulutusta saadaan pienennettyä noin 60 % ja sähkönkulutusta noin 50 % perinteiseen tavarataloon verrattuna. Rakentamishanke on osa TEKESin Kestävä yhdyskunta -ohjelmaa, ja tavoitteena on löytää tavoitetasoja passiiviliikerakennuksen energiankulutukselle.

JÄTTEET HYÖTYKÄYTTÖÖN

Keskon tavoitteena on ohjata kaikki syntävä jäte kierrätykseen ja energiahyötykäyttöön.

Anttilan logistiikkakeskuksessa Kera-valla saadaan hyötykäyttöön lähes kaikki jäte, noin 99 %. Toimintaa on tehostettu esimerkiksi siten, että tavaroiden kuljetuksessa käytetään kierrätettäviä kuormalustoja ja tavarataloihin lähtevistä tuotteista otetaan turhat pakkausmateriaalit talteen jo logistiikkakeskuksessa.

Ruokakesko on kehittänyt K-kauppojen jätehuollon toimintamalleja vuodesta 2011 alkaen. Uuden mallin mukaan toimii jo noin 90 K-kauppaa pääkaupunkiseudulla ja Uudellamaalla. Niiden hyötykäyttöasteet ovat parantuneet 90 %:iin muun muassa keskitetyn jätehuoltoraportoinnin ja tehokkaan biojätteen hyödyntämisen ansiosta.

Kotitalouksien käytöstä poistetut kuluttajapakkaukset, kuten pantilliset juomapakkaukset, kartongin, lasin ja

ILMASTOKUMPPANIT VERKOSTOITUIVAT

Kesko liittyi keväällä 2012 Elinkeinoelämän ja Helsingin kaupungin yhteiseen Ilmastokumppanit-verkostoon. Ilmastokumppanien tavoitteena on koota ilmastotyön edelläkävijät saman pöydän ääreen ja löytää uudenlaisia toimintatapoja ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi. Ilmastositoumuksissaan yritykset lupaavat vähentää hiilidioksidipäästöjään, parantaa energiatehokkuuttaan ja kehittää uusia kasvihuonekaasupäästöjä pienentäviä palveluita.

RAISION KODIN1 SÄÄSTÄÄ ENERGIAA

Keväällä 2013 avattava Kodin1-sisustustavaratalo Raisiossa on Pohjoismaiden ensimmäinen passiiviliikerakennus. Energiatehokkuutta toteutetaan ilmanvaihdon lämmön talteenotolla, ilmatiiviillä rakenteilla sekä asiakkaiden kaupassa liikkumisen huomioivilla valaistusratkaisuilla.

Ruokakeskon tuotetutkimus tutkii elintarvikkeiden ja käyttötavaroiden tuotenytytteit sekä kehittää uusia elintarvikkeita ja makuja.

metallin voi palauttaa kauppakynnin yhteydessä K-ruokakauppojen kierrätyspisteisiin. Myös akut ja paristot voi palauttaa kauppoihin.

KESLOGIN KULJETTAJAT AJAVAT TALOUDELLISESTI

Ruokakeskon logistiikkapalvelujen tuottajan Keslogin tavoitteena on vähentää kuljetusten suhteellisia hiilidioksidipastj 10 % vuoteen 2020 mennessä. Tähän pyritään esimerkiksi tehokkaalla reittisuunnittelulla, taloudellisella ajotavalla ja kaksikerrosrekoilla.

Keslog käynnisti syksyllä 2012 taloudellisen ajotavan koulutusohjelman sopimusautoilijoilleen ja heidän kuljettajilleen. Koulutusten yhteydessä asennetaan noin 280 ajoneuvon ajoneuvopate, joka seuraa kuljettajien ajotapaa. Vhittiskauppan jakelussa on käytössä myös seitsemän kaksikerroksista perävaunua, jotka pienentävät kuljetusten hiilidioksidipastj kolmasosalla.

VASTUULLINEN HANKINTA

Keskon ostotoiminnan periaatteet ohjaavat Keskon vastuullista hankintaa. Eriytyist huomiota kiinnitetään hankintaketjun työntekijöiden ihmisoikeuksiin

ja työoloihin. Tavarantoimittajien arvioinnissa riskimaissa (esimerkiksi monet Aasian, Väli-Amerikan ja Afrikan maat) käytetään kansainvälisiä arviointijrjestelmi, BSCI-auditointia ja SA8000-sertifiointia.

Arvioinnit eivät yksin riitä parantamaan työoloja, mutta ne lisäävät tietoisuutta ja ovat työkaluja, joilla voidaan muuttaa mahdollisia epäkohtia. Keskon tavoitteena on tehdä riskimaissa kauppaa auditoinnin läpäisseiden tavarantoimittajien kanssa.

Keskon ostajien ja tavarantoimittajien avuksi riskimaaostoissa on laadittu Keskon vastuullisen hankinnan opas, Principles and Practice of Socially Responsible Trading. Opas on ollut käytössä useita vuosia, ja uusittu, päivitetty opas otettiin kyttn syyskuussa 2012.

LINJAUKSET TUKEVAT OSTOJA

Ostamisen tueksi on laadittu vastuullisuuslinjauksia, kuten kala- ja yriislinjaus, puulinjaus, palmuljylinjaus ja farkkujen hiekkapuhalluslinjaus.

Kala- ja yriislinjauksen mukaisesti Ruokakeskolla, Kesprolla ja K-ruokakaupoilla ei ole valikoimissaan WWF:n kaloppaassa punaisella liikennevalolla merkittyjä lajeja. Vihreällä merkittyjä lajeja edistetään valikoimissa, ja valikoimapatksiss suositaan kestäviä kalakantoja ja MSC-sertifioituja toimittajia.

SUOSIMME KESTÄVIÄ KALAKANTOJA

Ruokakesko, Kespro ja K-ruokakaupat edistävät valikoimissaan WWF:n kalalajien suosittelua, kuten ahventa, haukea ja muikkua.

TUTKITUT JA TURVALLISET TUOTTEET

Ruokakeskon tuotetutkimus tutkii elintarvikkeiden ja käyttötavaroiden tuotenytyyden, kehittää uusia elintarvikkeita ja makuja sekä vastaa tuotteiden takaisinvedoista.

Tuotetutkimuksen laboratorio tutki lähes 11 700 tuotenytyyden vuonna 2012. Pirkka-koekeskuksen laati reseptipalveluun noin 580 uutta ruokaohjetta. Ruokakeskon kuluttajapalveluun tuli yli 22 200 yhteydenottoa vuoden aikana.

VASTUULLISET TEOT NÄKYVIIN KAUPPOISSA

Keskon ja K-kauppojen vastuullinen toiminta halutaan tuoda entistä paremmin asiakkaiden näkyviin kauppoissa. Vuoden 2013 aikana K-ruokakaupoissa näkyvä uusi K-vastuullisuus-konsepti Tehdään hyvää. Yhdessä. kertoo kaupan teoista käytännönläheisesti ja auttaa asiakasta tekemään kestäviä valintoja helposti.

ASIAKKAALLE TIETOA OSTOPÄÄTÖKSIIN

Tuotteiden pakkaus- ja hyllynreunamerkinnot ovat asiakkaan tukena ostopäätöksissä. Pakollisten merkintöjen lisäksi Pirkka-tuotteisiin merkitään paljon muuta: ravintoarvomerkinnot, kierrätys-

merkinnät sekä liha- ja kalavalmisteiden alkuperämerkinnät.

Erityisesti Facebook-sivut ovat tärkeä asiakaspalvelu- ja vuoropuhelukanava Keskon, K-ryhmän ketjujen ja kauppojen sekä asiakkaiden välillä. Asiakkaiden apuna on erilaisia mobiili- ja verkkopalveluja, kuten Pirkka.fi:n resepti- ja ostolistasovellus, Budget Sportin online-asiakaspalvelu, Askon suunnitteluohjelma, K-rautojen työohjevideot ja Volkswagenin palvelusovellus.

LISÄÄ YMPÄRISTÖTUOTTEITA

Reilun kaupan tuotteiden ja luomutuotteiden suosio kasvaa jatkuvasti. Vuoden 2012 lopussa Ruokakeskon valikoimissa oli 215 Reilun kaupan tuotetta, joista 39 Pirkka Reilun kaupan tuotteita. Pirkka-luomutuotteiden määrä kasvoi vuoden aikana noin 70 tuotteesta lähes sataan.

K-citymarketien ja Anttiloiden oma Anno Collection -mallisto uudistui loppuvuodesta 2012. Tuotteissa käytetään kierrätysmateriaaleja ja tuotannossa suositaan, aina kun se on mahdollista, lähialueita.

LUE LISÄÄ

www.kesko.fi/vastuullisuus

ASIAKASTIEDOILLA KOHDENNETUMPIA PALVELUITA

Asiakastiedon hyödyntäminen on keskeinen strateginen painopiste K-ryhmässä. K-Plus Oy on mukana kehittämässä asiakasvuoropuhelua ja monikanavaisuutta.

Asiakastieto ja asiakasohjelmat ovat oleellisessa roolissa liiketoiminnan suunnittelussa. K-ryhmässä asiakastietoa kerää K-Plus Oy. Tätä tietoa hyödyntävät kaupapaketjut ja kauppiaat tarjotessaan asiakkailleen entistä kohdistetumpia etuja ja räätälöidympiä palveluita.

Tärkeimpiä strategista painopistealuetta tukevia K-Plus Oy:n hankkeita ovat vuoden 2012 aikana olleet monikanavaisen asiakasvuoropuhelun mahdollistavan kampanjahallintatyökalun rakentaminen sekä konsernin asiakasrekisteriympäristön kehittäminen.

ASIAKASTIEDON AVULLA YKSILÖLLISIÄ ETUJA K-PLUS- ASIAKKAILLE

Asiakastietoa ja analytiikkaa hyödynnetään K-ryhmässä liiketoiminnan johtamisessa, oli kyse sitten kohdennetusta markkinoinnista tai valikoiman muodostuksesta. Ketjuissa tietoa käytetään muun muassa kauppaverkoston suunnittelussa, konseptien kehittämisessä sekä valikoimien ja palveluiden rakentamisessa. Kaupalle asiakastieto tarjoaa välineitä asiakkaita kiinnostavien tuotteiden ja palveluiden kehittämiseen.

Markkinoinnissa on tärkeää tuottaa asiakkaita kiinnostavaa, vuorovaikutteista sekä yksilöllistä markkinointiviestintää. Asiakkaille tämä tarkoittaa entistä kohdennetumpia etuja.

Tavoitteena on, että asiakasta pystytään palvelemaan yksilöllisesti jokaisessa K-kaupassa ja ketjuissa.

Myös K-Plus-kanta-asiakasohjelmassa mukana oleville yhteistyökumppaneille tarjotaan käyttöön markkinoiden paras tieto ja työvälineet toteuttaa asiakasohjelmien palveluita ja viestintää.

TARJONTA PERUSTUU ASIAKASTARPEIDEN TUNNISTAMISEEN

Hyödyntämällä K-Plussa-kanta-asiakasohjelmaa K-kauppias voi tarjota oman alueensa asiakkaille alueen parhaimmat ja ajankohtaisimmat tarjoukset. K-Plussan kautta K-ryhmän kaupat toteuttivat vuonna 2012 yli 1 300 kohdennettua kampanjaa.

Massamarkkinoinnin sijaan kauppiat lähestyvät asiakkaitaan heidän henkilökohtaisten mieltymystensä ja ostokäyttäytymisensä perusteella. Asiakkaille suunnatuista kampanjoista saadut tulokset ovat olleet erittäin hyviä.

SÄHKÖISILLÄ PALVELUILLA ASIAKAS VOI ITSE VALITA OMAT ASIOINTITAPANSA

Plussa.com-verkkopalvelua uudistettiin keväällä 2012. Uudistuksen tavoitteena oli parantaa palvelun käytettävyyttä. K-Plussan asiakas voi selata kiinnostuksensa mukaan eri K-ketjujen ja kumppaneiden K-Plussa-tarjouksia, seurata ostojaan, paikantaa lähimmät kaupat ja tarjoukset kartalta. Samalla sivuston käyttöä mobiilipäätteillä parannettiin.

Plussa.comin Oma K-Plussa -palvelussa asiakas voi ylläpitää ja hallinnoida omia tietojaan. Siellä pisteitten kertymistä voi seurata ketju- ja kauppaakohtaisesti, pisteet voi siirtää pankkitilille tai lahjoittaa ne hyväntekeväisyyteen.

TAKUUKUIITTIPALVELULLA TAKUUTIEDOT SÄILYVÄT JA LÖYTYVÄT HELPOSTI

K-Plussa-asiakkaiden Sähköinen Takuukuitti -palvelu mahdollistaa tuotetakuun sisältävien tuotteiden arkistoinnin henkilökohtaiseen takuukuittirekisteriin. Lokakuun alusta lähtien tuotteiden takuutiedot on ollut mahdollista arkistoida sähköisinä Oma K-Plussa -palveluun. Takuukuittit tallentuvat tällä hetkellä seuraavista kaupoista: K-market, K-supermarket, K-citymarket, Anttila, Kodin Ykkönen sekä verkkokaupoista: citymarket.fi, netanttila.com ja kodini.com.

K-PLUSSA SEURAA KONTAKTITTOMAN MAKSAMISEN JA MOBIILISOVELLUSTEN KEHITTÄMISTÄ

Helmikuussa 2012 otettiin käyttöön lähilukutekniikkaan perustuva K-Plussa-

kanta-asiakaskortti. Uusi kontaktittomuuteen perustuva lähiluettava K-Plussa-kortti on suurin NFC-tekniikkaa hyödyntävä vähittäiskaupan palvelu.

Lähiluettava K-Plussa-kortti on saanut tunnustusta sijoittumalla maailmanlaajuisessa Contactless Intelligence 2012 kilpailussa finalistien joukkoon sekä voittamalla Suomen Paras Mobiilipalvelu -kilpailun paras NFC-palvelu -sarjan.

K-Plus Oy tekee aktiivista yhteistyötä pankkien kanssa. Entistä useamman asiakkaan on mahdollista yhdistää K-Plussatunnus omaan maksukorttiinsa. Yhteistyökortteja on jo yli 900 000 ja määrä lisääntyy jatkuvasti. Kesällä 2012 uusittiin yhteistyösopimus OP-Pohjolan kanssa, ja vuoden 2013 aikana K-Plussa-tunnisteen voi liittää myös Nordean sekä Danske Bankin MasterCard-kortteihin.

Oma K-Plussa -MasterCard on avaus ja vuosimaksuton kansainvälinen luotokortti. Kortti toimii yli 30 miljoonassa ostopaikassa ympäri maailmaa. Lisäominaisuutena kortissa on Pohjolan Ostoturvavakuutus, joka korvaa tällä kortilla hankitun esineen rikkoutumisen tai varkauden 90 päivän ajan ostopäivästä lähtien.

PLUSAA LÄHES MILJOONA KERTAA PÄIVÄSSÄ

K-Plussa kanta-asiakasohjelmaan liittyi vuoden 2012 aikana yli 90 000 uutta asiakastaloutta.

K-Plussa-asiakkaat saavat etuja lähes 3 000 ostopaikasta ja 40 ketjusta. Suomen laajimmalla kanta-asiakasohjelmalla on 3,8 miljoonaa asiakasta noin 2,2 miljoonassa taloudessa. He hyödyntävät joka päivä K-Plussa-korttiaan lähes miljoona kertaa.

K-Plussan painopiste on heti saatavissa eduissa ja tarjouksissa. Joka kuukausi kanta-asiakkaille on tarjolla satoja K-Plussatarjouksia, joiden lisäksi K-Plussa-pisteet antavat ostohyötysetua jopa 5 %.

Vuoden 2012 lopulla Venäjällä toimivat, aiemmin ketjukohtaisesti toteutetut kanta-asiakasohjelmat yhdistettiin K-ryhmän ketjujen yhteisesti toteuttamaksi kanta-asiakasohjelmaksi. Venäjällä K-ryhmän kanta-asiakasohjelman nimi on K-plus Loyalty Program. Sen avulla venäläinen asiakas saa etuja alkuvaiheessa kaikista Pietarin alueella toimivista K-ryhmän kaupoista. Vuoden 2013 aikana tarkoituksena on laajentaa toimintamalli kaikkiiin Venäjällä toimiviin K-ryhmän myymälöihin.

ASIAKKAALLE MONENLAISIA ETUJA

K-Plussa-etujen seuraaminen on tehty asiakkaalle helpoksi. K-Plussa-asiakas näkee konkreettisesti saamansa edut kirjeenä kotiin tai sähköisesti postitettavasta pistetiedotteesta.

LUE LISÄÄ
www.plussa.com

HENKILÖSTÖ

Kesko ja sen ketjujen kaupat tarjoavat monipuoliset ura- ja kehittymismahdollisuudet kaupan alan eri tehtävissä. Työtehtävät vaihtelevat myynti- ja asiakaspalvelutehtävistä asiantuntija- ja esimiestehtäviin sekä kauppiasyrittäjyyteen. K-ryhmä eli Kesko ja K-kauppiat työllistävät yhteensä noin 45 000 henkilöä.

Keskossa työskentelee kokoaikaisiksi työntekijöiksi muutettuna keskimäärin noin 20 000 henkilöä kahdeksassa maassa: Pohjoismaissa, Baltiassa, Venäjällä ja Valko-Venäjällä. Henkilöstöstä 52 % on Suomessa ja 48 % muissa toimintamaissa. Henkilöstötyötä ohjaavat kolme päämäärää, jotka ovat kaupan alan houkuttelevin työpaikka, osaavin ja innostunein henkilöstö sekä paras henkilöstön työn tuottavuus.

TOIMIVA TYÖYHTEISÖ JA HYVINVOIVA HENKILÖSTÖ

Keskossa työhyvinvoinnin perustana on mahdollisuus tehdä mielekästä ja osaamista vastaavaa työtä turvallisessa, viihtyisässä ja työn tekemistä tukevassa työympäristössä. Työhyvinvointia johdetaan yksilön oman elämän hallinnan, työn ja osaamisen, työyhteisön sekä johtamisen ja esimiestoiminnan osa-alueilla. Työhyvinvointia tuetaan kehittämällä esimiestyötä ja luomalla puitteet työssä onnistumiselle.

Työhyvinvointiohjelman teimana oli vuonna 2012 työyhteisötaidot. Teeman puitteissa keskityttiin erityisesti henki-

löstötutkimuksen hyödyntämiseen työyhteisön kehittämisessä. Konsernin yhteisiä esimiesvalmennuksia järjestettiin yhteensä 30, ja niiden teemoja olivat puheeksiottaminen ja kehityskeskustelut. Valmennuksiin osallistui noin 500 esimiestä. Työyhteisötaitojen kehittämisen tueksi tuettiin myös suuren suosion saaneet ”työyhteisötaito”-videot yhteistyössä Ketosen ja Myllyrinteen kanssa. Humoristisia videoita hyödynnettiin työyhteisöjen kehittämisessä keskustelun virittäjinä ja sähköisessä Mestari-myymälä-materiaalissa. Vuoden 2012 aikana hyviä käytäntöjä etsittiin myös Työyhteisöteko-kilpailulla, jonka satoa esiteltiin intranetissä vuoden mittaan.

Keskossa loppuvuoden aikana toteutetun kannattavuusohjelman yhtenä tavoitteena oli kustannustehokkuuden parantaminen kaikissa yhtiöissä ja yksiköissä. Muiden säästökohdeiden ohella toimenpiteillä oli merkittäviä vaikutuksia myös henkilöstöön. Kannattavuusohjelman toteutusta tuettiin yhteisin esimiesvalmennuksin ja ryhmässä tapahtuvan coachingin avulla. Henkilöstöä tuettiin erilaisilla työllistymisvalmennuksilla.

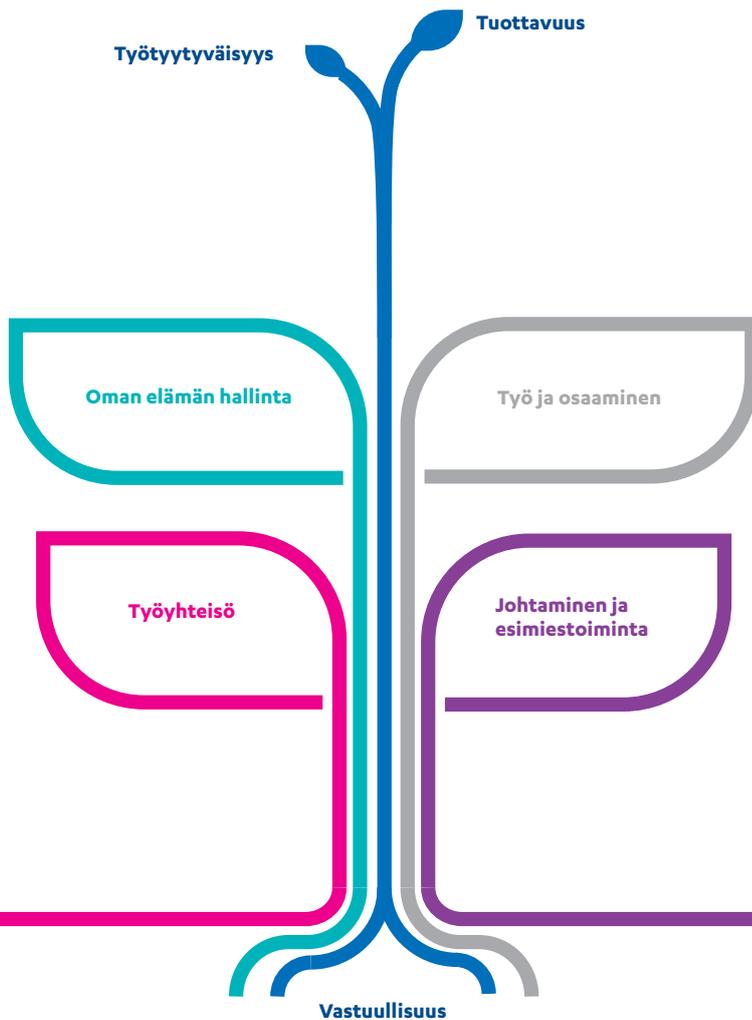
Vuosittaisen henkilöstötutkimuksen tulokset valmistuivat marraskuussa, ja

ennestään hyvällä tasolla ollut työyhteisöjen toimivuus nousi edellisvuodesta. Esimiestyö ja hyvä johtaminen ovat työhyvinvoinnin keskiössä, ja niiden kehittämiseen on panostettu valmentamalla esimiehiä ja tarjoamalla heille hyviä työkaluja ja apuvälineitä johtamisen tueksi. Henkilöstötutkimuksen mukaan esimiestyö koetaan kokonaisuutena laadukkaaksi ja valmentavaksi.

KAUPAN ALAN OSAAVIN JA INNOSTUNEIN HENKILÖKUNTA

Keskossa osaamisen kehittämisen tavoitteena on strategian edellyttämän suorituskyvyn varmistaminen. Osaamisen kehittäminen on tavoitteellista, pitkäjänteistä ja monimuotoista, siihen suhtaudutaan kannustavasti ja siinä huomioidaan erilaiset oppimistyyliä ja tarpeet.

Esimiehen vastuulla on perehdyttää jokainen työntekijä Keskon arvoihin ja vastuullisiin toimintatapoihin sekä varmistaa, että työntekijät tietävät tehtävänsä ja tavoitteensa. Esimies käy tavoite- ja kehityskeskustelun jokaisen työntekijän kanssa vähintään kerran vuodessa ja vastaa omalla vastualueellaan henkilöstön

osaamisesta. Esimies ohjaa, tukee ja kannustaa työntekijöitä huippusuorituksiin.

Henkilöstön kehittymistä ja uralla etenemistä tuetaan monimuotoisesti erilaisilla asiantuntija-, esimies- ja johtamisvalmennuksilla. K-instituutin kautta tapahtuviin koulutuksiin (perinteinen lähiopetus) osallistui kaiken kaikkiaan noin 7 900 henkilöä K-ryhmästä. Verkko-opiskelun kautta tavoitettiin sekä keskolaisia että vähittäiskaupan henkilöstöä noin 23 000 henkilöä. Johdon ja muiden avainhenkilöiden valmennuksiin ja seminaareihin osallistui noin 250 henkilöä.

MONIPUOLISET JA PITKÄJÄNTEISET KOULUTUSOHJELMAT

Keskossa ja sen ketjujen kaupoissa ammatillisen osaamisen keskiössä on arvojen mukaisesti asiakkaan tarpeet ja niihin vastaaminen. Pitkäjänteinen toiminnan ja henkilöstön kehittäminen näkyy asiakkaalle hyvänä palvelun laatuina.

Mestari-myjäkoulutus on Suomen suurin ammatillinen aikuiskoulutus, joka tukee kaupan alan ammattilaisten työssäoppimista. Mestari-myjäkoulutus on kokonaisuudessaan uudistettu ja

muutettu sähköiseen muotoon. Koulutus käsittelee myynti- ja asiakaspalvelutyötä eri näkökulmista ja tarjoaa ajankohtaista tuotetietoa asiakaspalvelun tueksi. Kaupat tilasivat opiskeluoikeuksia yli 14 000 opiskelijalle ja opintosuorituksia verkko-oppimisympäristössä kertyi yli 163 000. Koulutus huipentui Mestari-myjäkilpailuun marraskuun alussa K-Team Päivillä Turussa. Mestari-myjäkoulutus toteutettiin myös ammatillisissa oppilaitoksissa ja ammattikorkeakouluissa, joissa koulutukseen osallistui lähes 4 500 opiskelijaa.

K-ruokakaupan ylivoimaosastojen (hedelmä ja vihannes, leipä, liha, kala sekä valmisateriat) henkilöstön osaamisen ja asiakaspalvelun kehittämiseksi valmennettiin yli 2 150 osastovastaavaa ja kauppiasta. Vuosittaisesta K-ravintotaitaja-valmennuksesta valmistui 177 ravitsemuksen ja erityisruokavalioiden osaajaa. Kaikkiaan K-ravintotaitaja-valmennuksesta on valmistunut lähes 700 osaajaa.

K-citymarketissa ja Anttilassa osaamisen kehittämisessä panostettiin hyvään lähiesimiestyöhön. K-citymarket-ketjussa ja Keravan logistiikkakeskuksessa toteutettiin kaikkia esimiehiä koskeva esimiestyön valmennusohjelma, jonka lisäksi esimiehet

osallistuivat myös koko konsernin yhteisiin puheeksiottamisen ja kehityskeskustelun valmennuksiin. K-citymarketissa ja Anttilassa jokaisella myyjällä oli mahdollisuus osallistua Mestari-myjä-koulutukseen ja -kilpailuun ja osallistumisaktiivisuus olikin erittäin hyvä.

Auto- ja konekaupassa käynnistettiin neljäs automyyjä-traineehjelma, johon valittiin kymmenen automyyjän tehtävään sopivaa hakijaa. Asiakkaan tarpeisiin vastaamista ja hyvää asiakaspalvelua kehitettiin Konekeskon varaosamyynnissä asiakaspalvelun koulutusohjelmalla sekä Audin Ilahdutamme asiakasta -valmennuksella.

LUE LISÄÄ

Henkilöstöasioista

www.kesko.fi/tyopaikat

ja yhteiskuntavastuun raportista,

www.kesko.fi/fi/vastuullisuus/raportit

KILPAILUKYKYÄ KETJUTOIMINNASTA JA KILPAILUETUA K-KAUPPIAS- YRITTÄJYYDESTÄ

K-ryhmän pääasiallinen toimintamalli Suomessa on ketjuliiketoimintamalli, jossa itsenäiset K-kauppiat harjoittavat vähittäiskauppaa Keskon vähittäiskauppaketuissa. Vuoden 2012 lopussa Keskolla oli yhteistyökumppanina 1 210 K-kauppiasyrittäjää.

K-kauppioiden ja Keskon yhteistyö, ketju-toiminta, perustuu tasavertaisuuteen, avoimuuteen ja haluun kehittää yhteistä toimintaa. Ketjutoiminnan tavoitteena on parempi kilpailukyky ja asiakastytyväisyys sekä korkeampi, tasainen laatu ja alemmat kustannukset.

K-kauppioiden ja Keskon velvoitteet ja oikeudet on määritelty ketjusopimuksessa.

Kilpailuetua saadaan yhdistämällä systemaattinen ketjutoiminta ja yritysryhteen perustuva K-kauppiastoiminta. Kesko vastaa toimintamallin ja kauppakonseptien jatkuvasta kehittämisestä, ketjutoiminnan ohjauksesta sekä ketjuvalikoimiin kuuluvien tuotteiden hankinnasta. K-kauppiasyrittäjä vastaa kauppansa asiakastytyväisyydestä, henkilökunnasta ja liiketoiminnan tuloksellisuudesta.

Kauppiasyrittäjän onnistumisen kannalta on tärkeää, että aloittavan kauppiaan ammatilliset ja muut valmiudet kauppiauran alkaessa ovat parhaat mahdolliset. K-ryhmässä kauppiasvaihtoja on vuosittain noin 200 kauppapaikassa. Uusia, uransa aloittavia K-kauppiasyrittäjiä tarvitaan vuosittain 50–100. Aloittavien

K-kauppioiden määrän ja ammattitaidon turvaamiseksi K-ryhmässä tehdään määrätietoista kauppiaskasvatustyötä. Uusia K-kauppiasurasta kiinnostuneita henkilöitä haetaan eri kanavien kautta. Yhteydenottoja on vuosittain noin 600. Aloittavien kauppioiden tarve ja määrä arvioidaan 1–3 vuoden päähän. Vuonna 2012 aloitti 65 uutta K-kauppiasta.

Tulevia K-kauppiasyrittäjiä koulutetaan Kauppiasvalmennus-ohjelmien avulla. Valmennus koostuu verkko-opinnoista, ohjatusta kauppiastyön harjoittelusta sekä alueellisesta kokemustenvaihtotoiminnasta. Ohjelman sisältö ja kesto ovat joustavasti ja tehokkaasti määriteltävissä kullekin opiskelijalle henkilökohtaisesti. Tällöin otetaan huomioon opiskelijan kehityspotentiaali, työkokemus ja peruskoulutus. Valmennusmallin rakenne varmistaa osaamisen edistymisen seurannan luotettavasti.

K-KAUPPIAAKSI YRITTÄJÄPOLULTA

Kauppiasyrittäjäyspolku (KYP) on Ruokakeskon ja ammattikorkeakoulujen yhteistyössä kehittämä systemaattinen

väylä kouluttautua K-kauppiaksi. Se on muokattu ammattikorkeakouluopin-tojen valinnaiseksi opintokokonaisuudeksi. Yhteistyösopimus on solmittu 17 ammattikorkeakoulun kanssa ja mallia laajennetaan edelleen yhteistyössä K-kauppiasliiton kanssa.

Kauppiasvalmennus-ohjelman aloitaneilla on usein taustanaan vankka vähittäiskaupan kokemus, mutta alaa vaihtavien ja suoraan opintieltä siirtyneiden määrä on kasvanut.

Kauppiasvalmennus-ohjelmasta valmistuu vuosittain yli 100 henkilöä. Ohjelmasta valmistuttuaan on kauppiasharjoittelijalla valmiudet aloittaa ura itsenäisenä K-kauppiasyrittäjänä.

K-ryhmä tarjoaa toimiville kauppiaille vahvan taustatuen sekä mahdollisuudet jatkokoulutukseen ja etenemiseen K-kauppiasuralla.

LUE LISÄÄ

www.kauppiasura.fi

Kuvassa K-market Rauhankadun kauppias Juuso Hemminki poikiensa kanssa. Aikaisemmin Suomessa, Saksassa ja Sveitsissä oopperalaulajana työskennellyt Juuso toimii nykyisin K-kauppias-yrittäjänä. K-market Rauhankatu on hänen ensimmäinen oma kauppansa.

KAUPPA- PAIKKATOIMINTA

Kauppapaikkaverkosto on Keskon strateginen kilpailutekijä, joka luo mahdollisuuksia liiketoiminnan kehittämiseksi sekä myynnin ja asiakastytyväisyyden kasvattamiselle. Keskon toimialayhtiöt vastaavat omista kauppapaikoistaan koko niiden elinkaaren ajan.

KIINTEISTÖOMAISUUDEN HALLINTA

Keskon kiinteistöomaisuuden ja -vastuiden hallintaa ohjataan luokittelemalla kauppapaikat ja muut kiinteistöt seuraavasti:

Strategiset kohteet ovat vähittäiskaupan suuryksiköitä. Niihin liittyy liiketoiminnan kannalta merkittäviä tilojen hallinnan jatkuvuuteen, muutosjoustavuuteen ja taloudelliseen arvoon liittyviä intressejä, joiden vaalimiseksi Kesko haluaa pääsääntöisesti omistaa nämä kohteet.

Peruskohteet ovat konsernin omistamia tiloja, jotka voidaan myydä ja vuokrata takaisin konsernin liiketoiminnan käyttöön.

Realisointikohteet ovat tiloja, joille Keskon liiketoiminnalla ei ole enää käyttöä.

Kehityskohteet ovat kiinteistöjä, joiden suunniteltu käyttö edellyttää kiinteistökehitystoimintaa.

INVESTOINNIT

Keskon kiinteistöinvestointien tavoitteena on luoda edellytykset asiakkaiden arvostamille kauppapalveluille ennakoimalla asiakaskäyttäytymisen ja toimintaympäristön muutoksia sekä ylläpitämällä kiinteistöjen teknistä kuntoa.

Kesko investoi vain tiloihin, joita tarvitaan sen omaan tai sitä tukevaan liiketoimintaan. Keskon kansainvälistymisen myötä ulkomaille suuntautuvien investointien merkitys on kasvanut.

Kauppakeskus Veturi on Keskon kaikkien aikojen suurin kauppakeskushanke. Rakentamisessa kiinnitettiin erityistä huomiota energiatehokkuuteen ja helppoon asiointiin.

ELINKAARIEDULLINEN JA EKOTEHOKAS KIINTEISTÖTOIMINTA

Keskon kiinteistötoiminnan lähtökohtana on kauppapaikkojen elinkaariedullisuus ja ekotehokkuus. Tällä tarkoitetaan kauppapaikan koko elinkaaren aikaisten kustannusten ja ympäristökuormituksen optimointia. Tavoitteena ovat kaupan alan alhaisimmat elinkaarikustannukset.

Vuonna 2012 Kouvolaan avattiin Kaupakeskus Veturi, jonka ekotehokkuus varmistettiin luokittelemalla suunnittelu- ja rakentamisvaihe kansainvälisellä BREEAM-ympäristöluokitusjärjestelmällä. Ympäristöluokituksen avulla tilojen käyttäjät, viranomaiset ja omistajat voivat vertailla eri kiinteistöjen energiatehokkuutta yhtenäisin menetelmin siten, että lopputulos on riippumattoman osapuolen varmentama. Luokittelemalla kiin-

teistön suorituskyky läpinäkyvästi voidaan rakennuksen ympäristötehokkuus todentaa. Veturi saavutti luokituksessa tason ”erittäin hyvä”.

KIINTEISTÖJEN YLLÄPITO

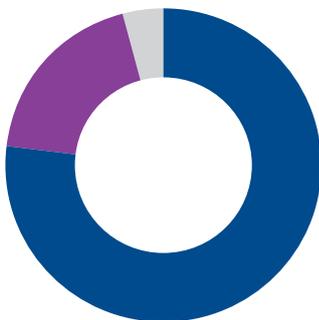
Keskon hallitsemien kiinteistöjen ylläpidon palvelutuotanto on ulkoistettu. Palveluntuottajina toimivat YIT Kiinteistötekniikka Oy, ISS Palvelut Oy ja Ovenia Oy. Suunnitelmallista ja ennakoivaa ylläpitoa ohjataan keskitetyn toiminnanohjausjärjestelmän kautta. Kattava kiinteistötiedon hallinta mahdollistaa tehokkaan ylläpidon sekä oikea-aikaiset kunnossapitokorjaukset hyvien olosuhteiden ja energiatehokkuuden ylläpitämiseksi. Keskon omistama Kestra Kiinteistöpalvelut Oy vastaa K-ryhmän sähkönhankinnasta.

KESKO ON SITOUTUNUT ENERGIANSÄÄSTÖÖN

Olemme sitoutuneet tehostamaan energiankulutustamme erilaisin säästötoimenpitein 65 GWh:n verran vuoden 2016 loppuun mennessä. Se vastaa reilun 3 200 omakotitalon vuotuista energiankulutusta. Olemassa olevan kiinteistökannan energiatehokkuutta kehitetään hyödyntäen kattavaa energiankulutuksen seuranta-järjestelmää ja taloautomaation kaukovalvontaa osana päivittäistä ylläpitoa.

Keskon kiinteistöjen sähkön, lämmön ja veden kulutusta on seurattu tarkasti vuodesta 1995 alkaen. Tarkasteluvälillä lämpöenergian ominaiskulutus on laskenut yli 60 % ja sähköenergian ominaiskulutus on laskenut yli 20 %. Tarkan energiaseurannan avulla pidetään kiinteistöjen tekniset järjestelmät kunnossa ja ylläpidetään kiinteistöjen arvoa.

OMISTUSKOHTEIDEN JAKAUMA

- Strategiset kohteet 77 % (76 %)
- Peruskohteet 19 % (20 %)
- Realisointikohteet 0 % (0 %)
- Kehityskohteet 4 % (4 %)

LUE LISÄÄ

kauppapaikkahankkeiden
energiaratkaisuista
vastuullisuusosiossa sivulla 40.

Omistuskohteet

Pääomat*, milj. €	2012	2011
Suomi	1 015	887
Muut Pohjoismaat	98	96
Baltia ja Valko-Venäjä	40	34
Venäjä	256	202
Yhteensä	1 409	1 219

Pinta-ala, 1 000 m ²	2012	2011
Suomi	750	693
Muut Pohjoismaat	121	97
Baltia ja Valko-Venäjä	123	117
Venäjä	111	92
Yhteensä	1 105	999

Pinta-alat toimialoittain, 1 000 m ²	2012	2011
Ruokakauppa	392	346
Käyttötavarakauppa	141	130
Rautakauppa	405	372
Auto- ja konekauppa	67	59
Toimisto- ja varastotilat	100	92
Yhteensä	1 105	999

Vuokrakohteet

Vuokravastuu, milj. €	2012	2011
Suomi	2 100	2 055
Muut Pohjoismaat	72	93
Baltia ja Valko-Venäjä	106	125
Venäjä	38	40
Yhteensä	2 316	2 313

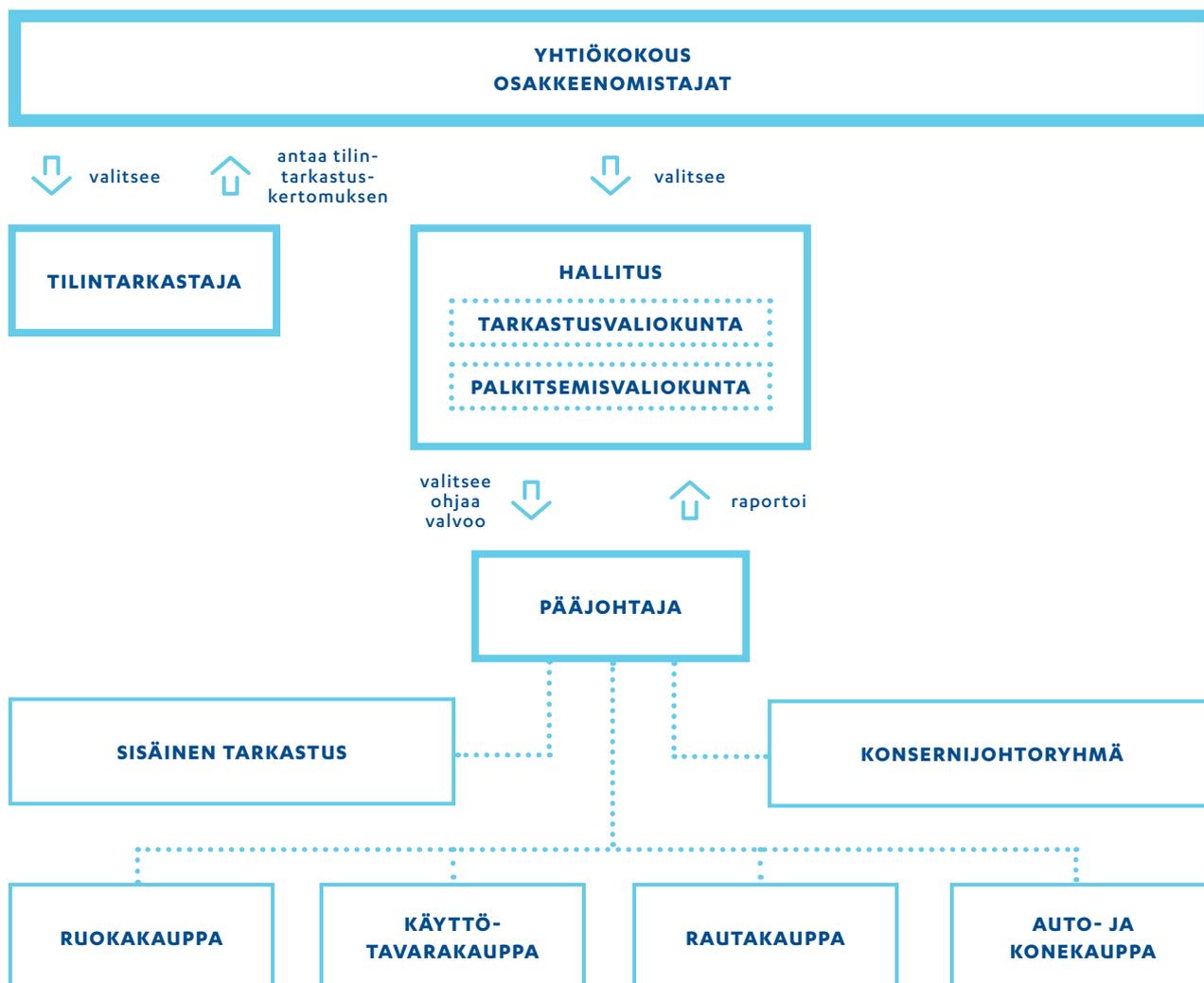
Pinta-ala, 1 000 m ²	2012	2011
Suomi	2 330	2 338
Muut Pohjoismaat	185	185
Baltia ja Valko-Venäjä	466	469
Venäjä	36	41
Yhteensä	3 017	3 033

* kirjanpitoarvot

KESKON HALLINNOINTIPERIAATTEET

KESKO-KONSERNIN CORPORATE GOVERNANCE -RAKENNE

KESKO OYJ

KESKON NOUDATTAMAT SÄÄDÖKSET JA HALLINNOINTIKOODI

Kesko Oyj (Kesko tai yhtiö) on suomalainen osakeyhtiö, jonka johtoeinten vastuut ja velvollisuudet määräytyvät Suomen lakien mukaisesti. Emoyhtiö Kesko ja sen tytäryhtiöt muodostavat Kesko-konsernin.

Keskon päätöksentekoa ja hallinnointia ohjaavat Keskon arvot ja vastuulliset toimintatavat. Päätöksenteossa ja hallinnoinnissa noudatetaan Suomen osakeyhtiölakia, julkisesti noteerattuja yhtiöitä koskevia säännöksiä, Keskon yhtiöjärjestyksestä, Keskon hallituksen ja sen valiokuntien työjärjestyksiä ja NASDAQ OMX Helsinki Oy:n sääntöjä ja ohjeita. Yhtiö noudattaa Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodia 2010 (nähtävillä osoitteessa www.cgfinland.fi).

Yhtiö poikkeaa hallinnointikoodin noudata tai selitä -periaatteen mukaisesti hallinnointikoodin hallituksen

jäsenen toimikautta koskevasta suosituksesta. Yhtiön hallituksen jäsenen yhtiöjärjestyksen mukainen toimikausi on kolme vuotta, kun hallinnointikoodin suosituksessa nro 10 suositellaan, että hallituksen jäsenet tulisi valita vuodeksi kerrallaan. Osakkeenomistaja, joka omistaa lähiyhteisöineen yli 10 % kaikkien Keskon osakkeiden tuottamasta äänimäärästä, on ilmoittanut yhtiön hallitukselle pitävänsä yhtiön pitkäjänteisen kehittämisen kannalta kolmen vuoden toimikautta hyvänä, eikä ole nähnyt tarvetta yhtiöjärjestyksen mukaisen toimikauden lyhentämiseen.

LUE LISÄÄ

www.kesko.fi/sijoittajat

YHTIÖKOKOUS

Keskon ylintä päätösvaltaa käyttävät yhtiön osakkeenomistajat yhtiön yhtiökokouksessa. Varsinainen yhtiökokous pidetään vuosittain yhtiön hallituksen määräämän ajankohtana kesäkuun loppuun mennessä. Merkittävimpiä yhtiökokouksen päätösvaltaan kuuluvia asioita ovat muun muassa hallituksen jäsenten ja tilintarkastajan valinta, tilinpäätöksen vahvistaminen, hallituksen jäsenten ja toimitusjohtajan vastuuvapaudesta päättäminen sekä yhtiön varojen jaosta, kuten voitonjaosta, päättäminen.

Yhtiöllä on A- ja B-osakesarjat, jotka eroavat toisistaan osakkeiden tuottaman äänimäärän suhteen. A-osake tuottaa yhtiökokouksessa kymmenen (10) ääntä ja B-osake yhden (1) äänen. Äänestettäessä yhtiökokouksen päätökseksi tulee osakeyhtiölain mukaisesti tavallisesti se esitys, jota on kannattanut enemmän kuin puolet annetuista äänistä.

Osakkeenomistajat kutsutaan yhtiökokoukseen vähintään kahdessa valtakunnallisessa sanomalehdessä julkaistavalla yhtiökokouksekutsulla. Kokoukset ja muut yhtiökokouksen asiakirjat mukaan lukien hallituksen ehdotukset yhtiökokoukselle toimitetaan viimeistään kolme viikkoa ennen yhtiökokousta osakkeenomistajien saataville yhtiön päätoimipaikassa ja kotisivuilla www.kesko.fi. Kokoukset ja yhtiön hallituksen ehdotukset yhtiökokoukselle julkistetaan myös pörsstitiedotteena.

Yhtiön tavoitteena on, että kaikki Keskon hallituksen jäsenet, pääjohtaja ja tilintarkastaja ovat läsnä varsinaisessa yhtiökokouksessa. Yhtiökokouksen pöytäkirja asetetaan osakkeenomistajien nähtäville osoitteessa www.kesko.fi kahden viikon kuluessa yhtiökokouksesta. Yhtiökokouksen päätökset myös julkistetaan viipymättä yhtiökokouksen jälkeen pörsstitiedotteella.

HALLITUS

Yhtiöjärjestyksen mukaan hallituksen jäsenen toimikausi on kolme vuotta siten, että toimikausi alkaa vaalin suoritaneen yhtiökokouksen päätyttyä ja päättyy kolmanneksi seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä. Keskon hallitukseen kuuluu vähintään viisi ja enintään kahdeksan jäsentä. Hallitus valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan hallituksen koko toimikaudeksi.

Keskon varsinaisen yhtiökokouksen 16.4.2012 valitsemaan hallitukseen kuuluu seitsemän jäsentä:

- kauppias Esa Kiiskinen (pj.)
- vuorineuvos Seppo Paatelainen (vpj.)
- vuorineuvos Ilpo Kokkila

- diplomikauppias Tomi Korpisaari
- kauppatieteiden maisteri Maarit Näkyvä
- kauppias Toni Pokela
- professori, kauppatieteiden tohtori Virpi Tuunainen.

Heidän toimikautensa päättyy yhtiöjärjestyksen mukaan vuonna 2015 pidettävän varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä.

Keskon kaikki hallituksen jäsenet ovat ulkopuolisia yhtiöön nähden (non-executive directors). Viimeisimmän riippumattomuusarvioinnin 16.4.2012 perusteella hallitus on arvioinut kaikki jäsenet riippumattomiksi yhtiön merkittävistä osakkeenomistajista ja jäsenten enemmistön riippumattomaksi myös yhtiöstä. Hallituksen jäsenistä Kiiskinen, Korpisaari ja Pokela eivät ole riippumattomia yhtiöstä, koska kunkin määräysvalta-yhteisöllä on ketjusopimus Kesko-konserniin kuuluvan yhtiön kanssa.

Hallituksen tehtävät

Keskon hallitus huolehtii yhtiön hallinnon, toiminnan ja kirjanpidon sekä varainhoidon valvonnan asianmukaisesta järjestämisestä. Hallitus käsittelee ja päättää konsernin kannalta taloudellisesti, liiketoiminnallisesti tai periaatteellisesti merkittävät asiat. Hallituksen tehtävänä on edistää Keskon ja sen kaikkien osakkeenomistajien etua.

Hallituksen toiminta 2012

Vuonna 2012 hallitus kokoontui 11 kertaa. Hallituksen jäsenten läsnäolo prosentti hallituksen kokouksissa oli 98,7 %.

Vuonna 2012 hallitus on strategiatyönsään jatkanut eri toimialojen liiketoiminnan hallitun Venäjä-laajentumisen käsittelyä, seurannut erityisesti käyttötarakaupan ketjukonseptien ja toimintamallien kehitystyötä ja jatkanut sähköisen asiakaskommunikaation ja sähköisen kaupan käsittelyä. Hallitus on hyväksynyt toimenpiteet epävarmaan taloudelliseen tilanteeseen sopeutumiseksi muun muassa priorisoimalla investointeja. Se on myös päättänyt 250 miljoonan euron joukkovelkakirjan liikkeeseen laskemisesta ja listaamisesta elokuussa 2012. Hallitus on vuoden aikana käsitellyt aiempien vuosien tapaan taloudelliset raportit ja seurannut konsernin rahoitustilannetta, hyväksynyt merkittävimmät investoinnit toimintamaihinkin, seurannut konsernitaseiden hankkeiden etenemistä sekä hyväksynyt osavuosisikatsaukset ja tilinpäätöksen ennen niiden julkistamista.

Hallituksen kokouksissa käsitellään säännönmukaisesti pääjohtajan esittämä katsaus ajankohtaisista keskeisistä asioista sekä hallituksen tarkastusvaliokunnan

ja palkitsemisvaliokunnan puheenjohtajien raportit hallituksen kokousta edeltäneistä valiokuntien kokouksista. Tilintarkastaja esittelee säännönmukaisesti tarkastushavaintonsa hallitukselle kerran vuodessa tilinpäätöksen käsittelyn yhteydessä.

Hallitus arvioi säännöllisesti toimintaansa ja työskentelytapojaan ja tekee niitä koskevan itsearvioinnin kerran vuodessa. Viimeksi hallitus teki toimintaansa ja työskentelytapojaan koskevan itsearvioinnin joulukuussa 2012. Hallitus päätti toimintaansa arvioidessaan keskittyä erityisesti strategisten hankkeiden toteutumisen seurantaan.

HALLITUKSEN VALIOKUNNAT

Keskolla on hallituksen tarkastusvaliokunta ja palkitsemisvaliokunta, joihin kumpaankin kuuluu kolme hallituksen jäsentä. Hallitus valitsee varsinaisen yhtiökokouksen päätyttyä valiokuntien puheenjohtajat ja jäsenet keskuudestaan vuodeksi kerrallaan.

Valiokunnilla ei ole itsenäistä päätösvaltaa, vaan hallitus tekee päätökset asioista valiokuntien valmistelun pohjalta.

Valiokunnat arvioivat säännöllisesti toimintaansa ja työskentelytapojaan ja tekevät niitä koskevan itsearvioinnin kerran vuodessa.

Tarkastusvaliokunta

Tarkastusvaliokuntaan kuuluvat Maarit Näkyvä (pj), Seppo Paatelainen (vpj) ja Virpi Tuunainen. Tarkastusvaliokunnan kaikki jäsenet ovat riippumattomia yhtiöstä ja yhtiön merkittävistä osakkeenomistajista. Tarkastusvaliokunnan jäseniä valittaessa on otettu huomioon tarkastusvaliokunnan jäseniä koskevat pätevyysvaatimukset.

Tarkastusvaliokunnan työjärjestyksen mukaisia tehtäviä ovat muun muassa Kesko-konsernin taloudellisen tilanteen, rahoitustilanteen ja tilinpäätösraportoinnin prosessin seuranta ja yhtiön taloudellisen raportointiprosessin valvonta sekä tilinpäätöksen ja konsernitilinpäätöksen lakisääteisen tilintarkastuksen seuranta ja yhtiön tilintarkastusyhteisön riippumattomuuden arviointi. Se myös muun muassa valmistelelee yhtiön tilintarkastajan valintaa koskevan päätösehdotuksen yhtiökokoukselle.

Vuonna 2012 tarkastusvaliokunta kokoontui viisi (5) kertaa. Sen jäsenten läsnäolo prosentti valiokunnan kokouksissa oli 93,3 %. Valiokunnan kokouksissa konsernin talous- ja rahoitusjohtaja, talousjohtaja, tarkastusjohtaja ja lakiasianjohtaja raportoivat säännöllisesti vastuualueistaan valiokunnalle. Valiokunnalle raportoidaan myös Kesko-konsernin

rahoitustilanteesta, riskienhallinnasta ja vakuutuksista. Tilintarkastaja on läsnä valiokunnan kokouksissa ja esittää tarkastussuunnitelmansa ja raporttinsa tarkastusvaliokunnalle.

Vuoden aikana valiokunta käsitteli konsernin taloudellista tilannetta koskevat raportit mukaan lukien tilinpäätöstiedotteen ja osavuositarkastukset ja esitti suosituksen hallitukselle osavuositarkastusten ja tilinpäätöstiedotteen käsittelystä. Lisäksi valiokunta käsitteli konsernin ulkoisen tarkastuksen, sisäisen tarkastuksen ja riskienhallinnan sekä lakiasian raportit. Valiokunta hyväksyi päivitetty sisäisen valvonnan periaatteet ja väärinkäytösten tutkinta- ja raportointiohjeen sekä sisäisen tarkastuksen vuoden 2013 tarkastussuunnitelman, budjetin ja resurssit.

Valiokunta myös arvioi tilintarkastajan riippumattomuutta ja neuvontapalveluja konsernille. Tarkastusvaliokunta on valmistellut ja tehnyt Keskon varsinaiselle yhtiökokoukselle ehdotuksen Keskolle valittavasta tilintarkastajasta.

Toimintansa itsearvioinnissa joulukuussa 2012 valiokunta katsoi tarpeelliseksi jatkaa keskustelua valiokunnan ja hallituksen työnjaosta tilinpäätöksen, tilinpäätöstiedotteen ja osavuositarkastusten käsittelystä.

Palkitsemisvaliokunta

Palkitsemisvaliokuntaan kuuluvat Esa Kiiskinen (pj), Seppo Paatelainen (vpj) ja Ilpo Kokkila. Palkitsemisvaliokunnan kaikki jäsenet ovat riippumattomia yhtiön merkittävästä osakkeenomistajasta ja sen enemmistö myös yhtiöstä.

Palkitsemisvaliokunnan työjärjestyksen mukaisia tehtäviä ovat muun muassa yhtiön pääjohtajan ja liiketoiminta-alueesta vastaavien konsernijohtoryhmän jäsenten nimitysasioiden, palkkauksen ja muiden taloudellisten etuuksien sekä toimitusjohtajasopimuksen valmistelu hallitukselle.

Vuonna 2012 palkitsemisvaliokunta kokoontui kolme (3) kertaa. Sen jäsenten läsnäolo prosentti kokouksissa oli 100 %.

Valiokunta valmisteli hallitukselle muun muassa ehdotukset osakepalkkioiden jakamiseksi ja johdon tulospalkkioperiaatteiksi. Itsearviointikeskustelussa joulukuussa 2012 valiokunta päätti käsitellä aiempaa tiiviimmin johdon seuraajasuunnitelmia.

Lue lisää Keskon hallituksen jäsenistä sivuilta 60–61 tai osoitteesta www.kesko.fi.

PÄÄJOHTAJA

Keskolla on toimitusjohtaja, josta käytetään nimitystä pääjohtaja. Keskon pääjohtaja on vuorineuvos, kauppatieteiden maisteri, varatuomari Matti Halmesmäki. Hän on toiminut Keskon pääjohtajana 1.3.2005 alkaen.

Pääjohtajan tehtävänä on johtaa yhtiön toimintaa yhtiön hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti sekä informoida hallitusta yhtiön liiketoiminnan ja taloudellisen tilanteen kehityksestä. Hän vastaa lisäksi yhtiön

HALLITUKSEN JA SEN VALIOKUNTIEN JÄSENTEN OSALLISTUMINEN KOKOUKSIIN 2012

	Hallituksessa vuodesta	Valiokuntajäsenyys	Osallistuminen		
			Hallitus	Tarkastusvaliokunta	Palkitsemisvaliokunta
Esa Kiiskinen (pj)*	2009	Palkitsemisvaliokunta (pj)	11/11		3/3
Seppo Paatelainen (vpj)	2006	Tarkastusvaliokunta (vpj) Palkitsemisvaliokunta (vpj)	11/11	5/5	3/3
Ilpo Kokkila	2006	Palkitsemisvaliokunta	11/11		3/3
Tomi Korpisaari*	2012		9/9		
Maarit Näkyvä	2001	Tarkastusvaliokunta (pj)	11/11	5/5	
Toni Pokela*	2012		9/9		
Virpi Tuunainen*	2012		8/9	3/4	
Heikki Takamäki (pj)**	2001	Palkitsemisvaliokunta (pj)	2/2		2/2
Mikko Kosonen**	2009	Tarkastusvaliokunta	2/2	1/1	
Rauno Törrönen**	2009		2/2		

* 16.4.2012 alkaen

** 16.4.2012 asti

HALLITUKSEN JÄSENTEN RIIPPUMATTOMUUS 2012

	Yhtiöstä riippumaton	Merkittävästä osakkeenomistajasta riippumaton
Esa Kiiskinen (pj)*	Ei***	Kyllä
Seppo Paatelainen (vpj)	Kyllä	Kyllä
Ilpo Kokkila	Kyllä	Kyllä
Tomi Korpisaari*	Ei***	Kyllä
Maarit Näkyvä	Kyllä	Kyllä
Toni Pokela*	Ei***	Kyllä
Virpi Tuunainen*	Kyllä	Kyllä
Heikki Takamäki (pj)**	Ei***	Kyllä
Mikko Kosonen**	Kyllä	Kyllä
Rauno Törrönen**	Ei***	Kyllä

* 16.4.2012 alkaen

** 16.4.2012 asti

*** Kiiskisen, Korpisaaren, Pokelan, Takamäen ja Törrösen kunkin määräysvalta-yhtiöllä on tai on ollut arviointijakohtana ketjusopimus Kesko-konserniin kuuluvan yhtiön kanssa.

juoksevan hallinnon järjestämisestä ja valvoo, että yhtiön varainhoito on järjestetty luotettavasti. Pääjohtaja toimii myös konsernijohtoryhmän puheenjohtajana ja liiketoiminnan kannalta keskeisten hallitusten puheenjohtajana.

Pääjohtajan valitsee hallitus. Hallitus on päättänyt pääjohtajan toimitusohjeiden ehdot. Yhtiön ja pääjohtajan välillä on solmittu hallituksen hyväksymä kirjallinen toimitusjohtajasopimus.

Lue lisää Keskon pääjohtajasta sivulta 62 tai osoitteesta www.kesko.fi.

KONSERNIJOHTORYHMÄ

Kesko-konsernissa on konsernijohtoryhmä, jonka puheenjohtajana on Keskon pääjohtaja. Konsernijohtoryhmällä ei ole lakiin tai yhtiöjärjestykseen perustuvaa toimivaltaa. Konsernijohtoryhmän tehtävänä on konsernilaajuisten kehityshankkeiden sekä konsernitason periaatteiden ja menettelytapojen käsittely. Lisäksi konsernijohtoryhmässä käsitellään muun muassa konsernin ja toimialayhtiöiden liiketoimintasuunnitelmia, tuloskehitystä ja Keskon hallituksessa käsiteltäviä asioita, joiden valmisteluun se myös osallistuu. Konsernijohtoryhmä kokoontuu 8–10 kertaa vuodessa.

Lue lisää Keskon konsernijohtoryhmästä sivuilta 62–63 tai osoitteesta www.kesko.fi.

PALKITSEMINE

HALLITUKSEN JA SEN VALIOKUNTIEN PALKITSEMINE

Varsinainen yhtiökokous päättää Keskon hallituksen ja sen valiokuntien jäsenten palkkiot sekä muut taloudelliset etuudet vuosittain. Hallituksen ja sen valiokuntien jäsenten palkkiot maksetaan yksinomaan rahakorvauksina.

PÄÄJOHTAJAN JA MUUN JOHDON PALKITSEMINE

Pääjohtajan ja muiden konsernijohtoryhmän jäsenten palkitsemisjärjestelmä koostuu kiinteästä rahapalkasta (kuukausipalkasta), luontoiseduista (vapaa auto- ja matkapuhelinetu), vuosittain päätettävien tulospalkkiokriteerien perusteella määräytyvästä tulospalkkiosta (tulospalkkion enimmäismäärä pääjohtajalla enintään kahdeksan kuukauden rahapalkkaa ja muilla konsernijohtoryhmän jäsenillä enintään 4–5 kuukauden rahapalkkaa vastaava määrä), osakepalkkio- ja optiojärjestelmistä ja johdon eläke-eduista.

Keskon hallitus päättää palkitsemisvaliokunnan valmistelusta pääjohtajan ja liiketoiminta-alueista vastaavien konsernijohtoryhmän jäsenten henkilökohtaisesta palkkauksesta, muista taloudellisista etuuksista sekä tulospalkkiojärjestelmän perusteista ja maksettavista tulospalkkioista. Muiden konsernijohtoryhmän jäsenten palkkauksesta ja muista taloudellisista etuuksista päättää pääjohtaja hallituksen palkitsemisvaliokunnan puheenjohtajan antamissa rajoissa.

Lue lisää Keskon johdon palkitsemisesta ja yhtiön osakepalkkio- ja optiojärjestelmistä sivuilta 56–57 ja 62–63 tai osoitteesta www.kesko.fi.

RISKIENHALLINTA, SISÄINEN VALVONTA JA SISÄINEN TARKASTUS

RISKIENHALLINTA

Riskienhallinta on Keskona olennainen osa johtamista

Riskienhallinta on Keskona ennakoivaa, olennainen osa johtamista ja päivittäistä toimintaa. Riskienhallinnan päämääränä on varmistaa Kesko-konsernissa asiakasluopusten täyttämistä, tuloskehitystä,

osingonmaksukykyä, osakasarvoa, vastuullisten toimintatapojen toteutumista ja liiketoiminnan jatkuvuutta. Hyvin toimiva riskienhallinta on Keskolle kilpailuetu. Kesko-konsernin riskienhallintaa ohjaa Keskon hallituksen vahvistama riskienhallintapolitiikka.

Kesko-konsernissa on yhtenäinen riskien arviointi- ja raportointimalli. Riskejä arvioidaan ja hallitaan liiketoimintalähtöisesti ja kokonaisvaltaisesti. Tämä tarkoittaa, että keskeisiä riskejä tunnustetaan, arvioidaan, hallitaan, seurataan ja raportoidaan järjestelmällisesti osana liiketoimintaa konserni-, toimiala-, yhtiö- ja yksikötasolla kaikissa toimintamaissa.

Vakuuttaminen osa Keskon riskienhallintaa

Vakuuttaminen on osa Keskon riskienhallintaa ja Keskon hallituksen vahvistamissa vakuutusperiaatteissa määritellään vakuuttamisen periaatteet. Vakuuttamisen tavoitteena on varmistaa, että konsernin henkilöstö, omaisuus, liiketoiminta ja vastuut on vakuutettu tarkoituksenmukaisella ja taloudellisella tavalla lainsäädäntö, konsernin kulloisetkin riskit ja riskinkantokyky huomioon ottaen. Konsernin riskienhallinta vastaa konsernitason vakuutusohjelmista, niiden kilpailuttamisesta sekä meklaripalveluista osana konsernin vahinkoriskien hallintaa.

Vastuut ja roolit riskienhallinnassa

Vastuu riskienhallinnan toteuttamisesta on liiketoimintajohtajalla ja konsernitoimintojen johtajalla. Kullakin toimialalla on johtoryhmään kuuluva riskienhallinnan vastuuhenkilö, yleensä talousjohtaja, joka vastaa riskienhallinnan ja turvallisuuden koordinoimisesta ja ohjeistamisesta toimialalla sekä riskienhallintatoimenpiteiden raportoinnista. Lisäksi toimialoilla on

KONSERNIJOHTORYHMÄN JÄSENET JA VASTUUALUEET 2012

	Nimitetty konsernijohtoryhmään	Vastuualue
Matti Halmesmäki, pj.	1.1.2001	Keskon pääjohtaja
Terho Kalliokoski, Ruokakesko Oy:n toimitusjohtaja	17.3.2005	Ruokakauppa ja Keskon Venäjän kauppapaikkatoiminnot
Minna Kurunsaari, käyttötavarakaupan toimialajohtaja	1.12.2011	Käyttötavarakauppa, asiakastiedon ja sähköisen asioinnin hankkeet
Arja Talma, Rautakesko Oy:n toimitusjohtaja	17.3.2005	Rautakauppa
Pekka Lahti, VV-Auto Group Oy:n toimitusjohtaja	1.3.2005	Auto- ja konekauppa
Jukka Erlund, Keskon talous- ja rahoitusjohtaja, CFO	1.11.2011	Talous ja rahoitus, tietohallinto-ohjaus, talouspalvelut
Matti Mettälä, johtaja	1.10.2012	Henkilöstö ja sidosryhmäsuhteet

Konsernijohtoryhmään ovat kuuluneet vuonna 2012 myös 30.9.2012 asti henkilöstöjohtaja Riitta Laitasalo ja viestintäjohtaja Merja Haverinen.

HALLITUKSEN JÄSENILLE 2012 MAKSETUT VUOSI- JA KOKOuspalkkiot HALLITUS- JA VALIOKUNTATYÖSTÄ (€)

	Kokouspalkkiot				Yhteensä
	Vuosipalkkiot	Hallitus	Tarkastusvaliokunta	Palkitsemisvaliokunta	
Esa Kiiskinen (pj*)	69 250	4 500			73 750
Seppo Paatelainen (vpj)	50 000	4 500	1 500	1 000	57 000
Ilpo Kokkila	37 000	4 500		1 000	42 500
Tomi Korpisaari*	27 750	3 500			31 250
Maarit Näkyvä	37 000	4 500	3 000		44 500
Toni Pokela*	27 750	3 500			31 250
Virpi Tuunainen*	27 750	3 500	1 000		32 250
Heikki Takamäki (pj)**	20 000	1 000		1 000	22 000
Mikko Kosonen**	9 250	1 000	500		10 750
Rauno Törrönen**	9 250	1 000			10 250
Yhteensä	315 000	31 500	6 000	3 000	355 500

* 16.4.2012 alkaen

** 16.4.2012 asti

Palkkiot on ilmoitettu maksuperusteella.

VARSINAISEN YHTIÖKOKOUKSEN PÄÄTTÄMÄT VUOSI- JA KOKOuspalkkiot vuosina 2009–2012 (€)

Vuosipalkkio	Palkkio/vuosi
	2009–2012
Hallituksen puheenjohtaja	80 000
Hallituksen varapuheenjohtaja	50 000
Hallituksen jäsen	37 000

Kokouspalkkiot	Palkkio/kokous
	2009–2012
Palkkio hallituksen kokouksesta	500
Palkkio valiokuntien kokouksesta	500
Valiokunnan puheenjohtajan palkkio valiokunnan kokouksesta, jos hän ei ole myös hallituksen puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja	1 000

PÄÄJOHTAJA MATTI HALMESMÄKI

Palkat, tulospalkkiot ja luontoisedut 2010–2012 (€)

	2012	2011	2010
Kiinteä rahapalkka	865 300	642 900	605 100
Tulospalkkiot*	309 000	339 500	227 500
Luontoisedut	22 023	19 980	22 560
Yhteensä	1 196 323	1 002 380	855 160

* Maksettu tulospalkkio edellisen vuoden tuloksen perusteella.

Osakesidonnaiset palkkiot

Osakepalkkio (kpl)

	2013	2012	2011
Enimmäismäärä	21 000	21 000	18 000
Annetaan*		5 607	7 794
Sitouttamisjakso (asti)		31.12.2015	31.12.2014

* Ansaintajaksolta 2012 annettavaksi hallituksen helmikuussa 2013 päättämät osakkeet annetaan huhtikuun loppuun 2013 mennessä järjestelmän ehtojen mukaisesti. Ansaintajaksolta 2013 annettavien osakkeiden lukumäärä päätetään vuonna 2014. Ansaintajaksolta 2011 annettavaksi päätetyt osakkeet on annettu huhtikuussa 2012.

Osakkeiden antaminen perustuu hallituksen kullekin ansaintajaksolle asettamien ansaintakriteerien täyttymiseen. Hallitus päättää kunkin ansaintajakson ansaintakriteerit ja osakepalkkion enimmäismäärät vuosittain ansaintajakson alussa. Ansaintakriteerien täyttymisen perusteella annettavien Keskon B-osakkeiden lopulliset määrät hallitus päättää ansaintajaksoa seuraavan vuoden alussa. Ansaintajakson 2013 ansaintakriteerit ovat vuosien 2011–2012 ansaintakriteerien tavoin yhtä suurin painotuksin Keskon laimentamaton osakekohtainen tulos (EPS) ilman kertaluonteisia eriä, Kesko-konsernin verottoman myynnin kehitys ansaintajakson aikana ja se, kuinka paljon Keskon B-osakkeen kokonais-tuotto ylittää OMX Helsinki Benchmark Cap -tuottoindeksiin.

Lisäksi maksetaan rahaosuus, jolla katetaan palkkiosta aiheutuvia veroja ja veronluonteisia maksuja.

Sitouttamisjakso

Palkkiona annettaviin Keskon B-osakkeisiin liittyy kutakin ansaintajaksoa seuraavan kolmen kalenterivuoden mittainen sitouttamisjakso, jonka aikana osakkeita ei saa luovuttaa.

Optio-oikeudet

Pääjohtajalla ei 31.12.2012 ollut hallussaan hänen vuosina 2007–2009 saamia 2007A-, 2007B- ja 2007C-optio-oikeuksia. Hän sai mainittuina vuosina 50 000 kpl kutakin optio-oikeutta eli yhteensä 150 000 kpl optio-oikeuksia.

Optio-oikeuksiin 2007A–2007C liittyy Keskon hallituksen optionsajille asettama velvoite hankkia 25 %:lla optio-oikeuksista saaduista myyntitu-loista yhtiön osakkeita pysyväisluonteiseen omistukseen.

Irtisanomisaika ja -korvaus

Yhtiön irtisanoessa hänet pääjohtaja saa 12 kuukauden irtisanomisaajan palkan lisäksi erillisen kertakaikkisen irtisanomiskorvauksen, joka vastaa hänen 12 kuukauden rahapalkkaansa ja luontoisedut (yhteensä 24 x irtisanomiskuukauden rahapalkka + luontoisedut). Hänen itse irtisanou-tuessa hän on oikeutettu 6 kuukauden irtisanomisaajan palkkaan.

Eläke-edut

Pääjohtaja on Keskon Eläkekassan A-osaston jäsen ja hänen eläke-etunsa määräytyvät osaston sääntöjen ja hänen toimitusjohtajasopimuksensa mukaisesti. Hänen toimitusjohtajasopimuksensa mukaista toimikauttaan jatkettiin vuonna 2011 siten, että hän jää vanhuuseläkkeelle täytettyään 63 vuotta. Hänen eläke-etunsa on etuusperusteinen. Jäädessään eläkkeelle hän saa eläkettä 66 % eläkepalkastaan. Eläkepalkkaa määritettäessä otetaan huomioon hänen kiinteä rahapalkkansa, tulospalkkiot ja luontoisedut viimeiseltä 10 vuodelta. Pääjohtajan eläkkeeseen sisältyvästä lisäeläke-etuudesta ei aiheutunut vuonna 2012 Keskolle eläkevakuutus-maksuja.

KONSERNIJOHTORYHMÄN JÄSENEN PALKAT, TULOSPALKKIOT JA LUONTOISEDUT 2011–2012 (€)

	Kiinteä rahapalkka		Tulospalkkiot		Luontoisedut		Yhteensä	
	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011
Matti Halmesmäki (pj)	865 300	642 900	309 000	339 500	22 023	19 980	1 196 323	1 002 380
Konsernijohtoryhmä**	1 491 291	1 537 924	327 950	438 500	108 944	97 127	1 928 185	2 073 550
Yhteensä	2 356 591	2 180 824	636 950	778 000	130 968	117 107	3 124 508	3 075 930

Palkat, tulospalkkiot ja luontoisedut on ilmoitettu maksuperusteella. Vuoden 2011 ansainnan suoriteperusteella saa lisäämällä 2011 palkkoihin ja luontoisetuihin taulukossa vuonna 2012 maksetuksi ilmoitetun tulospalkkion. Vuodelta 2012 kertyvästä tulospalkkiosta päätetään keväällä 2013.

** Poislukien pääjohtaja Halmesmäki. Konsernijohtoryhmän luvuissa on otettu huomioon jäsenistön muutokset 2012 ja niissä on mukana kunkin jäsenen palkat, tulospalkkiot ja luontoisedut jäsenyyssajalta.

KONSERNIJOHTORYHMÄN JÄSENEN OSAKESIDONNAISET PALKKIOT

Osakepalkkio (kpl)	Ansaintajakso 2013		Ansaintajakso 2012		Ansaintajakso 2011	
	Enimmäismäärä**	Enimmäismäärä**	Annetaan**	Enimmäismäärä**	Annettu	
Matti Halmesmäki, pj.		21 000	21 000	5 607	18 000	7 794
Konsernijohtoryhmä*		39 000	32 500	8 678	33 300	14 419
Yhteensä		60 000	53 500	14 285	51 300	22 213

* Poislukien pääjohtaja Halmesmäki. Konsernijohtoryhmän luvussa on otettu huomioon jäsenistön muutokset 2012 ja tiedot on ilmoitettu vuoden 2012 lopun tilanteen mukaisena.

** Ansaintajaksolta 2012 annettavaksi hallituksen helmikuussa 2013 päättämät osakkeet annetaan huhtikuun loppuun 2013 mennessä järjestelmän ehtojen mukaisesti. Ansaintajaksolta 2013 annettavien osakkeiden lukumäärä päätetään vuonna 2014. Ansaintajaksolta 2011 annettavaksi päätetyt osakkeet on annettu huhtikuussa 2012.

Osakkeiden antaminen perustuu hallituksen kullekin ansaintajaksolle asettamien ansaintakriteerien täyttymiseen. Hallitus päättää kunkin ansaintajakson ansaintakriteerit ja osakepalkkion enimmäismäärät vuosittain ansaintajakson alussa. Ansaintakriteerien täyttymisen perusteella annettavien Keskon B-osakkeiden lopulliset määrät hallitus päättää ansaintajaksoa seuraavan vuoden alussa. Ansaintajakson 2013 ansaintakriteerit ovat vuosien 2011–2012 ansaintakriteerien tavoin yhtä suurin painotuksin Keskon laimentamaton osakekohtainen tulos (EPS) ilman kertaluonteisia eriä, Kesko-konsernin verottoman myynnin kehitys ansaintajakson aikana ja se, kuinka paljon Keskon B-osakkeen kokonaistuotto ylittää OMX Helsinki Benchmark Cap -tuottoindeksiin.

Lisäksi maksetaan rahaosuus, jolla katetaan palkkiosta aiheutuvia veroja ja veronluonteisia maksuja.

Palkkiona annettaviin Keskon B-osakkeisiin liittyy kutakin ansaintajaksoa seuraavan kolmen kalenterivuoden mittainen sitouttamisjakso, jonka aikana osakkeita ei saa luovuttaa. Ansaintajaksolta 2011 annettujen osakkeiden sitouttamisjakso päättyy 31.12.2014 ja ansaintajaksolta 2012 annettavien osakkeiden sitouttamisjakso päättyy 31.12.2015.

Optio-oikeudet

Konsernijohtoryhmän jäsenistä muilla kuin pääjohtaja Halmesmällä oli 31.12.2012 hallussaan heidän vuosina 2007–2009 saamistaan yhteensä 138 000 kpl 2007A-, 138 000 kpl 2007B- ja 145 500 kpl 2007C-optio-oikeuksista yhteensä 17 000 kpl 2007B-optio-oikeuksia ja 65 500 kpl 2007C-optio-oikeuksia. Vuoden 2007 optio-ohjelman optio-oikeuksista 2007A-optio-oikeudet raukesivat keväällä 2012. Pääjohtaja Halmesmällä ei ollut 31.12.2012 hallussaan Keskon optio-oikeuksia. Konsernijohtoryhmän luvussa on otettu huomioon jäsenistön muutokset 2012.

Optio-oikeuksiin 2007A-2007C liittyy Keskon hallituksen optionsajalle asettama velvoite hankkia 25 %:lla optio-oikeuksista saaduista myyntituloista yhtiön osakkeita pysyväisluonteiseen omistukseen.

KONSERNIJOHTORYHMÄN JÄSENEN ELÄKE-EDUT SEKÄ IRTISANOMISAJAT JA -KORVAUKSET

	Vanhuuseläkeikä (v)	Eläke eläkepalkasta (%)	Irtisanomisaika	Irtisanomiskorvaus
Matti Halmesmäki, pj.	63	66	6*/12 kk	12 kk:n palkka
Terho Kalliokoski	62	66	6 kk	6 kk:n palkka
Minna Kurunsaari	62	66	6 kk	6 kk:n palkka
Arja Talma	TyEL:n** mukainen	TyEL:n** mukainen	6 kk	6 kk:n palkka
Pekka Lahti	62	66	6 kk	12 kk:n palkka
Jukka Erlund	TyEL:n** mukainen	TyEL:n** mukainen	6 kk	6 kk:n palkka
Matti Mettälä	62	66	6 kk	12 kk:n palkka

Yhtiön irtisanoessa johtaja saa 6–12 kuukauden irtisanomisajan palkan lisäksi erillisen kertakaikkisen irtisanomiskorvauksen, joka vastaa hänen 6–12 kuukauden kiinteää rahapalkkaansa ja luontoisetuja (yhteensä 12–24 x irtisanomiskuukauden rahapalkka + luontoisedut). Hänen itse irtisanoutuessa hän on oikeutettu irtisanomisajan palkkaan.

Muut johtajat kuin Erlund ja Talma ovat Keskon Eläkekassan A-osaston jäseniä. Heillä eläkeikä ja eläkkeen määrä määräytyy osaston sääntöjen ja heidän kunkin johtajasopimuksen perusteella. Heidän eläkkeensä on etuuserusteinen. Näihin eläkkeisiin sisältyvästä lisäeläke-etuudesta ei aiheutunut vuonna 2012 Keskolle eläkevakuutusmaksuja.

* Pääjohtajan itse irtisanoutuessa hän on oikeutettu 6 kuukauden irtisanomisajan palkkaan.

** Työntekijän eläkelaki (TyEL)

riskienhallinta- ja turvallisuuspäälliköitä, jotka vastaavat riskienhallinnan ja turvallisuuden kehittämisestä ja ohjaamisesta toimialallaan yhteistyössä liiketoimintajohdon ja tukitoimintojen kanssa.

Keskossa toimii konsernitasoinen riskienhallinnan ohjausryhmä, jossa konsernin pääjohtaja on puheenjohtaja ja jäsenet ovat toimialojen ja konsernitoimintojen johtoa.

Konsernin riskienhallintatoiminto ohjaa ja koordinoi riskienhallinnan ja turvallisuuden yhteisten menettelyiden kehittämistä, parhaiden käytäntöjen käyttöönottoa konsernissa sekä vastaa riskiraportoinnista konsernin johdolle.

Rahoitusriskien hallinnassa noudetaan Keskon hallituksen vahvistamaa konsernin rahoituspolitiikkaa. Konsernirahoitus vastaa keskitetysti rahoituksen hankinnasta, likviditeetin hallinnasta, rahoittajasuhteista ja rahoitusriskien hallinnasta.

Riskiraportointi

Kesko-konsernin riskienhallinta laatii neljännesvuosittain toimialojen ja konsernitoimintojen riskianalyysejä perusteella konsernin riskikartan merkittävimmistä riskeistä ja niiden hallinnasta. Riskikartta, merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät sekä niiden muutokset ja hallintatoimenpiteet raportoidaan Keskon hallituksen tarkastusvaliokunnalle osavuositarkastusten ja tilinpäätöksen käsittelyn yhteydessä. Tarkastusvaliokunnan puheenjohtaja raportoi riskienhallinnasta hallitukselle osana tarkastusvaliokuntaraporttia. Keskon hallitus käsittelee merkittävimmät riskit, toimenpiteet niiden hallitsemiseksi sekä arvioi riskienhallinnan toimivuutta. Merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä hallitus raportoi markkinoille tilinpäätöksessä ja niiden muutoksista osavuositarkastuksissa.

Riskienhallinnan toteuttaminen 2012

Keskon riskienhallintaprosessi on vakiintunut eikä siinä tapahtunut merkittäviä muutoksia vuoden 2012 aikana. Venäjällä riskienhallintaresursseja lisättiin ja toimialojen yhteistyötä sekä konserniohjausta vahvistettiin. Riskienhallinta, lakiasiat ja sisäinen tarkastus järjestivät Arvoviestitilaisuuksia Keskon vastuullisista toimintatavoista Keskon tytäryhtiöissä.

Riskienhallinta oli mukana vuoden lopussa päättyneessä uusien sirukorttimaksupäätteiden käyttöönottoprojektissa. Keskon ketjut ja verkkokaupat täyttävät nyt PCI-standardin vaatimukset. Käyttäjäoikeushallinnan tehostamiseksi käynnistettiin hanke Keskon eri SAP-ympäristöissä.

Vuoden 2012 aikana kilpailutettiin Kesko-konsernin vahinkovakuutukset. Venäjän toimintojen laajentuessa kiinnitettiin erityistä huomiota tehokkaiden toimintamallien luomiseen riittävän vakuutusvaran varmistamiseksi Venäjän tytäryhtiöissä. Lisäksi järjestettiin tietoisuuksia työtaturmien kustannuksista ja tapaturmien vähentämisestä.

Riskienhallinnan painopisteitä 2013

Riskienhallinta jatkaa tiivistä yhteistyötä muiden konsernitoimintojen, kuten sisäisen tarkastuksen, lakiasian, henkilöstö-, talous-, rahoitus- ja IT-toimintojen kanssa muun muassa vastuullisten toimintatapojen läpiviennin varmistamiseksi, väärinkäytösten ennalta ehkäisemiseksi, henkilöstöturvallisuuden sekä tietoturvaan ja tietosuojaan liittyvien riskien hallinnan kehittämiseksi. Vuonna 2013 jatketaan edellisvuonna käynnistettyä SAP-käyttäjäoikeushallinnan hanketta ja varmistetaan sen tehokas hyödyntäminen.

Vuoden 2013 toimenpideohjelmassa korostuu riskienhallintatoimenpiteiden kustannustehokkuus, joka pyritään saavuttamaan muun muassa palveluiden ja turvallisuustekniikan keskitetyllä hankinnalla ja lisäämällä yhteistyötä toimialojen välillä. Riskienhallinta järjestää yhteistyössä toimialojen kanssa johdon kriisiharjoituksia ja turvallisuuskoulutuksia. Lisäksi kehitetään erityisesti liiketoiminnan kannalta kriittisten toimitilojen ja tietohallinnon jatkuvuussuunnittelua.

Merkittävimmät riskit ja niiden hallintatoimenpiteet

Keskon liiketoimintaan vaikuttavista riskeistä, epävarmuustekijöistä ja niiden hallintatoimenpiteistä sekä Keskon riskienhallinnan järjestämisestä ja periaatteista on kerrottu osoitteessa www.kesko.fi/sijoittajat sekä hallituksen toimintakertomuksessa sivulla 69.

Rahoitusriskejä (muun muassa vastapuoliriski, likviditeettiriski, valuuttariski, korkoriski ja sähkötermiineihin liittyvä hyödykeriski) kuvataan Keskon vuoden 2012 tilinpäätöksen liitteessä 39 sivulla 115.

SISÄINEN VALVONTA

Sisäinen valvonta on osa johtamista, Keskon hallintoa ja päivittäistä toimintaa. Vastuu sisäisen valvonnan järjestämisestä kuuluu hallitukselle ja pääjohtajalle. Keskon hallituksen tarkastusvaliokunta on vahvistanut Keskon sisäisen valvonnan periaatteet, jotka pohjautuvat kansainvälisesti laajasti hyväksytyihin hyvän valvonnan periaatteisiin (COSO).

Sisäisellä valvonnalla tarkoitetaan kaikkia ennaltaehkäiseviä kontrolleja sekä päivittäistä ja jälkikäteistä valvontaa, jonka tarkoituksena on varmistaa liiketoiminnan tavoitteiden saavuttaminen. Keskon arvot ja toimintaperiaatteet sekä yhtiön strategia ja tavoitteet luovat perustan koko sisäiselle valvonnalle.

Valvonnan painopisteiden määrittäminen perustuu liiketoiminnan uhkien ja mahdollisuuksien tunnistamiseen osana Keskon riskienhallintatoimintaa. Toimialat laativat vuosittain valvontaohjelmat, joista käy ilmi muun muassa valvonnan painopisteet ja kehittämiskohteet. Keskon toimintaperiaatteet on saatettu keskolaisen tietoon Vastuulliset toimintatapamme -oppaan ja sitä koskevan konserninlaajuisen koulutusohjelman avulla.

Sisäisen valvonnan tavoitteena Kesko-konsernissa on varmistaa toiminnan tuloksellisuus ja tehokkuus, toiminnan jatkuvuuden turvaaminen, taloudellisen ja toiminnallisen raportoinnin luotettavuus, lakien ja sopimusten sekä Keskon arvojen ja toimintaperiaatteiden noudattaminen sekä varallisuuden ja tiedon turvaaminen.

Kesko-konsernin sisäinen tarkastus arvioi ja todentaa Keskon sisäisen valvonnan toimivuutta ja tehokkuutta sekä avustaa johtoa ja Keskon yhtiöitä sisäisen valvontajärjestelmän kehittämisessä.

SISÄINEN TARKASTUS

Kesko-konsernin sisäinen tarkastus vastaa pörssi-yhtiöltä edellytettävästä konsernin riippumattomasta arviointi- ja varmistustoiminnasta, joka selvittää ja todentaa järjestelmällisesti riskienhallinnan, valvonnan sekä johtamisen ja hallinnon tehokkuutta. Keskon hallituksen tarkastusvaliokunta on vahvistanut Keskon sisäisen tarkastuksen toimintaohjeen.

Sisäisen tarkastuksen organisointi ja toiminta

Sisäinen tarkastus toimii Keskon pääjohtajan ja tarkastusvaliokunnan alaisuudessa sekä raportoi havainnoistaan ja suosituksistaan tarkastusvaliokunnalle, pääjohtajalle, tarkastuskohteen johdolle sekä tilintarkastajalle. Toiminto kattaa kaikki Keskon toimialat, yhtiöt ja toiminnot.

Tarkastustoiminta perustuu riskianalyyseihin ja konserni- ja toimialajohdon kanssa käytäviin riskienhallinta- ja valvontakeskusteluihin. Myös tilintarkastajan kanssa järjestetään säännöllisesti tapaamisia. Vuosittain laaditaan sisäisen tarkastuksen tarkastussuunnitelma, jonka pääjohtaja ja tarkastusvaliokunta hyväksyvät. Tarkastussuunnitelmaa muutetaan tarvittaessa riskiperusteisesti.

Sisäinen tarkastus hankkii tarvittaessa ulkoisia ostopalveluita lisäresursointia tai erityisosaamista vaativien tarkastustehtävien suorittamiseen. Tarkastuksissa voidaan hyödyntää myös Kesko-konsernin muiden asiantuntijoiden osaamista ja työpanosta.

Sisäinen tarkastus toimii yhteistyössä konsernin riskienhallintatoiminnon kanssa ja osallistuu riskienhallinnan ohjausryhmän työskentelyyn. Sisäinen tarkastus arvioi vuosittain Keskon riskienhallintajärjestelmän toimivuutta.

Sisäisen tarkastuksen toimintaa 2012

Sisäisen tarkastuksen tärkeimpiä tarkastuskohteita olivat vuonna 2012 Keskon Venäjän liiketoiminta ja siihen liittyvät riskit sekä merkittävät liiketoiminta- ja IT-hankkeet. Muita painopistealueita olivat maksatuskontrollit ja väärinkäytösriskit. Tietojärjestelmätarkastuksessa kiinnitettiin erityistä huomiota meneillään olevien hankkeiden etenemiseen ja hallintaan. Keskon laskentaperiaatteiden ja raportointiohjeiden noudattamista todennettiin ja arvioitiin eri tarkastuksissa painottaen varaston arvojen ja myyntisaatavien oikeellisuutta. Tilintarkastajan kanssa tehtiin tiivistä yhteistyötä tarkastustoiminnan riittävän kattavuuden varmistamiseksi ja päällekkäisen toiminnan välttämiseksi.

Sisäisen tarkastuksen painopisteitä 2013

Sisäisen tarkastuksen tarkastustoiminnan tärkeimmät painopisteet vuonna 2013 ovat Venäjän liiketoiminta ja siihen liittyvät riskit sekä peruskontrollit, kuten maksatus-, myymälä- ja ennaltaehkäisevät IT-kontrollit. Muita painopistealueita ovat meneillään olevat liiketoiminta- ja IT-hankkeet sekä verkkokauppojen tietoturvasuus ja kontrollit.

KONSERNIN TALOUDELLINEN RAPORTOINTI

Keskon taloudellinen raportointi ja suunnittelu perustuvat Kesko-konsernin johtamismalliin. Konsernin yksiköiden taloudelliset tulokset raportoidaan ja analysoidaan konsernissa sisäisesti kuukausittain ja julkistetaan osavuosikatsauksina vuosineljänneksittäin. Taloudelliset suunnitelmat laaditaan vuosineljänneksittäin, minkä lisäksi merkittävät muutokset huomioidaan kuukausittain raportoitavassa tulostenmuutoksessa. Konsernin ja sen yksiköiden strategiat ja niihin liittyvät pitkän aikavälin taloussuunnitelmat päivitetään vuosittain.

Vuoden 2012 keskeisiä toimenpiteitä

Kesko-konserni jatkoi taloushallinnon tietojärjestelmien yhtenäistämiprojektia, joka palvelee sekä konserniyhtiöitä että K-ryhmän vähittäiskauppiaita. Projektin tuloksena syntyvä taloushallinnon järjestelmä on osa konsernin talouden raportointijärjestelmää. Lisäksi K-ryhmän taloushallinnon prosessit ja kontrolliympäristö yhtenäistyvät.

Aikaisemmin alkanutta yhteisen suunnittelujärjestelmän käyttöönottoa jatkettiin. Projekti yhdenmukaistaa konserniyhtiöiden suunnittelujärjestelmät ja liittää ne konsernin raportointijärjestelmään.

Vuoden 2013 keskeisiä toimenpiteitä

Vuoden 2013 aikana taloushallinto jatkaa K-ryhmää palvelevaa tietojärjestelmäprojektia ja järjestelmän käyttöönottoa.

TILINTARKASTUS

Yhtiöjärjestyksen mukaan Keskolla on yksi tilintarkastaja, jonka tulee olla Keskuksikaupparin hyväksymä tilintarkas-

tusyhteisö. Tilintarkastajan toimikausi on yhtiön tilikausi ja tilintarkastajan tehtävä päättyy tilintarkastajan valintaa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä.

Yhtiökokous 2012 valitsi yhtiön tilintarkastajaksi KHT-yhteisö PricewaterhouseCoopers Oy:n. Yhtiön päävastuullisena tilintarkastajana toimii KHT Johan Kronberg.

MUUT TIEDOT

Kattavammat tiedot Keskon hallinnointiperiaatteista ja hallinnointikoodissa tarkoitettujen erillisten selvitysten, selvitys Keskon hallinto- ja ohjausjärjestelmästä (Corporate Governance Statement) sekä palkka- ja palkkioselvitys, ovat luettavissa Sijoittajat-osiossa osoitteessa www.kesko.fi.

TILINTARKASTAJIEN PALKKIOT 2011–2012 (1 000 €)

	2012				2011					
	PwC		Muut yhteisöt		PwC		Muut yhteisöt			
	Kesko Oyj	Muut konserni-yhtiöt	Kesko Oyj	Muut konserni-yhtiöt	Kesko Oyj	Muut konserni-yhtiöt	Kesko Oyj	Muut konserni-yhtiöt		
Tilintarkastus	132	712	-	87	931	76	758	-	59	892
Veroneuvonta	22	80	11	5	118	54	68	4	13	139
IFRS-neuvonta	-	5	5	-	10	11	-	4	-	15
Muut palvelut	96	126	161	62	445	96	269	30	57	452
Yhteensä	250	923	177	154	1 504	237	1 095	38	129	1 498

KESKO OYJ:N HALLITUS

31.12.2012

ESA KIISKINEN

s. 1963, yo-merkonomi.
Kotipaikka: Helsinki, Suomi.

Puheenjohtaja

(palkitsemisvaliokunnan puheenjohtaja).

Päätoimi: ruokakauppias.

Keskeinen työkokemus: Vuodesta 1990 K-ruokakauppias.

Keskeisimmät luottamustehtävät:

Elinkeinoelämän keskusliitto EK: yrittäjävaltuuskunnan puheenjohtaja 2012–, Elinkeinoelämän keskusliitto EK: hallituksen varapuheenjohtaja 2012–, Perheyrittäjien liitto: hallituksen jäsen 2011–, Vähittäiskaupan Ammattikasvatussäätiö: hallituksen puheenjohtaja 2008–, Saija ja Esa Kiiskinen Oy: hallituksen puheenjohtaja 1995–, Suomen Kaupan Liitto: hallituksen jäsen 2008–2012, K-kauppiasliitto ry: hallituksen puheenjohtaja 2008–2012, Vähittäiskaupan Tilipalvelu VTP Oy: hallituksen jäsen 2008–2012.

Hallituksen jäsenyyden alkamisaika: 30.3.2009.

Keskon osakkeet ja optio-oikeudet:

31.12.2011: Omissa ja yhtiönsä nimissä yhteensä 107 350 A-osaketta. Ei optio-oikeuksia.
31.12.2012: Omissa ja yhtiönsä nimissä yhteensä 107 350 A-osaketta. Ei optio-oikeuksia.

SEPPO PAATELAINEN

s. 1944, vuorineuvos, maatalous- ja metsätieteiden maisteri.
Kotipaikka: Suonenjoki, Suomi.

Varapuheenjohtaja (tarkastusvaliokunnan ja palkitsemisvaliokunnan varapuheenjohtaja).

Päätoimi: -

Keskeinen työkokemus: Atria Yhtymä Oyj: toimitusjohtaja 1991–2006, Itikka osuuskunta ja Itikka Lihabotnia Oy: toimitusjohtaja 1988–1991, Lujat Yhtiöt: teollisuusosaston johtaja 1973–1987, Itikka osuuskunta: tuotantojohtaja 1970–1973.

Keskeisimmät luottamustehtävät:

Seinäjoen seudun elinkeinokeskus: johtokunnan puheenjohtaja 2009–, Alma Media Oyj: hallituksen varapuheenjohtaja 2009–2010, puheenjohtaja 2011–, Ilkka-Yhtymä Oyj: hallituksen puheenjohtaja 2007–, hallituksen jäsen 1994–2007, Finavia Oyj: hallituksen puheenjohtaja, hallituksen jäsen 2010–6/2011, Valga Viro: hallituksen puheenjohtaja 2005–2006, Pit Product (Venäjä): hallituksen puheenjohtaja 2005–2006, Liha ja Säilyke Oy: hallituksen puheenjohtaja 1998–2006, OKO: hallintoneuvoston jäsen 1997–2006.

Hallituksen jäsenyyden alkamisaika: 27.3.2006.

Keskon osakkeet ja optio-oikeudet:

31.12.2011: Ei osakeomistuksia. Ei optio-oikeuksia.
31.12.2012: Ei osakeomistuksia. Ei optio-oikeuksia.

ILPO KOKKILA

s. 1947, vuorineuvos, diplomi-insinööri (palkitsemisvaliokunnan jäsen).
Kotipaikka: Helsinki, Suomi.

Päätoimi: SRV Yhtiöt Oyj: hallituksen puheenjohtaja.

Keskeinen työkokemus: SRV Yhtiöt Oyj: hallituksen puheenjohtaja 1987–, Pontos Oy: hallituksen puheenjohtaja 2002–, Perusyhtymä Oy: johtaja 1974–1987, A-Betoni Oy: suunnittelija 1972–1974.

Keskeisimmät luottamustehtävät:

Elinkeinoelämän keskusliitto EK: hallituksen puheenjohtaja 2013–, Suomalais-Venäläinen kauppakamariyhdistys SVKK ry: hallituksen varapuheenjohtaja 2006–2011, puheenjohtaja 2012–, Johtamistaidon Opisto JTO: hallituksen puheenjohtaja 1999–2012.

Hallituksen jäsenyyden alkamisaika: 27.3.2006.

Keskon osakkeet ja optio-oikeudet:

31.12.2011: Omissa nimissä 16 100 B-osaketta. Ei optio-oikeuksia.
31.12.2012: Omissa nimissä 16 100 B-osaketta. Ei optio-oikeuksia.

TOMI KORPISAARI

s. 1968, diplomikauppias, kauppatieteiden maisteri.
Kotipaikka: Hausjärvi, Suomi.

Päätoimi: rauta- ja maatalouskauppias.

Keskeinen työkokemus: K-kauppias 1995 alkaen.

Keskeisimmät luottamustehtävät:

Suomen Kaupan Liitto: hallituksen jäsen 2012–, K-kauppiasliitto ry: hallituksen puheenjohtaja 2012–, varapuheenjohtaja 2008–2012, hallituksen jäsen 2005–2007, Vähittäiskaupan Tilipalvelu VTP Oy: hallituksen puheenjohtaja 2012–, hallituksen jäsen 2010–2012, Vähittäiskaupan Ammattikasvatussäätiö: hallituksen puheenjohtaja 2012–, varapuheenjohtaja 2008–2012, Riihimäen Seudun Osuuspankki: hallintoneuvoston puheenjohtaja 2007–, Elinkeinoelämän keskusliitto EK: yrittäjävaltuuskunnan jäsen 2008–, Perheyrittäjien liitto: hallituksen jäsen 2013–, perheyrittäjien valtuuskunnan jäsen 2010–2012, Olavi Korpisaari Oy: hallituksen jäsen ja toimitusjohtaja 2001–.

Hallituksen jäsenyyden alkamisaika: 16.4.2012.

Keskon osakkeet ja optio-oikeudet:

16.4.2012: Omissa ja yhtiönsä nimissä yhteensä 87 211 A-osaketta ja 500 B-osaketta. Ei optio-oikeuksia.
31.12.2012: Omissa ja yhtiönsä nimissä yhteenä 87 211 A-osaketta ja 500 B-osaketta. Ei optio-oikeuksia.

MAARIT NÄKYVÄ

s. 1953, kauppatieteiden maisteri (tarkastusvaliokunnan puheenjohtaja).

Kotipaikka: Kirkkonummi, Suomi.

Päätoimi: -

Keskeinen työkokemus:

Sampo Rahastoyhtiö Oy: hallituksen jäsen 2007–2008, Sampo Pankki Oyj: hallituksen jäsen 2001–2008, varatoimitusjohtaja 2007–2008, Sampo Oyj: varatoimitusjohtaja 2001–2006, Leonia Pankki Oyj: johtokunnan jäsen 1998–2000, Merita Rahastoyhtiö Oy: toimitusjohtaja 1996–1997, Merita Pankki Oy: yksikönjohtaja 1995–1996, Suomen Yhdyspankki Oy: yksikönjohtaja 1990–1995.

Keskeisimmät luottamustehtävät: Luottokunta: hallituksen jäsen 2007–2008, Kiinteistömaailma Oy: hallituksen puheenjohtaja 2004–2008.

Hallituksen jäsenyyden alkamisaika: 1.1.2001.

Keskon osakkeet ja optio-oikeudet:

31.12.2011: Ei osakeomistuksia. Ei optio-oikeuksia.

31.12.2012: Ei osakeomistuksia. Ei optio-oikeuksia.

TONI POKELA

s. 1973, kauppias, ylioppilas.

Kotipaikka: Helsinki, Suomi.

Päätoimi: ruokakauppias.

Keskeinen työkokemus: Vuodesta 1997 K-ruokakauppias.

Keskeisimmät luottamustehtävät: Pokela Oy Iso Omenan hallituksen jäsen ja toimitusjohtaja 1998–, K-kauppiasliitto ry:n hallituksen jäsen 2008–2012, K-ruokakauppiasyhdistys ry:n hallituksen puheenjohtaja 2010–2012, varapuheenjohtaja 2008–2010, Päivittäistavara-kauppa ry:n hallituksen jäsen 2010–2011.

Hallituksen jäsenyyden alkamisaika: 16.4.2012.

Keskon osakkeet ja optio-oikeudet:

16.4.2012: Määräysvaltayhtiönsä nimissä yhteensä 179 400 A-osaketta. Ei optio-oikeuksia.

31.12.2012: Määräysvaltayhtiönsä nimissä yhteensä 179 400 A-osaketta. Ei optio-oikeuksia.

VIRPI TUUNAINEN

s. 1967, kauppatieteiden tohtori (tarkastusvaliokunnan jäsen).

Kotipaikka: Helsinki, Suomi.

Päätoimi: Aalto-yliopiston tieto- ja palvelutalouden professori ja Aalto Service Factoryn johtaja.

Keskeinen työkokemus: Helsingin kauppakorkeakoulu: professori 2004–2009, Jyväskylän yliopisto: tieteellinen johtaja, INFORTE-ohjelma 2008–2011. Vuodesta 1995 vierailevana tutkijana ja professorina koti- ja ulkomaisissa yliopistoissa ja korkeakouluissa.

Keskeisimmät luottamustehtävät: SFR-Scandinavian Financial Research Ltd:n neuvonantajaryhmän jäsen 2000–, Cambridge Service Alliancen Academic Advisory Boardin jäsen 2011– ja Aalto-yliopiston Realtime Economy -osaamiskeskuksen puheenjohtaja 2007–2012. KP-Media Oy:n hallituksen jäsen 2007–2012.

Hallituksen jäsenyyden alkamisaika: 16.4.2012.

Keskon osakkeet ja optio-oikeudet:

16.4.2012: Ei osakeomistuksia. Ei optio-oikeuksia.

31.12.2012: Ei osakeomistuksia. Ei optio-oikeuksia.

Hallitukseen ovat lisäksi kuuluneet vuoden 2012 varsinaisen yhtiökokouksen 16.4.2012 päättymisen asti kauppaneuvos, diplomikauppias Heikki Takamäki (pj.), yliasiamies Mikko Kosonen ja kauppias Rauno Törrönen.

LUE LISÄÄ:

www.kesko.fi/hallitus

Sivuilla on ajantasainen tieto keskeisistä luottamustehtävistä, samoin tieto päättyneistä luottamustehtävistä. Hallituksen jäsenten yhtiöjärjestyksen mukainen toimikausi päättyy vuoden 2015 varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä.

KONSERNIJOHTORYHMÄ

31.12.2012

MATTI HALMESMÄKI

s. 1952, vuorineuvos, kauppatieteiden maisteri, varatuomari. Kesko Oyj:n pääjohtaja, konsernijohtoryhmän puheenjohtaja.
Kotipaikka: Helsinki, Suomi.

Muut keskeiset tehtävät:

Elinkeinoelämän keskusliitto EK: hallituksen jäsen 2005– ja hallituksen varapuheenjohtaja 2005–2011, Suomen Messut: hallituksen jäsen 2005–, Kaupan liitto: hallituksen jäsen 2005– ja hallituksen puheenjohtaja 2012–, Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen: hallituksen jäsen 2010–, Luotokunta: hallintoneuvoston jäsen 2005– ja puheenjohtaja 2007–2010, Liikesivistysrahaston kannatusyhdistys ry: hallituksen jäsen 2005–, EVA: valtuuskunnan jäsen 2005–, Maanpuolustuksen Tuki ry: valtuuskunnan jäsen 2005–, Savonlinnan Oopperajuhlien Kannatusyhdistys ry: valtuuston jäsen 2006–, East Office of Finnish Industries Oy: hallituksen jäsen 2008–.
Työhistoria: Kesko Oy:n palveluksessa vuodesta 1980. Kesko Oyj:n toimitusjohtaja ja Kesko-konsernin pääjohtaja 1.3.2005 alkaen.

Nimitetty konsernijohtoryhmään: 1.1.2001.

Keskon osakkeet ja optio-oikeudet:

31.12.2011: 2 000 A-osaketta, 10 000 B-osaketta, 50 000 A-optio-oikeutta, 30 000 B-optio-oikeutta ja 50 000 C-optio-oikeutta.

31.12.2012: 2 000 A-osaketta ja 17 794 B-osaketta.

TERHO KALLIOKOSKI

s. 1961, kauppatieteiden maisteri. Ruokakesko Oy:n toimitusjohtaja ja Keskon Venäjän kauppapaikkatoimintot. Rautakesko Oy:n toimitusjohtaja 5.2.2013 alkaen.
Kotipaikka: Kirkkonummi, Suomi.

Muut keskeiset tehtävät:

Päivittäistavarakauppa ry: hallituksen jäsen 2006–, varapuheenjohtaja 2006–2007, puheenjohtaja 2008–2009 ja 2013–, Mainostajien Liitto: hallituksen jäsen 2005–, Helsingin seudun kauppakamari: hallituksen jäsen 2009–, varapuheenjohtaja 2012–.
Työhistoria: Kesko Oy:n palveluksessa vuodesta 1985. Ruokakesko Oy:n toimitusjohtaja 1.5.2005–5.2.2013.
Nimitetty konsernijohtoryhmään: 17.3.2005.
Keskon osakkeet ja optio-oikeudet:
31.12.2011: 6 000 B-osaketta, 25 000 A-optio-oikeutta, 9 750 B-optio-oikeutta ja 30 000 C-optio-oikeutta.
31.12.2012: 9 464 B-osaketta.

JORMA RAUHALA

s. 1965, kauppatieteiden maisteri. Ruokakesko Oy:n toimitusjohtaja 5.2.2013 alkaen.
Kotipaikka: Espoo, Suomi.

Muut keskeiset tehtävät:

Työhistoria: Kesko Oy:n palveluksessa vuodesta 1992. Ruokakesko Oy:n toimitusjohtaja 5.2.2013 alkaen. K-citymarket-ketjun elintarvikekaupasta vastaava johtaja 2012–2013, Kespro Oy:n toimitusjohtaja 2007–2012.

Nimitetty konsernijohtoryhmään: 5.2.2013.

Keskon osakkeet ja optio-oikeudet:

5.2.2013: 1 833 B-osaketta ja 8 000 C-optio-oikeutta.

MINNA KURUNSAARI

s. 1965, varatuomari. Toimialajohtaja, käyttötavarakauppa sekä Keskon asiakastiedon ja sähköisen asioinnin hankkeet.
Kotipaikka: Espoo, Suomi.

Muut keskeiset tehtävät:

Pro Luomu ry: varapuheenjohtaja 2011–2012, Ruokatieto Yhdistys ry: hallituksen jäsen 2008–2011, Päivittäistavarakauppa ry: hankinta- ja logistiikkaryhmän jäsen 2008–2011.

Työhistoria: Kesko Oy:n palveluksessa vuodesta 1995. Käyttötavarakaupan toimialajohtaja sekä Keskon asiakastiedon ja sähköisen asioinnin hankkeista vastaava johtaja 1.12.2011 alkaen. Ruokakeskon tavarakaupasta vastaava johtaja 2008–2011.

Nimitetty konsernijohtoryhmään: 1.12.2011.

Keskon osakkeet ja optio-oikeudet:

31.12.2011: 10 800 B-osaketta, 10 000 A-optio-oikeutta, 10 000 B-optio-oikeutta ja 12 500 C-optio-oikeutta.

31.12.2012: 12 532 B-osaketta ja 12 500 C-optio-oikeutta.

Jorma Rauhala nimitettiin konsernijohtoryhmään 5.2.2013.

ARJA TALMA

s. 1962, kauppatieteiden maisteri, eMBA. Rautakesko Oy:n toimitusjohtaja. Johtaja, kauppapaikat ja sijoitukset 5.2.2013 alkaen.

Kotipaikka: Helsinki, Suomi.

Muut keskeiset tehtävät:

Eurobuy GmbH: hallituksen jäsen 2012–, Eurogroup Far East Ltd: hallituksen jäsen 2011–, Sponda Oyj: hallituksen jäsen 2007– ja tarkastusvaliokunnan puheenjohtaja 2007–, Suomalaisen Työn Liitto: valtuuston jäsen 2012–, Partiosäätiö: hallintoneuvoston jäsen 2010–, VR-Yhtymä Oy: hallituksen jäsen 2006–2012 ja tarkastusvaliokunnan puheenjohtaja 2006–2012, Luottokunta: hallituksen jäsen 2008–2012.

Työhistoria: Kesko Oyj:n palveluksessa vuodesta 2004. Talous- ja rahoitusjohtaja, CFO 2005–2011. Rautakesko Oy:n toimitusjohtaja 1.11.2011–5.2.2013.

Nimitetty konsernihoitoryhmään: 17.3.2005.

Keskon osakkeet ja optio-oikeudet:

31.12.2011: 2 000 B-osaketta, 25 000 A-optio-oikeutta, 25 000 B-optio-oikeutta ja 25 000 C-optio-oikeutta.

31.12.2012: 4 598 B-osaketta, 15 000 B-optio-oikeutta ja 25 000 C-optio-oikeutta.

PEKKA LAHTI

s. 1955, agronomi. VV-Auto Group Oy:n toimitusjohtaja. **Kotipaikka:** Vantaa, Suomi.

Muut keskeiset tehtävät:

Autotuojat ry: hallituksen jäsen 2007–2012, puheenjohtaja 2010–2012, Suomen Auto-kierrätys Oy: hallituksen jäsen 2007–2012, Tieliikenteen tietokeskus TT Oy: hallituksen jäsen 2009–2012, puheenjohtaja 2010–2012, Suomen Kaupan Liitto: hallituksen jäsen 2010–2012.

Työhistoria: Kesko Oy:n palveluksessa vuodesta 1981.

VV-Auto Group Oy:n toimitusjohtaja 1.2.2006 alkaen.

Nimitetty konsernihoitoryhmään: 1.3.2005.

Keskon osakkeet ja optio-oikeudet:

31.12.2011: 20 000 A-optio-oikeutta, 20 000 B-optio-oikeutta ja 20 000 C-optio-oikeutta.

31.12.2012: 2 615 B-osaketta ja 20 000 C-optio-oikeutta.

JUKKA ERLUND

s.1974, kauppatieteiden maisteri, eMBA. Talous- ja rahoitusjohtaja, CFO.

Kotipaikka: Helsinki, Suomi.

Muut keskeiset tehtävät:

Kaupan liitto: vero- ja talouspoliittisen valiokunnan puheenjohtaja 2011–, Elinkeinoelämän keskusliitto EK: talous- ja verovaliokunnan jäsen 2012–, Suomen Luotto-osuuskunta: hallituksen jäsen 2012–, Luottokunta: hallituksen jäsen 2012.

Työhistoria: Kesko Oyj:n palveluksessa vuodesta 2004.

Talous- ja rahoitusjohtaja, CFO 1.11.2011 alkaen. Ruokakesko Oy:n talousjohtaja 2010–2011.

Nimitetty konsernihoitoryhmään: 1.11.2011.

Keskon osakkeet ja optio-oikeudet:

31.12.2011: 580 B-osaketta, 2 000 B-optio-oikeutta ja 8 000 C-optio-oikeutta.

31.12.2012: 1 576 B-osaketta, 2 000 B-optio-oikeutta ja 8 000 C-optio-oikeutta.

MATTI METTÄLÄ

s. 1963, varatuomari. Johtaja, henkilöstö ja sidosryhmäsuhteet.

Kotipaikka: Helsinki, Suomi.

Muut keskeiset tehtävät:

Yrittäjän Päivä -säätiö: hallituksen jäsen 2008–, Vähittäiskaupan Ammattikasvatussäätiö: hallituksen jäsen 2005–, Suomen Uusyrityskeskukset ry: edustajiston jäsen 2009–2012, Kaupan liitto: yhteistyövaliokunnan jäsen 2010–2012, Perheyrittäjien liitto: Perheyrittäjävaltuuskunnan jäsen 2010–2012.

Työhistoria: Kesko Oy:n palveluksessa 1990–2005 ja vuodesta 2012. Johtaja, henkilöstö ja sidosryhmäsuhteet 1.10.2012 alkaen. K-kauppiasliitto ry:n toimitusjohtaja 2005–2012.

Nimitetty konsernihoitoryhmään: 1.10.2012.

Keskon osakkeet ja optio-oikeudet:

1.10.2012: 280 B-osaketta. Ei optio-oikeuksia.

31.12.2012: 280 B-osaketta. Ei optio-oikeuksia.

Konsernihoitoryhmän jäsenten osakkeiden lukumääriin sisältyvät Mettälää lukuun ottamatta myös osakepalkkiona saadut osakkeet, joita koskee luovutusrajoitus.

LUE LISÄÄ

www.kesko.fi/konsernihoitoryhma

Sivuilla on ajantasainen tieto keskeisistä luottamustehtävistä, samoin tieto päättyneistä luottamustehtävistä sekä tarkempi tieto keskeisestä työkokemuksesta.

TILINPÄÄTÖKSEN SISÄLLYSLUETTELO

65 Hallituksen toimintakertomus

70 Voitonjakoehdotus

71 Konsernin keskeiset tunnusluvut

79 Konsernitilinpäätös (IFRS)

79 Konsernin tuloslaskelma

80 Konsernitase

81 Konsernin rahavirtalaskelma

82 Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista

83 Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

83 Konsernitilinpäätöksen laadintaperiaatteet

90 Segmentti-informaatio

93 Yrityshankinnat

93 Myytyt omaisuuserät

94 Konsernin tuloslaskelman liitetiedot

97 Konsernitaseen liitetiedot

111 Osakeperusteiset maksut

114 Rahavirtalaskelman liitetiedot

115 Rahoitusriskien hallinta

123 Lähipiiritapahtumat

124 Muut liitetiedot

125 Tytäryhtiöt ja osakkuusyhtiöt

127 Emoyhtiön tilinpäätös (FAS)

127 Emoyhtiön tuloslaskelma

128 Emoyhtiön tase

129 Emoyhtiön rahavirtalaskelma

130 Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot

137 Allekirjoitukset

138 Tilintarkastuskertomus

HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS

TALOUDELLINEN KEHITYS

LIKEVAIHTO JA TULOS 2012

Konsernin liikevaihto oli 9 686 milj. euroa, mikä on 2,4 % enemmän kuin edellisen vuoden vastaavana aikana (9 460 milj. euroa). Suomessa liikevaihto kasvoi 1,0 % ja muissa maissa 9,0 %. Kansainvälisen toiminnan osuus liikevaihdosta oli 18,2 % (17,1 %). Liikevaihto kasvoi ruokakaupassa, käyttötavara-kaupassa sekä rautakaupassa.

1-12/2012	Liikevaihto	Kehitys	Liikevoitto*	Muutos
	Milj. €	%	Milj. €	Milj. €
Ruokakauppa	4 311	+3,1	168,4	-3,8
Käyttötavara-kauppa	1 603	+2,5	19,8	-16,8
Rautakauppa	2 827	+4,1	13,6	-13,0
Auto- ja konekauppa	1 114	-5,1	42,1	-9,7
Yhteiset toiminnot ja eliminoinnit	-169	-3,9	-9,3	-0,9
Yhteensä	9 686	+2,4	234,7	-44,2

* ilman kertaluonteisia eriä

Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä oli 234,7 milj. euroa (278,9 milj. euroa). Se oli 2,4 % liikevaihdosta (2,9 %). Tuloskehitykseen vaikuttivat useiden uusien kauppojen avaukset, kustannusten nousu sekä Venäjän liiketoiminnan laajentaminen. Lisäksi kannattavuutta rasittivat henkilöstövähennyksiin liittyneet yhteensä noin 6 milj. euron kulukirjaukset. Liikevoittoon ilman kertaluonteisia eriä sisältyy eläkevakuutusten kannansiirron yhteydessä tuloutunut 12 milj. euron erä.

Liikevoitto oli 216,7 milj. euroa (280,6 milj. euroa). Liikevoittoon sisältyy kertaluonteisia eriä nettomääräisesti -18,0 milj. euroa (1,7 milj. euroa). Kertaluonteisiin eriin sisältyy Anttilan liikearvon arvonalennus -23,4 milj. euroa sekä Indoorin tuotemerkkien arvonalennuksen palautus 21,3 milj. euroa. Lisäksi Mustan Pörssin liiketoiminnan uudelleenorganisointiin liittyen kirjattiin kertaluonteisia kuluja yhteensä -16,8 milj. euroa. Konsernin tulos ennen veroja oli 215,2 milj. euroa (282,1 milj. euroa).

Konsernin tulos osaketta kohden oli 1,30 euroa (1,84 euroa). Konsernin oma pääoma osaketta kohden oli 22,43 euroa (22,20 euroa).

K-ryhmän (Keskon ja ketjukauppojen) vähittäis- ja yritysasiakasmyynti (alv 0 %) oli 12 104 milj. euroa ja se kasvoi 2,9 % edelliseen vuoteen verrattuna. K-ryhmän ketjujen K-Plussa-pisteisiin oikeutettava veroton myynti oli 5 876 milj. euroa ja se kasvoi 3,2 % edelliseen vuoteen verrattuna. K-Plussa-kanta-asiakasohjelmaan liittyi 93 285 uutta taloutta. K-Plussa-talouksien määrä oli joulukuun lopussa 2 219 516 ja K-Plussa-kortinhaltijoita oli yli 3,8 miljoonaa.

RAHOITUS

Liiketoiminnan rahavirta oli erinomainen 381,7 milj. euroa (215,7 milj. euroa). Investointien rahavirta oli -390,7 milj. euroa (-441,1 milj. euroa), johon sisältyi tuloja käyttöomaisuuden myynneistä 24,5 milj. euroa (8,2 milj. euroa).

Konsernin vakavaraisuus pysyi vahvalla tasolla. Syyskuussa laskettiin liikkeelle 250 milj. euron joukkovelkakirjalaina konsernin investointien rahoittamiseksi ja velkahoitusrakenteen pidentämiseksi. Likvidejä varoja oli kauden lopussa 489 milj. euroa (367 milj. euroa). Korolliset velat olivat vuoden lopussa 624 milj. euroa (400 milj. euroa) ja korolliset nettovelat 135 milj. euroa (33 milj. euroa). Omavaraisuusaste oli kauden lopussa 52,5 % (53,9 %).

Konsernin nettorahoituskulut olivat 0,6 milj. euroa (nettorahoitustuotot 0,8 milj. euroa).

VEROT

Konsernin verot olivat 75,8 milj. euroa (85,2 milj. euroa). Efektii- vinen veroaste, johon vaikutti ulkomaisten yhtiöiden liiketoiminnan tappiollisuus, oli 35,2 % (30,2 %).

INVESTOINNIT

Konsernin investoinnit olivat yhteensä 378,3 milj. euroa (425,4 milj. euroa) eli 3,9 % (4,5 %) liikevaihdosta. Kauppapaikkainvestoinnit olivat 310,0 milj. euroa (361,4 milj. euroa), IT-investoinnit 21,7 milj. euroa (20,4 milj. euroa) ja muut investoinnit 46,6 milj. euroa (21,8 milj. euroa). Investoinnit ulkomaan liiketoimintaan olivat 22,9 % (31,7 %) kokonaisinvestoinneista.

KESKON STRATEGISET PAINOPISTEET JA KANNATTAVUUSOHJELMA

Keskon liiketoiminnan keskeiset painopistealueet ovat myynnin kasvun ja pääoman tuoton vahvistaminen kaikilla toimialoilla, sähköisen asioinnin ja Venäjän liiketoimintamahdollisuuksien hyödyntäminen sekä hyvä vakavaraisuus ja osingonmaksukyky.

Yleisen taloustilanteen heikentymisen, kiristyneen kilpailun ja kustannustason nousun seurauksena Kesko toteuttaa aikaisemmin ilmoitetun mukaisesti kannattavuusohjelman, jonka tavoitteena on hintakilpailukyvyyn varmistaminen ja kannattavuuden parantaminen. Kannattavuusohjelmaan sisältyy merkittäviä toimenpiteitä myynnin kasvattamiseksi, ostotoiminnan tehostamiseksi sekä kustannusten, käyttöpääoman ja investointien sopeuttamiseksi.

Kustannussäästöissä konsernitason tavoitteena on toteuttaa yhteensä noin 100 milj. euron säästöt. Kustannussäästöt toteutetaan kaikilla toimialoilla ja kaikissa toimintamaissa. Pääosan kustannussäästöistä ennakoidaan toteutuvan vuoden 2013 aikana. Henkilöstökuluihin kohdistuvat tehostamistoimenpiteet on toteutettu aiemmin ilmoitetun mukaisina ja työvoiman vähennys on koko konsernissa 885 henkilötyövuotta, josta Suomen osuus on 486 henkilötyövuotta. Vähennykset sisältävät irtisanomisten lisäksi työtuntien vähentämisiä ja eläkejärjestelyitä. Muita merkittäviä säästöjä toteutetaan erityisesti markkinointi- ja kauppapaikkakulujen sopeuttamisella sekä ICT-hankintojen keskittämisellä. Lisäksi erityiset tehostamistoimenpiteet kohdistetaan heikosti kannattaviin toimintoihin. Rautakeskon ulkomaan toimintojen henkilöstömäärää sopeutetaan noin 400 henkilötyövuodella, Anttilan ketjukonsepteja uudistetaan ja kustannuksia sopeutetaan, Mustalle Pörssille toteutetaan verkkokauppapohjainen liiketoimintamalli ja sen kauppapaikkaverkostoa sopeutetaan voimakkaasti. Venäjän

Intersport-liiketoiminnan ketjukonsepti uudistetaan ja kannattamattomat kauppapaikat suljetaan.

Investoinnit sopeutetaan lähivuosien aikana tulo-rahoituksen mukaisesti vuositasona noin 200 - 300 milj. euroon.

HENKILÖKUNTA

Kesko-konsernin henkilökuntamäärä oli kokoaikaisiksi työntekijöiksi muutettuna keskimäärin 19 741 (18 960) henkilöä. Suomessa keskimääräinen henkilömäärän lisäys oli 170 henkilöä ja Suomen ulkopuolella 611 henkilöä.

Vuoden 2012 lopussa henkilömäärä oli 24 031 (23 375), joista Suomessa työskenteli 13 229 (13 124) ja Suomen ulkopuolella 10 802 (10 251) henkilöä. Henkilömäärän lisäys vuoden 2011 loppuun verrattuna oli Suomessa 105 henkilöä ja Suomen ulkopuolella 551 henkilöä.

Konsernin henkilöstökulut olivat 602,9 milj. euroa ja ne kasvoivat 5,7 % edellisestä vuoteen verrattuna.

SEGMENTIT

TOIMINNAN KAUSILUONTEISUUS

Konsernin liiketoimintojen luonteeseen liittyy kausivaihtelua. Raportoitavien segmenttien liikevaihto ja liikevoitto eivät kerry tasaisesti, vaan ne vaihtelevat vuosineljänneksittäin kunkin segmentin ominaispiirteiden mukaisesti.

RUOKAKAUPPA

	1-12/2012	1-12/2011
Liikevaihto, milj. €	4 311	4 182
Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä, milj. €	168,4	172,2
Liikevoitto-% ilman kertaluonteisia eriä	3,9	4,1
Investoinnit, milj. €	200,0	221,5

Liikevaihto, milj. €

	1-12/2012	Kehitys, %
Myynti K-ruokakaupoille	3 327	+2,4
Kespro	787	+6,3
Muut	197	+3,3
Yhteensä	4 311	+3,1

Ruokakaupan liikevaihto oli 4 311 milj. euroa (4 182 milj. euroa) ja se kasvoi 3,1 %. K-ruokakauppojen päivittäistavaramyynti kasvoi 3,9 % (alv 0 %). Pirkka-tuotteiden myynti kasvoi 11,8 % (alv 0 %). Päivittäistavaramarkkinoilla vähittäishintojen muutoksen arvioidaan olleen noin 5 % edellisestä vuoteen verrattuna (alv 0 %, Keskon oma arvio perustuen Tilastokeskuksen kuluttajahintaindeksiin), ja kokonaismarkkinoiden (alv 0 %) arvioidaan kasvaneen noin 5 % edellisestä vuoteen verrattuna (Keskon oma arvio).

Ruokakaupan liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä oli 168,4 milj. euroa (172,2 milj. euroa), eli 3,8 milj. euroa edellistä vuotta vähemmän. Liikevoiton kehitykseen vaikuttivat kauppapaikkaverkoston laajentaminen sekä Venäjän liiketoiminnan käynnistämiseen liittyvät kustannukset. Kannattavuus parani vuoden loppua kohden toiminnan tehostamisen ja kustannusten sopeuttamisen myötä. Liikevoitto oli 171,1 milj. euroa (173,7 milj. euroa). Kertaluonteisiin tuottoihin sisältyi kiinteistöjen myyntivoittoja 2,7 milj. euroa.

Ruokakaupan investoinnit olivat 200,0 milj. euroa (221,5 milj. euroa).

KÄYTTÖTAVARAKAUPPA

	1-12/2012	1-12/2011
Liikevaihto, milj. €	1 603	1 564
Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä, milj. €	19,8	36,6
Liikevoitto-% ilman kertaluonteisia eriä	1,2	2,3
Investoinnit, milj. €	61,1	61,8

Liikevaihto, milj. €

	1-12/2012	Kehitys, %
K-citymarket käyttötavara	664	+3,4
Anttila	468	-1,3
Intersport, Suomi	181	+6,9
Intersport, Venäjä	28	-
Indoor	184	+3,4
Musta Pörssi	57	-22,3
Kenkäkesko	23	+3,6
Yhteensä	1 603	+2,5

Käyttötavarakaupan liikevaihto oli 1 603 milj. euroa (1 564 milj. euroa) ja se kasvoi 2,5 %. K-citymarketin käyttötavaran, Suomen Intersportin ja Budget Sportin sekä Askon ja Sotkan myynti kasvoi edellisestä vuodesta. Lisäksi kaikkien verkkokauppojen myynti kehittyi positiivisesti. Anttilan ja Mustan Pörssin myynti laski edellisestä vuodesta.

Käyttötavarakaupan liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä oli 19,8 milj. euroa (36,6 milj. euroa). Tulokset kehitys oli positiivinen Suomen Intersportissa ja Budget Sportissa sekä Askossa ja Sotkassa. Tulosta heikensi Anttilan myynnin ja kannattavuuden lasku sekä Venäjän Intersport-liiketoiminnan liiketappiot. Liikevoittoa ilman kertaluonteisia eriä paransi eläkevuotustusten kannansiirron yhteydessä tuloutunut 8,7 milj. euron erä.

Liikevoitto oli 0,3 milj. euroa (37,0 euroa). Kertaluonteisiin eriin sisältyy Anttilan liikearvon arvonalennus -23,4 milj. euroa sekä Indoorin tuotemerkkien arvonalennuksen palautus 21,3 milj. euroa. Lisäksi Mustan Pörssin myymäläverkoston merkittävistä sopeuttamisesta kirjattiin -16,8 milj. euron kertaluonteinen kulu. Mustan Pörssin ensisijaiseksi asiakasnavaksi on rakennettu verkkokauppa, jota tukee kauppakeskuksissa toimiva suppea myymäläverkosto.

Käyttötavarakaupan investoinnit olivat 61,1 milj. euroa (61,8 milj. euroa).

RAUTAKAUPPA

	1-12/2012	1-12/2011
Liikevaihto, milj. €	2 827	2 716
Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä, milj. €	13,6	26,6
Liikevoitto-% ilman kertaluonteisia eriä	0,5	1,0
Investoinnit, milj. €	63,1	109,8

Liikevaihto, milj. €

	1-12/2012	Kehitys, %
Rautakesko, Suomi	1 229	-0,3
K-rauta, Ruotsi	214	-0,5
Byggnakker, Norja	636	+7,4
Rautakesko, Viro	64	+7,0
Rautakesko, Latvia	51	-2,9
Senukai, Liettua	266	+6,7
Stroymaster, Venäjä	284	+19,6
OMA, Valko-Venäjä	87	+7,7
Yhteensä	2 827	+4,1

Rautakaupan liikevaihto oli 2 827 milj. euroa (2 716 milj. euroa) ja se kasvoi 4,1 %. Rautakaupan myynti kasvoi erityisesti Venäjällä, jossa markkinakasvun lisäksi myyntiä kasvatti Moskovassa viimeisen vuoden aikana avattu uusi kauppa. Rautakaupan markkinakasvu muissa toimintamaissa, erityisesti Pohjoismaissa, hidastui viimeisen vuosineljänneksen aikana.

Suomessa liikevaihto oli 1 229 milj. euroa (1 233 milj. euroa) ja se laski 0,3 %. Suomen liikevaihdosta rautakaupparavikkeiden tuotelinjojen osuus oli 851 milj. euroa ja se laski 4,6 %. Maataloustarvikekaupan osuus liikevaihdosta oli 378 milj. euroa, jossa oli kasvua 10,8 %.

K-rauta- ja Rautia-ketjujen vähittäismyynti Suomessa oli edellisen vuoden tasolla ja se oli 1 073 milj. euroa (alv 0 %). Perusrakennustarvikkeisiin painottuvan Yrityspalvelun myynti laski 7,5 %. Kokonaisuutena Rautakeskon ketjujen vähittäis- ja yritysasiakasmyyntin arvioidaan kehittyneen Suomessa markkinoita paremmin. K-maatalousketjun vähittäismyynti oli 463 milj. euroa (alv 0 %) ja se kasvoi 11,1 %.

Rautakaupan ulkomaan toimintojen liikevaihto oli 1 598 milj. euroa (1 483 milj. euroa) ja se kasvoi 7,8 %. Ruotsissa kruunumääräinen liikevaihto laski 4,1 %. Norjassa liikevaihto kasvoi kruunuissa 3,0 %. Venäjällä liikevaihto kasvoi ruplissa 16,8 % ja Valko-Venäjällä 67,5 %. Rautakaupan liikevaihdosta 56,5 % (54,6 %) tuli ulkomaan toiminnoista.

Rautakaupan liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä oli 13,6 milj. euroa (26,6 milj. euroa). Tulokset hitykseen vaikuttivat loppuvuonna supistuneen myynnin lisäksi uusien kauppohen avaukset Ruotsissa ja Venäjällä sekä kulukirjaukset varastoista, myyntisaamisista sekä korotetuista maahantuontituloista. Liikevoitto oli 11,9 milj. euroa (26,3 milj. euroa).

Rautakaupan investoinnit olivat yhteensä 63,1 milj. euroa (109,8 milj. euroa), josta ulkomaisten investointien osuus oli 51,4 % (85,8 %).

AUTO- JA KONEKAUPPA

	1-12/2012	1-12/2011
Liikevaihto, milj. €	1 114	1 174
Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä, milj. €	42,1	51,8
Liikevoitto-% ilman kertaluonteisia eriä	3,8	4,4
Investoinnit, milj. €	26,6	29,9

Liikevaihto, milj. €

	1-12/2012	Kehitys, %
VV-Auto	790	-6,9
Konekesko	325	-0,5
Yhteensä	1 114	-5,1

Auto- ja konekaupan liikevaihto oli 1 114 milj. euroa (1 174 milj. euroa) ja se laski 5,1 %.

VV-Auton liikevaihto oli 790 milj. euroa (849 milj. euroa) ja se laski 6,9 % edelliseen vuoteen verrattuna kokonaismarkkinoiden laskun seurauksena. Suomessa henkilöautojen ensirekisteröinnit laskivat 11,8 % ja pakettiautojen 20,9 % edelliseen vuoteen verrattuna. VV-Auton maahantuomien henkilö- ja pakettiautojen yhteenlaskettu markkinaosuus oli 20,2 % (20,7 %). Volkswagen oli vuonna 2012 Suomen myydyin henkilö- ja pakettiautomerkki.

Konekeskon liikevaihto oli 325 milj. euroa (326 milj. euroa) ja se laski 0,5 % edelliseen vuoteen verrattuna. Liikevaihto Suomessa oli 211 milj. euroa ja se laski 3,6 %. Konekeskon ulkomaan toimintojen liikevaihto oli 116 milj. euroa ja se kasvoi 4,9 %.

Auto- ja konekaupan liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä oli 42,1 milj. euroa (51,8 milj. euroa) ja se laski 9,7 milj. euroa. Myynnin laskusta huolimatta kannattavuus säilyi hyvällä tasolla. Liikevoitto oli 42,1 milj. euroa (51,9 milj. euroa).

Auto- ja konekaupan investoinnit olivat 26,6 milj. euroa (29,9 milj. euroa).

MUUTOKSET KONSERNIN RAKENTEESTA

Katsauskauden aikana konsernirakenteesta ei tapahtunut merkittäviä muutoksia.

OSAKE, OSAKEMARKKINAT JA HALLITUKSEN VALTUUDET

Kesko Oyj:ssä oli vuoden 2012 lopussa yhteensä 98 712 340 osaketta, joista 31 737 007 eli 32,2 % oli A-osakkeita ja 66 975 333 eli 67,8 % B-osakkeita. Kesko Oyj:n hallussa 31.12.2012 oli 608 591 omaa B-osaketta, tytäryhtiöillä ei ole hallussaan Kesko Oyj:n osakkeita. Omien osakkeiden osuus B-osakkeiden lukumäärästä on 0,91 % ja osakkeiden kokonaismäärästä 0,62 % ja yhtiön kaikkien osakkeiden tuottamista äänistä 0,16 %. Jokainen A-osake tuottaa kymmenen (10) ääntä ja jokainen B-osake yhden (1) äänen. Yhtiön hallussa olevilla omilla osakkeilla ei voi äänestää eikä niille makseta osinkoa. Kesko Oyj:n osakepääoma oli joulukuun 2012 lopussa 197 282 584 euroa. Katsauskauden aikana B-osakkeiden lukumäärää on lisätty viisi kertaa vuoden 2007 optio-ohjelmaan perustuvilla optio-oikeuksilla tehtyjä osakemerkintöjä vastavasti. Lisäykset on tehty 5.6.2012 (4 500 B-osaketta), 31.7.2012 (600 B-osaketta), 30.10.2012 (26 038 B-osaketta), 28.11.2012 (17 550 B-osaketta) ja 27.12.2012 (18 610 B-osaketta) ja näistä on kerrottu saman päivän pörssi-ilmoituksella. Merkityt osakkeet on otettu julkisen kaupankäynnin kohteeksi NASDAQ OMX Helsingissä (Helsingin pörssi) yhdessä vanhojen B-osakkeiden kanssa 6.6.2012, 1.8.2012, 31.10.2012, 29.11.2012 ja 28.12.2012. Yhtiön osakkeista yhteensä saama merkintähinta 962 365,02 euroa on kirjattu yhtiön sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon.

Keskon A-osakkeen pörssikurssi NASDAQ OMX Helsingissä oli vuoden 2011 lopussa 24,82 euroa ja joulukuun 2012 lopussa 24,39 euroa, missä oli laskua 1,7 %. B-osakkeen kurssi oli vastavasti vuoden 2011 lopussa 25,96 euroa ja joulukuun 2012 lopussa 24,77 euroa, missä oli laskua 4,6 %. A-osakkeen ylin kurssi oli tammi-joulukuussa 27,65 euroa ja alin 19,99 euroa. B-osakkeen ylin kurssi oli 27,81 euroa ja alin 18,08 euroa. Helsingin pörssin (OMX Helsinki) yleisindeksi nousi tammi-joulukuun aikana 8,3 % ja painotettu OMX Helsinki CAP -indeksi nousi 9,6 %. Vähittäiskauppatoimialaindeksi laski 0,8 %.

Joulukuun 2012 lopussa A-osakkeiden markkina-arvo oli 774 milj. euroa ja B-osakkeiden 1 644 milj. euroa, joka ei sisällä emoyhtiön hallussa olevia osakkeita. A- ja B-osakkeiden yhteinen markkina-arvo oli 2 418 milj. euroa ja se laski vuoden 2011 lopusta 89 milj. euroa. Helsingin pörssissä A-osakkeita vaihdettiin vuoden 2012 aikana 2,3 (2,1) milj. kpl, missä oli kasvua 8,3 %. A-osakkeiden vaihtoarvo oli 57 milj. euroa. B-osakkeita vaihdettiin 68,5 (63,3) milj. kpl, missä oli kasvua 8,2 %. B-osakkeiden vaihtoarvo oli 1 560 milj. euroa. Helsingin pörssin osuus Keskon osakkeiden kaupankäynnistä vuonna 2012 oli 76 %. Keskon osakkeilla on käyty kauppaa myös monenkeskisissä kaupankäyntijärjestelmissä. Merkittävimmät näistä olivat BATS Chi-X 20 % ja Turquoise 4 % (lähde: Fidessa).

Yhtiöllä on johtoon kuuluville ja muille avainhenkilöille suunnattu vuoden 2007 optio-ohjelma, johon perustuvista optio-oikeuksista 2007A optio-oikeuksien osakkeiden merkintäaika on päättynyt, 2007B optio-oikeuksien osakkeiden merkintäaika

on 1.4.2011–30.4.2013 ja 2007C optio-oikeuksien osakkeiden merkintäaika on 1.4.2012–30.4.2014. Optio-oikeuksista 2007B ja 2007C optio-oikeuksilla käydään kauppaa Helsingin pörssin pörssilistalla. 2007B optio-oikeuksia vaihdettiin katsauskaudella 501 899 kpl 1 198 991 euron arvosta ja 2007C optio-oikeuksia vastaavasti 250 729 kpl 2 435 669 euron arvosta.

Hallituksella on varsinaisen yhtiökokouksen 16.4.2012 antama, 30.6.2015 asti voimassa oleva valtuutus antaa enintään 20 000 000 uutta B-osaketta. Lisäksi hallituksella on varsinaisen yhtiökokouksen 4.4.2011 antama 30.6.2014 asti voimassaoleva valtuutus päättää enintään 1 000 000 yhtiön hallussa olevan oman B-osakkeen luovuttamisesta. Varsinaisen yhtiökokouksen 4.4.2011 antama valtuutus hankkia enintään 1 000 000 yhtiön omaa B-osaketta päättyi 30.9.2012. Hallitus on jakanut omien osakkeiden osakeantivaltuutuksen ja Keskon kolmivuotisen osakepalkkiojärjestelmän ansaintajakson 2011 ansaintakriteerien täyttymisen perusteella yhteensä 92 751 yhtiön hallussa olevaa omaa osaketta ansaintajakson kohderyhmään kuuluneille. Asiasta on kerrottu pörssitiedotteella 12.4.2012. Ansaintajakson jälkeen yhtiölle on palautunut yhteensä 1 342 jo jaettua osaketta osakepalkkiojärjestelmän ehtojen mukaisesti. Palautumisesta on kerrottu pörssi-ilmoituksella 20.7.2012 ja 9.11.2012. Lisätietoja hallituksella olevista valtuutuksista löytyy osoitteesta www.kesko.fi.

Osakkeenomistajien määrä oli joulukuun 2012 lopussa 44 554. Se on 3 339 enemmän kuin vuoden 2011 lopussa. Ulkomaisten osakkeenomistajien omistusosuus kaikista osakkeista oli joulukuun lopussa 18 %. Ulkomaisten osakkeenomistajien omistusosuus B-osakkeista oli joulukuun lopussa 27 %.

LIPUTUSILMOITUKSET

Kesko Oyj ei saanut liputusilmoituksia katsauskaudella.

KATSAUSKAUDEN KESKEISIÄ TAPAHTUMIA

Keskon Eläkekassan ja Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarisen välillä sovittu Kesko-konsernin yhtiöiden lakisääteisen eläkevakuutuskannan vastuunsiirron toinen vaihe toteutui 1.1.2012 lukien. (Pörssitiedote 15.2.2012)

Kesko luovutti 12.4.2012 yhteensä 90 889 yhtiön hallussa ollutta omaa B-osaketta Keskon kolmivuotisen osakepalkkiojärjestelmän ansaintajakson 2011 kohderyhmän noin 150 Keskon johtoon kuuluvalla ja nimetyllä muulle avainhenkilölle. Lisäksi Kesko luovutti samalla perusteella toukokuussa yhteensä 1 862 yhtiön hallussa ollutta omaa B-osaketta. Luovutusten jälkeen yhtiöllä oli hallussaan 607 249 omaa B-osaketta. (Pörssitiedote 12.4.2012)

Kesko laski 11.9.2012 liikkeeseen 250 miljoonan euron suuruisen vakuudettoman joukkovelkakirjalainan. Kuusivuotinen laina erääntyy 11.9.2018 ja lainalle maksetaan kiinteää 2,75 prosentin vuotuista korkoa. NASDAQ OMX Helsinki otti joukkovelkakirjalainan julkisen kaupankäynnin kohteeksi 12.9.2012 alkaen. (Pörssitiedotteet 4.9. ja 11.9.2012)

Varatuomari Matti Mettälä (49) nimitettiin 1.10.2012 alkaen johtajaksi ja Keskon konsernijohtoryhmän jäseneksi vastuualueinaan henkilöstö ja sidosryhmäsuhteet. Keskon konsernijohtoryhmä on 1.10.2012 alkaen puheenjohtaja Matti Halmesmäki, Terho Kalliokoski vastuualueena ruokakauppa, Minna Kurunsääri käyttötavarakauppa sekä Keskon sähköisen markkinoinnin ja palvelujen hankkeet, Arja Talma rautakauppa, Pekka Lahti auto- ja konekauppa, Jukka Erlund talous, rahoitus ja tietohallinto sekä Matti Mettälä henkilöstö ja sidosryhmäsuhteet. (Pörssitiedote 21.9.2012)

Keskon kannattavuusohjelma etenee. Tavoitteena on toteuttaa 100 milj. euron kustannussäästöt. Säästöjen ennakoidaan

toteutuvan pääosin vuoden 2013 aikana. Kannattavuusohjelma koskee Keskon kaikkia toimialoja. Tavoitteena on alentaa erityisesti markkinointi-, henkilöstö-, vuokra- ja tietojärjestelmäkuluja. (Pörssitiedote 24.9.2012)

Finanssivalvonta antoi Keskon Eläkekassalle luvan palauttaa Kesko-konserniin kuuluville yhtiöille eläkekassan lakisääteistä eläketurvaa hoitaneeseen B-osastoon kertyneen ylikatteen. Konserniyhtiöille eläkekassalta palautettavalla ylikatteella oli noin 71 miljoonan euron positiivinen kassavirtavaikutus. (Pörssitiedote 14.12.2012)

VARSINAISEN YHTIÖKOKOUKSEN 2012 JA HALLITUKSEN JÄRJESTÄYTYMISKOKOUKSEN PÄÄTÖKSIÄ

16.4.2012 pidetty Kesko Oyj:n varsinainen yhtiökokous vahvisti vuoden 2011 tilinpäätöksen ja myönsi vastuuvapauden hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle. Yhtiökokous päätti myös jakaa osinkoa hallituksen ehdotuksen mukaisesti 98 035 931 osingonjakohetkellä yhtiön ulkopuolisessa omistuksessa olevalle osakkeelle 1,20 euroa osakkeelta eli yhteensä 117 643 117,20 euroa. Osingon maksupäivä oli 26.4.2012. Yhtiökokous päätti pitää hallituksen jäsenten lukumäärän ennallaan seitsemässä jäsenessä ja valitsi hallituksen jäseniksi yhtiöjärjestyksen mukaiselle kolmen vuoden toimikaudelle kauppias Esa Kiiskisen, vuorineuvos, diplomi-insinööri Ilpo Kokkilan, diplomikauppias, kauppatieteiden maisteri Tomi Korpisaaren, kauppatieteiden maisteri Maarit Näkyvän, vuorineuvos Seppo Paatelaisen, kauppias Toni Pokelan ja professori, kauppatieteiden tohtori Virpi Tuunaisen ja valitsi yhtiön tilintarkastajaksi KHT-yhteisö PricewaterhouseCoopers Oy:n päävastuullisena tilintarkastajanaan KHT Johan Kronberg. Yhtiökokous hyväksyi myös hallituksen ehdotukset hallituksen osakeantivaltuutuksesta antaa enintään 20 000 000 uutta B-osaketta 30.6.2015 saakka ja sen valtuuttamisesta päättää vuonna 2013 pidettävään varsinaiseen yhtiökokoukseen saakka yhteensä enintään 300 000 euron suuruisista lahjoituksista yleishyödyllisiin tai niihin rinnastettaviin tarkoituksiin.

Varsinaisen yhtiökokouksen jälkeen pitämässään järjestäytymiskokouksessa Kesko Oyj:n hallitus valitsi puheenjohtajakseen Esa Kiiskisen, varapuheenjohtajakseen Seppo Paatelaisen, tarkastusvaliokunnan puheenjohtajaksi Maarit Näkyvän, varapuheenjohtajaksi Seppo Paatelaisen ja jäseneksi Virpi Tuunaisen sekä palkitsemisvaliokunnan puheenjohtajaksi Esa Kiiskisen, varapuheenjohtajaksi Seppo Paatelaisen ja jäseneksi Ilpo Kokkilan. Hallitus valitsee hallituksen puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan hallituksen jäsenten koko kolmivuotiseksi toimikaudeksi ja valiokuntien puheenjohtajat, varapuheenjohtajat ja jäsenet vuodeksi kerrallaan.

Varsinaisen yhtiökokouksen ja hallituksen järjestäytymiskokouksen päätöksistä tiedotettiin tarkemmin pörssitiedotteilla 16.4.2012.

VASTUULLISUUS

Kesko valittiin tammikuussa 2012 kahdeksannen kerran maailman 100 vastuullisimman yrityksen listalle (The Global 100 Most Sustainable Corporations in the World).

Kesko valittiin helmikuussa World Finance -lehden arvioinnissa toista kertaa peräkkäin Suomen parhaaksi hyvien hallintotietäytöjen (Corporate Governance) kehittäjäksi ja raporttoijaksi.

Amerikkalainen Ethisphere-instituutti nimesi maaliskuussa Keskon yhdeksi maailman eettisimmistä yrityksistä vuonna 2012 (World's Most Ethical Companies).

Keskon hallitus myönsi toukokuussa lahjakkaille nuorille urheilijoille ja taideaineiden opiskelijoille stipendejä, joiden yhteissumma oli 41 000 euroa.

Kesko valittiin 10:nneen kerran Dow Jonesin kestävä kehityksen indekseihin DJSI World ja DJSI Europe. Keskon kokonaisarvio parani edellisvuodesta, ja Kesko sai toimialansa korkeimmat pisteet neljästä osa-alueesta.

Kesko listattiin uudelleen FTSE4Good-indeksiin. Vuoden 2012 arvioinnissa Kesko sai yleisarvosanaksi 96/100, neljä pistettä edellistä vuotta enemmän. Keskon työ ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi sai viisi pistettä asteikolla 0–5.

Kesko valittiin toisen kerran mukaan STOXX Global ESG Leaders -indeksiin. Kesko on myös mukana uudessa SPP Fonderin listauksessa maailman sadan vastuullisimman yrityksen joukossa.

Kesko sai Consumer Staples -toimialan korkeimman pistemäärän Nordic Carbon Disclosure Leadership -indeksin arvioissa lokakuussa. Kesko valittiin indeksiin toisena vuonna peräkkäin.

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOISSA ESITETYT TIEDOT

Konsernin henkilöstöä koskevat tiedot on esitetty liitetiedossa 8.

Tiedot optio-oikeuksista ja niiden nojalla saatavista osakkeista ja ääniosuuksista on esitetty liitetiedossa 35.

Lähipiiritapahtumat on esitetty liitetiedossa 40.

Kesko-konsernilla ei ole merkittävää tutkimus- ja kehitystoimintaa.

Kesko julkaisee toukokuussa 2013 erillisen yhteiskuntavastuun raportin, jossa esitellään tuloksia taloudellisen, sosiaalisen ja ympäristövastuun alueella. Yhteiskuntavastuun raportti varmennetaan ulkopuolisen riippumattoman tahon toimesta.

RISKIENHALLINTA

Riskiennhallinta on Keskoissa ennakoivaa ja olennainen osa johtamista ja päivittäistä toimintaa. Riskienhallinnan päämääränä on varmistaa Kesko-konsernissa asiakaslupausten täyttämistä, tuloskehitystä, osingonmaksukykyä, osakasarvoa, vastuullisten toimintatapojen toteutumista ja liiketoiminnan jatkuvuutta.

Kesko-konsernin riskienhallintaa ohjaa Keskon hallituksen hyväksymä riskienhallintapolitiikka. Poliitikassa määritellään Kesko-konsernin riskienhallinnan päämäärät ja periaatteet, organisointi ja vastuut sekä toimintatavat. Rahoitusriskien hallinnassa noudatetaan Keskon hallituksen vahvistamaa konsernin rahoituspolitiikkaa. Vastuu riskienhallinnan käytännön toteuttamisesta on liiketoiminta- ja konsernijohdolla.

Kesko-konsernissa riskejä arvioidaan ja hallitaan liiketoimintalähtöisesti ja kokonaisvaltaisesti. Tämä tarkoittaa sitä, että keskeisiä riskejä tunnistetaan, arvioidaan, hallitaan, seurataan ja raportoidaan järjestelmällisesti konserni-, toimiala-, yhtiö- ja yksikkötasolla kaikissa toimintamaissa.

Keskoissa käytetään yhtenäistä riskien arviointi- ja raportointimallia. Liiketoimintatavoitteet ja -mahdollisuudet sekä määritelty riskinottohalu ovat lähtökohtia riskien tunnistamisessa. Riskit priorisoidaan riskin merkityksen mukaisesti arvioimalla riskin toteutumisen vaikutuksia, todennäköisyyttä ja riskin hallinnan tasoa. Toteutumisen vaikutusta arvioidessa otetaan huomioon taloudellisten vaikutusten lisäksi myös mm. vaikutukset maineelle, ihmisten hyvinvoinnille ja ympäristölle.

Strategiaprosessin yhteydessä toimialat arvioivat strategiakauden riskejä ja mahdollisuuksia. Lähiajan riskit tunnistetaan ja arvioidaan rullaavan suunnittelun aikataulun mukaisesti. Riskiarviointi kattaa myös toimialan tytäryhtiöiden sekä merkittävien hankkeiden riskit.

Toimialan riskiarviointi, joka sisältää riskienhallintatoimenpiteet, vastuuhenkilöt ja aikataulut, käsitellään toimialan johtoryhmässä tai toimialayhtiön hallituksessa vuosineljänneksittäin ennen osavuositarkastuksen julkistamista. Myös konsernitoimintot arvioivat oman vastuualueensa riskit.

Riskeistä ja riskienhallintatoimenpiteistä raportoidaan Keskon raportointivastuiden mukaisesti. Toimialat raportoivat riskit ja niissä tapahtuneet muutokset konsernin riskienhallintaan neljännesvuosittain. Riskit käsitellään riskiraportointiryhmässä, jossa on toimialojen ja konsernitoimintojen edustus. Tämän perusteella konsernin riskienhallinta laatii konsernin riskikartan merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä niiden hallinnasta.

Konsernin riskikartta käsitellään Keskon hallituksen tarkastusvaliokunnassa vuosineljänneksittäin osavuositarkastusten ja tilinpäätöksen käsittelyn yhteydessä. Tarkastusvaliokunnan puheenjohtaja raportoi riskienhallinnasta hallitukselle osana tarkastusvaliokuntaraporttia. Keskon hallitus käsittelee Kesko-konsernin merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät, toimenpiteet niiden hallitsemiseksi sekä arvioi riskienhallinnan tehokkuutta ja toimivuutta vähintään kerran vuodessa. Merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä hallitus raportoi markkinoille tilinpäätöksessä ja olennaisista muutoksista niihin osavuositarkastuksissa.

Seuraavassa on kuvattu merkittäviksi arvioituja riskejä ja epävarmuustekijöitä.

MERKITTÄVIÄ RISKEJÄ JA EPÄVARMUUSTEKIJÖITÄ

Taloukkehityksen mahdollinen edelleen heikentyminen, julkisen sektorin velkaantumisen aiheuttavat verojen ja julkisten maksujen korotukset sekä työttömyyden kasvu heikentävät ostovoimaa ja kuluttajaluottamusta sekä vaikuttavat kielteisesti erityisesti käyttötavara-, rauta- sekä auto- ja konekaupassa. Ruokakaupassa vaikutukset näkyvät kulutuksen siirtymänä edullisimpiin vaihtoehtoihin.

Verkkokauppa ja sähköiset palvelut kasvattavat suosiotaan vähittäiskaupassa. Kansainvälinen verkkokauppa lisää kuluttajien vaihtoehtoja samalla, kun tuotteiden ja palveluiden ostaminen ja markkinointi muuttuvat yksilöllisemmiksi ja siirtyvät entistä enemmän verkkoon. Ostopäätökset syntyvät entistä useammin verkossa olevan tiedon perusteella. Tavoitteiden saavuttaminen edellyttää asiakkaita kiinnostavia sähköisiä palveluita ja verkkokauppoja, monikanavaisuuden hyödyntämistä ja tätä tukevaa sähköistä asiakaskommunikaatiota. Riski on, että verkkokaupan ja sähköisten palveluiden kehityshankkeet etenevät kilpailijoita hitaammin tai kilpailevat verkkokaupat ja -palvelut ovat asiakkaiden mielestä kiinnostavampia.

Osana investointien priorisointia Kesko on tarkentanut laajentumissuunnitelmiaan Venäjällä ruoka-, rauta- ja urheilukaupassa. Laajentumisen kannalta on keskeistä onnistua sijainniltaan hyvien kauppapaikkojen hankinnassa ja rakentamisessa, kaupakonseptien kehittämisessä, ostotoiminnassa ja logistiikassa sekä avainhenkilöstön rekrytoinnissa. Venäjän maariskit kuten korruptio, viranomaistoiminnan ennakoimattomuus ja nopeat muutokset laeissa ja niiden soveltamisessa sekä yllättävät muutokset toimintaympäristössä voivat hidastaa laajentumista ja vaikeuttaa liiketoimintaa.

Liiketoimintamuutosten toteuttaminen edellyttää entistä kehittyneempiä johtamis- ja ohjausjärjestelmiä sekä niitä tukevia tietojärjestelmiä. Mm. Rautakeskon laajentuminen ulkomailla ja siirtyminen yhtenäiseen valikoimanhallintaan sekä K-citymarket käyttötavaran ja Anttilan integraatio sekä siihen liittyvät liike-

toimintamuutokset ovat pitkäkestoisia hankkeita. Epäonnistuminen muutoksen johtamisessa, teknologiavalinnoissa sekä uusien toimintamallien ja järjestelmien käyttöönotossa hidastaisi liiketoimintamuutosten toteuttamista.

Ruokakauppaa koskeva sääntely kiristyy. Keskustelu ruuan hinnasta ja toimitusketjun eri osapuolten asemasta on lisääntynyt. Kaupan kilpailuedellytyksiä rajoittava sääntely on lisääntymässä Suomessa ja myös Euroopan unionin tasolla. Toteutuessaan tällainen kehitys voi heikentää kaupan kilpailumahdollisuuksia palveluasiakkaita ja toimia tehokkaasti.

Keskon ketjutoiminta perustuu merkittävien osin kauppiaaliiketoimintamalliin poiketen useimmista kilpailijoista. Kauppiasliiketoimintamallin etuina ovat mm. kauppiaan paikallinen asiakastuntemus ja kyky reagoida nopeasti asiakastarpeiden tai kilpailutilanteen muutoksiin. Ketjujen toiminnan kehittämiseen liittyvä päätöksenteko ja liiketoimintamuutosten toteuttaminen voivat kuitenkin olla kilpailijoita hitaampia.

Kaupan alalle on ominaista toimitusketjun monimutkaisuus, pidentyminen sekä kasvanut riippuvuus tietojärjestelmistä, tietoliikenteestä ja ulkoisista palveluntuottajista. Häiriöt tietojärjestelmissä, maksuliikenteessä tai muualla toimitusketjussa voivat aiheuttaa merkittäviä myynnin menetyksiä ja asiakastyytyväisyyden heikkenemistä.

Markkinaosuuden kasvattamisen kannalta hyvät kauppapaikat ovat keskeinen kilpailutekijä. Kauppapaikkojen hankintaa voivat hidastaa kaavoittamis- ja lupamenettelyt sekä tonttien saatavuus ja hinta. Kauppiasliiketoimintamalliin sitoutuu huomattavia pääomia tai vuokratavaroita vuosiksi. Markkinatilanteen muuttuessa tai verkkokaupan osuuden kasvaessa riskinä on, että kauppa- ja palvelualue muuttuu kannattamattomaksi ja toiminta päättyy pitkäaikaisten vastuiden säilyessä.

Mikäli tuoteturvallisuuden valvonta epäonnistuu tai toimitusketjun laadun varmistus pettää, voi seurauksena olla taloudellisia tappioita, asiakkaiden luottamuksen menettäminen tai pahimmassa tapauksessa asiakkaiden terveyden vaarantuminen.

Yksittäisistä päämiehistä ja tavarantoimittajista voimakkaasti riippuvaisilla toimialoilla, kuten auto- ja konekaupassa, voivat omistusjärjestelyt sekä päämiehen tai tavarantoimittajan strategiamuutokset tuotevalikoimissa, tuotteiden hinnoittelussa ja jakelukanavaratkaisuissa merkitä kilpailukyvyä heikkenemistä, myynnin vähenemistä tai liiketoiminnan menetystä.

Yhä suurempi osa rikoksista tehdään tietoverkon välityksellä ja rikollisuus on muuttumassa ammattimaisemmaksi. Epäonnistuminen erityisesti maksutapahtumien ja henkilötietojen suojaamisessa voi aiheuttaa menetyksiä, vahingonkorvausvaatimuksia ja maineen vaarantumisen. Riskinä on, että kontrollit eivät ole riittäviä tällaista rikollisuutta vastaan.

Vastuullisuusnäkökulmien, kuten tuotteiden tuotannon ja hankinnan eettisyyden, työntekijöiden oikeudenmukaisen ja tasapuolisen kohtelun sekä ympäristönsuojelun, merkitys asiakkaille ja muille sidosryhmille on entistä korostuneempi. Mahdolliset epäonnistumiset vastuullisuuden toteuttamisessa aiheuttaisivat Keskolle kielteistä julkisuutta. Keskon vastuullisuustyön haasteita ovat mm. vastuullisuusperiaatteiden viestintä tavarantoimittajille, kauppiaille ja asiakkaille sekä tuotteiden hankintaketjun vastuullisuuden varmistaminen.

Lakien ja sopimusten noudattaminen on tärkeä osa Keskon vastuullisuutta. Niiden noudattamatta jättämisestä voi seurata sakkoja, vahingonkorvauksia ja muita taloudellisia menetyksiä sekä luottamuksen ja maineen menetystä.

Keskon tavoite on tuottaa ja julkistaa luotettavaa tietoa oikea-aikaisesti. Mikäli Keskon julkistama tieto osoittautuisi virheelli-

seksi tai tiedottaminen ei muutoin täyttäisi säännöksiä, seurauksena voi olla sijoittajien ja muiden sidosryhmien luottamuksen menettäminen ja mahdolliset sanktiot.

Onnettomuuksista, luonnonilmiöistä ja epidemioista voi aiheutua vahinkoja tai liiketoiminnan keskeytyksiä, joita ei pystytä ennalta ehkäisemään. Riskinä on myös, että vakuutukset eivät kata kaikkia yllättäviä onnettomuuksia ja vahinkoja.

Tuloskehitykseen liittyvät muut riskit ja epävarmuustekijät on kuvattu konsernin tulevaisuuden näkymissä.

TULEVAISUUDEN NÄKYMÄT

Kesko-konsernin tulevaisuuden näkymiä arvioidaan liikevaihdon ja liikevoiton ilman kertaluonteisia eriä osalta katsauskaudesta seuraavalla 12 kuukauden ajanjaksolta (1/2013–12/2013) verrattuna katsauskauden päättävään 12 kuukauteen (1/2012–12/2012).

Euroopan valtiontalouksien ongelmien seurauksena yleisen taloustilanteen ja kulutuskysynnän kehitysnäkymiin liittyy merkittävää epävarmuutta. Lisäksi verotuksen kiristymisen ja julkisen talouden kustannusleikkausten ennakoidaan heikentävän kaupan alan kasvua.

Suomen päivittäistavarakaupassa markkinoiden ennakoidaan säilyvän vakaana. Heikentyneestä taloustilanteesta johtuen Suomen käyttötavarakaupan, rautakaupan sekä auto- ja konekaupan markkinoiden ennakoidaan laskevan. Venäjällä markkinakehityksen ennakoidaan olevan positiivinen sekä rautakaupassa että päivittäistavarakaupassa.

Kesko-konsernin liikevaihdon ennakoidaan vuonna 2013 olevan samalla tasolla kuin edellisenä vuonna. Liiketoiminnan tehostamistoimenpiteiden ja kustannussäästöjen seurauksena liikevoiton ilman kertaluonteisia eriä ennakoidaan vuonna 2013 ylittävän vuoden 2012 liikevoiton ilman kertaluonteisia eriä, ellei yleinen kulutuskysyntä heikkene merkittävästi. Vuoden 2013 investointien ennakoidaan pienentyvän edellisen vuoden investointeihin verrattuna.

VOITONJAKOEHDOTUS

Emoyhtiön voitonjakokelpoiset varat ovat 1 141 220 145,13 euroa, joista tilikauden voitto on 154 424 274,87 euroa.

Hallitus ehdottaa 8.4.2013 pidettävälle varsinaiselle yhtiökokoukselle, että osinkoa jaetaan osingonjakohetkellä yhtiön ulkopuolisessa omistuksessa oleville osakkeille 1,20 euroa osaketta kohden. Osingonmaksun täsmäytyspäivänä yhtiön hallussa oleville omille osakkeille ei makseta osinkoa.

Voitonjakoehdotuksen tekopäivänä 4.2.2013 yhtiön ulkopuolisessa omistuksessa oli 98 103 749 osaketta, jota vastaava osingon kokonaismäärä on 117 724 498,80 euroa.

VARSINAINEN YHTIÖKOKOUS

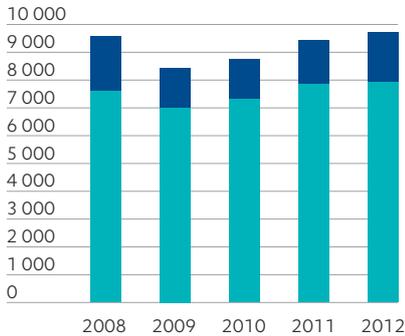
Hallitus päätti kutsua koolle varsinaisen yhtiökokouksen 8.4.2013 klo 13.00 alkaen Helsingin Messukeskukseen. Kesko Oyj julkistaa yhtiökokouksutsun myöhemmän ajankohtana.

SELVITYS HALLINTO- JA OHJAUSJÄRJESTELMÄSTÄ

Kesko julkistaa erillisen selvityksen Keskon hallinto- ja ohjausjärjestelmästä (Corporate Governance Statement) viikolla 10 internet-sivuillaan osoitteessa www.kesko.fi.

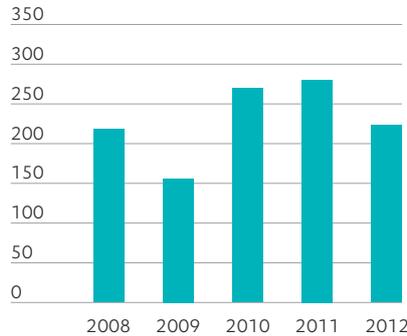
KONSERNIN KESKEISET TUNNUSLUVUT

LIKEVAIHTO*
Milj. €

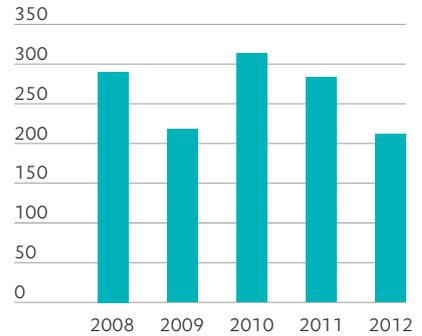

■ Suomi
■ Muut maat

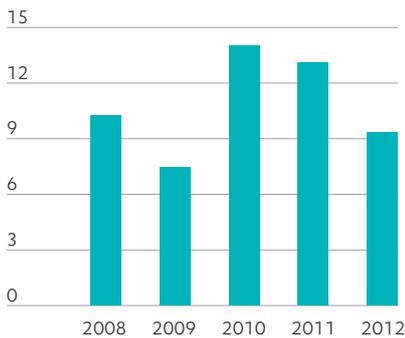
LIKEVOITTO ILMAN KERTALUONTEISIA ERIÄ*
Milj. €

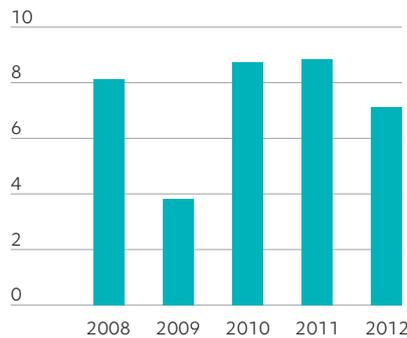
TULOS ENNEN VEROJA*
Milj. €

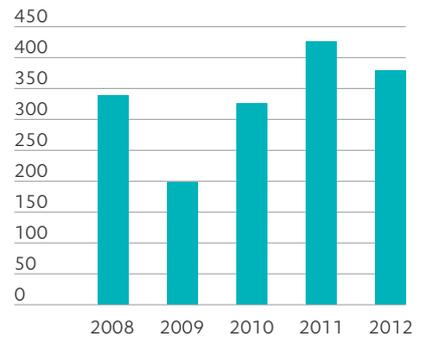
SIDOTUN PÄÄOMAN TUOTTO ILMAN KERTALUONTEISIA ERIÄ
%

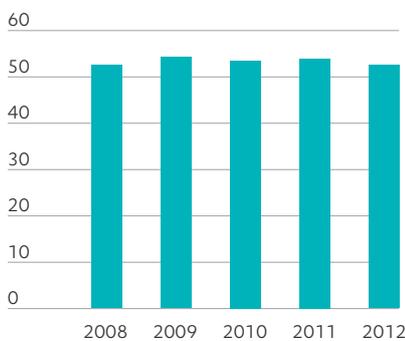
OMAN PÄÄOMAN TUOTTO ILMAN KERTALUONTEISIA ERIÄ
%

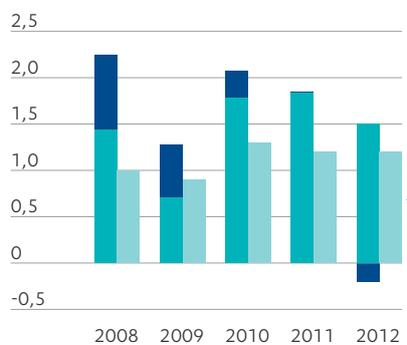
INVESTOINNIT*
Milj. €

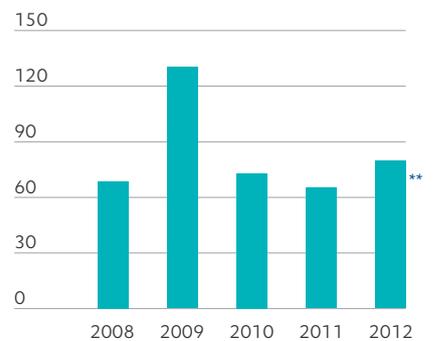
OMAVARAISUUSASTE
%

TULOS/OSAKE JA OSINKO/OSAKE
€

OSINKO/TULOS ILMAN KERTALUONTEISIA ERIÄ
%

■ Tulos/osake ilman kertaluonteisia eriä, laimentamaton
■ Tulos/osake, kertaluonteiset erät, laimentamaton
■ Osinko/osake

*jatkuvat toiminnot

** ehdotus yhtiökokoukselle

KONSERNIN KESKEISET TUNNUSLUVUT

		2009	2010	2011	2012
Tuloslaskelma					
Liikevaihto	Milj.€	8 447	8 777	9 460	9 686
Liikevaihdon muutos	%	-11,9	3,9	7,8	2,4
Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä	Milj.€	155	268	279	235
Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä liikevaihdosta	%	1,8	3,1	2,9	2,4
Tilikauden tulos (sis. määräysvallattomien omistajien osuuden)	Milj.€	134	216	197	139
Tilikauden tulos liikevaihdosta	%	1,6	2,5	2,1	1,4
Kannattavuus					
Oman pääoman tuotto	%	6,6	10,1	8,9	6,2
Oman pääoman tuotto ilman kertaluonteisia eriä	%	3,8	8,7	8,8	7,1
Sidotun pääoman tuotto	%	11,0	16,0	13,2	8,5
Sidotun pääoman tuotto ilman kertaluonteisia eriä	%	7,4	14,0	13,1	9,3
Rahoitus ja taloudellinen asema					
Korollinen nettovelka	Milj.€	-258,5	-370,5	32,8	135,3
Nettovelkaantumisaste	%	-12,5	-16,8	1,5	6,0
Omavaraisuusaste	%	54,2	53,5	53,9	52,5
Korolliset nettovelat/käyttökate		-0,7	-0,9	0,1	0,4
Muut tunnusluvut					
Investoinnit	Milj.€	198	325	425	378
Investoinnit liikevaihdosta	%	2,3	3,7	4,5	3,9
Liiketoiminnan rahavirta	Milj.€	379	438	216	382
Investointien rahavirta	Milj.€	31	-240	-441	-391
Henkilökunta keskimäärin tilikauden aikana		19 200	18 215	18 960	19 741
Henkilökunta, 31.12.		22 207	22 124	23 375	24 031
Osakekohtaiset tunnusluvut					
Tulos/osake, laimennusvaikutuksella oikaistu	€	1,27	2,06	1,84	1,30
Tulos/osake, laimentamaton	€	1,28	2,08	1,85	1,31
Tulos/osake ilman kertaluonteisia eriä, laimentamaton	€	0,71	1,78	1,84	1,50
Oma pääoma/osake	€	20,39	21,81	22,20	22,43
Osinko/osake	€	0,90	1,30	1,20	1,20*
Osinko tuloksesta	%	70,5	62,6	64,9	91,9*
Osinko tuloksesta ilman kertaluonteisia eriä	%	126,9	72,9	65,3	79,9*
Liiketoiminnan rahavirta/osake, oikaistu	€	3,86	4,45	2,20	3,88
Hinta/voitto-suhde (P/E), A-osake, oikaistu		18,55	16,82	13,55	18,68
Hinta/voitto-suhde (P/E), B-osake, oikaistu		18,14	16,93	14,14	17,21
Efektiiivinen osinkotuotto, A-osake	%	3,8	3,7	4,8	4,9*
Efektiiivinen osinkotuotto, B-osake	%	3,9	3,7	4,6	4,8*
Osakkeen kurssi 31.12.					
A-osake	€	23,60	34,70	24,82	24,39
B-osake	€	23,08	34,93	25,96	24,77
Osakkeen keskimurssi					
A-osake	€	21,92	30,42	29,20	23,71
B-osake	€	19,18	29,83	29,36	22,75
Osakekannan markkina-arvo 31.12., A-osake					
Osakekannan markkina-arvo 31.12., A-osake	Milj.€	749	1 101	788	774
Osakekannan markkina-arvo 31.12., B-osake					
Osakekannan markkina-arvo 31.12., B-osake	Milj.€	1 537	2 337	1 719	1 644
Pörssivaihto					
A-osake	Milj. kpl	1	4	2	2
B-osake	Milj. kpl	78	53	63	68
Suhteellinen vaihto					
A-osake	%	3,1	13,8	6,6	7,6
B-osake	%	117,4	78,8	94,6	102,0
Osakkeiden laimennusvaikutuksella oikaistu lukumäärä 31.12.					
A-osakkeen tuotto viideltä viimeeksi kuluneelta tilikaudelta	%	9,2	11,9	-4,6	-5,2
B-osakkeen tuotto					
Viideltä viimeeksi kuluneelta tilikaudelta	%	10,3	12,6	-4,3	-3,7
Kymmeneltä viimeeksi kuluneelta tilikaudelta	%	14,9	20,6	16,9	14,4

* ehdotus yhtiökokoukselle

Liikevaihto segmentteittäin

Milj. €	1-12/2012	1-12/2011	Muutos-%
Ruokakauppa	4 311	4 182	3,1
Ruokakauppa yhteensä	4 311	4 182	3,1
- josta segmenttien välistä	172	168	2,3
Käyttötavara kauppa Suomi	1 557	1 541	1,0
Käyttötavara kauppa muut maat*	45	23	95,7
Käyttötavara kauppa yhteensä	1 603	1 564	2,5
- josta segmenttien välistä	18	20	-8,3
Rautakauppa Suomi	1 229	1 233	-0,3
Rautakauppa muut maat*	1 598	1 483	7,8
Rautakauppa yhteensä	2 827	2 716	4,1
- josta segmenttien välistä	0	12	-96,8
Auto- ja konekauppa Suomi	998	1 064	-6,2
Auto- ja konekauppa muut maat*	116	110	4,7
Auto- ja konekauppa yhteensä	1 114	1 174	-5,1
- josta segmenttien välistä	1	1	-3,7
Yhteiset toiminnot ja eliminoinnit	-169	-176	-3,9
Suomi yhteensä	7 924	7 844	1,0
Muut maat yhteensä*	1 762	1 616	9,0
Konserni yhteensä	9 686	9 460	2,4

* liikevaihto muissa maissa kuin Suomessa

Liikevoitto segmentteittäin

Milj. €	1-12/2012	1-12/2011	Muutos
Ruokakauppa	171,1	173,7	-2,6
Käyttötavara kauppa	0,3	37,0	-36,7
Rautakauppa	11,9	26,3	-14,4
Auto- ja konekauppa	42,1	51,9	-9,8
Yhteiset toiminnot ja eliminoinnit	-8,8	-8,3	-0,5
Konserni yhteensä	216,7	280,6	-63,9

Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä segmentteittäin

Milj. €	1-12/2012	1-12/2011	Muutos
Ruokakauppa	168,4	172,2	-3,8
Käyttötavara kauppa	19,8	36,6	-16,8
Rautakauppa	13,6	26,6	-13,0
Auto- ja konekauppa	42,1	51,8	-9,7
Yhteiset toiminnot ja eliminoinnit	-9,3	-8,3	-0,9
Konserni yhteensä	234,7	278,9	-44,2

Konsernin tunnusluvut vuosineljänneksittäin

	1-3/2011	4-6/2011	7-9/2011	10-12/2011	1-3/2012	4-6/2012	7-9/2012	10-12/2012
Liikevaihto, milj. €	2 103	2 472	2 404	2 481	2 318	2 460	2 449	2 459
Liikevaihdon muutos, %	7,4	8,5	7,8	7,4	10,2	-0,5	1,9	-0,9
Liikevoitto, milj. €	35,7	83,9	88,2	72,8	26,3	59,0	78,6	52,7
Liikevoitto, %	1,7	3,4	3,7	2,9	1,1	2,4	3,2	2,1
Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä, milj. €	34,9	83,3	89,2	71,5	23,6	60,7	78,6	71,8
Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä, %	1,7	3,4	3,7	2,9	1,0	2,5	3,2	2,9
Rahoitustuotot/kulut, milj. €	-0,6	0,3	0,3	0,8	-0,1	-0,3	-1,3	1,1
Tulos ennen veroja, milj. €	36,1	84,0	88,0	74,0	26,3	58,5	77,3	53,0
Tulos ennen veroja, %	1,7	3,4	3,7	3,0	1,1	2,4	3,2	2,2
Sidotun pääoman tuotto, %	7,2	16,0	16,4	12,8	4,3	9,2	12,2	8,1
Sidotun pääoman tuotto ilman kertaluonteisia eriä, %	7,0	15,9	16,6	12,5	3,9	9,5	12,2	11,1
Oman pääoman tuotto, %	4,5	10,6	10,9	10,0	3,3	7,3	9,9	4,6
Oman pääoman tuotto ilman kertaluonteisia eriä, %	4,4	10,6	11,1	9,8	3,0	7,5	9,9	8,2
Omavaraisuusaste, %	54,4	52,1	54,0	53,9	52,7	51,1	51,2	52,5
Investoinnit, milj. €	64,1	130,5	126,3	104,5	104,1	67,8	102,6	103,8
Tulos/osake, laimennettu, €	0,25	0,55	0,53	0,51	0,17	0,38	0,51	0,24
Oma pääoma/osake, €	22,04	21,21	21,66	22,20	22,42	21,59	22,21	22,43

Liikevaihto segmentteittäin

Milj. €	1-3/2011	4-6/2011	7-9/2011	10-12/2011	1-3/2012	4-6/2012	7-9/2012	10-12/2012
Ruokakauppa	948	1 077	1 049	1 108	1 010	1 091	1 078	1 132
Käyttötavarakauppa	348	339	376	501	369	352	395	487
Rautakauppa	570	757	731	657	629	782	759	657
Auto- ja konekauppa	279	342	290	263	353	274	259	227
Yhteiset toiminnot ja eliminoinnit	-42	-43	-42	-48	-42	-41	-41	-45
Konserni yhteensä	2 103	2 472	2 404	2 481	2 318	2 460	2 449	2 459

Liikevoitto segmentteittäin

Milj. €	1-3/2011	4-6/2011	7-9/2011	10-12/2011	1-3/2012	4-6/2012	7-9/2012	10-12/2012
Ruokakauppa	42,1	45,9	45,7	40,0	37,6	38,9	49,6	45,0
Käyttötavarakauppa	-7,4	2,8	8,7	32,9	-12,9	-0,6	0,9	12,9
Rautakauppa	-9,1	18,8	21,0	-4,5	-9,0	13,6	18,0	-10,8
Auto- ja konekauppa	12,2	19,7	13,0	7,0	15,6	10,3	11,5	4,7
Yhteiset toiminnot ja eliminoinnit	-2,2	-3,3	-0,2	-2,6	-5,1	-3,2	-1,4	0,9
Konserni yhteensä	35,7	83,9	88,2	72,8	26,3	59,0	78,6	52,7

Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä segmentteittäin

Milj. €	1-3/2011	4-6/2011	7-9/2011	10-12/2011	1-3/2012	4-6/2012	7-9/2012	10-12/2012
Ruokakauppa	41,4	45,8	46,4	38,6	34,9	38,9	49,6	45,0
Käyttötavarakauppa	-7,4	2,4	8,7	32,9	-12,9	-0,6	0,9	32,4
Rautakauppa	-9,1	18,8	21,3	-4,4	-9,0	15,3	18,0	-10,8
Auto- ja konekauppa	12,2	19,6	13,0	7,0	15,6	10,3	11,5	4,7
Yhteiset toiminnot ja eliminoinnit	-2,2	-3,3	-0,2	-2,6	-5,1	-3,2	-1,4	0,5
Konserni yhteensä	34,9	83,3	89,2	71,5	23,6	60,7	78,6	71,8

TUNNUSLUKUJEN LASKENTAKAAVAT

Kannattavuus		
Oman pääoman tuotto, %	=	$\frac{\text{(Voitto/tappio ennen veroja – tuloverot)}}{\text{Oma pääöma}} \times 100$
Oman pääoman tuotto ilman kertaluonteisia eriä, %	=	$\frac{\text{(Voitto/tappio oikaistuna kertaluonteisilla erillä ennen veroja – tuloverot oikaistuna kertaluonteisten erien verovaikutuksella)}}{\text{Oma pääöma}} \times 100$
Sidotun pääoman tuotto, %	=	$\frac{\text{Liikevoitto}}{\text{(Pitkäaikaiset varat + Vaihto-omaisuus + Saamiset + Muut lyhytaikaiset varat – Korottomat velat) keskimäärin 12 kuukaudelta}} \times 100$
Sidotun pääoman tuotto ilman kertaluonteisia eriä, %	=	$\frac{\text{Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä}}{\text{(Pitkäaikaiset varat + Vaihto-omaisuus + Saamiset + Muut lyhytaikaiset varat – Korottomat velat) keskimäärin 12 kuukaudelta}} \times 100$
Käyttökate	=	Liikevoitto + poistot + arvonalentumiset
Rahoitus ja taloudellinen asema		
Omavaraisuusaste, %	=	$\frac{\text{Oma pääöma}}{\text{(Taseen loppusumma – saadut ennakot)}} \times 100$
Nettovelkaantumisaste, %	=	$\frac{\text{Korolliset nettovelat}}{\text{Oma pääöma}} \times 100$
Korolliset nettovelat	=	Korolliset velat – rahamarkkinasijoitukset – rahoitusvarat
Korolliset nettovelat/käyttökate	=	$\frac{\text{Korolliset nettovelat}}{\text{Käyttökate}}$
Osakekohtaiset tunnusluvut		
Tulos/osake, laimennettu	=	$\frac{\text{Tulos – määräysvallattomien omistajien osuus}}{\text{Keskimääräinen optioiden laimennusvaikutuksella oikaistu osakkeiden lukumäärä}}$
Tulos/osake, laimentamaton	=	$\frac{\text{Tulos – määräysvallattomien omistajien osuus}}{\text{Keskimääräinen osakkeiden lukumäärä}}$
Tulos/osake ilman kertaluonteisia eriä, laimentamaton	=	$\frac{\text{Tulos oikaistuna kertaluonteisilla erillä – määräysvallattomien omistajien osuus}}{\text{Keskimääräinen osakkeiden lukumäärä}}$
Oma pääöma/osake	=	$\frac{\text{Emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva oma pääöma}}{\text{Osakkeiden laimentamaton lukumäärä tilinpäätöspäivänä}}$
Osinko tuloksesta, %	=	$\frac{\text{(Osinko/osake)}}{\text{(Tulos/osake)}} \times 100$
Hinta/voitto-suhde (P/E)	=	$\frac{\text{Tilinpäätöspäivän osakekurssi}}{\text{(Tulos/osake)}}$
Efektiiivinen osinkotuotto-%	=	$\frac{\text{(Osinko/osake)}}{\text{Tilinpäätöspäivän kurssi}} \times 100$
Osakekannan markkina-arvo	=	Tilinpäätöspäivän kurssi x osakkeiden lukumäärä
Liiketoiminnan rahavirta/osake	=	$\frac{\text{Liiketoiminnan rahavirta}}{\text{Osakkeiden keskimääräinen lukumäärä}}$
A-osakkeen ja B-osakkeen tuotto	=	Osakkeen kurssimuutos + osinkotuotot vuosituottona

OSAKEOMISTUKSEN JAKAUTUMINEN

Osakeomistuksen jakautuminen omistajaryhmittäin 31.12.2012

Kaikki osakkeet	Osakkeiden määrä, kpl	Osuus kaikista osakkeista, %
Yritykset ja asuntoyhteisöt	30 556 837	30,96
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	5 250 913	5,32
Julkisyhteisöt*	7 980 773	8,08
Kotitaloudet	29 994 173	30,39
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt**	6 816 217	6,91
Ulkomaiset	1 312 044	1,33
Hallintarekisteröidyt	16 801 383	17,02
Yhteensä	98 712 340	100,00

A-osakkeet	Osakkeiden määrä, kpl	Osuus A-osakkeista, %	Osuus kaikista osakkeista, %
Yritykset ja asuntoyhteisöt	21 608 624	68,09	21,89
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	1 402 307	4,42	1,42
Julkisyhteisöt*	294 386	0,93	0,30
Kotitaloudet	6 667 721	21,01	6,75
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt**	1 568 328	4,94	1,59
Ulkomaiset	7 074	0,02	0,01
Hallintarekisteröidyt	188 567	0,59	0,19
Yhteensä	31 737 007	100,00	32,15

B-osakkeet	Osakkeiden määrä, kpl	Osuus B-osakkeista, %	Osuus kaikista osakkeista, %
Yritykset ja asuntoyhteisöt	8 948 213	13,36	9,06
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	3 848 606	5,75	3,90
Julkisyhteisöt*	7 686 387	11,48	7,79
Kotitaloudet	23 326 452	34,83	23,63
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt**	5 247 889	7,84	5,32
Ulkomaiset	1 304 970	1,95	1,32
Hallintarekisteröidyt	16 612 816	24,80	16,83
Yhteensä	66 975 333	100,00	67,85

* julkisyhteisöt esim. kunnat, Ahvenanmaan maakuntahallinto, työeläkelaitos ja sosiaaliturvarahastot

** voittoa tavoittelemattomat yhteisöt mm. apurahoja jakavat säätiöt, edunvalvontajärjestöt ja erilaiset yleishyödylliset yhdistykset

Osakeomistuksen jakautuminen suuruusluokittain 31.12.2012

Kaikki osakkeet	Osakkaiden määrä, kpl	Osuus osakkeiden omistajista, %	Osakkeet yhteensä	Osuus osakkeista, %
Osakkeita				
1-100	13 889	31,17	793 012	0,80
101-500	16 803	37,71	4 593 000	4,65
501-1 000	5 982	13,43	4 706 338	4,77
1 001-5 000	6 077	13,64	13 378 862	13,55
5 001-10 000	966	2,17	6 891 466	6,98
10 001-50 000	681	1,53	13 950 850	14,13
50 001-100 000	90	0,20	6 386 815	6,47
100 001-500 000	50	0,11	11 004 560	11,15
500 001-999 999 999 999	16	0,04	37 007 437	37,49
Yhteensä	44 554	100,00	98 712 340	100,00

A-osakkeet	Osakkaiden määrä, kpl	Osuus A-osakkeiden omistajista, %	A-osakkeet yhteensä	Osuus A-osakkeista, %
Osakkeita				
1-100	2 382	31,47	114 857	0,36
101-500	1 784	23,57	461 601	1,45
501-1 000	1 059	13,99	905 197	2,85
1 001-5 000	1 586	20,95	3 900 808	12,29
5 001-10 000	395	5,22	2 800 746	8,82
10 001-50 000	315	4,16	6 800 118	21,43
50 001-100 000	32	0,42	2 303 152	7,26
100 001-500 000	12	0,16	2 620 416	8,26
500 001-999 999 999 999	5	0,07	11 830 112	37,28
Yhteensä	7 570	100,00	31 737 007	100,00

B-osakkeet	Osakkaiden määrä, kpl	Osuus B-osakkeiden omistajista, %	B-osakkeet yhteensä	Osuus B-osakkeista, %
Osakkeita				
1-100	12 496	31,60	730 056	1,09
101-500	15 918	40,26	4 360 615	6,51
501-1 000	5 213	13,18	4 045 824	6,04
1 001-5 000	4 857	12,28	10 319 728	15,41
5 001-10 000	581	1,47	4 170 913	6,23
10 001-50 000	382	0,97	7 640 575	11,41
50 001-100 000	48	0,12	3 398 305	5,07
100 001-500 000	33	0,08	7 644 994	11,41
500 001-999 999 999 999	12	0,03	24 664 323	36,83
Yhteensä	39 540	100,00	66 975 333	100,00

10 suurinta osakkeenomistajaa osakelukumäärän perusteella 31.12.2012

	Osakkeiden määrä, kpl	Osuus osakkeista, %	Äänimäärä	Osuus äänimäärästä, %
1. K-kauppiasliitto ry	3 564 635	3,61	35 646 350	9,27
2. Vähittäiskaupan Takaus Oy	3 491 771	3,54	27 148 568	7,06
3. Kruunuvuoren Satama Oy	3 438 885	3,48	34 388 850	8,95
4. Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen	2 809 777	2,85	5 419 435	1,41
5. Valluga-sijoitus Oy	1 340 439	1,36	13 404 390	3,49
6. Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma	1 130 986	1,15	1 130 986	0,29
7. Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Tapiola	1 100 000	1,11	1 100 000	0,29
8. Vähittäiskaupan Ammattikasvatussäätiö	1 009 948	1,02	8 728 528	2,27
9. Oy The English Tearoom Ab	1 000 000	1,01	1 000 000	0,26
10. Valtion Eläkerahasto	770 000	0,78	770 000	0,20

10 suurinta osakkeenomistajaa äänimäärän perusteella 31.12.2012

	Osakkeiden määrä, kpl	Osuus osakkeista, %	Äänimäärä	Osuus äänimäärästä, %
1. K-kauppiasliitto ry	3 564 635	3,61	35 646 350	9,27
2. Kruunuvuoren Satama Oy	3 438 885	3,48	34 388 850	8,95
3. Vähittäiskaupan Takaus Oy	3 491 771	3,54	27 148 568	7,06
4. Valluga-sijoitus Oy	1 340 439	1,36	13 404 390	3,49
5. Vähittäiskaupan Ammattikasvatussäätiö	1 009 948	1,02	8 728 528	2,27
6. Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen	2 809 777	2,85	5 419 435	1,41
7. Heimo Välinen Oy	400 000	0,41	4 000 000	1,04
8. Food Paradise Oy	389 541	0,39	3 895 410	1,01
9. K-Ruokakauppiasyhdistys ry	384 617	0,39	3 846 170	1,00
10. A. Toivakka Oy	211 450	0,21	1 934 500	0,50

Johdon osakeomistus

Kesko Oyj:n hallituksen jäsenet ja pääjohtaja sekä edellä mainittujen määräysvallassa olevat yhteisöt omistivat joulukuun 2012 lopussa 375 961 Kesko Oyj:n A-osaketta ja 34 394 Kesko Oyj:n B-osaketta, eli yhteensä 410 355 kpl, mikä edustaa 0,42 % yhtiön koko osakekannasta ja 0,99 % äänistä.

Pääjohtajalla oli 31.12.2012 Kesko Oyj:n A-osakkeita 2 000 kappaletta ja Kesko Oyj:n B-osakkeita 17 794 kappaletta, mitkä edustavat 0,02 % yhtiön koko osakekannasta ja 0,01 % äänistä. Konsernijohtoryhmällä mukaan lukien pääjohtaja oli 31.12.2012 Kesko Oyj:n A-osakkeita 2 000 kappaletta ja Kesko Oyj:n B-osakkeita 43 981 kappaletta, mitkä edustavat 0,05 % yhtiön koko osakekannasta ja 0,02 % äänistä. Konsernijohtoryhmällä oli 31.12.2012 Kesko Oyj:n 2007B-optio-oikeuksia 17 000 kappaletta ja 2007C-optio-oikeuksia 65 500 kappaletta eli yhteensä 82 500 kappaletta optio-oikeuksia. Jos optio-oikeuksilla merkittäisiin osakkeita, ne vastaisivat 0,08 %:n osuutta osakkeista ja 0,02 %:n osuutta kaikista äänistä.

KONSERNITILINPÄÄTÖS (IFRS)

Konsernin tuloslaskelma

Milj. €	Liite	1.1.–31.12.2012	%	1.1.–31.12.2011	%
Liikevaihto	2	9 685,9	100,0	9 460,4	100,0
Myytujen suoritteiden hankintameno		-8 366,9	-86,4	-8 163,2	-86,3
Bruttokate		1 319,0	13,6	1 297,2	13,7
Liiketoiminnan muut tuotot	5, 7	747,2	7,7	704,9	7,5
Henkilöstökulut	8, 35	-602,9	-6,2	-570,5	-6,0
Poistot ja arvonalentumiset	13, 14	-158,5	-1,6	-124,7	-1,3
Liiketoiminnan muut kulut	6, 7	-1 088,2	-11,2	-1 026,3	-10,8
Liikevoitto		216,7	2,2	280,6	3,0
Korkotuotot ja muut rahoitustuotot	9	21,1	0,2	22,2	0,2
Korkokulut ja muut rahoituskulut	9	-17,2	-0,2	-18,0	-0,2
Valuuttakurssierot	9	-4,5	0,0	-3,5	0,0
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	9	-0,6	0,0	0,8	0,0
Osuus osakkuusyritysten tuloksista		-0,9	0,0	0,7	0,0
Tulos ennen veroja		215,2	2,2	282,1	3,0
Tuloverot	10	-75,8	-0,8	-85,2	-0,9
Tilikauden tulos		139,4	1,4	196,9	2,1
Tilikauden tuloksen jakautuminen					
Emoyhtiön omistajille		128,0		181,5	
Määräysvallattomille omistajille		11,4		15,4	
Emoyhtiön omistajille kuuluvasta tuloksesta laskettu osakekohtainen tulos					
Laimentamaton €	12	1,31		1,85	
Laimennusvaikutuksella oikaistu €	12	1,30		1,84	

KONSERNIN LAAJA TULOSLASKELMA

Tilikauden tulos		139,4		196,9
Muut laajan tuloksen erät				
Ulkomaiseen yksikköön liittyvät muuntoerot	11	-0,5		-17,3
Hyperinflaatio-oikaisu	11	3,8		6,3
Rahavirran suojauksen arvomuutos	11	-2,6		-15,0
Myytävässä olevien rahoitusvarojen arvomuutos	11	9,1		0,1
Muut erät	11	-0,2		-0,1
Muihin laajan tuloksen eriin liittyvät verot	11	0,7		3,9
Tilikauden muut laajan tuloksen erät verojen jälkeen yhteensä		10,5		-22,1
Tilikauden laaja tulos		149,8		174,8
Tilikauden laajan tuloksen jakautuminen				
Emoyhtiön omistajille		136,0		170,4
Määräysvallattomille omistajille		13,9		4,4

Konsernitase

Milj. €	Liite	31.12.2012	%	31.12.2011	%
VARAT					
Pitkäaikaiset varat					
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	13	1 677,8		1 490,5	
Aineettomat hyödykkeet	14	192,1		189,4	
Osuudet osakkuusyhtiöissä	15, 42	83,0		58,1	
Myytavissä olevat rahoitusvarat	16, 28, 39	22,3		10,6	
Pitkäaikaiset saamiset	17, 18, 28	88,6		78,0	
Laskennalliset verosaamiset	19	2,4		2,0	
Eläkesaamiset	20	147,0		200,1	
Pitkäaikaiset varat yhteensä		2 213,2	50,6	2 028,8	48,4
Lyhytaikaiset varat					
Vaihto-omaisuus	21	814,2		867,5	
Korolliset saamiset	22, 28	25,0		59,7	
Myyntisaamiset	22, 28, 39	703,0		700,0	
Versaamiset	22, 28	2,4		33,7	
Muut korottomat saamiset	22, 28	126,0		125,0	
Käypään arvoon tulosvaikuttavasti kirjattavat rahoitusvarat	23, 28, 39	137,2		97,8	
Myytavissä olevat rahoitusvarat	24, 28, 39	249,0		185,5	
Rahavarat	25	102,9		84,0	
Lyhytaikaiset varat yhteensä		2 159,7	49,4	2 153,2	51,4
Myytäväinä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät	26	2,3	0,0	8,0	0,0
Varat yhteensä		4 375,2	100,0	4 190,0	100,0
OMA PÄÄOMA JA VELAT					
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma					
Osakepääoma	27	197,3		197,3	
Ylikurssirahasto	27	197,8		197,8	
Muut rahastot	27	243,8		242,8	
Muuntoerot	27	-2,1		-3,4	
Arvonmuutosrahasto	27	9,9		2,6	
Kertyneet voittovarot		1 553,6		1 537,5	
		2 200,2	50,3	2 174,7	51,9
Määräysvallattomien omistajien osuus		66,8	1,5	58,3	1,4
Oma pääoma yhteensä		2 267,0	51,8	2 233,0	53,3
Pitkäaikaiset velat					
Korolliset pitkäaikaiset velat	28, 29, 39	450,3		210,4	
Korottomat pitkäaikaiset velat	28, 39	10,3		18,4	
Laskennalliset verovelat	19	79,1		91,1	
Eläkeveloitteet	20	1,6		1,7	
Varaukset	30	20,5		10,4	
Pitkäaikaiset velat yhteensä		561,9	12,8	332,0	7,9
Lyhytaikaiset velat					
Lyhytaikaiset korolliset velat	28	174,1		189,7	
Ostovelat	28, 31	808,4		885,8	
Muut korottomat velat	28, 31	237,1		225,3	
Verovelat	28, 31	16,2		37,5	
Siirtovelat	28, 31	271,0		262,8	
Varaukset	30	39,5		23,8	
Lyhytaikaiset velat yhteensä		1 546,3	35,3	1 624,9	38,8
Velat yhteensä		2 108,2	48,2	1 956,9	46,7
Oma pääoma ja velat yhteensä		4 375,2	100,0	4 190,0	100,0

Konsernin rahavirtalaskelma

Milj. €	Liite	2012	2011
Liiketoiminnan rahavirta			
Tulos ennen veroja		215,2	282,1
Oikaisut			
Suunnitelman mukaiset poistot		154,7	124,8
Rahoitustuotot ja -kulut		0,7	-0,7
Muut oikaisut	37	98,4	-6,5
		253,7	117,6
Käyttöpääoman muutos			
Lyhytaikaisten korottomien saamisten lisäys (-)/vähennys (+)		4,9	-89,0
Vaihto-omaisuuden lisäys (-)/vähennys (+)		56,9	-118,9
Lyhytaikaisten korottomien velkojen lisäys (+)/vähennys (-)		-70,2	126,7
		-8,4	-81,2
Maksetut korot ja muut rahoituskulut		-18,9	-16,0
Saadut korot		18,2	22,0
Saadut osingot		0,1	0,1
Maksetut verot		-78,2	-109,0
Liiketoiminnan nettorahavirta		381,7	215,7
Investointien rahavirta			
Tytäryhtiöiden hankinta vähennettynä hankintahetken rahavaroilla		0,0	-20,7
Osakkuusyrityksen hankinta		-22,5	-
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin		-387,4	-427,1
Investoinnit myytävissä oleviin rahoitusvaroihin		-1,2	-1,1
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot		24,4	8,2
Pitkäaikaisten lainasaamisten lisäys		-4,0	-0,4
Investointien nettorahavirta		-390,7	-441,1
Rahoituksen rahavirta			
Korollisten velkojen lisäys (+)/vähennys (-)		232,1	-55,5
Rahoitusleasingvelkojen maksut		-2,0	-2,7
Lyhytaikaisten korollisten saamisten lisäys (-)/vähennys (+)		37,3	-37,3
Maksetut osingot		-123,0	-132,9
Osakeannista saadut maksut		1,0	0,1
Omien osakkeiden hankinta		-	-22,9
Lyhytaikaisten rahamarkkinasijoitusten lisäys (-)/vähennys (+)		-1,5	199,4
Muut erät		-13,6	0,5
Rahoituksen nettorahavirta		130,3	-51,2
Rahavarojen ja lyhytaikaisten myytävissä olevien rahoitusvarojen muutos			
		121,3	-276,6
Rahavarat ja lyhytaikaiset myytävissä olevat rahoitusvarat 1.1.	38	230,8	509,4
Muuntoero-oikaisu ja arvonmuutos		-0,1	-2,0
Rahavarat ja lyhytaikaiset myytävissä olevat rahoitusvarat 31.12.	38	351,9	230,8

Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista

Emoyhtiön omistajille kuuluva pääoma

Milj. €	Emoyhtiön omistajille kuuluva pääoma						Yhteensä	Määräys- vallattomien omistajien osuus	Oma pääoma yhteensä
	Osake- pääoma	Rahastot	Muunto- erot	Arvon- muutos- rahasto	Omat osakkeet	Kertyneet voitto- varat			
Oma pääoma 1.1.2012	197,3	440,7	-3,4	2,6	-22,0	1 559,4	2 174,7	58,3	2 233,0
Optioilla merkityt osakkeet		1,0					1,0		1,0
Osakeperusteiset maksut					2,5	0,5	3,0	0,0	3,0
Osingonjako						-117,6	-117,6	-5,3	-123,0
Muut muutokset			0,7		0,0	2,6	3,3	-0,1	3,1
Tilikauden tulos						128,0	128,0	11,4	139,4
Muut laajan tuloksen erät									
Ulkomaiseen yksikköön liittyvät muuntoerot		0,0	0,6				0,6	-1,0	-0,5
Hyperinflaatio-oikaisut						0,3	0,3	3,5	3,8
Rahavirran suojauksen arvonmuutos				-2,6			-2,6		-2,6
Myytavissä olevien rahoitusvarojen arvonmuutos				9,1			9,1		9,1
Muut erät						-0,2	-0,2		-0,2
Muihin laajan tuloksen eriin liittyvät verot				0,7			0,7		0,7
Muut laajan tuloksen erät yhteensä		0,0	0,6	7,3		0,2	8,0	2,5	10,5
Tilikauden laaja tulos		0,0	0,6	7,3		128,1	136,0	13,9	149,8
Oma pääoma 31.12.2012	197,3	441,6	-2,1	9,9	-19,4	1 573,0	2 200,2	66,8	2 267,0
Oma pääoma 1.1.2011	197,3	440,6	-2,7	13,6	0,0	1 503,1	2 151,8	58,5	2 210,3
Optioilla merkityt osakkeet		0,1					0,1		0,1
Omat osakkeet					-22,9		-22,9		-22,9
Osakeperusteiset maksut					0,9	2,5	3,4	0,0	3,4
Osingonjako						-128,2	-128,2	-4,5	-132,7
Hankittujen yhtiöiden vähemmistöt						-3,7	-3,7	-0,1	-3,8
Muut muutokset		0,0	0,0			3,9	3,9		3,9
Tilikauden tulos						181,5	181,5	15,4	196,9
Muut laajan tuloksen erät									
Ulkomaiseen yksikköön liittyvät muuntoerot		0,0	-0,6				-0,6	-16,7	-17,3
Hyperinflaatio-oikaisut						0,6	0,6	5,7	6,3
Rahavirran suojauksen arvonmuutos				-15,0			-15,0		-15,0
Myytavissä olevien rahoitusvarojen arvonmuutos				0,1			0,1		0,1
Muut erät						-0,1	-0,1		-0,1
Muihin laajan tuloksen eriin liittyvät verot				3,9			3,9		3,9
Muut laajan tuloksen erät yhteensä			-0,6	-11,0		0,4	-11,1	-11,0	-22,1
Tilikauden laaja tulos		0,0	-0,6	-11,0		182,0	170,4	4,4	174,8
Oma pääoma 31.12.2011	197,3	440,7	-3,4	2,6	-22,0	1 559,4	2 174,7	58,3	2 233,0

Lisätietoja osakepääomasta ja rahastoista on esitetty liitetiedossa 27 ja optio-ohjelmista liitetiedossa 35.

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

LIITE 1. KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LAADINTAPERIAATTEET

Yrityksen perustiedot

Kesko on johtava kaupan alan palveluyritys ja arvostettu pörssi-yhtiö. Keskon ketjutoimintaan kuuluu noin 2 000 kauppaa Pohjoismaissa, Baltiassa, Venäjällä sekä Valko-Venäjällä.

Kesko-konsernin raportoitavat segmentit muodostuvat konsernin toimialoista, joita ovat ruokakauppa, käyttötavara- ja rautakauppa sekä auto- ja konekauppa.

Konsernin emoyhtiö Kesko Oyj on suomalainen, Suomen lakien mukaan perustettu julkinen osakeyhtiö, jonka Y-tunnus on 0109862-8. Yhtiön kotipaikka on Helsinki ja sen rekisteröity osoite on Satamakatu 3, 00016 KESKO. Kesko Oyj:n ja konsernitilinpäätöksen jäljennös on saatavissa Kesko Oyj:stä, Satamakatu 3, Helsinki sekä internet-osoitteesta www.kesko.fi.

Keskon hallitus on 4.2.2013 hyväksynyt tämän tilinpäätöksen julkistettavaksi.

Yleistä

Keskon konsernitilinpäätös on laadittu EU:ssa sovellettavaksi hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (International Financial Reporting Standards, IFRS) mukaisesti ja sitä laadittaessa on noudatettu 31.12.2012 voimassa olevia IAS- ja IFRS-standardeja sekä SIC- ja IFRIC-tulkintoja. Kansainvälisillä tilinpäätösstandardeilla tarkoitetaan Suomen kirjanpito-laissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä EU:n asetuksessa (EY) N:o 1606/2002 säädetyn menettelyn mukaisesti EU:ssa sovellettavaksi hyväksytyjä standardeja ja niistä annettuja tulkintoja. Konsernitilinpäätöksessä ei ole sovellettu vapaaehtoisesti tilinpäätösstandardeja ennen niiden voimaantuloa. Konsernitilinpäätöksen liitetiedot sisältävät myös suomalaisen kirjanpito- ja yhteisölaainsäädännön mukaisia vaatimuksia.

Konsernitilinpäätös esitetään miljoonina euroina ja se on laadittu alkuperäisiin hankintamenoihin perustuen lukuun ottamatta jäljempänä mainittuja, standardien edellyttämällä tavalla käypään arvoon arvostettuja eriä.

Konserni on soveltanut 1.1.2012 alkaen seuraavia uusia ja uudistettuja standardeja:

IFRS 7 Rahoitusinstrumentit: tilinpäätöksessä esitettävät tiedot -

Taseesta pois kirjaaminen (muutos)

Muutos tuo lisää läpinäkyvyyttä rahoitusinstrumenttien luovutuksia koskevien liiketoimien esittämiseen ja parantaa käyttäjien saamaa kuvaa rahoitusinstrumenttien luovutuksiin liittyvistä riskeistä ja näiden riskien vaikutuksesta yhteisön taloudelliseen asemaan, erityisesti kun kyseessä on rahoitusvarojen arvoperistaminen. Muutoksella ei ole ollut olennaista vaikutusta konsernitilinpäätökseen.

IAS 12 Laskennalliset verot (muutos)

Nykyinen standardi sisältää vaatimuksen, että omaisuuserään liittyvän laskennallisen veron määrittäminen riippuu siitä, odotetaanko omaisuuserän kirjanpitoarvoa vastaava rahamäärä kertyttävän käyttämällä omaisuuserää vai myymällä se. Muutos tuo poikkeuksen, joka koskee käypään arvoon arvostettavaan sijoituskiinteistöön liittyvien laskennallisten verosaamisten tai -velkojen määrittämistä. Muutoksella ei ole ollut vaikutusta konsernitilinpäätökseen.

Keskeiset kirjanpidolliset arviot ja oletukset

Laadittaessa konsernitilinpäätöstä kansainvälisten tilinpäätös-käytäntöjen mukaisesti joudutaan tekemään tulevaisuuteen liittyviä arvioita ja oletuksia, jotka vaikuttavat omaisuus- ja velkaerien, vastuiden sekä tuottojen ja kulujen määriin. Toteumat voivat poiketa tehdyistä arvioista ja oletuksista. Merkittävimmät tilanteet, joissa arvioita on käytetty, on kuvattu alla.

Tehtyjä arvioita ja harkintaan perustuvia ratkaisuja arvioidaan jatkuvasti, ja ne perustuvat aikaisempaan kokemukseen ja muihin tekijöihin, kuten tulevaisuuden tapahtumia koskeviin odotuksiin, joiden uskotaan olevan olosuhteet huomioon ottaen kohtuullisia.

Hankintamenojen kohdistus

Liiketoimintojen yhdistämisissä hankitut varat ja velat arvostetaan hankintahetkellä käypään arvoon. Hankintamenojen kohdistuksen perusteena olevat käyvät arvot määritetään mahdollisuuksien mukaan saatavilla olevien markkina-arvojen mukaisesti. Jos markkina-arvoja ei ole saatavilla, arvostus perustuu omaisuuserän arvioituun tulontuottamiskykyyn ja sen tulevaan käyttötarkoitukseen Keskon liiketoiminnassa. Erityisesti aineettomien hyödykkeiden arvostaminen perustuu tulevien kassavirtojen nykyarvoihin ja edellyttää johdon arvioita tulevista kassavirroista sekä omaisuuserien käytöstä.

Arvon alentumistestaus

Rahavirtaa tuottavien yksiköiden kerrytettävissä olevat rahamäärät on määritelty käyttöarvoon perustuvien laskelmien avulla. Näissä laskelmissa ennakoitujen rahavirrat perustuvat johdon hyväksymiin taloudellisiin suunnitelmiin, jotka kattavat 3 vuoden ajanjakson. (Liitetieto 14)

Työsuhde-etuudet

Konsernilla on sekä maksu- että etuus pohjaisia eläkejärjestelyjä. Työsuhde-etuuksiin liittyvien erien laskennassa käytetään useita harkintaa vaativia tekijöitä. IAS 19 mukainen etuus pohjainen eläkelaskenta perustuu muun muassa seuraaviin johdon arvioita vaativiin tekijöihin (Liitetieto 20):

- järjestelyyn kuuluvien varojen odotettu tuotto
- tilikauden eläkekulun ja eläkevelvoitteen laskemisessa käytettävä diskonttaus korko
- tuleva palkkatasokehitys
- henkilöstön palvelusajan pituus

Muutokset näissä olettamissa voivat merkittävästi vaikuttaa eläkevastuun ja tulevien eläkekulujen määriin. Lisäksi merkittävä osa eläkejärjestelyjen varoista on sijoitettu kiinteistöihin ja osakkeisiin, joiden arvomuutokset vaikuttavat myös vastuiden ja eläkekulun määrään.

Vaihto-omaisuuden arvostaminen

Konserni tarkastelee säännöllisesti vaihto-omaisuuden epäkuranttia ja kiertonopeutta sekä nettorealisointiarvon mahdollista pienentymistä alle hankintameno ja kirjaa tarvittaessa arvonalentumisen. Nämä tarkastelut edellyttävät arvioita tuotteiden tulevasta kysynnästä. Mahdolliset muutokset näissä arvioissa voivat aiheuttaa muutoksia vaihto-omaisuuden arvostukseen tulevina kausina.

Myyntisaamiset

Konserniyhtiöt noudattavat yhtenäistä menettelyä erääntyneiden saamisten arvostamisessa. Mahdolliset muutokset asiakkaiden maksukyvyssä voivat aiheuttaa muutoksia myyntisaamisten arvostukseen tulevina kausina.

Varaukset

Varausten kirjausedellytysten olemassa olosta päätettäessä ja varausten määrää määritettäessä joudutaan käyttämään arviota veloitteen olemassaolosta ja määrästä. Arviot voivat poiketa tulevaisuudessa toteutuvan veloitteen määrän ja olemassaolon osalta.

Keskeiset harkintaan perustuvat ratkaisut tilinpäätöksen laatimisperiaatteita sovellettaessa

Konsernin johto tekee harkintaan perustuvia ratkaisuja, jotka koskevat tilinpäätöksessä laatimisperiaatteiden valintaa ja niiden soveltamista. Johto on käyttänyt harkintaa tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden soveltamisessa mm. saamisten arvostuksessa, uudelleenjärjestelyvarausten määrittelyssä ja vuokrasopimusten luokittelussa.

Konsolidointiperiaatteet**Tytäryhtiöt**

Konsernitilinpäätökseen on sisällytetty Kesko Oyj:n lisäksi tytäryhtiöt, joissa konsernilla on määräysvalta. Määräysvalta syntyy, kun konserni omistaa yli puolet tytäryhtiön äänivallasta tai sillä muutoin on määräysvalta. Määräysvallalla tarkoitetaan oikeutta määrätä yrityksen talouden ja liiketoiminnan periaatteista hyödyn saamiseksi sen toiminnasta. Hankitut tytäryhtiöt on yhdistelty konsernitilinpäätökseen siitä ajankohdasta lähtien, jona konserni on saanut määräysvallan ja siihen saakka, jolloin määräysvalta lakkaa. Potentiaalisen äänivallan olemassaolo on otettu huomioon määräysvallan syntymisen ehtoja arvioitaessa silloin, kun potentiaaliseen määräysvalttaan oikeuttavat instrumentit ovat toteutettavissa tarkasteluajankohtana. Tytäryhtiöt on lueteltu liitteessä 42.

Keskinäinen osakkeenomistus eliminoidaan hankintamenukseen käyttäen. Hankintamenu perustuu hankittujen varojen hankintahetken käypään arvoon, liikkeeseen laskettuihin oman pääoman ehtoihin instrumentteihin ja velkoihin, jotka ovat syntyneet tai otettu vastattavaksi kaupan toteutumisajankohtana. I.I.2010 asti hankintamenuon on sisällytetty hankintaan liittyvät välittömät menot. Hankinnan kohteen yksilöitävissä olevat varat, velat ja ehdolliset velat arvostetaan hankinta-ajankohdan käypään arvoon, josta ei ole vähennetty määräysvallattomien omistajien osuutta.

Konsernin sisäiset liiketapahtumat, saamiset ja velat, realisoitumattomat voitot ja sisäinen voitonjako on eliminoitu konsernitilinpäätöstä laadittaessa. Realisoitumattomia tappioita ei eliminoida, mikäli tappio aiheutuu omaisuuserän arvonalentumisesta. Määräysvallattomien omistajien osuus tilikauden tuloksesta esitetään tuloslaskelman yhteydessä ja määräysvallattomille omistajille kuuluva osuus omasta pääomasta esitetään omana eränä taseessa oman pääoman osana.

Konserni käsittelee hankkimansa kiinteistöyhtiöt omaisuuserien hankintana.

Osakkuusyritykset

Osakkuusyrityksiä ovat kaikki yritykset, joissa konsernilla on huomattava vaikutusvalta, mutta ei määräysvaltaa. Kesko-konsernissa huomattava vaikutusvalta perustuu osakeomistukseen, joka tuottaa 20–50 %:a äänivallasta. Osakkuusyrityksiin tehdyt sijoitukset käsitellään pääomaosuusmenetelmällä, ja alun perin ne kirjataan hankintamenuun määräisinä.

Konsernin osuus osakkuusyritysten hankinnan jälkeisistä voitoista ja tappioista merkitään tuloslaskelmaan. Sijoituksen kirjanpitoarvoa oikaistaan hankinnan jälkeen kertyneillä muutoksilla. Jos konsernin osuus osakkuusyrityksen tappiosta on yhtä suuri tai suurempi kuin sen osuus osakkuusyrityksestä, konserni ei kirjaa lisää tappiota.

Realisoitumattomat voitot konsernin ja osakkuusyritysten välillä eliminoidaan konsernin omistusosuutta vastaavasti. Myös realisoitumattomat tappiot eliminoidaan, ellei liiketapahtuma anna viitteitä omaisuuserän arvonalentumisesta. Osakkuusyrityksiltä saatu osinko vähennetään konsernin tuloksesta ja osakkeiden hankintamenuun. Osakkuusyrityssijoitus sisältää hankinnasta syntyneen liikearvon. Liikearvoa ei poisteta. Osakkuusyritykset on lueteltu liitteessä 42.

Keskinäiset kiinteistöyhtiöt

Keskinäiset kiinteistöyhtiöt on yhdistelty yhteisessä määräysvallassa olevina omaisuuserinä omistusosuuden mukaan suhteellisesti rivi riviltä. Yhdistelyssä huomioidaan erikseen konsernin osuus keskinäisten kiinteistöyhtiöiden lainoista ja oman pääoman rahastoista. Rivi riviltä yhdistelty yhteisessä määräysvallassa olevat keskinäiset kiinteistöyhtiöt on eritelty liitteessä 42.

Ulkomaanrahan määräiset erät

Konsernitilinpäätös on esitetty euroina, joka on konsernin emoyhtiön toimintaympäristön valuutta ja esittämismuoto. Euroalueen ulkopuolisten konserniyritysten tulosta ja taloudellista asemaa koskevat luvut on käsitelty alun perin kunkin yrityksen toimintaympäristön valuutassa. Venäjällä Pietarissa ja Moskovassa toimivien kiinteistöyhtiöiden toimintavaluutta on määritetty euroksi, mikä vuoksi näiden yhtiöiden taseista ei realisoitu konsernille merkittäviä kurssieroja.

Ulkomaan rahan määräiset liiketapahtumat on kirjattu euroiksi käyttäen tapahtumapäivän kurssia. Ulkomaan rahan määräiset saamiset ja velat on muunnettu euroiksi käyttäen tilinpäätöspäivän kurssia. Ulkomaan rahan määräisistä liiketapahtumista sekä saamisista ja veloista syntyneet kurssivoitot ja -tappiot on kirjattu tuloslaskelmaan lukuun ottamatta niitä lainojen kurssimuutoksia, jotka on määritetty suojaamaan ulkomaista nettoinvestointia ja ovat siinä tehokkaita. Nämä kurssierot on kirjattu suojauslaskennan sääntöjen mukaisesti omaan pääomaan ja niiden muutokset esitetään muina laajan tuloksen erinä. Liiketoiminnan kurssivoitot ja -tappiot sisältyvät vastaaviin eriin liikevoiton yläpuolelle. Rahoituksellisia tapahtumia suojaavien valuuttatermiinien ja -optioiden sekä valuuttamääräisten lainojen kurssivoitot ja -tappiot sisältyvät rahoitustuottoihin ja -kuluihin.

Euroalueen ulkopuolisten konserniyritysten tuloslaskelmat on muunnettu euroiksi raportointikauden keskikurssiin ja taseet tilinpäätöspäivän kurssiin. Eri muuntokurssien käytöstä syntyvä kurssiero sekä euroalueen ulkopuolisten tytäryritysten hankintamenuun eliminoinnista syntyvät muuntoerot ja niihin tehtyjen nettosijoitusten suojaustulos kirjataan omaan pääomaan ja muutokset esitetään muissa laajan tuloksen erissä. Tytäryrityksen myynnin yhteydessä muuntoerot kirjataan tuloslaskelmaan osana myyntivoittoa tai -tappiota.

Ulkomaisten yksiköiden hankinnasta syntynyt liikearvo ja kyseisten ulkomaisten yksikköjen hankinnan yhteydessä tehtyjen varojen ja velkojen käyvän arvon oikaisu on käsitelty kyseisten ulkomaisten yksiköiden varoina ja velkoina ja muunnettu euroiksi tilinpäätöspäivän kurssiin.

Hyperinflaatioissa toimivien yksiköiden taseen varat ja velat on muutettu vastaamaan muuttunutta ostovoimaa ennen valuuttakurssimuuttoa.

Rahoitusvarat

Konserni luokittelee rahoitusvarat seuraaviin ryhmiin:

- käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat
- myytävissä olevat rahoitusvarat
- lainat ja muut saamiset

Ryhmä valitaan alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä sen mukaan, mihin tarkoitukseen kyseinen rahoitusvara on hankittu.

Rahoitusvarojen ostot ja myynnit huomioidaan kirjanpidossa selvityspäiväkäytännön mukaisesti. Rahoitusvarat luokitellaan pitkäaikaisiksi varoiksi, jos niiden eräpäivä on yli 12 kuukautta tilinpäätöspäivän jälkeen. Mikäli rahoitusvarat on tarkoitusta varten alle 12 kuukautta, ne luokitellaan lyhytaikaisiksi varoiksi. Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat luokitellaan lyhytaikaisiksi varoiksi.

Rahoitusvarat kirjataan pois taseesta, kun oikeus rahoitusvaran kassavirtaan on erääntynyt tai siirtynyt pois konsernilta ja kun rahoitusvaran omistukseen liittyvät riskit ja hyödyt ovat siirtyneet pois konsernista.

Konserni arvioi rahoitusvarojen arvonalentumista jokaisena tilinpäätöspäivänä. Jos arvonalentumisesta on viitteitä, arvioidaan rahoitusvaroista kerrytettävissä oleva rahamäärä, joka on markkinahintaan tai kassavirtojen nykyarvomenetelmiin perustuva käypä arvo. Rahoitusvarojen käypä arvo perustuu juoksuajan mukaiseen korkonoteeraukseen. Arvonalentumistappio kirjataan, jos rahoitusvarojen kirjanpitoarvo ylittää kerrytettävissä olevan rahamäärän. Arvonalentumistappiot kirjataan tuloslaskelman rahoituseriin.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvaroihin luokitellaan instrumentit, jotka on määritelty alkuperäisen luokittelun yhteydessä käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviksi (käyvän arvon option soveltaminen). Näitä instrumentteja hallinnoidaan käypään arvoon perustuen ja niihin kuuluvat konsernin rahoituspolitiikan mukaan määritellyt sijoitukset korkorahastoihin sekä muihin yli kolmen kuukauden korkosijoituksiin tehdyt sijoitukset. Näiden rahoitusvarojen korkotuotot ja käyvän arvon muutokset sekä rahastojen mahdolliset palkkionpalautukset on esitetty tuloslaskelmassa kyseisen luokan korkotuotoissa nettona.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvaroihin kuuluvat lisäksi kaikki johdannaiset, jotka eivät täytä IAS 39 suojauslaskennan kriteerejä. Johdannaiset arvostetaan käypään arvoon käyttäen toimivilla markkinoilla käytettyjä hintanoteerauksia. Ostoja ja myyntejä suojaavien johdannaisten tulos kirjataan liiketoiminnan muihin tuottoihin tai kuluihin. Rahoituseriä suojaavien johdannaisten tulos kirjataan rahoituseriin, ellei johdannainen ole nimenomaan määritelty suojauslaskennan mukaiseksi suojausinstrumentiksi.

Myytävissä olevat rahoitusvarat

Myytävissä olevat rahoitusvarat ovat johdannaissopimuksiin kuulumattomia varoja, jotka on alkuperäisen hankinnan yhteydessä nimenomaisesti määritelty tähän ryhmään. Myytävissä olevat rahoitusvarat arvostetaan käypään arvoon tilinpäätöshetkellä ja niiden käyvän arvon muutokset kirjataan omaan pääomaan ja käyvän arvon muutos esitetään muissa laajan tuloksen erissä. Julkisen kaupankäynnin kohteena olevien rahoitusvarojen käypä arvo määräytyy niiden markkina-arvon perusteella. Julkisesti noteeraamattomat rahoitusvarat arvostetaan hankintamenuon, jos niiden käypiä arvoja ei voida luotettavasti määrittää.

Myytävissä oleviin rahoitusvaroihin kuuluvien oman pääoman ehtoisten sijoitusten osingot kirjataan tuloslaskelman rahoituseriin. Myytävissä olevien rahoitusvarojen korkotuotot

kirjataan kyseisen luokan mukaan rahoituseriin. Kun myytävissä oleviksi luokiteltu rahoitusvara myydään, omaan pääomaan kirjatut kertyneet käyvän arvon muutokset sisällytetään tuloslaskelmaan riville "Muut rahoitustuotot/-kulut".

Lainat ja muut saamiset

Lainat ja muut saamiset ovat johdannaisvaroihin kuulumattomia varoja, joiden maksut ovat kiinteitä tai määritettävissä olevia ja joita ei noteerata toimivilla markkinoilla. Lainoihin ja muihin saamisiin sisältyvät myös myyntisaamiset ja muut saamiset. Nämä kirjataan jaksotettuun hankintamenuon efektiivisen koron menetelmää käyttäen.

Rahavarat

Rahavarat sisältävät käteisen rahan ja pankkitalletukset. Konsernitaseen rahavarat sisältävät myös toimialayhtiöiden harjoittamaan vähittäiskauppatoimintaan liittyviä rahoja, jotka ovat myymälöiden pohjakassoina tai matkalla tilittäviksi yhtiöille.

Rahoitusvelat

Rahoitusvelat on kirjattu alun perin kirjanpitoon merkittäessä käypään arvoon transaktiomenoilla vähennettynä. Tilinpäätöksessä rahoitusvelat arvostetaan jaksotettuun hankintamenuon käyttäen efektiivisen koron menetelmää. Rahoituslimiittien ja rahoitusvelkojen järjestelypalkkiot jaksotetaan limiitin voimassaoloajalle. Rahoitusvelat luokitellaan pitkäaikaisiksi veloiksi, jos niiden eräpäivä on yli 12 kuukautta tilikauden päättymisen jälkeen, ja lyhytaikaisiksi veloiksi, jos ne erääntyvät alle 12 kuukauden kuluessa tilinpäätöksestä.

Johdannaissopimukset ja suojauslaskenta

Johdannaissopimukset merkitään hankintahetkellä taseeseen käypään arvoon ja sen jälkeen ne arvostetaan käypään arvoon. Johdannaisten arvomuutosten kirjauksiin vaikuttaa se, kuuluuko johdannaissopimus suojauslaskennan piiriin vai ei, sekä se, mitä johdannaissopimuksella on suojattu. Kun johdannaissopimuksia solmitaan, ne käsitellään joko saamisten tai velkojen käyvän arvon suojauksina, koron ja sähkön hintariskin osalta rahavirran suojauksina, itsenäiseen ulkomaiseen yksikköön tehdyn nettosijoituksen suojauksina tai johdannaissopimuksina, jotka eivät täytä suojauslaskennan kriteerejä. Jos suojauslaskennan kriteerit eivät täyty, kaupallista valuuttariskiä suojattaessa suojausinstrumenttien tulos kirjataan tulosvaikutteisesti liiketoiminnan muihin tuottoihin tai kuluihin. Rahoitustapahtumia suojaavat johdannaiset esitetään tuloslaskelmaan kirjattavalta osin rahoituserissä.

Suojauslaskentaa aloitettaessa dokumentoidaan suojattavan kohteen ja suojausinstrumentin välinen suhde sekä konsernin riskienhallinnan tavoitteet. Suojaussuhteen tehokkuutta testataan säännöllisesti ja tehokas osuus kirjataan suojauskohteen mukaisesti suojattavan kohteen arvomuutosta vastaan oman pääoman muuntoeroihin tai arvomuutosrahastoon. Tehoton osuus kirjataan luonteensa mukaisesti joko rahoituseriin tai muihin liiketoiminnan tuottoihin tai kuluihin. Rahavirran suojaukseen, kuten pitkäaikaiseen luottojärjestelyyn, liittyvien suojausinstrumenttien arvomuutos kirjataan tehokkaalta osaltaan arvomuutosrahastoon. Luottojärjestelyyn liittyvien valuuttajohdannaisten arvomuutos kirjataan lainoihin ja korkojohdannaisten arvomuutos muihin korottomiin saamisiin tai velkoihin.

Suojauslaskenta lopetetaan kun suojausinstrumentti erääntyy tai myydään, sopimus puretaan tai toteutetaan. Tällöin suojausinstrumenteista kertynyt voitto tai tappio jää omaan pääomaan siihen asti kunnes ennakoitu liiketoimi toteutuu.

Arvostusperiaatteet

Korkoterminien käypä arvo määritellään käyttäen tilinpäätöspäivän markkinahintoja. Koronvaihtosopimusten käypä arvo lasketaan tulevien kassavirtojen nykyarvon perusteella käyttäen tilinpäätöspäivän markkinahintoja. Valuuttatermiinien käypä arvo lasketaan arvostamalla termiiniosimukset tilinpäätöspäivän termiinikurssiin. Valuuttaoptioiden arvostamisessa käytetään vastapuolen hintanoteerausta, mutta konserni laatii myös oman tarkistusarvostuksen Black-Scholes-menetelmää käyttäen. Sähköjohdannaiset arvostetaan käypään arvoon käyttäen tilinpäätöspäivän markkinanoteerauksia.

Itsenäiseen ulkomaiseen yksikköön tehdyn nettosijoituksen suojaus

Konserni soveltaa IAS 39 -standardin mukaista suojauslaskentaa ulkomaisiin yksiköihin tehtyjen valuuttamääräisten nettosijoitusten suojaukseen. Suojausinstrumentteina käytetään valuuttatermiinejä tai valuuttamääräisiä lainoja. Valuuttatermiinien spot-hinnan muutos kirjataan oman pääoman muuntoeroihin ja esitetään laajan tuloslaskelman erissä. Termiinien korkoerot kirjataan tulosvaikutteisesti rahoituseriin. Valuuttamääräisten lainojen kurssiero kirjataan oman pääoman muuntoeroihin. Suojausinstrumenttien kertynyt voitto tai tappio kirjataan tuloslaskelmaan, kun ulkomaisesta yksiköstä luovutaan osittain tai kokonaan tai se puretaan.

Kytkeytyt johdannaiset

Konserni on laatinut menetelmäkuvaukset kytkeytyneiden johdannaisten tunnistamiseksi ja soveltaa niihin käyvän arvon laskentaa. Kytkeytyjä johdannaisia sisältyy Kesko-konsernissa sellaisiin sitoviin kaupallisiin sopimuksiin, jotka on määritelty valuutassa, joka ei ole kummankaan osapuolen toimintavaluutta ja jota ei yleisesti käytetä siinä taloudellisessa ympäristössä, jossa liiketoimi toteutuu. Kytkeytyneiden johdannaisten käyvän arvon määrittämisessä käytetään arvostushetken markkinahintoja ja arvonmuutos kirjataan tuloslaskelmaan.

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet muodostuvat pääosin maa-alueista, rakennuksista sekä koneista ja kalustosta. Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet on arvostettu taseessa alkuperäiseen hankintamenuon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla sekä mahdollisilla arvonalennuksilla. Hankittujen tytäryhtiöiden aineelliset hyödykkeet arvostetaan hankintahetkellä käypään arvoon.

Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden myöhemmin syntyvät menot sisällytetään hyödykkeen kirjanpitoarvoon tai kirjataan erilliseksi omaisuuseräksi vain, kun on todennäköistä, että konsernille koituu hyödykkeestä taloudellista hyötyä tulevaisuudessa ja hyödykkeen hankintamenu on luotettavasti määriteltävissä. Uudella osalla korvattu hyödykkeen osan kirjanpitoarvo kirjataan pois taseesta. Rakennusten koneita ja laitteita käsitellään erillisinä hyödykkeinä ja näiden uusimiseen liittyvät merkittävät menot aktivoidaan. Kaikki muut aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden korjaus-, huolto- ja ylläpitomenot kirjataan kuluiksi tuloslaskelmaan sillä kaudella, jonka aikana ne toteutuvat.

Aineellisista käyttöomaisuushyödykkeistä tehdään tasapoisot niiden arvioidun taloudellisen vaikutusajan kuluessa. Maa-alueista ei tehdä poistoja.

Tavallisimmat arvioidut taloudelliset vaikutusajat ovat:

Rakennukset ja rakennelmat	10–33 vuotta
Rakennusten osat	8–10 vuotta
Koneet ja kalusto	3–8 vuotta
Autot ja kuljetuskalusto	5 vuotta

Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden jäännösarvo ja taloudellinen vaikutusaika tarkistetaan vähintään jokaisen tilikauden lopussa. Mikäli arvioissa taloudellisesta vaikutusajasta tai taloudellisen hyödyn jakautumisesta on tapahtunut muutoksia aikaisempiin arvioihin verrattuna, otetaan arvion muutoksen vaikutus huomioon.

Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden poistot lopetetaan silloin, kun hyödyke luokitellaan myytävänä olevaksi pitkäaikaiseksi omaisuuseräksi.

Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden myynneistä ja luovutuksista syntyvät voitot ja tappiot kirjataan tuloslaskelmaan ja esitetään liiketoiminnan muina tuottoina ja kuluina.

Aineettomat hyödykkeet

Liikearvo ja tavaramerkit

Liikearvoja ei poisteta, vaan ne testataan arvonalentumisen varalta vuosittain ja aina kun on viitteitä arvonalentumisesta. Liikearvojen arvonalentumisen testaamista varten liikearvot on kohdistettu rahavirtaa tuottaville yksiköille. Liikearvot arvostetaan alkuperäiseen hankintamenuon ja ennen 1.1.2004 hankituilta osin oletushankintamenuon vähennettynä arvonalentumisilla. Mahdollinen negatiivinen liikearvo tuloutetaan välittömästi. Liikearvosta kirjattua arvonalentumistappiota ei peruuteta.

Aineettomista hyödykkeistä, joilla on rajoittamaton taloudellinen vaikutusaika, ei kirjata poistoja. Ne testataan arvonalentumisen varalta vuosittain ja aina kun on viitteitä mahdollisesta arvonalentumisesta. Näihin aineettomiin hyödykkeisiin sisältyy yrityshankintojen yhteydessä aktivoituja tavaramerkkejä, jotka on kirjattu hankinta-ajankohdan käypään arvoon.

Muut aineettomat hyödykkeet

Määriteltävissä olevan taloudellisen vaikutusajan omaavien aineettomien hyödykkeiden hankintamenu merkitään taseeseen ja kirjataan kuluksi niiden taloudellisena vaikutusajana. Tällaisia aineettomia hyödykkeitä ovat ohjelmistolisenssit, asiakassuhteet ja lisenssit, jotka on yritysostojen yhteydessä arvostettu hankinta-ajankohdan käypään arvoon sekä vuokraoikeudet, jotka poistetaan niiden todennäköisen vuokratkauden aikana.

Arvioidut taloudelliset vaikutusajat ovat:

IT-ohjelmistot ja -lisenssit	3–5 vuotta
Asiakas- ja toimittajasuhteet	10 vuotta
Lisenssit	20 vuotta

Tutkimus- ja kehittämismenot

Tutkimus- ja kehittämistoiminnan menot on kirjattu kuluksi tuloslaskelmaan niiden syntymishetkellä, sillä konsernilla ei ole aktivointikelpoisia kehittämismenuja. Aiemmin kuluksi kirjattuja kehittämismenuja ei aktivoida myöhemmillä kausilla.

Tietokoneohjelmistot

Uusien tietokoneohjelmistojen kehitysprojekteihin osallistuvien konsernin palveluksessa olevien henkilöiden palkkamenot ja muut välittömät menot aktivoidaan osaksi ohjelmistojen hankintamenua. Tietokoneohjelmistot sisältyvät taseessa aineettomiin hyödykkeisiin ja niiden hankintamenu poistetaan ohjelmistojen taloudellisena vaikutusajana. Ohjelmistojen ylläpitomenot kirjataan kuluksi syntymishetkellä.

Rahoitusvaroihin kuulumattomien omaisuuserien arvonalentumiset

Konsernissa arvioidaan jokaisena tilinpäätöspäivänä, onko olemassa viitteitä siitä, että jonkin omaisuuserän arvo on saattanut alentua. Mikäli tällaisia viitteitä ilmenee, arvioidaan omaisuuserästä kerrytettävissä oleva rahamäärä. Liikearvosta sekä rajoittamattoman taloudellisen vaikutusajan omaavista aineettomista

hyödykkeistä kerrytettävissä oleva rahamäärä arvioidaan vuosittain riippumatta siitä, onko viitteitä arvonalentumisista olemassa. Lisäksi arvonalentumistesti tehdään aina, kun on viitteitä arvonalentumisesta.

Kerrytettävissä olevalla rahamäärällä tarkoitetaan omaisuus-erän käypää arvoa luovutuksesta aiheutuvilla menoilla vähennettynä tai sitä korkeampaa käyttöarvoa. Kerrytettävissä olevaa rahamäärää ei useinkaan voida arvioida omaisuuseräkohtaisesti. Tällöin, kuten myös liikearvon osalta, kerrytettävissä oleva rahamäärä määritellään sille rahavirtaa tuottavalle yksikölle, johon liikearvo tai muu omaisuuserä kuuluu.

Arvonlennustappio kirjataan, mikäli omaisuuserän kirjanpitoarvo ylittää omaisuuserästä kerrytettävissä olevan rahamäärän. Arvonlennustappio kirjataan tuloslaskelmaan. Omaisuuserästä aikaisemmin kirjattu arvonalennustappio peruutetaan, jos uudelleen arvioitaessa kerrytettävissä oleva rahamäärä on kasvanut. Omaisuuserän arvonalennustappiota ei kuitenkaan peruuteta enempää, kuin mikä omaisuuserän kirjanpitoarvo olisi ollut ennen arvonalennustappion kirjaamista. Liikearvosta tehty arvonalennustappiota ei peruuteta missään tilanteessa.

Vuokrasopimukset

Konserni toimii sekä vuokralle antajana että vuokralle ottajana kiinteistöjen ja koneiden osalta. Vuokrasopimukset, joissa omistamiselle ominaiset riskit ja edut eivät siirry vuokralaiselle, luokitellaan muiksi vuokrasopimuksiksi. Näihin liittyvät vuokrat kirjataan tuloslaskelmaan tasaerinä vuokra-ajan kuluessa.

Sellaiset vuokrasopimukset, joissa konsernille on siirtynyt olennainen osa omistamiselle ominaisista riskeistä ja eduista, luokitellaan rahoitusleasingisopimuksiksi. Rahoitusleasingisopimuksella vuokrattu hyödyke merkitään taseeseen vuokra-ajan alkamisajankohtana vuokratun hyödykkeen käypään arvoon tai sitä alempana vähimmäisvuokrien nykyarvoon. Rahoitusleasingisopimusten vuokravelvoitteet merkitään taseen korollisiin velkoihin. Maksettavat vuokrat jaetaan rahoituskuluksi ja velan vähennykseksi. Rahoitusleasinghyödykkeistä tehdään poistot hyödykkeen taloudellisen vaikutusajan tai sitä lyhyemmän vuokra-ajan kuluessa.

Konsernin vuokralle antamat hyödykkeet, joiden omistamiselle ominaiset riskit ja edut ovat olennaisilta osin siirtyneet vuokralle ottajalle, luokitellaan vastaavasti rahoitusleasingisopimuksiksi. Tällaisiin sopimuksiin vuokratut hyödykkeet kirjataan taseeseen saamisena. Saaminen kirjataan nykyarvoon. Rahoitusleasingisopimusten rahoitustuotto määritetään siten, että jäljellä oleva nettosisojitus tuottaa saman tuottoprosentin vuokra-ajan kuluessa.

Myynti- ja takaisinvuokraustilanteissa myyntihinta ja tuleva vuokrameno ovat yleensä sidoksissa toisiinsa. Mikäli myynti- ja takaisinvuokraussopimuksen tuloksena syntyy rahoitusleasingisopimus, kirjanpitoarvon ylittävää myyntituloa ei tulouteta välittömästi, vaan se merkitään velaksi taseeseen ja tuloutetaan vuokra-ajan kuluessa. Mikäli myynti- ja takaisinvuokraussopimuksen tuloksena syntyy muu vuokrasopimus ja myynti on tehty käypään arvoon, mahdollinen voitto tai tappio kirjataan välittömästi.

Jos myyntihinta alittaa käyvän arvon, voitto tai tappio kirjataan välittömästi, elleivät vastaiset markkinahintaa pienemmät vuokrat kompensoi tappiota, jolloin tappio aktivoidaan ja kirjataan tulosvaikutteisesti hyödykkeen odotetun käyttöajan kuluessa. Jos myyntihinta ylittää käyvän arvon, käyvän arvon ylittävä osuus merkitään taseeseen velaksi ja kirjataan tulosvaikutteisesti hyödykkeen odotetun käyttöajan kuluessa. Mikäli käypä arvo myynnin ja takaisinvuokrauksen tapahtumahetkellä alittaa hyödykkeen kirjanpitoarvon, kirjataan kirjanpitoarvon ja käyvän arvon erotuksen suuruinen tappio välittömästi.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus arvostetaan hankintamenoon tai sitä alempana nettorealisointiarvoon. Nettorealisointiarvolla tarkoitetaan tavanomaisessa liiketoiminnassa saatavaa arvioitua myyntihintaa, josta on vähennetty arvioitua myynnistä aiheutuvat välttämättömät menot. Hankintameno määritetään pääsääntöisesti painotetun keskiahankintahinnan mukaan. Eräiden vaihto-omaisuusryhmien hankintameno määritetään FIFO-menetelmällä. Valmiina hankittujen tuotteiden hankintamenoon luetaan kaikki ostomenot hankintarahteineen. Itse valmistettujen tuotteiden hankintamenoon luetaan kaikki valmistusmenot sisältäen välittömät menot ja osuudet valmistuksen muuttuvista ja kiinteistä yleismenoista. Hankintameno ei sisällä vieraan pääoman menoja.

Myyntisaamiset

Myyntisaamiset on kirjattu kirjanpitoon alkuperäisen myynnin määräisenä. Arvonalentuminen kirjataan, kun on objektiivista näyttöä siitä, että arvonalentumistappio on syntynyt. Myyntisaamisten arvonalentuminen on konsernissa määritelty yhteinäisin perustein saamisten erääntymisen perusteella. Lisäksi arvonalentuminen kirjataan, jos on muutoin näyttöä velallisen maksukyvyttömyydestä, konkurssista tai selvitystilasta. Arvonalentuminen on kirjattu kuluksi muihin liiketoiminnan kuluihin. Jos aiemmin pois kirjatusta erästä saadaan myöhemmin suoritus, se kirjataan vähentämään muita liiketoiminnan kuluja.

Myytävänä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät ja lopetetut toiminnot

Pitkäaikaiset omaisuuserät (tai luovutettavien erien ryhmät) luokitellaan myytävänä oleviksi, kun niiden kirjanpitoarvoa vastaava määrä tulee kertymään pääasiassa niiden myynnistä ja myynti on erittäin todennäköinen. Jos niiden kirjanpitoarvoa vastaava määrä tulee kertymään pääasiassa niiden myynnistä sen sijaan, että se kertyisi niiden jatkuvasta käytöstä, ne esitetään kirjanpitoarvoonsa tai käypään arvoon vähennettynä myynnistä aiheutuvilla menoilla sen mukaan, kumpi näistä on pienempi.

Tuloslaskelman vertailutietoja oikaistaan niiden toimintojen osalta, jotka on luokiteltu lopetetuiksi viimeisimmän esitettävän tilinpäätöskauden aikana. Lopetettujen toimintojen tulos siirretään siten omalle rivilleen myös vertailutietojen osalta. Tilikausilla 2012 ja 2011 konsernissa ei ollut lopetettuja toimintoja.

Varaukset

Varaus kirjataan, kun konsernille on syntynyt aikaisemman tapahtuman seurauksena oikeudellinen tai tosiasiallinen velvoite ja on todennäköistä, että velvoitteen täyttäminen edellyttää taloudellista suoritusta, ja että velvoitteen määrä on luotettavasti arvioitavissa. Varausten määriä arvioidaan jokaisena tilinpäätöspäivänä ja niiden määriä muutetaan vastaamaan parasta arviota tarkasteluhetkellä. Varausten muutokset kirjataan tuloslaskelmaan samaan erään, mihin varaus alun perin on kirjattu. Konsernin varaukset liittyvät merkittävimmiltä osin konsernin myymien tuotteiden osalta annettuihin takuusitoumuksiin sekä tappiollisiin vuokrasopimuksiin.

Takuuvaraus kirjataan, kun takuuehdot täyttävä tuote myydään. Varausten määrä perustuu kokemukseräiseen tietoon takuunomien toteutumisesta. Vuokrasopimuksista muodostuu tappiollisia ja niistä kirjataan varaus, mikäli vuokratila jää tyhjäksi tai se vuokrataan edelleen maksettua vuokraa alemmalla vuokralle. Tyhjen vuokratilojen arvioidusta tappiosta jäljellä olevalta vuokratilakaudelta sekä edelleen vuokratuista tiloista syntyvistä tappioista kirjataan varaus.

Työsuhde-etuudet

Eläkejärjestelyt

Konsernilla on sekä maksu- että etuus pohjaisia eläkejärjestelyjä. Maksupohjaisista eläkejärjestelyistä suoritettavat maksut kirjataan kuluksi sen tilikauden tuloslaskelmaan, jota veloitus koskee. Maksupohjaisissa järjestelyissä konsernilla ei ole oikeudellista eikä tosiasiallista velvoitetta lisämaksujen suorittamiseen, mikäli maksujen saajataho ei pysty suoriutumaan eläke-etuuksien maksamisesta.

Etuuspohjaisissa eläkejärjestelyissä konsernille voi jäädä järjestelystä veloitteita tai varoja tilikauden maksun suorittamisen jälkeen. Eläkevelvoite kuvaa tulevien maksettavista etuuksista johtuvien kassavirtojen nykyarvoa. Eläkevelvoitteiden nykyarvo on laskettu ennakoituun etuusyksikköön perustuvaa menetelmää (The Projected Unit Credit Method) käyttäen. Eläkemenot kirjataan kuluksi työntekijöiden palvelusaikana vakuutusmatemaattisten laskelmien perusteella. Eläkevelvoitteen nykyarvoa laskettaessa käytetään diskonttauskorkona yritysten liikkeelle laskemien korkealaatuisten joukkovelkakirjalainojen markkinatuottoa. Näiden maturiteetti vastaa olennaisilta osin laskettavan eläkevastuun maturiteettia. Eläkejärjestelyn eläkevelvoitetta vastaavat varat on arvostettu tilinpäätöshetkellä käypiin arvoihin. Vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot kirjataan tuloslaskelmaan järjestelyyn osallistuvien työntekijöiden keskimääräisen jäljellä olevan työajan aikana siltä osin kuin ne ylittävät 10 prosenttia järjestelyn etuus pohjaisten eläkevelvoitteiden nykyarvosta tai tätä suuremmasta järjestelyyn kuuluvien varojen käyvästä arvosta.

Osakeperusteiset maksut

Optiot

Osakeoptiot arvostetaan käypään arvoon niiden myöntämishetkellä ja kirjataan kuluksi tuloslaskelmaan tasaerinä oikeuden sitouttamisajanjakson aikana. Kulukirjauksen vastaerä on kirjattu voittovaroihin. Optioiden myöntämishetkellä määrittely kulu perustuu konsernin arvioon siitä optioiden määrästä, joihin oletetaan syntyvän oikeus sitouttamisajanjakson lopussa. Konserni päivittää oletuksen lopullisesta optioiden määrästä jokaisena tilinpäätöspäivänä. Arvioiden muutokset merkitään tuloslaskelmaan. Optioiden käypä arvo on laskettu Black-Scholes-optiohinnoittelumallilla.

Kun optio-oikeuksia käytetään, kirjataan osakemerkintöjen perusteella saadut rahasuoritukset omaan pääomaan oikaistuna mahdollisilla transaktiomenoilla. Ennen uuden osakeyhtiölain voimaantuloa (1.9.2006) myönnettyihin optioihin perustuvista osakemerkinnöistä saadut rahasuoritukset on kirjattu järjestelyjen ehtojen mukaisesti osakepääomaan ja ylikurssirahastoon. Uuden osakeyhtiölain voimaantumisen jälkeen päätetyissä optiojärjestelyissä osakemerkinnöistä saadut varat kirjataan järjestelyn ehtojen mukaisesti osakepääomaan ja sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon.

Osakepalkkiot

Osakeperusteisiin maksuihin liittyvät kulut kirjataan tuloslaskelmaan, ja taseeseen kirjataan vastaava velka rahana selvitettyjen osakeperusteisten maksujen osalta. Taseen velka arvostetaan käypään arvoon jokaisena tilinpäätöspäivänä. Osakkeina selvitettyjen osakeperusteisten maksujen osalta kirjataan tuloslaskelman kulukirjausta vastaava oman pääoman lisäys.

Yhtiön hallitus on myöntänyt johdolle osakepalkkiojärjestelmän, joka sisältää sekä B-sarjan osakkeina maksettavan että rahana maksettavan etuuden, jos ohjelman ehdot täyttyvät. Osakkeina maksettavan etuuden käypä arvo on osakkeen arvo myöntämishetkellä ja se kirjataan kuluksi tuloslaskelmaan tasaerinä oikeuden syntymisajanjakson aikana. Kuluksi kirjattava määrä perustuu konsernin arvioon tulevien osakkeina maksettavien etuuksien määrästä syntymisajanjakson lopussa. Ei-markkina-

perusteisten ehtojen vaikutuksia ei sisällytetä etuuksien käypään arvoon, vaan ne otetaan huomioon niiden osakkeiden määrässä, joihin oletetaan syntyvän oikeus oikeuden syntymisajanjakson lopussa. Konserni päivittää oletuksen lopullisesta osakkeiden määrästä jokaisena tilinpäätöspäivänä. Arvioiden muutokset kirjataan tuloslaskelmaan. Rahana maksettavalla osuudella katetaan palkkiosta aiheutuvat verot ja veronluonteiset maksut. Se kirjataan velaksi myöntämishetkellä ja jokaisena tilinpäätöshetkenä, arvioitujen osakkeina maksettavien etuuksien perusteella ja jaksotetaan kertyneen työajan mukaan. Arvioiden muutokset kirjataan tuloslaskelmaan.

Tuloutusperiaatteet

Liikevaihtoon luetaan tavaroiden ja palveluiden sekä energian myynti. Palveluiden ja energian myynnin osuus liikevaihdosta ei ole merkittävä.

Liikevaihtoa laskettaessa myyntituottoja oikaistaan välillisillä veroilla, myynnin oikaisuerillä sekä valuuttamääräisen myynnin kurssieroilla. Myynnin oikaisueriin kirjataan K-Plussa-kanta-asiakasjärjestelmään liittyvät asiakashyvitykset. Hyvitykset kirjataan osana myyntitapahtumaa käyvin arvoihin. Kanta-asiakashyvitykset vaikuttavat niiden segmenttien liikevaihtoon, jotka myöntävät K-Plussa-kanta-asiakashyvityksiä ja harjoittavat vähittäiskauppatoimintaa.

Konserni myy tuotteita kauppiaille ja muille vähittäismyynnille sekä harjoittaa omaa vähittäismyyntiä. Tuotot tavaroiden myynnistä tuloutetaan, kun tavaroiden omistamiseen liittyvät merkittävät riskit, edut ja määräysvalta ovat siirtyneet ostajalle, ja on todennäköistä, että myyntiin liittyvä taloudellinen hyöty koituu konsernille. Pääsääntöisesti tavaroiden myynti on tuloutettavissa tavaran luovutushetkellä. Myynti kauppiaille ja muille jälleenmyyjille on laskutusmyyntiä. Vähittäismyynti on pääosin käteis- tai luottokorttimyyntiä.

Tuotot palveluista tuloutetaan, kun palvelu on suoritettu ja taloudellisen hyödyn saaminen palvelusuoritteesta on todennäköistä.

Korot kirjataan tuotoiksi ajan kulumisen perusteella efektiivisen koron menetelmää käyttäen. Osingot tuloutetaan, kun oikeus maksun saamiseen on syntynyt.

Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut

Liiketoiminnan muina tuottoina esitetään muut kuin varsinaiseen suoritemyyntiin liittyvät tuotot, kuten vuokratuotot, kaupapaikka- ja ketjumaksut sekä muut erilaiset palvelukorvaukset ja provisiot. Liiketoiminnan muissa tuotoissa ja kuluissa esitetään myös aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden luovutuksesta syntyvät voitot ja tappiot sekä kaupallisten valuuttariskien suojaukseen käytettyjen johdannaisten realisoituneet ja realisoitumattomat voitot ja tappiot.

Vieraan pääoman menot

Konserni ei ole aktivoinut korkomenoja osaksi hyödykkeiden hankintamenoja, koska konsernilla ei ole ehdot täyttäviä omaisuuseriä.

Lainojen hankinnasta välittömästi johtuvat transaktiomenot, jotka liittyvät selkeästi tiettyyn lainaan, sisällytetään lainan alkuperäiseen jaksotettuun hankintamenuun ja jaksotetaan kokoluksi efektiivisen koron menetelmää käyttäen.

Tuloverot

Konsernin tuloslaskelman veroihin on kirjattu konserniyhtiöiden tilikauden tuloksia vastaavat suoriteperusteiset verot, aikaisempien tilikausien verojen oikaisu sekä laskennallisten verojen muutokset. Konserniyhtiöiden verot on laskettu perustuen kunkin yhtiön paikallisen verolainsäädännön mukaan määrättyyn verotettavaan tuloon.

Laskennalliset verosaamiset ja -velat kirjataan kaikista väliaikaisista eroista varojen ja velkojen verotuksellisten arvojen ja kirjanpitoarvojen välillä. Liikearvoista ei ole laskettu laskennallista verovelkaa siltä osin, kun liikearvot eivät ole verotuksessa vähennyskelpoisia. Tytäryhtiöiden jakamattomista voittovaroista ei kirjata laskennallista veroa, ellei voitonjako ole todennäköinen ja aiheuta siten veroseuraamuksia.

Laskennallinen vero on laskettu tilinpäätöspäivänä voimassa olevilla verokannoilla ja verokantojen muuttuessa tiedossa olevalla uudella verokannalla. Laskennallinen verosaaminen kirjataan siihen määrään saakka, kuin on todennäköistä, että se voidaan hyödyntää tulevaisuudessa syntyvää verotettavaa tuloa vastaan. Samaa veronsaajaa koskevat konsernin laskennalliset verosaamiset ja -velat on netotettu.

Merkittävimmät väliaikaiset erot syntyvät etuus pohjaisista eläkejärjestelyistä, aineellisista käyttöomaisuushyödykkeistä (poistoero, rahoitusleasing) sekä yrityshankintojen yhteydessä suoritetuista tase-erien käypiin arvoihin arvostuksista.

Osingonjako

Hallituksen yhtiökokoukselle esittämää osinkoa ei ole vähennetty omasta pääomasta, vaan osingot kirjataan yhtiökokouksen päätöksen perusteella.

Uudet IFRS-standardit ja IFRIC-tulkinnat sekä muutokset olemassa oleviin standardeihin ja tulkintoihin

Niiden standardien ja tulkintojen lisäksi, jotka on esitetty vuoden 2012 tilinpäätöksessä, konserni ottaa käyttöön seuraavat julkaistut standardit, tulkinnat ja muutokset olemassa oleviin standardeihin ja tulkintoihin vuoden 2013 tilinpäätöksessään:

IAS 1 Tilinpäätöksen esittäminen (muutos)

Keskeisin muutos on vaatimus muiden laajan tuloksen erien ryhmittelemisestä sen mukaan, siirretäänkö ne mahdollisesti tulevaisuudessa tulosvaikutteisiksi (luokittelun muutoksista johtuvat oikaisut). Muutos ei koske sitä, mitä erii muissa laajan tuloksen erissä esitetään. Johto arvioi, että muutos vaikuttaa laajan tuloksen erien esittämistapaan.

IAS 19 Työsuhde-etuudet (muutos)

Muutos poistaa ”putkimenetelmän” soveltamisen mahdollisuuden. Rahastoitujen etuus pohjaisten järjestelyjen varojen arvioitun tuoton määrittely muuttuu. Rahoitusmeno määritetään (veloitteen ja järjestelyyn kuuluvien varojen) nettoerälle. Lisäksi liitetietojen määrä tulee kasvamaan. Johto arvioi, että ns. putkimenetelmän poistuessa konsernin eläkesaaminen ja oma pääoma kasvavat. Lisäksi johto arvioi, että varojen arvioitun tuoton määrittely muuttuessa tuloslaskelmaan kirjattava nettotuotto pienenee.

IFRS 13 Käyvän arvon määrittäminen

Standardin tarkoituksena on lisätä yhdenmukaisuutta ja vähentää monimutkaisuutta. Standardi sisältää täsmällisen käyvän arvon määrittämisen sekä käyvän arvon määrittämistä ja liitetietoja koskevat vaatimukset, jotka koskevat kaikkia IFRS-standardeja. Käyvän arvon käyttöä ei laajenneta. Konsernin johto arvioi, että muutoksella ei tule olemaan olennaista vaikutusta konserniti-linpäätökseen.

IFRS 7 Rahoitusinstrumentit: tilinpäätöksessä esitettävät tiedot – Rahoitusvaroihin kuuluvan erän ja rahoitusvelan vähentäminen toisistaan (muutos)

Muutos laajentaa nykyisiä liitetietovaatimuksia niin, että yhteisöjen tulee antaa numeerista tietoa taseessa nettomääräisesti esitetyistä rahoitusinstrumenteista sekä niistä rahoitus-

instrumenteista, jotka ovat ’master netting’ tai vastaavanlaisen sopimusjärjestelyn alaisia huolimatta siitä, vaikka ne on esitetty taseessa bruttomääräisinä. Johto arvioi, että muutoksella ei ole olennaista vaikutusta konserniti-linpäätökseen.

Konserni ottaa käyttöön vuonna 2014 tai myöhemmin seuraavat standardit, tulkinnat ja muutokset olemassa oleviin standardeihin:

IFRS 10 Konserniti-linpäätös

IFRS 10 sisältää konserniti-linpäätöksen laatimista ja esittämistä koskevat periaatteet, kun yhteisöllä on määräysvalta yhdessä tai useammassa muussa yhteisössä. Standardissa määritellään määräysvaltaan liittyvät periaatteet. Määräysvalta on konserniti-linpäätökseen yhdistelemisen peruste. Standardissa ohjeistetaan määräysvallan käsitteen soveltamista selvittäessä, onko sijoittajalla määräysvalta ja onko sen siis yhdisteltävä sijoituskohde konserniti-linpäätökseen. Standardi sisältää myös konserniti-linpäätöksen laatimista koskevat vaatimukset. Konsernin johto arvioi, että muutoksella ei tule olemaan olennaista vaikutusta konserniti-linpäätökseen.

IFRS 11 Yhteisjärjestelyt

IFRS 11 sisältää ohjeistusta siitä kuinka yhteisjärjestelyjä käsitellään. Käsitely pohjautuu järjestelystä johtuviin oikeuksiin ja velvoitteisiin eikä sen oikeudelliseen muotoon. Yhteisjärjestelyjä on kahdentyyppisiä: yhteiset toiminnot ja yhteisyrietykset. Yhteisen toiminnon osapuolilla on järjestelyn varoihin liittyviä oikeuksia ja järjestelyä koskevia veloitteita, ja siten se käsittelee kirjanpidossaan osuutensa varoista, veloista, tuotoista ja kuluista. Yhteisyrietyksessä osapuolilla on oikeuksia järjestelyn nettoarallisuuteen, ja ne käsittelevät osuuttaan pääomaosuusmenetelmällä. Yhteisyrietyksen suhteellinen yhdistely ei ole enää sallittua. Konsernin johto arvioi, että muutoksella ei tule olemaan olennaista vaikutusta konserniti-linpäätökseen.

IFRS 12 Tilinpäätöksessä esitettävät tiedot osuuksista muissa yhteisöissä

Standardi sisältää kaiken tyyppisiä osuuksia koskevat liitetietovaatimukset. Se koskee yhteisjärjestelyjä, osakkuusyrietyksiä, erityistä tarkoitusta varten luotuja sijoitusvälineitä ja muita taseen ulkopuolisia välineitä. Konsernin johto arvioi, että muutos vaikuttaa liitetiedoissa esitettäviin tietoihin.

IAS 27 Erillistilinpäätös (uudistettu)

Uudistettu standardi sisältää erillistilinpäätöstä koskevat vaatimukset, jotka ovat jääneet jäljelle, kun määräysvaltaa koskevat kohdat on sisällytetty uuteen IFRS 10:een. Konsernin johto arvioi, että muutoksella ei tule olemaan vaikutusta konserniti-linpäätökseen.

IAS 28 Osuudet osakkuus- ja yhteisyrietyksissä (uudistettu)

Uudistettu standardi sisältää vaatimukset sekä osakkuus- että yhteisyrietyksen käsittelystä pääomaosuusmenetelmällä IFRS 11:n julkaisemisen seurauksena. Konsernin johto arvioi, että muutoksella ei tule olemaan vaikutusta konserniti-linpäätökseen.

IFRS 9 Rahoitusinstrumentit

Standardi käsittelee rahoitusvarojen ja -velkojen luokittelua, arvostamista ja kirjaamista. Standardin kaksi osaa on julkaistu vuosina 2009 ja 2010, ja ne korvaavat rahoitusinstrumenttien luokittelua ja arvostamista koskevat osuudet IAS 39:stä. IFRS 9:n mukaan rahoitusvarat on luokiteltava kahteen arvostusryhmään: käypään arvoon kirjattavat ja jaksotettuun hankintamenoon kirjattavat. Ryhmä määräytyy alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä. Luokittelu riippuu liiketoimintamallista, jonka

mukaan rahoitusvaroja hallinnoidaan, sekä instrumentin rahavirtojen ominaispiirteistä. Rahoitusvelkojen osalta standardi vastaa useimpia IAS 39:n mukaisia vaatimuksia. Tärkein muutos on, että jos rahoitusvelkoihin on sovellettu käyvän arvon optiota, yhteisön omasta luottoriskistä johtuva käyvän arvon muutos kirjataan muihin laajan tuloksen eriin, ei siis tuloslaskelmaan, paitsi jos tämä johtaa kirjanpidolliseen epäsymmetriaan. Konsernin johto arvioi, että uusi standardi vaikuttaa konsernin myytävissä olevien vieraan pääoman ehtoisten rahoitusvarojen kirjanpitokäsittelyyn.

IAS 32 Rahoitusvaroihin kuuluvan erän ja rahoitusvelan vähentäminen toisistaan (muutos)

Muutos koskee epäjohdonmukaisuutta nykykäytännössä sovellettaessa ohjeistusta siitä milloin rahoitusvarat ja -velat voidaan esittää taseessa nettomääräisesti. Johto arvioi, että muutoksella ei ole olennaista vaikutusta konsernitilinpäätökseen.

LIITE 2.

SEGMENTTI-INFORMAATIO

Konsernin raportoitavat segmentit muodostuvat konsernin toimialoista, jotka ovat ruokakauppa, käyttötavarakauppa, rautakauppa sekä auto- ja konekauppa.

Segmentti-informaatio raportoidaan ylimmälle operatiiviselle päätöksentekijälle toimitettavan sisäisen raportoinnin kanssa yhdenmukaisella tavalla. Ylimpänä operatiivisena päätöksentekijänä, joka vastaa resurssien kohdistamisesta toimintasegmenteille, toimii konsernijohtoryhmä. Raportoitavien toimintasegmenttien liikevaihto muodostuu ruokakaupasta, käyttötavarakaupasta, rautakaupasta sekä auto- ja konekaupasta. Segmenttien välinen myynti tapahtuu markkinahintaan.

Konsernijohtoryhmä arvioi segmenttien tulosta liikevoiton, kertaluonteisilla erillä oikaistun liikevoiton ja sidotun pääoman tuoton perusteella. Poikkeukselliset, tavanomaiseen liiketoimintaan kuulumattomat tapahtumat käsitellään kertaluonteisina erinä ja ne on kohdistettu segmenteille. Konsernissa luokitellaan kertaluonteisiksi eriksi kiinteistöjen, osakkeiden ja liiketoimintojen myynneistä syntyneet myyntivoitot ja -tappiot, arvonalennukset sekä merkittävät liiketoimintojen lopettamiskulut. Myyntivoitot on esitetty tuloslaskelmassa liiketoiminnan muissa tuotoissa ja myyntitappiot liiketoiminnan muissa kuluissa. Muilta osin johtoryhmän tulosseuranta vastaa kaikilta osin IFRS-raportointia. Rahoitustuottoja ja -kuluja ei kohdisteta segmenteille, sillä konsernirahoitus hallinnoi konsernin rahavaroja. Konsernin sisäisinä kauppoina tehtyjen valuuttatermiinien käypien arvojen muutokset raportoidaan osana liiketoiminnan muita tuottoja ja kuluja niiltä osin, kun ne suojaavat segmenttien operatiivista valuuttariskiä.

Segmentin sidotun pääoman varat ja velat ovat sellaisia liiketoiminnan eriä, jotka voidaan perustellusti kohdistaa segmenteille. Sidotun pääoman varat sisältävät aineelliset ja aineettomat käyttöomaisuushyödykkeet, osuudet osakkuusyhtiöissä, eläke-saamiset, vaihto-omaisuuden, myyntisaamiset ja muut korottomat saamiset, korolliset saamiset sekä myytävissä olevat varat. Sidotun pääoman velat sisältävät ostovelat, muut korottomat velat ja varaukset. Konsernin kiinteistövarat ja niistä aiheutuvat tuotot ja kulut on kohdistettu segmenteille.

Sidottuun pääomaan eivät sisälly laskennalliset verosaamiset ja -velat, käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat valuuttatermiinien taseeseen merkittävä käypää arvoa lukuun ottamatta, myytävissä olevat rahoitusvarat, rahavarat eivätkä korolliset velat.

Ruokakauppa

Ruokakauppa sisältää Ruokakeskon päivittäistavarakaupan Suomessa ja Venäjällä sekä Kespron päivittäistavaroiden tukkukaupan. Suomessa Ruokakesko harjoittaa liiketoimintaa K-kauppias-liiketoimintamallilla ja Venäjällä Ruokakesko toimii itse vähittäiskauppiaana. Vähittäiskaupassa on lähes 1 000 K-kauppias-liiketoimintamallilla toimivaa K-ruokakauppaa, joista muodostuvat ruokakaupan vähittäiskauppaketjut K-citymarket, K-supermarket, K-market ja K-extra. Ruokakesko johtaa kaupoista muodostuvien ketjujen toimintaa. Ketjutoiminnalla varmistetaan parempi kilpailukyky ja K-kauppiaille vahvat edellytykset tavaroiden hankintaan, valikoiman muodostamiseen, markkinointiin ja hintakilpailuun. Ruokakeskon tytäryhtiö Kespro Oy harjoittaa hotelli-, ravintola- ja catering-toimialan (HoReCa) tukkukauppaa Suomessa.

Käyttötavarakauppa

Käyttötavarakauppaan kuuluvat Anttila ja Kodin Ykkönen, K-citymarketin käyttötavara, Intersport ja Budget Sport, Asko ja Sotka, Musta Pörssi sekä Kookenkä. Noin 450 myymälän lisäksi ketjut palvelevat myös verkossa. Intersport harjoittaa urheiluvälinekauppaa Suomessa ja Venäjällä. Keskon käyttötavarakauppa tarjoaa asiakkaalle pukeutumiseen, kotiin, urheiluun, vapaa-aikaan, kodintekniikkaan, viihteeseen sekä sisustamiseen ja huonekaluihin liittyviä tuotteita ja palveluita. Tehokkaan ketjutoiminnan avulla varmistetaan, että asiakkaiden saatavilla on laaja ja hintakilpailukykyinen valikoima tunnettuja koti- ja ulkomaisia tuotebrändejä.

Rautakauppa

Rautakauppa sisältää Rautakeskon rauta- ja maatalouskaupan Suomessa, Ruotsissa, Norjassa, Baltiassa, Venäjällä ja Valko-Venäjällä. Rautakeskon toiminta perustuu vahvoihin ketjukonsepteihin, tehokkaaseen hankintaan ja kansainvälisesti monistettuihin parhaisiin käytäntöihin. Rautakesko vastaa ketjujen konsepteista, markkinoinnista, hankinta- ja logistiikkapalveluista ja kauppapaikkaverkostosta kaikissa toimintamaissa sekä kauppiasresursseista Suomessa. Rautakesko toimii itse vähittäiskauppiaana Ruotsissa, Norjassa, Baltiassa, Venäjällä ja Valko-Venäjällä. Vähittäiskauppaketjut ovat K-rauta, Rautia, K-Maatalous, Byggmakker (Norja), Senukai (Liettua) ja OMA (Valko-Venäjä). Rautakeskon rauta- ja sisustuskaupat palvelevat sekä kuluttajia että ammattiasiakkaita.

Auto- ja konekauppa

Auto- ja konekauppa sisältää VV-Auton ja Konekeskon liiketoiminnot. VV-Auto toimii Volkswagen-, Audi- ja Seat-henkilöautojen sekä Volkswagen-hyötyautojen maahantuojana ja markkinoijana Suomessa. VV-Auto harjoittaa myös autojen vähittäiskauppaa ja tarjoaa jälkimarkkinointipalveluja omissa vähittäiskauppaliikkeissään. Konekesko on maarakennus-, ympäristö- ja maatalouskoneiden, kuorma- ja linja-autojen sekä vapaa-ajankoneiden maahantuontiin ja kauppaan erikoistunut palveluyritys. Se toimii Suomessa, Baltiassa ja Venäjällä.

Yhteiset toiminnot

Yhteiset toiminnot sisältävät konsernille yhteisiä tukitoimintoja.

Segmentti-informaatio 2012

Tulos

	Ruoka- kauppa	Käyttö- tavara- kauppa	Rauta- kauppa	Auto- ja kone- kauppa	Yhteiset toiminnot	Elimi- noinnit	Yhteensä
Milj. €							
Segmentin liikevaihto	4 311,4	1 602,7	2 827,0	1 113,7	156,1		10 010,8
josta sisäistä	-172,3	-18,1	-0,4	-1,0	-133,2		-325,0
Liikevaihto konsernin ulkopuolelta	4 139,1	1 584,5	2 826,6	1 112,7	22,9		9 685,9
Segmentin muut tuotot	625,0	82,7	117,0	5,0	7,3		837,0
josta sisäistä	-81,5	-6,0	-3,2	-0,1	0,9		-89,9
Liiketoiminnan muut tuotot konsernin ulkopuolelta	543,5	76,7	113,8	4,9	8,2		747,2
Poistot	-57,3	-31,7	-50,3	-11,1	-4,3	0,1	-154,7
Arvon alentumiset		-2,1	-1,7				-3,8
Liikevoitto	171,1	0,3	11,9	42,1	-9,7	0,9	216,7
Kertaluonteiset erät	2,7	-19,5	-1,7		-0,2	0,7	-18,0
Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä	168,4	19,8	13,6	42,1	-9,5	0,2	234,7
Rahoitustuotot ja -kulut							-0,6
Osuus osakkuusyritysten tuloksista							-0,9
Tulos ennen veroja							215,2

Varat ja velat

	Ruoka- kauppa	Käyttö- tavara- kauppa	Rauta- kauppa	Auto- ja kone- kauppa	Yhteiset toiminnot	Elimi- noinnit	Yhteensä
Milj. €							
Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet	789,4	330,1	570,4	100,3	77,5	2,2	1 869,8
Osuudet osakkuusyrityksissä ja muut sijoitukset	3,5	0,1	0,2	0,0	102,2	-0,6	105,4
Eläkesaamiset	28,6	7,9	9,4	4,8	96,3		147,0
Vaihto-omaisuus	107,0	251,6	276,5	180,0		-1,0	814,2
Myyntisaamiset	309,4	142,9	204,1	58,5	16,1	-27,7	703,2
Muut korottomat saamiset	39,1	35,3	56,7	5,3	15,4	-21,6	130,2
Korolliset saamiset	110,3	2,0	1,1	0,1	2,0	-4,0	111,5
Myytäväinä olevat omaisuuserät	1,6		0,2		0,5		2,3
Sidottuun pääomaan sisältyvät varat	1 388,8	769,9	1 118,7	349,0	309,9	-52,7	3 883,6
Kohdistamattomat erät							
Laskennalliset verosaamiset							2,4
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat							137,2
Myytävissä olevat rahoitusvarat							249,0
Rahavarat							102,9
Varat yhteensä	1 388,8	769,9	1 118,7	349,0	309,9	-52,7	4 375,2
Ostovelat	389,9	127,6	251,8	55,6	5,7	-27,0	803,6
Muut korottomat velat	148,3	163,3	110,8	91,8	49,2	-22,5	541,0
Varaukset	10,7	17,1	8,0	24,0	0,9	-0,7	60,0
Sidottuun pääomaan sisältyvät velat	548,9	308,0	370,6	171,4	55,8	-50,1	1 404,7
Kohdistamattomat erät							
Korolliset velat							624,5
Laskennalliset verovelat							79,1
Velat yhteensä	548,9	308,0	370,6	171,4	55,8	-50,1	2 108,2
Sidottu pääoma yhteensä 31.12.	839,9	461,9	748,0	177,5	254,1	-2,6	2 478,9
Sidottu pääoma keskimäärin	758,3	512,2	757,6	187,4	303,8	17,2	2 536,5
Sidotun pääoman tuotto ilman kertaluonteisia eriä, %	22,2	3,9	1,8	22,5			9,3
Investoinnit	200,0	61,1	63,1	26,6	27,6	-0,1	378,3
Henkilöstön lukumäärä 31.12.	3 114	8 950	10 204	1 259	504		24 031
Henkilöstön lukumäärä keskimäärin	2 794	6 139	9 105	1 254	450		19 741

Segmentti-informaatio 2011

Tulos

	Ruoka- kauppa	Käyttö- tavara- kauppa	Rauta- kauppa	Auto- ja kone- kauppa	Yhteiset toiminnot	Elimi- noinnit	Yhteensä
Milj. €							
Segmentin liikevaihto	4 181,9	1 564,3	2 715,7	1 174,1	146,1		9 782,2
josta sisäistä	-168,3	-19,7	-11,6	-1,1	-121,0		-321,7
Liikevaihto konsernin ulkopuolelta	4 013,5	1 544,6	2 704,1	1 173,1	25,1		9 460,4
Segmentin muut tuotot	587,9	77,1	112,4	3,1	10,1		790,7
josta sisäistä	-75,2	-6,9	-3,9	-0,3	0,5		-85,8
Liiketoiminnan muut tuotot konsernin ulkopuolelta	512,7	70,2	108,5	2,9	10,6		704,9
Poistot	-44,6	-24,0	-44,0	-8,7	-3,8	0,3	-124,8
Liikevoitto	173,7	37,0	26,3	51,9	-8,3		280,6
Kertaluonteiset erät	1,5	0,4	-0,3	0,2			1,7
Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä	172,2	36,6	26,6	51,8	-8,3		278,9
Rahoitustuotot ja -kulut							0,8
Osuus osakkuusyritysten tuloksista							0,7
Tulos ennen veroja							282,1

Varat ja velat

	Ruoka- kauppa	Käyttö- tavara- kauppa	Rauta- kauppa	Auto- ja kone- kauppa	Yhteiset toiminnot	Elimi- noinnit	Yhteensä
Milj. €							
Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet	655,0	281,7	551,3	90,0	76,4	25,5	1 679,9
Osuudet osakkuusyrityksissä ja muut sijoitukset	2,3	0,1	0,2		60,8	5,2	68,6
Eläkesaamiset	43,4	50,7	9,6	4,5	92,0		200,1
Vaihto-omaisuus	104,9	263,2	277,5	223,1		-1,1	867,5
Myyntisaamiset	295,4	147,2	202,6	67,8	15,4	-28,1	700,3
Muut korottomat saamiset	33,4	32,9	60,8	6,1	45,0	-14,6	163,5
Korolliset saamiset	93,2	0,2	0,5		41,6	-3,1	132,6
Myytäväinä olevat omaisuuserät	6,9		0,2		0,9		8,0
Sidottuun pääomaan sisältyvät varat	1 234,4	775,9	1 102,7	391,6	332,2	-16,2	3 820,6
Kohdistamattomat erät							
Laskennalliset verosaamiset							2,0
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat							97,8
Myytävissä olevat rahoitusvarat							185,5
Rahavarat							84,0
Varat yhteensä	1 234,4	775,9	1 102,7	391,6	332,2	-16,2	4 189,9
Ostovelat	422,2	146,8	263,0	69,4	5,5	-26,0	881,0
Muut korottomat velat	165,7	153,0	100,1	94,0	50,8	-13,0	550,7
Varaukset	9,4	3,7	1,9	18,1	1,1		34,2
Sidottuun pääomaan sisältyvät velat	597,3	303,6	364,9	181,5	57,4	-39,0	1 465,8
Kohdistamattomat erät							
Korolliset velat							400,0
Laskennalliset verovelat							91,1
Velat yhteensä	597,3	303,6	364,9	181,5	57,4	-39,0	1 956,9
Sidottu pääoma yhteensä 31.12.	637,0	472,3	737,8	210,1	274,8	22,8	2 354,8
Sidottu pääoma keskimäärin	601,4	437,4	696,1	157,7	214,9	21,3	2 128,8
Sidotun pääoman tuotto ilman kertaluonteisia eriä, %	28,6	8,4	3,8	32,8			13,1
Investoinnit	221,5	61,8	109,8	29,9	3,2	-0,8	425,4
Henkilöstön lukumäärä 31.12.	2 984	8 765	9 895	1 250	481		23 375
Henkilöstön lukumäärä keskimäärin	2 706	5 754	8 874	1 206	420		18 960

Konserninlaajuiset tiedot

Konserni toimii Suomessa, Ruotsissa, Norjassa, Virossa, Latviassa, Liettuassa, Venäjällä ja Valko-Venäjällä. Ruokakauppa ja käyttötavarakauppa toimivat lähinnä Suomessa ja Venäjällä, auto- ja konekauppa Suomessa, Baltiassa ja Venäjällä sekä rautakauppa Suomessa, Norjassa, Ruotsissa, Baltiassa, Venäjällä ja Valko-Venäjällä.

Liikevaihto, varat, investoinnit ja henkilöstö on esitetty sijainnin mukaan jaoteltuna.

2012

	Suomi	Muut Pohjois-maat	Baltian maat	Venäjä ja Valko-Venäjä	Eliminoinnit	Yhteensä
Milj. €						
Liikevaihto	7 942,7	849,4	511,5	403,2	-20,9	9 685,9
Varat	3 007,3	290,6	188,2	353,9	43,6	3 883,6
Investoinnit	291,6	7,8	3,1	75,8		378,3
Henkilöstö keskimäärin	10 226	1 440	4 254	3 822		19 741

2011

	Suomi	Muut Pohjois-maat	Baltian maat	Venäjä ja Valko-Venäjä	Eliminoinnit	Yhteensä
Milj. €						
Liikevaihto	7 861,3	806,7	487,1	324,9	-19,6	9 460,4
Varat	3 009,4	310,3	178,7	270,8	51,5	3 820,6
Investoinnit	290,6	22,4	2,2	110,2		425,4
Henkilöstö keskimäärin	10 056	1 602	4 174	3 128		18 960

Liikevaihto muodostuu lähes kokonaisuudessaan tavaroiden myynnistä. Palvelujen myynnin määrä on vähäinen.

Kesko-konsernilla ei ole yksittäisiä asiakkaita, joilta saadun tuoton määrä ylittäisi 10 % koko Kesko-konsernin tuotoista.

LIITE 3. YRITYSHANKINNAT

Yrityshankinnat vuonna 2012

Vuonna 2012 Kesko-konsernilla ei ollut liiketoimintojen yhdistämisenä käsiteltäviä yrityshankintoja.

Yrityshankinnat vuonna 2011

Kesko Oyj allekirjoitti 3.6.2011 Intersport International Corporationin ja OOO Intersport CIS:n kanssa sopimuksen Venäjän Intersport-lisenssin siirtymisestä Keskolle. Kesko perusti Venäjän Intersport-toimintaa varten Venäjälle tytäryhtiön OOO Johastonin, josta Kesko Oyj omisti hankinnan jälkeen 80 % ja Melovest Ltd 20 %. Venäjän Intersport-toimintojen kauppa toteutui 24.8.2011 ja vuoden 2011 loppuun mennessä OOO Johastonille oli siirtynyt 36 urheilukauppaa. Kauppahinta oli yhteensä 21,8 milj. euroa. Huhtikuussa 2012 Kesko osti Intersport Venäjän 20 %:n vähemmistöosuuden Melovest Ltd:lta. Kaupan seurauksena Keskon omistusosuus OOO Johastonista nousi 100 %:iin.

Vastikkeen muodostuminen

Milj. €	
Rahana maksettava	21,8
Hankitun nettovarallisuuden käypä arvo	21,8

Hankitun nettovarallisuuden erittely

Milj. €	Käypä arvo
Aineettomat oikeudet	7,2
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	11,4
Vaihto-omaisuus	4,5
Laskennalliset verot (netto)	-1,4
Hankittu nettovarallisuus	21,8
Rahana maksettava	21,8
Maksamatta oleva kauppahinta	1,2
Hankinnan rahavirta	20,7

LIITE 4. MYDYT OMAISUUSERÄT

Vuonna 2012 tai 2011 Kesko-konsernilla ei ollut merkittäviä omaisuuserien myyntejä.

LIITE 5. LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT

Milj. €	2012	2011
Palvelukorvaukset	583,5	564,8
Vuokratuotot	43,0	39,0
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden myyntivoitot	3,5	1,2
Johdannaissopimusten realisoituneet voitot ja käyvän arvon muutokset*	1,2	2,4
Muut	116,0	97,5
Yhteensä	747,2	704,9

* Sisältää kytkettyjen johdannaisten arvonmuutoksia.

Palvelukorvaukset ovat pääosin ketjuyritysten maksamia ketju- ja kauppapaikkamaksuja.

Liiketoiminnan muihin tuottoihin sisältyy kertaluonteisia myyntivoittoja 2,7 milj. euroa (0,4 milj. euroa).

LIITE 6. LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT

Milj. €	2012	2011
Vuokrakulut	-433,6	-398,1
Markkinointikulut	-276,2	-267,6
Kiinteistöjen ja kauppapaikkojen hoito	-133,5	-127,5
Tietoliikennekulut	-97,9	-87,4
Muut liikekulut	-143,1	-140,9
Aineellisten hyödykkeiden myyntitappiot	-0,3	-1,0
Johdannaissopimusten realisoituneet tappiot ja käyvän arvon muutokset*	-3,6	-3,8
Yhteensä	-1 088,2	-1 026,3

* Sisältää kytkettyjen johdannaisten arvonmuutoksia.

Liiketoiminnan muihin kuluihin sisältyy kertaluonteisia myyntitappioita yhteensä 0,2 milj. euroa (0,8 milj. euroa).

Tilintarkastajien palkkiot

Milj. €	2012	2011
KHT-yhteisö PricewaterhouseCoopers		
Tilintarkastus	0,8	0,8
Veroneuvonta	0,1	0,1
Muut palvelut	0,2	0,4
Yhteensä	1,2	1,3
Muut tilintarkastustoimistot	0,3	0,2

LIITE 7. KERTALUONTEISET ERÄT

Milj. €	2012	2011
Kiinteistöjen ja osakkeiden myyntivoitot	2,7	0,4
Kiinteistöjen ja osakkeiden myyntitappiot	-0,2	-0,8
Arvonalentumistappiot	-3,8	0,1
Liiketoiminnan lopettamiskulut	-16,7	2,0
Yhteensä	-18,0	1,7

Poikkeukselliset, tavanomaiseen liiketoimintaan kuulumattomat tapahtumat käsitellään kertaluonteisina erinä ja ne on kohdistettu segmenteille. Konsernissa luokitellaan kertaluonteisiksi eriksi kiinteistöjen, osakkeiden ja liiketoimintojen myynneistä syntyneet myyntivoitot ja -tappiot, arvonalennukset sekä merkittävät liiketoimintojen lopettamiskulut. Myyntivoitot on esitetty tuloslaskelmassa liiketoiminnan muissa tuotoissa ja myyntitappiot liiketoiminnan muissa kuluissa. Arvonalentumiset on esitetty tuloslaskelmassa rivillä poistot ja arvonalentumiset.

Tilikauden aikana on kirjattu tuloslaskelmaan kuluksi arvonalentumistappioita yhteensä 23,4 milj. euroa. Arvonalentuminen kohdistuu käyttötavara-toimialan Anttilan liikearvoon. Vuonna 2006 kirjatut arvonalennukset liittyen käyttötavara-toimialan Indoorin tuotemerkeihin, 21,3 milj. euroa, on palautettu. Lisäksi Mustan Pörssin liiketoiminnan uudelleenjärjestelyyn liittyen on kirjattu kertaluonteisia kuluja yhteensä 16,8 milj. euroa.

LIITE 8. HENKILÖSTÖKULUT, HENKILÖSTÖN MÄÄRÄ JA JOHDON PALKAT

Milj. €	2012	2011
Palkat ja palkkiot	-503,4	-473,2
Sosiaalikulut	-49,2	-45,7
Eläkkeet	-47,6	-45,4
Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt	18,5	14,5
Maksupohjaiset eläkejärjestelyt	-66,1	-59,9
Osakeperusteiset maksut	-2,6	-6,3
Yhteensä	-602,9	-570,5

Tilikauden 2012 aikana osa Kesko-konsernissa työskentelevien henkilöiden lakisääteisen eläketurvan hoidosta ja siihen liittyvästä vakuutuskannasta siirrettiin Keskon Eläkekassalta työeläkevakuutusyhtiöön. Eläkkeistä on kerrottu tarkemmin liitetiedossa 20.

Tiedot konsernin johtohenkilöiden työsuhte-etuuksista ja muista lähipiiritapahtumista esitetään liitetiedossa 40 ja osakepalkitsemiseen liittyvät tiedot liitetiedossa 35.

Konserniyhtiöiden toimitusjohtajien ja hallitusten palkat ja palkkiot

Milj. €	2012	2011
Toimitusjohtajien palkat (luontoisetuineen)	6,5	6,2
Hallitusten jäsenten palkkiot	0,4	0,5
Yhteensä	6,9	6,7

Konsernin henkilökunta keskimäärin

	2012	2011
Ruokakauppa	2 794	2 706
Käyttötavarakauppa	6 139	5 754
Rautakauppa	9 105	8 874
Auto- ja konekauppa	1 254	1 206
Muut	450	420
Yhteensä	19 741	18 960

LIITE 9. RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT

Milj. €	2012	2011
Korkotuotot ja muut rahoitustuotot		
Korkotuotot lainoista ja muista saamisista	13,8	12,8
Korkotuotot käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavista rahoitusvaroista	1,4	2,9
Korkotuotot myytävissä olevista rahoitusvaroista	4,9	5,9
Myyntivoitot myytävissä olevista rahoitusvaroista	0,9	0,4
Muut rahoitustuotot	0,1	0,1
Korkotuotot ja muut rahoitustuotot yhteensä	21,1	22,2
Korkokulut ja muut rahoituskulut		
Korkokulut jaksotettuun hankintamenoön kirjatuista rahoitusveloista	-15,8	-15,9
Myyntitappiot myytävissä olevista rahoitusvaroista	0,0	-0,2
Muut rahoituskulut	-1,4	-1,9
Korkokulut ja muut rahoituskulut yhteensä	-17,2	-18,0
Valuuttakurssierot		
Kurssierot ja käypien arvojen muutokset johdannaisista, valuuttamääräisistä lainoista ja pankkitileistä, joihin ei sovelleta suojauslaskentaa	-4,5	-3,5
Valuuttakurssierot yhteensä	-4,5	-3,5
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-0,6	0,8

Korkokuluihin sisältyy rahoitusleasingsopimuksista tilikauden kuluksi kirjattuja korkoja 3,4 milj. euroa (3,4 milj. euroa). Korkotuottoihin sisältyy rahoitusleasingsopimuksista tilikauden tuotoiksi kirjattuja korkoja 2,3 milj. euroa (2,3 milj. euroa).

USD-määräisen Private Placement -luottojärjestelyn realisointeiden korkojohdannaisten suojaustulos kirjataan nettona korkokuluihin yhdessä lainan korkojen kanssa.

Tuloslaskelmaan kirjatut valuuttakurssierot

Milj. €	2012	2011
Myynti	0,0	0,0
Muut tuotot	1,2	2,4
Ostot	0,8	-7,6
Muut kulut	-2,7	-2,6
Rahoitustuotot ja -kulut	-4,5	-3,5
Yhteensä	-5,2	-11,3

LIITE 10. TULOVEROT

Milj. €	2012	2011
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuvat verot	-85,6	-77,3
Edellisten tilikausien verot	-2,4	-2,3
Laskennalliset verot	12,1	-5,6
Yhteensä	-75,8	-85,2

Tuloslaskelman verokulun ja konsernin kotimaan verokannalla laskettujen verojen välinen täsmäytyslaskelma

Milj. €	2012	2011
Tulos ennen veroja	215,2	282,1
Verot emoyhtiön verokannan 24,5 % (26 %) mukaan	-52,7	-73,4
Ulkomaisten tytäryhtiöiden erilaisten verokantojen vaikutus	3,4	3,2
Verovapaiden tulojen vaikutus	1,7	1,1
Vähennyskeltovottomien kulujen vaikutus	-12,9	-9,9
Verotuksellisten tappioiden vaikutus	-12,2	-9,3
Konserniyhdistelyn vaikutus	-0,2	0,2
Edellisten tilikausien verot	-2,4	-2,3
Edellisiin tilikausiin perustuva laskennallisten verojen oikaisu	0,0	-0,2
Verokantamuutoksen vaikutus	0,0	4,7
Muut	-0,4	0,7
Verot tuloslaskelmassa	-75,8	-85,2

I.I.2013 Ruotsissa voimaan astuneella yritysverokantamuutoksella ei ole merkittävää vaikutusta konsernin veroihin vuonna 2012.

LIITE 11. MUUT LAAJAN TULOKSEN ERÄT

Muut laajan tuloksen erät ja niihin liittyvät verot

2012	Ennen veroja	Vero-vaikutus	Verojen jälkeen
Milj. €			
Ulkomaiseen yksikköön liittyvät muuntoerot	-0,5		-0,5
Hyperinflaatio-oikaisut	3,8		3,8
Rahavirran suojauksen arvonmuutos	-2,6	0,6	-1,9
Myytävissä olevien rahoitusvarojen arvonmuutos	9,1	0,1	9,2
Muut erät	-0,2		-0,2
Yhteensä	9,7	0,7	10,5

2011	Ennen veroja	Vero-vaikutus	Verojen jälkeen
Milj. €			
Ulkomaiseen yksikköön liittyvät muuntoerot	-17,3		-17,3
Hyperinflaatio-oikaisut	6,3		6,3
Rahavirran suojauksen arvonmuutos	-15,0	3,9	-11,1
Myytävissä olevien rahoitusvarojen arvonmuutos	0,1	0,0	0,1
Muut erät	-0,1		-0,1
Yhteensä	-26,0	3,9	-22,1

Hyperinflaatio

Valko-Venäjä luokiteltiin joulukuussa 2011 hyperinflaatiomaaksi, johon tulee soveltaa IAS 29 mukaista hyperinflaatiolaskentaa. Hyperinflaatiolaskenta vaatii esittämään tilinpäätöksen raportointikauden päättymispäivän mukaisessa mittayksikössä riippumatta siitä, perustuuko tilinpäätös alkuperäisiin hankintamenoihin vai jälleenhankinta-arvoihin. 2012 tuloslaskelma- ja tase-erät on oikaistu yleistä hintaindeksiä käyttäen. Varojen arvojen oikaisujen johdosta omaan pääomaan on kirjattu 3,8 milj. euroa (6,3 milj. euroa) veroineen, josta konsernin osuus on 0,3 milj. euroa (0,6 milj. euroa) ja määräysvallattomien omistajien osuus 3,5 milj. euroa (5,7 milj. euroa). Arvonmuutokset on tehty käyttäen Valko-Venäjän kuluttajahintaindeksiä.

LIITE 12. OSAKEKOHTAINEN TULOS

Laimentamaton osakekohtainen tulos lasketaan jakamalla emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva tilikauden voitto tilikauden aikana ulkona olevien osakkeiden lukumäärän painotetulla keskiarvolla. Laimennusvaikutuksella oikaistua osakekohtaista tulosta laskettaessa osakkeiden lukumäärän painotetussa keskiarvossa otetaan huomioon kaikkien laimentavien potentiaalisten osakkeiden osakkeiksi muuttamisesta johtuva laimentava vaikutus. Konsernilla on laimentavana osakkeiden määrää lisäävänä instrumenttina osakeoptioita. Osakeoptioilla on laimentava vaikutus, kun osakeoptioiden merkintähinta on alempi kuin osakkeen käypä arvo. Laimennusvaikutukseksi tulee se määrä osakkeita, jotka joudutaan laskemaan liikkeelle vastikkeettomana, koska optioiden käytöstä saatavilla varoilla konserni ei voisi laskea liikkeelle samaa määrää osakkeita käypään arvoon. Osakkeen käypä arvo perustuu osakkeiden tilikauden keskimääräiseen hintaan.

	2012	2011
Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden tulos, milj. €	128,0	181,5
Osakkeiden lukumäärä		
Ulkona olevien osakkeiden painotettu keskiarvo	98 040 939	98 233 241
Liikkeeseen laskettujen optioiden vaikutus	431 193	685 732
Laimennettu ulkona olevien osakkeiden painotettu keskiarvo	98 472 132	98 918 972
Emoyhtiön omistajille kuuluvasta tuloksesta laskettu osakekohtainen tulos		
Laimentamaton €	1,31	1,85
Laimennusvaikutuksella oikaistu €	1,30	1,84

LIITE 13. AINEELLISET KÄYTTÖMAISUUSHYÖDYKKEET

2012

Milj. €	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	Yhteensä 2012
Hankintameno						
Hankintameno 1.1.2012	352,3	1 255,7	566,1	65,5	107,5	2 347,0
Muuntoerot	1,6	3,9	3,4	0,7	0,5	10,1
Lisäykset	52,3	147,7	62,2	10,3	65,8	338,2
Vähennykset	-4,5	-24,6	-65,9	-1,1	-1,8	-97,9
Siirrot erien välillä	0,2	78,7	3,4	12,3	-103,2	-8,7
Hankintameno 31.12.2012	401,9	1 461,4	569,2	87,6	68,7	2 588,7
Kertyneet poistot ja arvonalennukset						
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.2012	-4,8	-437,6	-386,4	-27,8		-856,6
Muuntoerot		-1,0	-1,9	-0,3		-3,3
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot		21,8	60,6	0,9		83,4
Tilikauden poisto		-66,3	-60,7	-5,7		-132,8
Arvonalennukset		-1,7				-1,7
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 31.12.2012	-4,8	-484,8	-388,4	-32,9		-911,0
Kirjanpitoarvo 1.1.2012	347,6	818,0	179,7	37,7	107,5	1 490,5
Kirjanpitoarvo 31.12.2012	397,1	976,5	180,8	54,7	68,7	1 677,8

2011

Milj. €	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	Yhteensä 2011
Hankintameno						
Hankintameno 1.1.2011	312,4	1 112,8	537,7	57,9	62,6	2 083,5
Muuntoerot		-5,1	-2,3	-0,6	-0,7	-8,7
Lisäykset	46,8	144,0	70,2	7,9	131,2	400,1
Vähennykset	-0,4	-31,2	-42,4	-0,8	-42,1	-116,9
Siirrot erien välillä	-6,5	35,0	2,9	1,0	-43,6	-11,1
Hankintameno 31.12.2011	352,3	1 255,7	566,1	65,5	107,5	2 347,0
Kertyneet poistot ja arvonalennukset						
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.2011	-3,5	-421,6	-373,4	-24,0		-822,5
Muuntoerot		0,5	1,3	0,1		1,9
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	-1,2	32,8	37,0	0,7		69,3
Tilikauden poisto		-49,3	-51,3	-4,6		-105,3
Arvonalennukset			0,1			0,1
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 31.12.2011	-4,8	-437,6	-386,4	-27,8		-856,6
Kirjanpitoarvo 1.1.2011	308,9	691,3	164,3	34,0	62,6	1 261,0
Kirjanpitoarvo 31.12.2011	347,6	818,0	179,7	37,7	107,5	1 490,5

Aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin sisältyy rahoitusleasingsopimuksilla vuokrattuja hyödykkeitä seuraavasti:

2012	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Yhteensä 2012
Milj. €					
Hankintameno	2,7	38,7	40,3	0,1	81,7
Kertyneet poistot		-26,0	-34,9	-0,1	-61,0
Kirjanpitoarvo	2,7	12,6	5,4	0,0	20,7

2011	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Yhteensä 2011
Milj. €					
Hankintameno	2,7	38,7	38,2	0,1	79,6
Kertyneet poistot		-25,5	-33,0	-0,1	-58,6
Kirjanpitoarvo	2,7	13,1	5,1	0,0	21,0

LIITE 14. AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

2012	Liikearvo	Tavaramerkit	Muut aineettomat hyödykkeet	Ennakkomaksut	Yhteensä 2012
Milj. €					
Hankintameno					
Hankintameno 1.1.2012	152,2	78,5	184,7	3,5	419,0
Muuntoerot	2,6	2,2	2,5		7,3
Lisäykset			14,3	8,1	22,4
Vähennykset			-15,9		-15,9
Siirrot erien välillä			7,7	-1,8	5,9
Hankintameno 31.12.2012	154,9	80,7	193,2	9,9	438,6
Kertyneet poistot ja arvonalennukset					
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.2012	-88,3	-30,4	-110,9		-229,6
Muuntoerot	-2,7	-0,5	-1,6		-4,8
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot			11,8		11,8
Tilikauden poisto			-21,9		-21,9
Arvonalennukset	-23,4	21,3			-2,1
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 31.12.2012	-114,3	-9,7	-122,6		-246,7
Kirjanpitoarvo 1.1.2012	63,9	48,0	73,8	3,5	189,3
Kirjanpitoarvo 31.12.2012	40,5	71,1	70,6	9,9	192,1

Muut aineettomat hyödykkeet sisältää muita pitkävaikutteisia menoja, joista 31,3 milj. euroa (32,5 milj. euroa) on ohjelmistoja ja lisenssejä.

2011	Liikearvo	Tavaramerkit	Muut aineettomat hyödykkeet	Ennakkomaksut	Yhteensä 2011
Milj. €					
Hankintameno					
Hankintameno 1.1.2011	151,9	78,3	170,6	2,7	403,5
Muuntoerot	0,3	0,2	0,0		0,5
Lisäykset			27,0	2,4	29,4
Vähennykset			-17,4	-0,5	-17,8
Siirrot erien välillä			4,5	-1,1	3,3
Hankintameno 31.12.2011	152,2	78,5	184,7	3,5	419,0
Kertyneet poistot ja arvonalennukset					
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.2011	-88,0	-30,3	-105,4		-223,7
Muuntoerot	-0,3	-0,1	-0,1		-0,5
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot			14,2		14,2
Tilikauden poisto			-19,5		-19,5
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 31.12.2011	-88,3	-30,4	-110,9		-229,5
Kirjanpitoarvo 1.1.2011	63,9	48,0	65,2	2,7	179,8
Kirjanpitoarvo 31.12.2011	63,9	48,1	73,8	3,5	189,4

Liikearvot ja aineettomat oikeudet segmentteittäin

Milj. €	Tavaramerkit*		Diskonnttaus- korko (WACC)**	Tavaramerkit*		Diskonnttaus- korko (WACC)**
	2012	Liikearvo 2012	2012	2011	Liikearvo 2011	2011
Rautakauppa						
Byggmakker, Norja	32,0		7,0 %	30,3		7,0 %
Rautakesko, Viro		1,1	9,0 %		1,1	9,0 %
Senukai, Liettua		17,2	11,0 %		17,2	11,5 %
Stroymaster, Venäjä		14,1	13,0 %		14,1	13,0 %
Käyttötavarakauppa						
Anttila, Suomi			6,0 %		23,4	6,0 %
Indoor, Suomi	39,1	4,1	6,0 %	17,8	4,1	6,0 %
Auto- ja konekauppa						
Konekauppa		3,8	7,0 %		3,8	7,0 %
Muut		0,2			0,2	
Yhteensä	71,1	40,5		48,1	63,9	

* aineettomat hyödykkeet, joilla on rajoittamaton taloudellinen vaikutusaika

** verojen jälkeen, korkoa käytetty arvonalentumistestauksessa

Rahavirtaa tuottavat yksiköt on määritelty raportoitavia segmenttejä alhaisemmalle tasolle. Yksiköt on määritelty ketju-/maatasolle ja ne ovat pääsääntöisesti juridisia yhtiöitä.

Taloudellinen vaikutusaika on arvioitu rajoittamattomaksi aineettomiin hyödykkeisiin sisältyvien tavaramerkkien (brändit) osalta, koska niiden on arvioitu vaikuttavan rahavirtojen kerryttämiseen määrittelemättömän ajan. Arvio perustuu siihen, että ei ole ennakoitavissa rajaa sille ajanjaksolle, jona aikana nämä tavaramerkit kerryttävät rahavirtaa konsernille. Tavaramerkit sisältyvät yrityshankintojen yhteydessä hankittuihin omaisuuseriin.

Aineettomat hyödykkeet, joilla on rajoittamaton taloudellinen vaikutusaika, testataan vuosittain mahdollisen arvonalentumisen varalta ja aina, kun on viitteitä arvonalentumisesta.

Liikearvojen ja aineettomien hyödykkeiden arvonalennustestaus

Rahavirtaa tuottavan yksikön liiketoiminnasta kerrytettävissä oleva rahamäärä perustuu arvonalennustestauksessa käyttöarvolaskelmiin. Näissä laskelmissa ennakoituvat rahavirrat perustuvat johdon hyväksymiin taloudellisiin suunnitelmiin, jotka kattavat kolmen vuoden ajanjakson. Suunnitelmien tärkeimmät oletukset ovat kokonaismarkkinoiden kasvu- ja kannattavuuskehitys, kauppapaikkaverkoston muutokset, tuote- ja palveluvalikoima, hinnoittelu sekä liiketoiminnan kustannusten kehitys. Tämän ajanjakson jälkeiset rahavirrat on arvioitu 1,5–4,0 %:n (2,0–4,0 %) kasvuennusteen mukaan maakohtaiset erot huomioiden.

Diskonnttauskorkona on käytetty segmentteittäin ja maittain määritettyä pääoman tuottovaatimusta (WACC) verojen jälkeen, jota oikaistaan testauksen yhteydessä verovaikutuksella. Tuottovaatimuksen laskentakomponentit ovat riskitön tuotto prosentti, markkinariskipreemio, toimialakohtainen betakerroin, tavoitepääomarakenne, vieraan pääoman kustannus sekä maariskit. Diskonnttauskorot laskivat edellisvuoteen ainoastaan Liettuassa maariskin pienentyessä.

Arvonalentumistappiot

Tilikauden 2012 aikana Anttilan (käyttötavarakauppa) liikearvosta tehtiin 23,4 milj. euron suuruinen arvonalennus. Arvonalennustappion kirjaamiseen vaikutti odotettua heikompi kannattavuuden kehitys. Arvonalennus on esitetty kertaluonteisena eränä. Vuonna 2006 Indoorin (käyttötavarakauppa) tuotemerkkeihin liittynyt arvonalennus 21,3 milj. euroa on palautettu vuoden 2012 aikana. Arvonalennusten palautus tehtiin, koska kerrytettävissä oleva rahamäärä ylittää yhtiön testattavien varojen jäljellä olevan kirjanpitoarvon. Arvonalennusten palauttaminen on esitetty kertaluonteisena eränä.

Herkkyyshanalyysi

Keskeiset muuttujat arvonalennustestauksessa ovat käyttökatteprosentti ja diskonnttauskorko.

Diskonnttauskoron yhden prosenttiyksikön nousu ei aiheuttaisi missään rahavirtaa tuottavassa yksikössä arvonalentumistilannetta.

Arvioitaessa muita kuin edellä mainittuja rahavirtaa tuottavia yksiköitä johdon arvioiden mukaan minkään keskeisen muuttujan ennakoitavissa oleva muutos ei johtaisi tilanteeseen, jossa yksikön kerrytettävissä oleva rahamäärä alittaisi sen kirjanpitoarvon.

LIITE 15. OSUDET OSAKKUUSYRITYKSISSÄ

Milj. €	2012	2011
Kirjanpitoarvo 1.1.	58,1	53,5
Osuus tilikauden tuloksesta	-0,9	0,7
Lisäykset	25,8	3,9
Kirjanpitoarvo 31.12.	83,0	58,1

Osakkuusyrittösoakkeille ei ole julkistettu hintanoteerauksia.

Tiedot konsernin osakkuusyrittöistä sekä konsernin omistusosuus niiden yhteenlasketuista varoista, veloista, liikevaihdosta ja voitosta/tappiosta:

Milj. €	Varat	Velat	Liikevaihto	Voitto/tappio	Omistusosuus %
2012					
Kruunuvuoren Satama Oy, Helsinki	394,4	277,8	13,8	1,9	49,0
Valluga-sijoitus Oy, Helsinki	23,1	0,2	0,0	1,4	46,2
Vähittäiskaupan Takaus Oy, Helsinki	64,2	0,3	1,1	2,5	34,4
Vähittäiskaupan Tilipalvelu VTP Oy, Helsinki	6,8	2,3	11,2	0,5	30,0
Muut	5,3	3,6	2,0	0,0	
Yhteensä	493,8	284,3	28,1	6,2	
2011					
Kruunuvuoren Satama Oy, Helsinki	261,7	192,3	12,1	0,0	49,0
Valluga-sijoitus Oy, Helsinki	36,3	0,1	0,0	1,6	39,0
Vähittäiskaupan Takaus Oy, Helsinki	62,9	0,2	1,2	4,1	34,4
Vähittäiskaupan Tilipalvelu VTP Oy, Helsinki	5,8	1,9	10,8	0,3	30,0
Muut	5,3	3,7	2,0	0,0	
Yhteensä	372,0	198,2	26,1	6,0	

LIITE 16. PITKÄAIKAISET MYYTÄVISSÄ OLEVAT RAHOITUSVARAT

Milj. €	2012	2011
Kirjanpitoarvo 1.1.	10,6	7,6
Lisäykset	1,2	2,2
Vähennykset	-0,4	-0,2
Käyvän arvon muutokset	11,0	0,9
Kirjanpitoarvo 31.12.	22,3	10,6

Myytäviissä olevat pitkäaikaiset rahoitusvarat sisältävät pääomarahastoja ja noteeraamattomia osakkeita. Pääomarahastojen arvostuksesta on kerrottu tarkemmin liitteellä 39. Noteeraamattomat osakkeet ja osuudet on arvostettu hankintamenuon, mikäli niiden käypiä arvoja ei voida luotettavasti määrittää.

LIITE 17. PITKÄAIKAISET SAAMISET

Milj. €	2012	2011
Korottomat pitkäaikaiset saamiset	2,1	5,0
Rahoitusleasingsaamiset	83,3	71,1
Lainasaamiset osakkuusyrityksiltä	1,5	1,5
Muut pitkäaikaiset saamiset	1,7	0,4
Yhteensä	88,6	78,0

Korottomat pitkäaikaiset saamiset sisältävät 0,8 milj. euroa (4,1 milj. euroa) johdannaisten arvonmuutoksia ja näiden tasearvo vastaa käypää arvoa.

Rahoitusleasingsaamisten kirjanpitoarvo vastaa niiden käypää arvoa.

Pitkäaikaisten saamisten maturiteettijakauma 31.12.2012

Milj. €	2014	2015	2016	2017	2018–	Yhteensä
Korottomat pitkäaikaiset saamiset	0,8	0,1	0,4	0,0	0,9	2,1
Rahoitusleasingsaamiset	16,2	16,2	16,2	16,2	18,5	83,3
Lainasaamiset osakkuusyrityksiltä					1,5	1,5
Muut pitkäaikaiset saamiset	1,7					1,7
Yhteensä	18,6	16,3	16,6	16,2	20,9	88,6

Pitkäaikaisten saamisten maturiteettijakauma 31.12.2011

Milj. €	2013	2014	2015	2016	2017–	Yhteensä
Korottomat pitkäaikaiset saamiset	0,2	1,3	0,1	1,4	2,0	5,0
Rahoitusleasingsaamiset	14,0	14,0	14,0	14,0	15,1	71,1
Lainasaamiset osakkuusyrityksiltä					1,5	1,5
Muut pitkäaikaiset saamiset	0,4					0,4
Yhteensä	14,6	15,3	14,1	15,4	18,6	78,0

LIITE 18. RAHOITUSLEASINGSAAAMISET

Milj. €	2012	2011
Rahoitusleasingsaamiset erääntyvät seuraavasti:		
Yhden vuoden kuluessa	24,3	21,5
Yli yhden vuoden ja enintään viiden vuoden kuluessa	70,6	62,0
Yli viiden vuoden kuluttua	19,0	15,7
Bruttosijoitus rahoitusleasingsopimuksiin	113,9	99,2
Vähimmäisvuokrasaamisten nykyarvo:		
Yhden vuoden kuluessa	20,7	17,9
Yli yhden vuoden ja enintään viiden vuoden kuluessa	64,7	56,0
Yli viiden vuoden kuluttua	18,5	15,1
Rahoitusleasingsaaminen	103,9	89,0
Kertymätön rahoitustuotto	9,9	10,3

Rahoitusleasingsaamiset koostuvat Ruokakesko Oy:n omistamista ketjuyrityksille edelleenvuokratuista myymäläkalusteista. Vuokrakauden aikana vuokrakohde toimii vakuutena ja varsinaisen vuokrakauden jälkeen vuokralleottajalla on mahdollisuus jatkaa vuokrasopimusta edullisilla jatkokausilla. Vuokra-ajat ovat 3–8 vuotta.

LIITE 19. LASKENNALLISET VEROT

Laskennallisten verojen muutokset vuoden 2012 aikana:	1.1.2012	Kirjattu tulos- laskelmaan	Kirjattu omaan pääomaan	Kurssierot	Ostetut/ myytyt tytäryritykset	31.12.2012
Milj. €						
Laskennalliset verosaamiset						
Vaihto-omaisuuden sisäinen kate	1,1	-0,2				1,0
Rahoitusleasinghyödykkeet	0,1	-0,1				0,0
Varaukset	7,8	5,4				13,2
Eläkkeet	0,4	-0,1				0,3
Vahvistetut tappiot	3,6	1,3		0,2		5,0
Muut	13,3	-1,0	-0,2	-0,6		11,6
Yhteensä	26,2	5,5	-0,2	-0,4	0,0	31,1
Laskennalliset verovelat						
Kertyneet poistoerot	37,9	1,5				39,4
Kohdistettu konserniaktiiva	14,8	1,4		0,6		16,8
Eläkkeet	49,1	-13,0				36,0
Muut	13,4	3,5	-0,9	0,7		15,5
Yhteensä	115,3	-6,7	-0,9	1,3	0,0	107,8
Laskennallinen nettoverovelka	89,0					76,6

Nettoverovelka jakautuu taseessa:

Milj. €	2012	2011
Laskennallisiin verosaamisiin	2,4	2,0
Laskennallisiin verovelkoihin	79,1	91,1
Yhteensä	76,6	89,0

Laskennallisten verosaamisten Muut-ryhmä sisältää konsernin laskentaperiaatteiden noudattamisesta aiheutuvaa laskennallista verosaamista 0,9 milj. euroa ja paikallisten kirjanpitojen ja verotuksen jaksotuseroista aiheutuvaa laskennallista verosaamista 3,3 milj. euroa.

Laskennallisten verojen muutokset vuoden 2011 aikana:	1.1.2011	Kirjattu tulos- laskelmaan	Kirjattu omaan pääomaan	Kurssierot	Ostetut/ myytyt tytäryritykset	31.12.2011
Milj. €						
Laskennalliset verosaamiset						
Vaihto-omaisuuden sisäinen kate	1,1	0,1				1,1
Rahoitusleasinghyödykkeet	0,2	-0,1				0,1
Varaukset	9,2	-1,4				7,8
Eläkkeet	0,5	-0,1				0,4
Vahvistetut tappiot	3,2	0,3				3,6
Muut	13,7	0,3	0,2	-0,9		13,3
Yhteensä	27,9	-1,0	0,2	-0,9		26,2
Laskennalliset verovelat						
Kertyneet poistoerot	36,3	1,6				37,9
Konsernirakenteen muutos	13,9	-0,4		0,1	1,3	14,8
Eläkkeet	47,2	1,9				49,1
Muut	14,8	1,6	-3,7	-0,5		13,4
Yhteensä	112,2	4,7	-3,7	-0,4	1,3	115,3
Laskennallinen nettoverovelka	84,3					89,0

Vahvistetut tappiot

Konsernilla oli 31.12.2012 käyttämättömiä vahvistettuja tappioita 182,9 milj. euroa, joista ei ole kirjattu laskennallista verosaamista, koska tilinpäätöspäivänä on epätodennäköistä, että konsernille kertyisi lähitulevaisuudessa verotettavaa tuloa, jota vastaan tappioita voitaisiin hyödyntää.

Vahvistetut tappiot, joista ei ole kirjattu verosaamista, erääntyvät seuraavasti:

Milj. €	2013	2014	2015	2016	2017	2018-	Yhteensä
	0,0	0,0	0,3	7,1	0,0	175,6	182,9

Konsernitilinpäätökseen ei ole kirjattu laskennallista verovelkaa tytäryhtiöiden jakamattomista voittovaroista, koska tytäryhtiöiden voitonjako on konsernin päättävällällä, eikä vero vaikutuksen toteutumiseen johtava voitonjako ole todennäköinen lähitulevaisuudessa.

LIITE 20. ELÄKESAAMISET

Konsernilla on useita eläkejärjestelyjä. Suomessa henkilökunnan eläketurva on järjestetty osittain eläkevakuutusyhtiöiden kautta ja osittain Keskon Eläkekassan kautta. Kesko-konsernissa työskentelevien henkilöiden lakisääteinen eläketurva hoidetaan eläkevakuutusyhtiöissä ja Eläkekassan A-osasto hoitaa lisäeläketurvaa. A-osasto on suljettu 9.5.1998. Keskon Eläkekassan hoitamat eläkejärjestelyt luokitellaan etuus pohjaisiksi eläkejärjestelyiksi.

1.1.2012 noin 5 600 Kesko-konsernissa työskentelevän henkilön lakisääteisen eläketurvan hoito ja siihen liittyvä vakuutus kanta siirrettiin Keskon Eläkekassalta Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmariselle. Toteutettu kannansiirto on osa 30.12.2009 julkistettua suunnitelmaa siirtää Keskon lakisääteisen eläketurvan hoito ja vakuutuskanta kahdessa vaiheessa Keskon Eläkekassalta Ilmariselle.

Vuoden 2012 aikana tehdystä eläkevakuutusten kannansiirrostä tuloutui 11,8 milj. euron vakuutusmatemaattinen voitto. Keskon Eläkekassan sijoitusomaisuuden käypä arvo ylitti eläkevastuiden määrän ja näiden erotus sisältyi saamisena konsernitaseeseen. Kannansiirtoon liittyen Eläkekassa palautti eläkesaamista työnantajayhtiöille. Kesko-konsernissa toteutunut rahavirtavaikutus saamisen palautuksesta oli 71,2 milj. euroa.

Ulkomaisista tytäryhtiöistä Norjassa on eläkejärjestely, joka luokitellaan etuus pohjaiseksi eläkejärjestelyksi. Norjan etuus pohjaiseen järjestelyyn liittyvän nettovelan määrä 31.12.2012 on 0,3 milj. euroa (0,4 milj. euroa).

Muissa ulkomaisissa tytäryhtiöissä olevat eläkejärjestelyt hoidetaan paikallisten määräysten ja käytännön mukaan.

Taseen etuus pohjainen eläkesaaminen määräytyy Keskon Eläkekassan osalta seuraavasti:

Milj. €	2012	2011
Rahastoitujen velvoitteiden nykyarvo	-243,0	-292,4
Varojen käypä arvo	396,9	502,7
Ali-/ylijäämä	153,8	210,3
Kirjaamattomat vakuutusmatemaattiset voitot (-)/tappiot (+)	-6,8	-10,3
Nettomääräinen saaminen (+)/velka (-) taseessa	147,0	200,1
Velvoitteen nykyarvon muutokset ovat seuraavat:		
Järjestelystä johtuva velvoite 1.1.	292,4	285,8
Tilikauden työsuorituksen perustuva meno	1,9	7,2
Korkomenot	10,1	14,8
Maksetut etuudet	-14,4	-16,4
Vakuutusmatemaattiset voitot (-)/tappiot (+)	34,0	-5,4
Vakuutuskannan siirto	-85,0	-
Järjestelyn supistaminen	4,0	-
Muut muutokset	-	6,4
Järjestelystä johtuva velvoite 31.12.	243,0	292,4
Järjestelyyn kuuluvien varojen käypien arvojen muutokset ovat seuraavat:		
Järjestelyyn kuuluvat varat 1.1.	502,7	528,7
Järjestelyyn kuuluvien varojen odotettu tuotto	22,7	32,7
Suoritukset järjestelyyn	-0,4	-0,9
Maksetut etuudet	-14,4	-16,4
Vakuutusmatemaattiset voitot (+)/tappiot (-)	37,9	-53,2
Vakuutuskannan siirto	-80,4	-
Eläkesaamisen palautus	-71,2	-
Muut	-	11,8
Järjestelyyn kuuluvat varat 31.12.	396,9	502,7
Tuloslaskelmaan merkityt kulut:		
Tilikauden työsuorituksen perustuvat menot	-1,9	-7,2
Korkomenot	-10,1	-14,8
Järjestelyyn kuuluvien varojen odotettu tuotto	22,7	32,7
Kannansiirron vaikutus	11,8	-
Järjestelyn supistaminen	-4,0	-
Muut muutokset	-	3,8
Tuloslaskelmaan kirjattu yhteensä	18,5	14,5
Taseen nettomääräisen saamisen muutos:		
Tilikauden alussa	200,1	185,8
Tuloslaskelmaan kirjatut tuotot/kulut	18,5	14,5
Suoritukset järjestelyyn	-0,4	-0,9
Eläkesaamisen palautus	-71,2	-
Muut muutokset	-	0,7
Tilikauden lopussa	147,0	200,1

Keskon eläkekassassa hoidetut eläkkeet

	2012	2011	2010	2009	2008
Järjestelystä johtuvan veloitteen nykyarvo	-243,0	-292,4	-285,8	-525,1	-530,4
Järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo	396,9	502,7	528,7	871,6	819,5
Yli-/alijäämä	153,8	210,3	242,9	346,5	289,1
Kokemusperäiset tarkistukset järjestelyihin kuuluviin varoihin	21,0	53,3	58,5	18,2	-130,9
Kokemusperäiset tarkistukset järjestelyihin kuuluviin velkoihin	-2,1	-5,4	-2,7	4,3	-15,6

Järjestelyyn kuuluvien varojen toteutunut tuotto oli 60,4 milj. euroa (-20,6 milj. euroa).

Vuonna 2013 konserni ennakoii maksavansa kannatusmaksuja etuuspohjaisiin eläkejärjestelyihin 0,0 milj. euroa.

Järjestelyyn kuuluvien varojen jakautuminen omaisuusryhmittäin, % järjestelyyn kuuluvien varojen käyvistä arvoista

Milj. €	2012	2011
Kiinteistöt ja kiinteistövakuudelliset lainat	48,8 %	39,0 %
Osakkeet	37,4 %	31,2 %
Pitkät korkosijoitukset	5,9 %	6,1 %
Lyhyet korkosijoitukset	3,4 %	20,6 %
Muut sijoitukset	4,5 %	3,1 %
Yhteensä	100,0 %	100,0 %

Järjestelyyn kuuluvat varat, milj. €

Käypään arvoon sisältyy Kesko Oyj:n osakkeita	12,0	32,5
Käypään arvoon sisältyy Kesko-konsernin vuokraamia kiinteistöjä	178,1	210,6

Keskeiset vakuutusmatemaattiset oletukset

	2012	2011
Diskonntauskorko	3,60 %	5,00–5,25 %
Varojen odotettu tuotto	6,30 %	6,30 %
Palkankorotusolettamus	2,50 %	3,50 %
Inflaatio	2,00 %	2,00 %
Odotettu keskimääräinen jäljellä oleva työssäoloaika	13	14–26

Eläkekassan odotustuottoa laskettaessa sijoitusomaisuus on jaettu viiteen omaisuusluokkaan. Sijoitussalkun kokonaistuotto-odotus, 6,3 %, muodostuu näiden omaisuuslajien yhdistelmätuotosta. Eri omaisuuslajien tuotto-odotukset perustuvat työeläkejärjestelmässä laajasti käytössä olevan sijoitussalkkuanalyysimallin parametreihin, jotka on laskettu pitkän aikavälin historiatiedoista. Merkittävin kokonaistuottoon vaikuttava omaisuuslaji on osakkeet.

LIITE 21. VAIHTO-OMAISUUS

Milj. €	2012	2011
Tavarat	809,2	863,2
Ennakkomaksut	5,0	4,3
Yhteensä	814,2	867,5
Vaihto-omaisuuden arvoa on tilikauden päättyessä alennettu vastaamaan sen nettorealisointiarvoa	50,0	38,6

LIITE 22. MYYNTISAAMISET JA MUUT LYHYTAIKAISET SAAMISET

Milj. €	2012	2011
Korolliset saamiset		
Rahoitusleasingsaamiset	20,7	17,9
Korolliset laina- ja muut saamiset	4,3	41,9
Korolliset saamiset yhteensä	25,0	59,7
Myyntisaamiset	703,0	700,0
Verosaamiset	2,4	33,7
Muut korottomat saamiset		
Korottomat laina- ja muut saamiset	30,6	29,7
Siirtosaamiset	95,4	95,3
Muut korottomat saamiset yhteensä	126,0	125,0
Yhteensä	856,3	918,4

Myyntisaamisista on kirjattu luottotappioiksi tuloslaskelmaan yhteensä 7,2 milj. euroa (4,8 milj. euroa). Luottoriskiä on kuvattu tarkemmin liitteessä 39.

Siirtosaamiset muodostuvat pääasiassa markkinointituottojen, alennusten ja henkilöstökulujen jaksotuksista.

Lyhytaikaisten myynti- ja lainasaamisten sekä lyhytaikaisten korollisten saamisten käyvän arvon oletetaan vastaavan lähes kirjanpitoarvoa niiden lyhyen maturiteetin johdosta.

LIITE 23. KÄYPÄÄN ARVOON TULOSVAIKUTTEISESTI KIRJATTAVAT RAHOITUSVARAT

Milj. €	2012	2011
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat	137,2	97,8
Yhteensä	137,2	97,8

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat sisältävät yritystodistuksia, pankkien sijoitustodistuksia ja muita rahamarkkinasijoituksia. Erän jakautumista on kuvattu tarkemmin liitteessä 39.

LIITE 24. LYHYTAIKAISET MYYTÄVISSÄ OLEVAT RAHOITUSVARAT

Milj. €	2012	2011
Kirjanpitoarvo 1.1.	185,5	549,0
Muutokset	64,1	-362,7
Käyvän arvon muutokset	-0,6	-0,8
Kirjanpitoarvo 31.12.	249,0	185,5

Myytäviissä olevat rahoitusvarat sisältävät lyhytaikaisia sijoituksia yritystodistuksiin, pankkien sijoitustodistuksiin, muihin korkoinstrumentteihin sekä Suomen valtion joukkovelkakirjalainoihin. Erän jakautumista on kuvattu tarkemmin liitteessä 39.

LIITE 25. RAHAVARAT

Milj. €	2012	2011
Käteinen raha ja pankkitalletukset	102,9	84,0
Yhteensä	102,9	84,0

LIITE 26. MYYTÄVÄNÄ OLEVIKSI LUOKITELLUT PITKÄAIKAISET OMAISUUSERÄT JA NIIHIN LIITTYVÄT VELAT

Milj. €	2012	2011
Maa-alueet	1,9	7,2
Rakennukset ja kiinteistöosakkeet	0,4	0,7
Yhteensä	2,3	8,0

Myytäväinä oleviksi luokiteltavien erien ryhmään ei sisälly velkoja 31.12.2012 (31.12.2011).

LIITE 27. OMA PÄÄOMA

Osakepääoman muutokset

Osakepääoma	Osakkeiden lukumäärä			Osakepääoma			Yhteensä
	A	B	Yhteensä	Milj. €	SVOP Milj. €	Ylikurssirahasto Milj. €	
1.1.2011	31 737 007	66 904 285	98 641 292	197,3		197,8	395,1
Osakeoptioiden käyttö	-	3 750	3 750		0,1		0,1
Omien osakkeiden hankinta		-700 000	-700 000				
31.12.2011	31 737 007	66 208 035	97 945 042	197,3	0,1	197,8	395,1
Osakeoptioiden käyttö		67 298	67 298		1,0		1,0
Omien osakkeiden hankinta/ luovutus		91 409	91 409				
31.12.2012	31 737 007	66 366 742	98 103 749	197,3	1,1	197,8	396,1
Äänimäärä	317 370 070	66 366 742	383 736 812				

Katsauskauden aikana B-osakkeiden lukumäärää on lisätty viisi kertaa vuoden 2007 optio-ohjelmaan perustuvilla optio-oikeuksilla tehtyjä osakemerkintöjä vastaavasti. Lisäykset on tehty 5.6.2012 (4 500 B-osaketta, 60 480 euroa), 31.7.2012 (600 B-osaketta, 8 064 euroa), 30.10.2012 (26 038 B-osaketta, 349 951 euroa), 28.11.2012 (17 550 B-osaketta, 293 054 euroa) ja 27.12.2012 (18 610 B-osaketta, 250 817 euroa) ja niistä on kerrottu saman päivän pörssi-ilmoituksilla. Merkityt osakkeet on otettu julkisen kaupankäynnin kohteeksi Helsingin Pörssin päälisälle yhdessä vanhojen B-osakkeiden kanssa 6.6.2012, 1.8.2012, 31.10.2012, 29.11.2012 ja 28.12.2012. Yhtiön osakkeista yhteensä saamat merkintähinnat 962 365 euroa on kirjattu yhtiön sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon.

Kaikki liikkeeseen lasketut osakkeet on maksettu täysimääräisesti. A-osakkeiden lukumäärä on enintään 250 miljoonaa kappaletta ja B-osakkeiden lukumäärä on samoin enintään 250 miljoonaa kappaletta siten, että osakkeita on yhteensä enintään 400 miljoonaa kappaletta. Jokainen A-osake tuottaa 10 ääntä ja jokainen B-osake 1 äänen.

Tiedot osakeperusteisista maksuista on esitetty liitteessä 35.

Omat osakkeet

Kesko Oyj:n varsinainen yhtiökokous 4.4.2011 myönsi yhtiön hallitukselle valtuutuksen yhtiön omien B-osakkeiden hankkimiseen. Hallituksen tekemän päätöksen perusteella yhtiö hankki tilikaudella 2011 yhteensä 700 000 omaa B-osaketta, mikä vastaa 0,7 % kaikista osakkeista. Osakkeista maksettu kokonaishinta oli 23,7 milj. euroa, joka on vähennetty omaan pääomaan sisällytyistä voittovaroista. Osakkeet ovat yhtiön hallussa "omina osakkeina" ja yhtiön hallituksella on oikeus luovuttaa niitä. Hallitus on jakanut omien osakkeiden osakeantivaltuutuksen ja Keskon kolmivuotisen osakepalkkiojärjestelmän ansaintajakson 2011 ansaintakriteerien täyttymisen perusteella yhteensä 92 751 yhtiön hallussa olevaa omaa osaketta ansaintajakson kohderyhmään kuuluneille. Asiasta on kerrottu pörssitiedotteella 12.4.2012. Ansaintajakson jälkeen yhtiölle on palautunut yhteensä 1 342 jo jaettua osaketta osakepalkkiojärjestelmän ehtojen mukaisesti. Palautumisesta on kerrottu pörssi-ilmoituksella 20.7.2012 ja 9.11.2012.

Osingot

Tilinpäätöspäivän jälkeen hallitus on ehdottanut jaettavaksi osinkoa 1,20 euroa/osake. Vuoden 2011 tuloksesta osinkoa jaettiin 1,20 euroa/osake.

Oma pääoma ja oman pääoman rahastot

Oma pääoma muodostuu osakepääomasta, ylikurssirahastosta, sijoitetun vapaan oman pääoman rahastosta (SVOP), muista rahastoista, arvonmuutosrahastosta, muuntoeroista sekä kertyneistä voittovaroista, johon sisältyy omat osakkeet. Lisäksi omaan pääomaan sisällytetään kertyneestä poistoerosta ja va-

paaehtoisista varauksista laskennallisilla verovelvoilla vähennetty osuus.

Ylikurssirahasto

Ylikurssirahastoon kirjataan osakemerkinnän yhteydessä yhtiölle tuleva osakkeen nimellisarvon ylittävä määrä niissä tapauksissa, joissa optio-oikeuksista on päätetty vanhan osakeyhtiölain (29.9.1978/734) aikana.

Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto

Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto sisältää muut oman pääoman luonteiset sijoitukset ja osakkeiden merkintähinnan siltä osin, kun sitä ei nimenomaisen päätöksen mukaan merkitä osakepääomaan.

Muut rahastot

Muut rahastot ovat lähinnä yhtiökokouksen päätöksin perustettuja ja kartutettuja rahastoja. Pääosa muista rahastoista muodostuu käyttörahastoista.

Muuntoerot

Muuntoerot sisältävät ulkomaisten yksikköjen tilinpäätösten muuntamisesta syntyneet muuntoerot. Myös itsenäisiin ulkomaisiin yksiköihin tehtyjen nettosijoitusten suojauksista syntyvät voitot ja tappiot sisältyvät muuntoeroihin silloin, kun suojauslaskennan edellytykset ovat täyttyneet. Rahaston muutos esitetään laajan tuloksen erissä.

Arvonmuutosrahasto

Arvonmuutosrahasto sisältää myytävissä olevien rahoitusinstrumenttien käyvän arvon muutoksen ja rahavirran suojauksena käsiteltävien johdannaisten käyvän arvon muutoksen tehokkaan osuuden. Rahavirran suojauksena käsitellään sähköjohdannaiset sekä Private Placement -lainan korkoa suojaavat korkojohdannaiset. Rahaston muutos esitetään laajan tuloksen erissä.

Rahavirran suojaustulos

Sähköhintariskin suojaukseen sovelletaan suojauslaskentaa. Suojauslaskennan tuloksena omasta pääomasta on kirjattu tuloslaskelman ostokulujen oikaisuksi -2,8 milj. euroa (2,4 milj. euroa) ja vastaavasti -2,1 milj. euroa (-13,0 milj. euroa) on kirjattu omaan pääomaan. Näiden yhteisvaikutus arvonmuutosrahastoon oli tilikaudella 0,7 milj. euroa (-15,4 milj. euroa) ennen laskennallisten verojen huomiointia.

USD-määräisen Private Placement -järjestelyn osalta arvonmuutosrahastoon on kirjattu käyvän arvon muutosta -3,3 milj. euroa (0,4 milj. euroa) ennen laskennallisten verojen huomiointia. Tuloslaskelmaan on kirjattu näistä korkojohdannaisista korkokulujen oikaisua lisäksi 0,8 milj. euroa (0,8 milj. euroa).

LIITE 28.

RAHOITUSVAROJEN JA -VELKOJEN KIRJANPITOARVOT ARVOSTUSRYHMITTÄIN

Arvot 31.12.2012

Tase-erä, milj. €	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat/ -velat	Lainat ja muut saamiset	Myytävissä olevat rahoitusvarat	Jaksotettuun hankinta- menoon kirjattavat rahoitusvelat	Suojaus- laskennan alaiset johdannaiset	Tase-erien kirjanpitoarvot	Käypä arvo
Pitkäaikaiset rahoitusvarat							
Myytävissä olevat rahoitusvarat			22,3			22,3	22,3
Pitkäaikaiset korottomat saamiset		1,2		0,1			
Johdannaiset					0,8	2,1	2,1
Pitkäaikaiset korolliset saamiset		86,5				86,5	86,5
Lyhytaikaiset rahoitusvarat							
Myyntisaamiset ja muut korottomat saamiset		831,0					
Johdannaiset	0,3					831,3	831,3
Korolliset saamiset		25,0				25,0	25,0
Käypään arvoon tulosvaik. kirj.rah. varat	137,2					137,2	137,2
Myytävissä olevat rahoitusvarat			249,0			249,0	249,0
Kirjanpitoarvo arvostusryhmittäin:	137,5	943,7	271,4	0,1	0,8	1 353,5	1 353,5
Pitkäaikaiset rahoitusvelat							
Korolliset pitkäaikaiset velat				440,8		440,8	455,6
Johdannaiset					9,5	9,5	9,5
Korolliset pitkäaikaiset velat yhteensä						450,3	465,0
Korottomat pitkäaikaiset velat				8,5		8,5	8,5
Johdannaiset					1,8	1,8	1,8
Korottomat pitkäaikaiset velat yhteensä						10,3	10,3
Lyhytaikaiset rahoitusvelat							
Lyhytaikaiset korolliset velat				174,1		174,1	174,3
Ostovelat				808,4		808,4	808,4
Muut korottomat velat				235,2		235,2	235,2
Johdannaiset					1,9	1,9	1,9
Muut korottomat velat yhteensä						237,1	237,1
Siirtovelat				283,4		283,4	283,4
Johdannaiset	3,7					3,7	3,7
Siirtovelat yhteensä						287,2	287,2
Kirjanpitoarvo arvostusryhmittäin:	3,7			1 950,6	13,1	1 967,4	1 982,3

Arvot 31.12.2011

	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat/ -velat	Lainat ja muut saamiset	Myytäviksi olevat rahoitusvarat	Jaksotettuun hankinta- menoon kirjattavat rahoitusvelat	Suojaus- laskennan alaiset johdannaiset	Tase-erien kirjanpitoarvot	Käypä arvo
Tase-erä, milj. €							
Pitkäaikaiset rahoitusvarat							
Myytäviksi olevat rahoitusvarat			10,6			10,6	10,6
Pitkäaikaiset korottomat saamiset		0,9					
Johdannaiset					4,1	5,0	5,0
Pitkäaikaiset korolliset saamiset		73,0				73,0	73,0
Lyhytaikaiset rahoitusvarat							
Myyntisaamiset ja muut korottomat saamiset		856,9					
Johdannaiset	1,8					858,7	858,7
Korolliset saamiset		59,7				59,7	59,7
Käypään arvoon tulosvaik. kirj.rah. varat	97,8					97,8	97,8
Myytäviksi olevat rahoitusvarat			185,5			185,5	185,5
Kirjanpitoarvo arvostusryhmittäin	99,6	990,5	196,1		4,1	1 290,3	1 290,3
Pitkäaikaiset rahoitusvelat							
Korolliset pitkäaikaiset velat				202,7		202,7	222,2
Johdannaiset					7,7	7,7	7,7
Korolliset pitkäaikaiset velat yhteensä						210,4	229,9
Korottomat pitkäaikaiset velat				17,4		17,4	17,4
Johdannaiset					1,0	1,0	1,0
Korottomat pitkäaikaiset velat yhteensä						18,4	18,4
Lyhytaikaiset rahoitusvelat							
Lyhytaikaiset korolliset velat				189,7		189,7	189,6
Ostovelat				885,8		885,8	885,8
Muut korottomat velat				222,6		222,6	222,6
Johdannaiset					2,4	2,4	2,4
Muut korottomat velat yhteensä						225,0	225,0
Siirtovelat				295,0		295,0	295,0
Johdannaiset	5,3					5,3	5,3
Siirtovelat yhteensä						300,3	300,3
Kirjanpitoarvo arvostusryhmittäin	5,3			1 813,2	11,1	1 829,6	1 849,0

Lainojen käyvät arvot on laskettu tulevien kassavirtojen nykyarvon perusteella käyttäen tilinpäätöspäivän markkinakorkoja 0,2 %–2,6 %. Lyhytaikaisten korollisten velkojen käypä arvo on arvioitu olevan lähellä niiden tasearvoa. Pitkäaikaisten saamisten maturiteettijakautuma on esitetty liitteessä 17 ja pitkäaikaisten lainojen liitteessä 39.

LIITE 29. RAHOITUSLEASINGVELAT

Milj. €	2012	2011
Rahoitusleasingvuokrat erääntyvät seuraavasti:		
Yhden vuoden kuluessa	12,0	14,4
Yli yhden vuoden ja enintään viiden vuoden kuluessa	33,2	44,6
Yli viiden vuoden kuluttua	0,0	0,3
Vähimmäisvuokrat yhteensä	45,2	59,4
Vähimmäisvuokrien nykyarvo:		
Yhden vuoden kuluessa	9,7	11,6
Yli yhden vuoden ja enintään viiden vuoden kuluessa	30,4	39,9
Yli viiden vuoden kuluessa	0,0	0,3
Rahoitusleasingvelat yhteensä	40,2	51,8
Kertyvät rahoituskulut	5,1	7,6
Tilikaudella kirjatut muuttuvat vuokrat	-0,1	-0,2
Jälleenvuokrasopimuksista odotetut vuokrat	22,4	32,1

Rahoitusleasingvelat muodostuvat pääosin Ruokakesko Oy:n rahoitusyhtiöltä vuokraamista ja ketjuyrityksille edelleen vuokratuista myymäläkalusteista.

Lisäksi rahoitusleasingopimukseen sisältyy kiinteistöjen vuokrasopimuksia, joiden vuokrat ovat korkosidonnaisia.

LIITE 30. VARAUKSET

Milj. €	Tappiolliset vuokrasopimukset	Takuuvaraukset	Muut varaukset	Yhteensä
Varaukset 1.1.2012	10,7	16,1	7,3	34,2
Valuuttakurssivaikutukset			0,0	0,0
Varausten lisäykset	15,1	5,6	13,5	34,1
Varausten peruutukset	-3,2	-1,5	-4,1	-8,9
Kirjattu kuluksi tuloslaskelmaan	22,6	20,2	16,7	59,4
Käytetyt varaukset	0,3	0,1	0,2	0,6
Varaukset 31.12.2012	22,9	20,2	16,9	60,0
Varausten jakautuminen				
Pitkäaikainen				20,5
Lyhytaikainen				39,5

Tappiollisia vuokrasopimuksia koskevinä varauksina on käsitelty konsernin harjoittaman liiketoiminnan käytöstä poistuneiden tyhjillään olevien vuokratilojen vuokravastuut sekä edelleen vuokrattujen vuokratilojen nettovuokratappiot. Mustan Pörssin uudelleenjärjestelyyn liittyen on kirjattu varauksia tappiollisista vuokrasopimuksista sekä muihin varauksiin sisältyviä liiketoiminnan lopettamiskuluja. Henkilöstövähennyksiin liittyvät varaukset sisältyvät muihin varauksiin. Konserniyhtiöiden myymiin ajoneuvoihin ja koneisiin liittyvistä takuista on kirjattu takuuvaraus. Varauksen määrä perustuu aikaisempien vuosien kokemuksiin toteutuneista takuuvaihtoista.

LIITE 31. OSTOVELAT JA MUUT LYHYTAIKAISET KOROTTOMAT VELAT

Milj. €	2012	2011
Ostovelat	808,4	885,8
Muut korottomat velat	237,1	225,3
Verovelat	16,2	37,5
Siirtovelat	271,0	262,8
Lyhytaikaiset korottomat velat yhteensä	1 332,7	1 411,5

Siirtovelat muodostuvat lähinnä ostojen ja henkilöstökulujen jaksotuksista.

LIITE 32. YHTEISESSÄ MÄÄRÄYSVALLASSA OLEVAT OMAISSUUSERÄT

Seuraavat luvut vastaavat konsernin osuutta yhteisessä määräysvallassa olevista omaisuus- ja velkaeristä sekä tuotoista ja tuloksesta, jotka sisältyvät konsernin taseeseen ja tuloslaskelmaan.

Milj. €	2012	2011
Pitkäaikaiset varat	66,4	69,1
Lyhytaikaiset varat	0,3	0,4
	66,7	69,5
Pitkäaikaiset velat	7,2	8,1
Lyhytaikaiset velat	14,1	15,4
	21,3	23,5
Nettovarallisuus	45,4	46,0
Tuotot	4,0	4,2
Kulut	3,9	3,5
Tulos	0,1	0,7

LIITE 33. VASTUUSITOUUMUKSET

Milj. €	2012	2011
Omasta puolesta annetut vakuudet		
Pantit	66,7	74,4
Kiinnitykset	14,5	20,7
Takaukset	21,8	25,8
Muut vastuut ja vastuusitoumukset	73,3	61,1
Osakkuusyhtiöiden puolesta annetut vakuudet		
Takaukset	65,0	-
Muiden puolesta annetut vakuudet		
Takaukset	0,3	0,3
Muut vastuut ja vastuusitoumukset	9,4	7,6

Annetuissa takauksissa ei ole esitetty takauksia, jotka liittyvät erään, joka on esitetty velkana konsernitaseessa tai vuokrastuuna liitteessä 34.

LIITE 34. MUUT VUOKRASOPIMUKSET

Konserni vuokralleottajana

Ei purettavissa olevien muiden vuokrasopimusten perusteella maksettavat vähimmäisvuokrat:

Milj. €	2012	2011
Yhden vuoden kuluessa	368,5	366,5
Yli yhden vuoden ja enintään viiden vuoden kuluessa	1 089,6	1 086,9
Yli viiden vuoden kuluessa	870,3	876,1
Yhteensä	2 328,4	2 329,5
Ei purettavissa olevista jälleenvuokraus-sopimuksista odotettavissa olevien vastaisten vähimmäisvuokrien määrä	52,0	44,1
Tilikaudella kirjatut vuokrat ja jälleenvuokramaksut:		
Vähimmäisvuokrakulut	391,2	360,2
Muuttuvat vuokrakulut	-0,1	-0,3
Jälleenvuokratuotot	23,4	27,4

Vuoden 2012 tuloslaskelmaan sisältyy muiden vuokrasopimusten perusteella suoritettuja kiinteistöjen pääoma- ja hoitovuokria sekä muita vuokria 433,6 milj. euroa (398,1 milj. euroa). Hoitovuokrat eivät sisälly vähimmäisvuokrakuluihin.

Kesko vuokraa liiketoimintaansa varten vähittäiskaupan ja sitä palvelevan logistiikan tarvitsemia tiloja. Vuokrasopimukset ovat pääosin indeksisidonnaisia ja paikallisen markkinakäytännön mukaisia.

Konserni vuokralleantajana

Ei purettavissa olevien muiden vuokrasopimusten perusteella saatavat vähimmäisvuokrat:

Milj. €	2012	2011
Yhden vuoden kuluessa	16,4	15,6
Yli yhden vuoden ja enintään viiden vuoden kuluessa	32,4	33,7
Yli viiden vuoden kuluessa	11,0	10,3
Yhteensä	59,8	59,7
Tuloutetut muuttuvien vuokrien kokonaismäärät	1,8	0,9

Kesko vuokraa tiloja muille yrittäjille kuin K-kauppiaille muodostaakseen kauppapaikkaan kokonaisansaintaansa tukevan palvelukokonaisuuden. Tällaisia tiloja ovat tyypillisesti suur- ja keskikokoisten yritysten yhteisessä toimivissa ns. etumyymälät.

LIITE 35.

OSAKEPERUSTEISET MAKSUT

Optiot

Osana johdon kannustus- ja sitouttamisjärjestelmää konsernilla on osakeoptiojärjestelyjä. Optio-oikeus antaa oikeuden merkitä Kesko Oyj:n B-osakkeen optioehto mukana määräytyvään hintaan ja optioehdoissa määrättyä aikana. Optio-oikeudet menetetään henkilön lähtiessä yrityksestä ennen optioihin liittyvän sitouttavan ajan päättymistä ellei hallitus yksittäistapauksessa päättä, että optio-oikeuden saaja voi pitää tarjoamisvelvollisuuden kohteena olevat optio-oikeutensa tai osan niistä.

Vuoden 2007 optio-ohjelma

Varsinainen yhtiökokous päätti 26.3.2007 antaa vastikkeetta yhteensä 3 000 000 optio-oikeutta Kesko-konsernin johtoon kuuluville ja muille avainhenkilöille ja Kesko Oyj:n kokonaan omistamalle tytäryhtiölle. Optio-oikeuksien antamiselle oli yhtiön kannalta painava taloudellinen syy, koska optio-oikeudet on tarkoitettu osaksi Keskon osakepohjaista kannustinjärjestelmää. Yksi optio-oikeus oikeuttaa merkitsemään yhden uuden Kesko Oyj:n B-osakkeen. Lisäksi ohjelmaan liittyy Keskon hallituksen optionsaajille asettama velvoite hankkia 25 %:lla optio-oikeuksista saaduista myyntituloista yhtiön osakkeita pysyväisluonteeseen omistukseen. Optio-oikeudet on merkitty tunnuksilla 2007A, 2007B ja 2007C siten, että kussakin merkityssä erässä on 1 000 000 optio-oikeutta.

Osakkeiden merkintäajat ovat optio-oikeudella:

- 2007A 1.4.2010–30.4.2012 (merkintäaika rauennut)
- 2007B 1.4.2011–30.4.2013
- 2007C 1.4.2012–30.4.2014

Osakkeen alkuperäinen merkintähinta optio-oikeudella 2007A on Kesko Oyj:n B-osakkeen vaihdolla painotettu keskikurssi Helsingin Pörssissä ajanjaksolla 1.4.–30.4.2007 (45,82 euroa), optio-oikeudella 2007B ajanjaksolla 1.4.–30.4.2008 (26,57 euroa) ja optio-oikeudella 2007C ajanjaksolla 1.4.–30.4.2009 (16,84 euroa). Optio-oikeuksilla merkittävien osakkeiden merkintähintoja alennetaan merkintähinnan määräytymisjakson alkamisen jälkeen ja ennen osakemerkintää päätettävien voiton- ja muun varojenjakojen määrällä kunkin varojenjaon täsmäytyspäivänä. Vuoden 2011 osingonjaon jälkeen B-osakkeen merkintähinta optio-oikeudella 2007B 22,17 euroa ja optio-oikeudella 2007C 13,44 euroa. Optio-ohjelman piirissä on noin 130 henkilöä.

Liikkeeseen laskettujen optio-oikeuksien osuudet osakkeista ja äänistä

Jos kaikilla jäljellä olevilla liikkeeseen lasketuilla 2 000 000 vuoden 2007 optio-oikeuksilla oletetaan merkityn osakkeita, on optio-oikeuksilla merkittyjen osakkeiden osuus 1,99 % osakkeista ja 0,52 % kaikista äänistä. Yhtiön osakkeiden lukumäärä voi nousta optio-oikeuksilla tehtävien merkintöjen seurauksena 100 641 292 osakkeeseen. Merkintöjen seurauksena kaikkien osakkeiden tuottama äänimäärä voi nousta 386 274 355 ääneen.

Osakkeiden oikeus osinkoon ja muut osakkeenomistajien oikeudet alkavat osakepääoman korotuksen tultua merkityksi kaupparekisteriin.

Optio-oikeudet tilikaudella 1.1.–31.12.2012

Järjestelyjen keskeiset ehdot

	OPTIO-OIKEUDET 2007		
Liikkeeseenlasku pvm	26.3.2007		
Instrumentti	optio-oikeus		
Kohderyhmä	johto, muut avainhenkilöt		
	2007A	2007B	2007C
Optioita alun perin, kpl	1 000 000	1 000 000	1 000 000
Merkittäviä osakkeita per optio, kpl	1	1	1
Alkuperäinen merkintähinta	45,82 €	26,57 €	16,84 €
Osinko-oikaisu	Kyllä	Kyllä	Kyllä
Merkintähinta 31.12.2007	45,82 €	-	-
Merkintähinta 31.12.2008	44,22 €	26,57 €	-
Merkintähinta 31.12.2009	43,22 €	25,57 €	16,84 €
Merkintähinta 31.12.2010	42,32 €	24,67 €	15,94 €
Merkintähinta 31.12.2011	41,02 €	23,37 €	14,64 €
Merkintähinta 31.12.2012	-	22,17 €	13,44 €
Myöntämispäivän käypä arvo			
17.7.2007: 2007A	50,25 €		
19.9.2007: 2007A	45,02 €		
12.12.2007: 2007A	39,42 €		
13.9.2010: 2007A	32,57 €		
29.5.2008: 2007B		26,47 €	
13.9.2010: 2007B		32,57 €	
27.5.2009: 2007C			20,12 €
13.9.2010: 2007C			32,57 €
Vapautuminen, pvm	1.4.2010	1.4.2011	1.4.2012
Raukeaminen, pvm	rauennut	30.4.2013	30.4.2014
Jäljellä oleva juoksuaika, vuotta	-	0,3	1,3
Henkilöitä tilikauden päättyessä		114	116

Muutokset optioiden määrissä ja vastaavat merkintähinnat 2012

2012	OPTIO-OIKEUDET 2007			Painotettu keskim. merkintähinta
	2007A	2007B	2007C	
Ulkona olevat optiot tilikauden alussa	728 700	695 450	720 200	26,44 €
Optioita varastossa tilikauden alussa	271 300	300 800	279 800	26,12 €
Tilikauden aikana myönnetyt optiot	-	-	-	-
Tilikauden aikana menetetyt optiot	-	-	4 500	13,44 €
Tilikauden aikana toteutetut optiot	-	6 630	60 668	14,30 €
Tilikauden aikana rauenneet optiot	1 000 000			
Ulkona olevat optiot tilikauden lopussa	0	688 820	655 032	17,91 €
Toteutettavissa olevat optiot tilikauden lopussa	0	989 620	939 332	17,92 €
Merkkitsemispäivän vaihdolla painotettu keskipörssi		24,68 €	23,20 €	
Keskon B-osakkeen hinta myöntämivuoden lopussa				
2007	37,72 €			
2008		17,80 €		
2009			23,08 €	
2010	34,93 €	34,93 €	34,93 €	

Muutokset optioiden määrissä ja vastaavat merkintähinnat 2011

2011	OPTIO-OIKEUDET 2007			Painotettu keskim. merkintähinta
	2007A	2007B	2007C	
Ulkona olevat optiot tilikauden alussa	728 700	700 200	752 700	27,55 €
Optioita varastossa tilikauden alussa	271 300	299 800	247 300	27,88 €
Tilikauden aikana myönnetyt optiot	-	-	-	-
Tilikauden aikana menetetyt optiot		1 000	32 500	14,90 €
Tilikauden aikana toteutetut optiot		3 750		23,37 €
Tilikauden aikana rauenneet optiot				
Ulkona olevat optiot tilikauden lopussa	728 700	695 450	720 200	26,44 €
Toteutettavissa olevat optiot tilikauden lopussa	1 000 000	996 250	1 000 000	26,34 €
Merkkitsemispäivän vaihdolla painotettu keskipörssi		32,48 €		
Keskon B-osakkeen hinta myöntämivuoden lopussa				
2007	37,72 €			
2008		17,80 €		
2009			23,08 €	
2010	34,93 €	34,93 €	34,93 €	

Käyvän arvon määrittäminen

Optioiden käyvän arvon määrittämisessä Kesko Oyj on käyttänyt ulkopuolista asiantuntijaa. Optioiden käypä arvo on määritetty Black-Scholes-optiohinnoittelumallilla. Optioille niiden myöntämishetkelle määritetty käypä arvo on kirjattu kuluksi niiden sitouttamisajalle.

Tilikaudella 2012 optioiden vaikutus konsernin tulokseen oli 0,5 milj. euroa (2,4 milj. euroa).

Black-Scholes-mallissa käytetyt oletukset

	2010 jaetut	2009 jaetut	2008 jaetut	2007 jaetut	Kaikki optiot
Optioita jaettu, kpl	5 100	785 500	776 000	789 000	2 355 600
B-osakkeen keskimääräinen (painotettu) kurssi	32,57 €	20,12 €	26,47 €	49,37 €	32,03 €
Keskimääräinen (painotettu) merkintähinta	29,74 €	16,84 €	26,57 €	45,82 €	29,78 €
Odotettu keskimääräinen (painotettu) volatilitiiteetti	34,7 %	32,0 %	27,4 %	21,7 %	27,0 %
Keskimääräinen (painotettu) juoksu-aika	2,6 v	4,9 v	4,9 v	4,8 v	4,9 v
Keskimääräinen (painotettu) riskitön korko	1,1 %	3,0 %	4,4 %	4,5 %	4,0 %
Palautuvat optiot (painotettu keskiarvo)	0,0 %	4,4 %	10,0 %	6,1 %	6,7 %
Käypä arvo yhteensä, €	51 173	5 767 017	5 994 134	11 697 745	23 510 069

Keskon B-osakkeen tuleva volatilitteetti on arvioitu osakkeen historiallisesta kurssivaihtelusta käyttäen viikottaisia havaintoja ja option juoksuaikaa vastaavalta ajalta. Riskittömänä korkona on käytetty mittauspäivän valtion nollakuponkisen viitelainan korkoa, jonka maturiteetti vastaa option juoksuaikaa.

Osakepalkkiojärjestelmä

Keskolla on yhtiön hallituksen päättämä konsernin johtoon kuuluville ja nimetyille muille avainhenkilöille suunnattu osakepalkkiojärjestelmä 2011–2013. Osakepalkkiojärjestelmässä voidaan antaa kolmen vuoden aikana yhteensä enintään 600 000 yhtiön hallussa olevaa omaa B-osaketta.

Osakepalkkiojärjestelmässä on kolme ansaintajaksoa: kalenterivuodet 2011, 2012 ja 2013. Keskon hallitus päättää kunkin ansaintajakson kohderyhmän ja ansaintakriteerit erikseen palkitsemisvaliokunnan esityksestä, ja kunkin ansaintajakson päättymisen jälkeen mahdollisesti maksettava palkkio perustuu hallituksen ansaintajaksolle päättämien ansaintakriteerien täytymiseen. Ansaintajaksojen 2011 ja 2012 kriteerit ovat Keskon

laimentamaton osakekohtainen tulos (EPS) ilman kertaluonteisia eriä, Kesko-konsernin verottoman myynnin kehitys ansaintavuonna ja se, kuinka paljon Keskon B-osakkeen kokonaistuotto ylittää OMX Helsinki Benchmark Cap -tuottoindeksiin.

Ansaintajaksolta mahdollisesti maksettava palkkio suoritetaan osin Keskon B-osakkeina ja osin rahana.

Rahana maksettavalla osuudella katetaan palkkiosta aiheutuvat verot ja veronluonteiset maksut.

Palkkiona annettaviin osakkeisiin liittyy kutakin ansaintajaksoa seuraavan kolmen kalenterivuoden mittainen sitouttamisjakso, jonka aikana osakkeita ei saa luovuttaa. Jos henkilön työ- tai toimisuhte päättyy ennen sitouttamisjakson päättymistä, hänen on palautettava luovutusrajoituksen alaiset osakkeet vastikkeetta Keskolle tai sen määräämälle.

Ansaintajakson 2011 perusteella luovutettiin 31.12.2012 päättyneellä tilikaudella 92 751 osaketta.

Osakepalkkiojärjestelmän kirjanpito kirjauksissa käytetyt olettamukset on kerrottu seuraavissa taulukoissa:

Osakepalkkion myöntämispäivät ja käyvät arvot, ansaintajakso 2011

	16.2.2011	27.4.2011	16.5.2011
Myöntämispäivät	16.2.2011	27.4.2011	16.5.2011
Osakepalkkion käypä arvo myöntämishetkellä, euroa	31,70	32,25	32,20
Osakekurssi myöntämishetkellä, euroa	32,40	32,25	32,20
Osakepalkkiojärjestelmän kesto			
Ansaintajakson alkamispäivä			1.1.2011
Ansaintajakson päättymispäivä			31.12.2011
Sitouttamisjakson päättymispäivä			31.12.2014

Osakepalkkion myöntämispäivät ja käyvät arvot, ansaintajakso 2012

	2.2.2012	20.2.2012	22.3.2012
Myöntämispäivät	2.2.2012	20.2.2012	22.3.2012
Osakepalkkion käypä arvo myöntämishetkellä, euroa	23,76	25,04	23,44
Osakekurssi myöntämishetkellä, euroa	24,96	26,24	24,64
Osakepalkkiojärjestelmän kesto			
Ansaintajakson alkamispäivä			1.1.2012
Ansaintajakson päättymispäivä			31.12.2012
Sitouttamisjakson päättymispäivä			31.12.2015

Osakepalkkion käyvän arvon laskennassa käytetyt olettamukset

	2012 ansaintajakso	2011 ansaintajakso
Myönnettyjen osakepalkkioiden määrä, enimmäismäärä, kpl	257 400	239 000
Muutokset myönnettyjen osakkeiden määrään, kpl	-6 575	-13 242
Toteutunut osakepalkkion määrä, kpl, ansaintajakso 2011	-	92 751
Ohjelman piiriin kuuluvien henkilöiden lukumäärä kauden lopussa		
	140	121
Osakekurssi tilinpäätöspäivänä, euroa	24,77	24,77
Ansaintakriteerien toteumaoletama, %	30,0	53,3
Arvio palautuvien osakepalkkioiden määrästä ennen rajoitusjakson päättymistä, %	5,0	5,0

Tilikaudella 2012 edellä mainittujen osakepalkkio-ohjelmien vaikutus konsernin tulokseen oli -2,2 milj. euroa (-3,0 milj. euroa).

Tilikausilla 2013–2015 realisoituvan kulukirjauksen arvioidaan 31.12.2012 olevan 2,7 milj. euroa. Todellinen määrä voi poiketa arvioidusta.

LIITE 36.**EI-KASSAVIRTAVAIKUTTEISET INVESTOINNIT**

Milj. €	2012	2011
Käyttöomaisuushankinnat yhteensä,	378,3	425,4
joista kassastamaksuilla rahoitetut	411,2	441,9
Maksut aikaisempien tilikausien investoinneista	-9,7	-9,8
Investoinnit asiakkaille vuokrattuihin hyödykkeisiin	-34,2	-29,6
Rahoitusleasingillä tai muulla velalla rahoitetut investoinnit	11,0	22,9

LIITE 37.**LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTOJEN OIKAISUT**

Milj. €	2012	2011
Oikaistaan tuloslaskelman erät, joihin ei liity maksutapahtumaa ja erät, jotka esitetään muualla rahavirtalaskelmassa:		
Varausten muutos	26,2	-6,8
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksesta	0,9	-0,7
Arvon alentumiset	3,8	0,3
Luottotappiot	7,2	4,8
Kertaluonteiset käyttöomaisuuden myyntivoitot	-3,6	-1,4
Kertaluonteiset käyttöomaisuuden myyntitappiot	0,3	1,0
Optiokulut	1,2	2,4
Etuuspohjaiset eläkkeet	52,8	-18,9
Muut	9,7	12,9
Yhteensä	98,4	-6,5

Liiketoiminnan rahavirtojen oikaisujen ryhmä Muut sisältää ostojen ja myyntien toteutumattomien kurssivoittojen ja -tappioiden oikaisun sekä muiden ei-maksuperusteisten oikaisun.

LIITE 38.**RAHAVIRTALASKELMAN RAHAVARAT**

Rahavirtalaskelman mukaiset rahavarat muodostuvat seuraavasti:

Milj. €	2012	2011
Myytavissä olevat rahoitusvarat (maturiteetti alle 3 kk)	249,0	146,8
Rahavarat	102,9	84,0
Yhteensä	351,9	230,8

Rahavirtalaskelmassa rahavaroina käsitellään taseen rahavarojen lisäksi myytävissä olevista rahoitusvaroista ne erät, jotka erään-tyvät alle kolmen kuukauden kuluessa hankinta-ajankohdasta lukien.

LIITE 39. RAHOITUSRISKIEN HALLINTA

Rahoitusriskien hallinta

Rahoitusriskien hallinnassa konsernissa noudatetaan yhtenäistä rahoituspolitiikkaa, joka on yhtiön hallituksen hyväksymä. Sen noudattamista ja konsernin rahoitusilanteen kehitystä seuraa hallituksen tarkastusvaliokunta. Konsernirahoitus vastaa keskitetysti konsernin rahoituksen hankinnasta, likviditeetin hallinnasta, rahoittajasuhteista ja rahoitusriskien hallinnasta. Pääsääntöisesti konsernin rahoitus on hankittu emoyhtiön kautta ja konsernirahoitus järjestää tytäryhtiöiden rahoituksen kunkin yhtiön toiminnallisessa valuutassa. Tytäryhtiöissä, joissa on merkittävää ulkopuolista omistusta, konserni on antanut takauksia rahoitusvastuista vain konsernin omistusosuuden suhteessa.

Valuuttariskit

Kesko-konserni harjoittaa liiketoimintaa kahdeksassa maassa, minkä lisäksi sillä on ostotoimintaa lukuisista eri maista. Näiden seurauksena konserni altistuu erilaisille valuuttariskeille. Valuuttariskejä aiheutuu ulkomaisiin yksiköihin tehdyistä nettosijoituksista (translaatoriskit) sekä ulkomaanrahan määräisistä varoista, veloista ja ennakoiduista liiketapahtumista (transaktioriskit).

Konserniyhtiöiden rahoitus on järjestetty kunkin yhtiön toiminnallisessa valuutassa. Emoyhtiö kantaa rahoittamisesta syntyvän valuuttariskin ja suojaa sitä johdannaisilla tai valuuttamääräisellä lainanotolla. Valko-Venäjän valuutta BYR ei ole vapaasti vaihdettava valuutta eikä siihen liittyvää valuuttariskiä ole mahdollista suojata.

Translaatoriskit

Konserni altistuu taseen muuntoriskeille euroalueen ulkopuolisiin tytäryhtiöihin tehtyjen nettosijoitusten osalta. Tätä taseriskiä ei ole suojattu. Suojaus aktivoidaan, jos omaa pääomaa ollaan kotiuttamassa tai valuuttaan uskotaan kohdistuvan merkittävä devalvaatoriski. Merkittävimmät translaatiopositiot ovat Ruotsin kruunussa, Venäjän ruplassa, Liettuan litissä, Latvian latisa ja Norjan kruunussa. Positio ei sisällä määräysvallattomien omistajien osuutta omasta pääomasta. Muuntoriski on konsernin toiminnan volyyymiin ja taseen kokoon suhteutettuna pieni.

Venäjällä Pietarissa ja Moskovassa toimivien kiinteistöyhtiöiden toimintavaluutaksi on määritetty euro, minkä vuoksi näihin yhtiöihin tehdyt nettosijoitukset eivät ole muuntoriskille alttiita eikä niitä siten oteta huomioon myöskään translaatiopositiossa.

Konsernin translaatiopositio 31.12.2012

Milj. €	LVL	NOK	SEK	RUB	LTL	BYR
Nettosijoitus	34,4	25,2	86,1	47,1	41,5	2,5

Konsernin translaatiopositio 31.12.2011

Milj. €	LVL	NOK	SEK	RUB	LTL	BYR
Nettosijoitus	15,5	26,2	22,8	50,5	39,7	1,3

Seuraavassa taulukossa on esitetty, miten konserniyhtiöiden toimintavaluuttojen 10 %:n muutos vaikuttaisi konsernin omaan pääomaan.

Herkkyysanalyysi, vaikutus omaan pääomaan 31.12.2012

Milj. €	LVL	NOK	SEK	RUB	LTL	BYR
Muutos +/-10 %	3,4	2,5	8,6	4,7	4,2	0,3

Herkkyysanalyysi, vaikutus omaan pääomaan 31.12.2011

Milj. €	LVL	NOK	SEK	RUB	LTL	BYR
Muutos +/-10 %	1,6	2,6	2,3	5,1	4,0	0,1

Transaktioriskit

Kansainvälinen ostotoiminta sekä emoyhtiön tytäryhtiöille antama valuuttamääräinen rahoitus altistavat konsernin useiden eri valuuttojen transaktioriskeille. Valuuttakohtainen transaktioriski koostuu taseen valuuttamääräisistä saamisista ja veloista, ulkomaanrahan määräisistä ennustetuista kassavirroista sekä ulkomaan tytäryhtiöiden veloista ja saamisista emoyhtiölle. Riskiä hallitaan kaupallisesti esim. siirtämällä kurssimuutokset myyntihintoihin tai vaihtamalla tavarantoimittajaa. Jäljelle jäävät avoimet positiot suojataan valuuttajohdannaisilla. Kaupallisten riskien suojausasteesta päättävät asianomaiset tytäryhtiöt dokumentoitujen suojauspolitiikkojen rajoissa. Tytäryhtiöt raportoivat omat valuuttapositionsa konsernirahoitukselle kuukausittain.

Tytäryhtiöt toteuttavat suojauksensa pääsääntöisesti konsernirahoituksen kanssa, joka puolestaan suojaa riskipositiot markkinakaupoin vahvistettujen limiittien puitteissa. Sisäiset

johdannaisopimukset kohdistetaan segmenteille segmentti-raportoinnissa.

Konserni ei noudata IAS 39:n mukaista suojauslaskentaa ostoihin ja myynteihin liittyvän transaktioriskin suojaamisessa. Johdannaisinstrumentit kirjataan alunperin hankinta-arvoonsa ja arvostetaan myöhemmin käypään arvoon. Ostoja ja myyntejä suojaavien valuuttajohdannaisten arvonmuutos kirjataan liiketoiminnan muihin tuottoihin tai kuluihin.

Konserni seuraa transaktioriskiä taseessa olevien sekä ennustettujen kassavirtojen osalta. Oheisessa taulukossa on esitetty transaktiopoistio ilman tulevia kassavirtoja. Tämä ei kuvaa konsernin todellista valuuttariskiä suojausten jälkeen. Kun ennustetut erät lasketaan mukaan transaktiopoistioon, merkittävimmät erot alla olevaan taulukkoon ovat USD- ja LTL-positioissa. Avoin USD-riski 31.12.2012 on -8,0 milj. euroa ja LTL-riski 0,0 milj. euroa.

Konsernin transaktiopoistio 31.12.2012

Milj. €	USD	SEK	NOK	LVL	LTL	RUB	BYR
Konsernin transaktioriski	-2,7	49,8	75,6	4,9	-1,2	65,0	0,4
Suojaavat johdannaiset	33,3	-45,9	-34,7	4,3	-11,6	-57,1	0,0
Suojaavat lainat	0,0	0,0	-27,2	-7,2	0,0	0,0	0,0
Avoin positio	30,6	3,9	13,7	2,0	-12,8	7,9	0,4

Konsernin transaktiopoistio 31.12.2011

Milj. €	USD	SEK	NOK	LVL	LTL	RUB	BYR
Konsernin transaktioriski	-4,7	130,2	60,5	11,8	0,3	53,2	0,0
Suojaavat johdannaiset	33,2	-127,5	-19,3	-2,6	-8,7	-52,4	0,0
Suojaavat lainat	0,0	0,0	-25,8	-7,1	0,0	0,0	0,0
Avoin positio	28,5	2,7	15,4	2,1	-8,4	0,8	0,0

Transaktiopoistion herkkyyksilyysissä on laskettu, mikä olisi konsernin sisäisten valuuttamääräisten saamisten ja velkojen sekä suojaavien valuuttajohdannaisten ja -lainojen tulosvaikutus, jos kurssimuutos olisi +/- 10 %.

Herkkyyksilyysi, vaikutus tulokseen ennen veroja 31.12.2012

Milj. €	USD	SEK	NOK	LVL	LTL	RUB	BYR
Muutos +/-10 %	3,1	0,4	1,4	0,2	-1,3	0,8	0,0

Herkkyyksilyysi, vaikutus tulokseen ennen veroja 31.12.2011

Milj. €	USD	SEK	NOK	LVL	LTL	RUB	BYR
Muutos +/-10 %	2,9	0,3	1,5	0,2	-0,8	0,1	0,0

Lainojen korkoriski ja herkkyysoanalyysi

Korkotason muutokset vaikuttavat konsernin korkokuluihin. Korkoriskin suojauspolitiikalla pyritään tasoittamaan korkotason muutosten vaikutusta eri tilikausien tuloksiin.

Korkoriskiä hallitaan keskitetysti konsernin rahoitusyksikössä, joka muokkaa lainojen korkosidonnaisuusaikaa käyttämällä korkojohdannaissopimuksia. Tavoiteduraatio on kolme vuotta ja sen sallitaan vaihdella puolentoista ja neljän vuoden välillä. Toteutunut korkosidonnaisuusaika oli tilikauden aikana keskimäärin 2,5 vuotta (2,9 vuotta).

Kesko Oyj laski 11.9.2012 liikkeelle 250 milj. euron määräisen joukkovelkakirjalainan. Lainan kuponkikorko on kiinteä 2,75 %, ja se eräänny maksettavaksi kuuden vuoden kuluttua.

Kesko Oyj laski 10.6.2004 liikkeelle Yhdysvalloissa 120 milj. USD:n arvosta suunnattuja velkakirjalainoja (USD Private Placement). Järjestely käsittää kolme kertalyhenteistä lainaerää, jotka

eräännyvät maksettavaksi 2014 (60 milj. USD), 2016 (36 milj. USD) ja 2019 (24 milj. USD).

Kesko Oyj:n USD-määräisen Private Placement -luottojärjestelyn suojauksessa sovelletaan suojauslaskentaa sekä valuuttattetta korkoriskin osalta. Suojauksissa on käytetty valuutan- ja koronvaihtosopimuksia, joiden määrä ja maturiteetti on sama kuin lainalla. Siten kyseisen lainan valuutta- ja korkoriski on kokonaan suojattu. Tilikauden aikana ei ole kirjattu tehotonta tuloslaskelmaan kyseisen luottojärjestelyn suojauksesta.

Herkkyysanalyysin laskennassa on käytetty yritystodistusvelkojen osalta tilikauden aikana toteutuneita keskimääräisiä saldoja. Tilinpäätöstilanteessa 31.12.2012 vaihtuvakorkoisten velkojen vaikutus tulokseen ennen veroja olisi ollut +/- 2,1 milj. euroa, jos korkotaso olisi noussut tai laskenut 1 % -yksikön (-/+ 2,2 milj. euroa).

Rahoitusvelkojen ja niihin liittyvien rahoituskulujen diskonttaamattomat kassavirrat 31.12.2012

Milj. €	2013	2014	2015	2016	2017	2018–	Yhteensä
Lainat rahoituslaitoksilta	1,0	8,0	28,0	0,4	0,4	3,0	40,8
rahoituskulut	1,4	1,4	1,3	0,1	0,1	0,1	4,3
Suunnatut velkakirjalainat (USD)		45,5		27,3		18,2	91,0
rahoituskulut	5,6	4,3	2,9	2,0	1,2	1,8	17,8
Joukkovelkakirjalainat						250,0	250,0
rahoituskulut	6,9	6,9	6,9	6,9	6,9	6,9	41,3
Eläkelainat	5,8	5,8	5,8	5,8	5,8	8,8	37,9
rahoituskulut	1,4	1,2	1,0	0,7	0,5	0,3	5,2
Rahoitusleasingvelat	9,8	8,3	4,6	13,8	3,9	0,0	40,3
rahoituskulut	2,3	1,2	0,9	0,4	0,2	0,0	5,0
Velat K-kauppiaille	130,3						130,3
rahoituskulut							0,0
Muut korolliset velat	27,2						27,2
rahoituskulut	0,0						0,0
Pitkäaikaiset korottomat velat	4,5	4,7	1,0	0,2	0,1	0,0	10,4
Lyhytaikaiset korottomat velat							
Ostovelat	808,4						808,4
Siirtovelat	267,5						267,5
Muut korottomat velat	182,7						182,7

Rahoitusvelkojen ja niihin liittyvien rahoituskulujen diskonttaamattomat kassavirrat 31.12.2011

Milj. €	2012	2013	2014	2015	2016	2017–	Yhteensä
Lainat rahoituslaitoksilta	8,6	1,2	1,0	26,7	0,6	2,7	40,8
rahoituskulut	1,5	1,3	1,3	1,3	0,1	0,2	5,6
Suunnatut velkakirjalainat (USD)			46,4		27,8	18,5	92,7
rahoituskulut	5,8	5,8	4,3	2,9	2,1	3,0	23,9
Eläkelainat	5,8	5,8	5,8	5,8	5,8	14,6	43,8
rahoituskulut	1,7	1,4	1,2	1,0	0,7	0,8	6,9
Rahoitusleasingvelat	11,6	7,5	10,1	6,5	15,7	0,3	51,8
rahoituskulut	2,9	1,5	1,4	1,1	0,6	0,0	7,6
Velat K-kauppiaille	117,6						117,6
rahoituskulut	0,1						0,1
Muut korolliset velat	45,7						45,7
rahoituskulut	0,1						0,1
Pitkäaikaiset korottomat velat	2,5	4,2	1,2	0,1	0,0	0,0	8,0
Lyhytaikaiset korottomat velat							
Ostovelat	885,8						885,8
Siirtovelat	261,4						261,4
Muut korottomat velat	181,7						181,7

Johdannaisten diskonttaamattomat kassavirrat 31.12.2012

Milj. €	2013	2014	2015	2016	2017	2018–	Yhteensä
Velat							
Valuuttatermiinit, joihin ei sovelleta suojauslaskentaa	244,4						244,4
Nettona selvitettävät velat							
Korkojohdannaiset	0,1	0,1	0,1				0,2
Sähköjohdannaiset	1,7	1,1	0,5	0,2	0,1	0,0	3,6
Suunnattuihin velkakirjalainoihin liittyvät johdannaiset*							
Valuuttajohdannaiset	0,6	5,2	0,3	3,1	0,1	2,1	11,3
Saamiset							
Valuuttatermiinit, joihin ei sovelleta suojauslaskentaa	241,0						241,0
Nettona selvitettävät saamiset							
Suunnattuihin velkakirjalainoihin liittyvät johdannaiset*							
Korkojohdannaiset	0,9	0,7	0,5	0,3	0,2	0,3	2,8

* Suunnattujen velkakirjojen ja niihin liittyvien valuutta- ja korkojohdannaisten kassavirrat suoritetaan nettoperiaatteella.

Johdannaisten diskonttaamattomat kassavirrat 31.12.2011

Milj. €	2012	2013	2014	2015	2016	2017–	Yhteensä
Velat							
Valuuttatermiinit, joihin ei sovelleta suojauslaskentaa	354,1						354,1
Nettona selvitettävät velat							
Korkojohdannaiset	0,1	0,1	0,1	0,1	0,0		0,4
Sähköjohdannaiset	2,2	0,8	0,3	0,1	0,0		3,4
Suunnattuihin velkakirjalainoihin liittyvät johdannaiset*							
Valuuttajohdannaiset	0,5	0,5	4,2	0,2	2,5	1,8	9,7
Saamiset							
Valuuttatermiinit, joihin ei sovelleta suojauslaskentaa	350,7						350,7
Nettona selvitettävät saamiset							
Suunnattuihin velkakirjalainoihin liittyvät johdannaiset*							
Korkojohdannaiset	0,9	0,9	0,7	0,4	0,3	0,5	3,7

* Suunnattujen velkakirjojen ja niihin liittyvien valuutta- ja korkojohdannaisten kassavirrat suoritetaan nettoperiaatteella.

Joukkovelkakirjalaina, suunnatut velkakirjat ja osa rahoituslaitoslainoista, yhteensä 426,8 milj. euroa, ovat kiinteäkorkoisia ja niiden efektiivinen korkokustannus oli 3,7 %. Vaihtuvakorkoisten rahoituslaitoslainojen, kauppiasvelkojen ja muiden korollisten velkojen keskikorko oli 0,2 % tilikauden päättyessä. Lainoista osa on euromääräisiä, suunnatut velkakirjat ovat USD-määräisiä ja rahoituslaitoslainoissa on 27,2 milj. euron vasta-arvosta NOK-määräisiä (25,8 milj. euroa) ja 7,2 milj. euron vasta-arvosta LVL-määräisiä (7,1 milj. euroa).

Maksuvalmiusriski ja korollisten saamisten herkkyyshanalyysi

Maksuvalmiusriskin hallinnan tavoitteena on riittävien likvidien varojen ja luottolimiittien ylläpitäminen, jotta konsernin liiketoiminnan rahoituksen jokahetkinen riittävyys on turvattu.

Tavoitteena on sijoittaa rahoitusvaroista koostuvaa likviditeettiä rahamarkkinoille tehokkaalla tuoton ja riskin yhdistelmällä. Konsernin johto hyväksyy säännöllisin väliajoin konsernirahoituksen analyysoimien sijoituskohteiden joukosta sijoituskohteiksi hyväksyttävät instrumentit ja niille kohdekohtaiset limiitit. Sijoitusten riskiä ja toteutunutta tuottoa seurataan säännöllisesti.

Vaihtuvakorkoisten saamisten herkkyyshanalyysin laskennassa on käytetty sijoitettujen varojen osalta vuoden keskimääräisiä saldoja. Mukana ovat asiakasrahoitusrahoitukset, rahoitusleasingrahoitukset, muut korolliset saamiset ja sijoituksista yritystodistusrahoitukset ja korkorahastot. Korkorahastojen herkkyys on määritelty duraation avulla. Näiden erien tulosvaikutus ennen veroja olisi ollut +/- 3,0 milj. euroa (+/- 5,5 milj. euroa) ja vaikutus omaan pääomaan +/- 0,2 (+/- 1,5) milj. euroa tilinpäätöspäivänä, jos korkotasoa olisi muuttunut +/- 1 % -yksikön.

Pitkäaikaisia sitovia luottolimiittejä oli tilinpäätöshetkellä nostettavissa 100,0 miljoonan euron vasta-arvosta (100,0 milj. euroa). Lisäksi konsernin ei-sitovaan rahoitusreserviin kuuluu euromääräisiä yritystodistusohjelmia 359 milj. euroa (359 milj. euron vasta-arvosta).

Private Placement -luottojärjestelyn ja sitovien limiittien ehdoissa on käytössä tavanomaisia kovenantteja. Näiden kovenanttien vaatimukset on pystytty täyttämään. Lainaehtoihin sisältyy taloudellinen kovenantti nettovelan ja käyttökatteen maksimisuhteesta, jonka raja-arvo on ollut kaukana koko tilikauden.

Velkojen maturiteettijakauma 2012

	31.12.2012	Käytettävissä	Yhteensä	2013	2014	2015	2016	2017 ja myöhemmin
Milj. €								
Lainat rahoituslaitoksilta	40,9		40,9	1,1	8,0	28,0	0,4	3,4
Joukkovelkakirjalainat	247,9		247,9					247,9
Suunnatut velkakirjalainat	100,3		100,3		50,2		30,1	20,0
Eläkelainat	37,8		37,8	5,8	5,8	5,8	5,8	14,6
Rahoitusleasingvelat	40,1		40,1	9,7	8,2	4,5	13,8	3,9
Velat K-kauppiaille	130,3		130,3	130,3				
Muut korolliset velat	27,2		27,2	27,2				
Ostovelat	808,4		808,4	808,4				
Siirtovelat	267,5		267,5	267,5				
Muut korottomat velat	182,7		182,7	182,7				
Sitovat luottolimiitit		100,0	100,0				50,0	50,0
Yritystodistusohjelmat		359,0	359,0					
Takaukset	86,8		86,8	8,5	77,0	0,4		0,9
Yhteensä	1 969,9	459,0	2 428,9	1 441,3	149,2	38,7	100,1	340,7

Velkojen maturiteettijakauma 2011

	31.12.2011	Käytettävissä	Yhteensä	2012	2013	2014	2015	2016 ja myöhemmin
Milj. €								
Lainat rahoituslaitoksilta	40,8		40,8	8,6	1,2	1,0	26,7	3,3
Suunnatut velkakirjalainat	100,2		100,2			50,1		50,1
Eläkelainat	43,5		43,5	5,8	5,8	5,8	5,8	20,3
Rahoitusleasingvelat	51,8		51,8	11,6	7,5	10,1	6,5	16,1
Velat K-kauppiaille	117,6		117,6	117,6				
Muut korolliset velat	45,7		45,7	45,7				
Ostovelat	885,8		885,8	885,8				
Siirtovelat	261,4		261,4	261,4				
Muut korottomat velat	181,7		181,7	181,7				
Sitovat luottolimiitit	*	258,6	265,9	165,9				100,0
Yritystodistusohjelmat		359,0	359,0					
Takaukset	25,8		25,8	20,4		4,5		0,9
Yhteensä	1 754,4	617,6	2 379,3	1 704,5	14,5	71,5	39,0	190,7

* Sitovista luottolimiiteistä nostettu määrä sisältyy lainoihin rahoituslaitoksilta.

Annetuissa takauksissa ei ole esitetty takauksia, jotka liittyvät konsernitaseessa esitettyyn velkaan tai vuokravastuisiin, jotka on eritelty liitteessä 34.

Velat K-kauppiaille sisältävät kahdenlaisia Keskon korollisia velkoja K-kauppiaille: kauppiaan ennakkomaksuja Keskolle ja Keskon ketjuhyvitevelkoja kauppiaille. Ketjuhyvitteet ovat kauppiaille jälkikäteen myönnettyjä alennuksia, joiden ehdot vaihtelevat ketjuttain. Suunnatuissa velkakirjalainoissa on mukana valuuttajohdannaisten käyvän arvon muutos.

Käypään arvoon kirjattavat rahoitusvarat ja -velat

Konsernin likvidejä varoja on sijoitettu pääosin suurten suomalaisten yritysten velkainstrumentteihin, Keskon markkina-alueella toimivien pankkien sijoitustodistuksiin sekä talletuksiin ja Suomen Valtion sekä valikoitujen yritysten joukkovelkakirjalainoihin. Näiden sijoitusten tuotto vuodelta 2012 oli 1,5 % (1,6 %). Maksimiluottoriski on näiden sijoitusten seuraavassa eriteltä käypä arvo taseessa tilinpäätöspäivänä.

Seuraavassa taulukossa esitetään käypään arvoon arvostetut rahoitusinstrumentit arvostusmenetelmän mukaan jaoteltuna.

Käypään arvoon arvostettavat rahoitusvarat ja -velat arvostushierarkian mukaan jaoteltuna

Milj. €	Käypä arvo 31.12.2012			Yhteensä
	Taso 1	Taso 2	Taso 3	
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat				
Yritystodistukset		77,2		77,2
Pankkien sijoitustodistukset ja talletukset		60,1		60,1
Yhteensä		137,2		137,2
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat johdannaiset				
Johdannaissaamiset		1,1		1,1
Johdannaisvelat		16,8		16,8
Myytävissä olevat rahoitusvarat				
Pääomarahastot			6,9	6,9
Yritystodistukset (maturiteetti alle 3 kk)		83,5		83,5
Pankkien sijoitustodistukset ja talletukset (maturiteetti alle 3 kk)		165,6		165,6
Joukkovelkakirjalainat	0,0			0,0
Yhteensä	0,0	249,0	6,9	255,9

Tason 1 instrumentit ovat markkinoilla aktiivisen kaupankäynnin kohteena, jolloin käyvät arvot perustuvat suoraan markkinahintaan. Tason 2 instrumenttien käypä arvo perustuu markkinoilta saataviin tietoihin. Tason 3 instrumenttien käypä arvo ei perustu todettavissa olevaan markkinatietoon (ei todettavissa olevat syöttötiedot).

Seuraavassa taulukossa esitetään tasolle 3 kuuluvien instrumenttien muutokset 1.1.–31.12.2012:

Milj. €	Pääomarahastot
Alkusaldo 1.1.2012	5,9
Ostot	1,1
Saadut palautukset	-0,3
Käyvän arvon muutokset	0,2
Yhteensä	6,9

Käypään arvoon arvostettavat rahoitusvarat ja -velat arvostushierarkian mukaan jaoteltuna

Milj. €	Käypä arvo 31.12.2011			Yhteensä
	Taso 1	Taso 2	Taso 3	
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat				
Yritystodistukset		77,8		77,8
Pankkien sijoitustodistukset ja talletukset		19,9		19,9
Yhteensä		97,7		97,7
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat johdannaiset				
Johdannaissaamiset		5,9		5,9
Johdannaisvelat		8,7		8,7
Myytävissä olevat rahoitusvarat				
Pääomarahastot			5,9	5,9
Yritystodistukset (maturiteetti alle 3 kk)		59,3		59,3
Pankkien sijoitustodistukset ja talletukset (maturiteetti alle 3 kk)		87,5		87,5
Joukkovelkakirjalainat	38,8			38,8
Yhteensä	38,8	146,8	5,9	191,5

Seuraavassa taulukossa esitetään tasolle 3 kuuluvien instrumenttien muutokset 1.1.–31.12.2011:

Milj. €	Pääomarahastot
Alkusaldo 1.1.2011	4,4
Ostot	0,6
Käyvän arvon muutokset	0,9
Yhteensä	5,9

Pääomarahastot on luokiteltu pitkäaikaisiin myytävissä oleviin rahoitusvaroihin. Pääomarahastot arvostetaan rahoitusyhtiöiltä saatujen arvostuslaskelmien perusteella. Pääomarahastoista ei ole kirjattu tulosvaikutteisia voittoja tai tappioita tilikaudella 2012 (2011).

Luotto- ja vastapuoliriski

Asiakassaamisiin liittyvän luottoriskin hallinnasta vastaavat toimialojen liiketoimintayhtiöt. Konsernilla on luottopolitiikka, jonka toteutumista valvotaan. Saamiset pyritään varmistamaan asiakkaiden luottokelpoisuuden huolellisella arvioinnilla, tarkentamalla asiakasluottotuksen ehtoja ja vakuusvaateita sekä tehokkaalla luotonvalvonnalla ja lisäksi soveltuvin osin luottovakuuttamalla. Suomessa konsernin liiketoiminnan keskeinen osa tapahtuu yhteistyössä kauppiaiden kanssa. Kauppiassopimukset edellyttävät, että kauppias asettaa Keskon kyseiselle tytäryhtiölle tililuottovakuuden ostovelkojensa vakuudeksi.

Konserniyhtiöt noudattavat yhtenäistä menettelyä erään-tyneiden saamisten arvostamisessa. Saamisesta kirjataan arvonalentuminen silloin kun on objektiivista näyttöä siitä, että saamisen arvo on alentunut. Myyntisaamisten ikäjakauma 31.12. oli seuraava:

Myyntisaamisten ikäjakauma

Milj. €	2012	2011
Erääntymättömät myyntisaamiset	655,8	655,5
1-7 päivää erääntyneet myyntisaamiset	15,8	12,1
8-30 päivää erääntyneet myyntisaamiset	12,6	15,4
31-60 päivää erääntyneet myyntisaamiset	3,1	4,6
yli 60 päivää erääntyneet myyntisaamiset	15,8	12,4
Yhteensä	703,0	700,0

Edellä esitettyyn ikäjakaumaan sisältyy sellaisia saamisia, joihin kohdistuu arvonalennusta, yhteensä 31,8 milj. euroa (24,3 milj. euroa).

Myyntisaamisista 362,1 milj. euroa (376,2 milj. euroa) oli ketjukauppiassaamisia ja luottokorttisaamisia 46,7 milj. euroa (37,5 milj. euroa). Ketjukauppiassaamisten vakuutena on Keskon osakkuusyhtiön Vähittäiskaupan Takaus Oy:n antama tililuottovakuus, jonka enimmäismäärä on aina rajoitettu vähittäiskaupan Takauksen K-kauppiasyritykseltä ja -yrittäjältä saaman vastavakuuden realisointiarvoon. Vastavakuuksien yhteisarvo oli tilikauden päättyessä 151,3 milj. euroa (157,4 milj. euroa). Lisäksi saamisten vakuutena on muita vakuuksia kuten yrityskiinnityksiä ja muuta pantattua omaisuutta.

Myyntisaamisiin sisältyy erillisellä vähennystilillä seurattava arvonalennusta yhteensä 17,9 milj. euroa (13,5 milj. euroa). Tilikauden tulokseen on kirjattu luottotappioita ja arvonalennuksia yhteensä 7,2 milj. euroa (4,8 milj. euroa).

Sellaisia saamisia, joiden maksuehdoista on neuvoteltu uudelleen, oli 31.12.2012 yhteensä 2,0 milj. euroa (3,1 milj. euroa).

Rahoituksellinen luottoriski

Rahoitusinstrumentteihin sisältyy riski siitä, että vastapuoli ei pysty täyttämään velvoitettaan. Kesko tekee valuutta- ja muita johdannaisia vain hyvän luottokelpoisuuden omaavien pankkien kanssa. Likvidejä varoja sijoitetaan vuosittain

vastapuolikohtaisesti vahvistettavien limiittien rajoissa instrumentteihin, joiden luottokelpoisuus on hyvä. Korkosijoitusten sallitut sijoituslimiitit määritetään euromääräisesti ja aikasidonnaisesti yritys- ja pankkikohtaisesti. Näitä limiittejä tarkistetaan vuoden aikana aina markkinatilanteen mukaisesti.

Lainasopimukset määräysvallan (yli 50 %) muutostilanteissa

Kesko Oyj:n USD-määräisen Private Placement -luottojärjestelyn ehtojen mukaan määräysvallan muutostilanteissa Keskolla on velvollisuus tarjota takaisin maksettavaksi koko lainapääoma kaikille velkakirjan haltijoille. Velkakirjan haltijoilla on oikeus hyväksyä tai hylätä takaisinmaksu.

Kesko Oyj:llä olevien lainalimiittien ehtojen mukaan lainantantajilla on oikeus irtisanoa lainalimiitti ja mahdollisesti nostetut lainaerät.

Määräysvallan muutokseksi ei kummankaan lainasopimuksen ehtojen mukaan lueta omistuksen muutosta kauppiaille tai kauppiaiden muodostamalle yhdistykselle.

Luottoluokitukset

Kesko Oyj ei toistaiseksi ole hankkinut luottokelpoisuusluokitusta, koska sitä ei ole yhtiön nykyisessä rahoitustilanteessa pidetty kokonaistaloudellisenä.

Hyödykeriskit ja niiden herkkyyshanalyysi

Konserni käyttää sähköjohdannaisia energiakustannusten tasaimiseen. Sähkön hintariskiä tarkastellaan viiden vuoden aikajän- teellä. Tilikauden aikana toimitetun sähkön hintaa suojaavien johdannaisten arvomuutokset sisältyvät ostojen oikaisueriin. Tulevaisuuden ostoja suojaavien sopimusten osalta noudatetaan suojauslaskentaa. Suojauslaskennan kriteerit täyttävien johdannaisten tehokas osuus kirjataan oman pääoman arvomuutos- rahastoon ja tehoton osuus tuloslaskelmaan, liiketoiminnan muihin tuottoihin tai kuluihin. Omaan pääomaan kirjattavan arvomuutosrahaston muutos esitetään laajan tuloslaskelman erässä Rahavirran suojauksen arvomuutos.

Suojauslaskennan tehoton osuus oli vuoden lopussa -2,2 milj. euroa (-1,1 milj. euroa).

Sähköjohdannaisilla oli tilinpäätöspäivänä ostettu sähköä yhteensä 1 077 792 MWH (798 200 MWH) ja suojausaste 1-12 kuukaudessa oli 89 % (78 %), 13-24 kuukaudessa 51 % (46 %), 25-36 kuukaudessa 31 % (14 %), 37-48 kuukaudessa 21 % (3 %) ja 49-60 kuukaudessa 16 % (0 %).

Herkkyyshanalyysin laskennassa sähköjohdannaisten osalta on oletettu, että alle 12 kuukauden kuluttua erääntyvien johdannaisten vaikutus tulisi tuloslaskelmaan. Jos sähköjohdannaisten markkinahinta muuttuisi tilinpäätöspäivän 31.12.2012 tasosta +/- 20 %, olisi vaikutus vuoden 2013 tuloslaskelmaan +/- 3,3 milj. euroa (-/+ 3,3 milj. euroa) ja omaan pääomaan +/- 4,8 milj. euroa (-/+ 2,9 milj. euroa). Vaikutukset on laskettu ennen veroja.

Johdannaissopimusten käyvät arvot

Milj. €	31.12.2012 Positiivinen käypä arvo (tasearvo)	31.12.2012 Negatiivinen käypä arvo (tasearvo)	31.12.2011 Positiivinen käypä arvo (tasearvo)	31.12.2011 Negatiivinen käypä arvo (tasearvo)
Korkojohdannaiset	0,8	0,0	4,1*	0,0
Valuuttajohdannaiset	0,3	-13,1*	1,8	-12,9*
Sähkøjohdannaiset	0,0	-3,6	0,0	-3,4

Johdannaissopimusten nimellismäärät

Milj. €	31.12.2012 Nimellismäärä	31.12.2011 Nimellismäärä
Korkojohdannaiset	203,4*	207,7*
Valuuttajohdannaiset	356,3*	458,1*
Sähkøjohdannaiset	40,7	31,5

* Johdannaissopimuksiin sisältyy valuuttamääräiseen lainajärjestelyyn liittyviä koronvaihtosopimuksia, joiden nimellisarvo on bruttomääräisenä 200,8 milj. euroa ja käypä arvo 0,8 milj. euroa (4,1 milj. euroa) sekä valuutanvaihtosopimuksia, joiden nimellisarvo on 100,4 milj. euroa ja käypä arvo on -9,5 milj. euroa (-7,7 milj. euroa).

Johdannaisten maksimiluottoriski on tilinpäätöspäivän taseen käypä arvo.

Pääomarakenteen hallinta

Kesko-konsernin pääoman hallintaa koskevat tavoitteet käsittelevät konsernin vakavaraisuuteen ja maksuvalmiuteen liittyvät tavoitteet. Konsernin pääomarakennetta (oman ja vieraan pääoman suhdetta) optimoidaan konsernitasolla. Konsernin vakavaraisuudelle ja maksuvalmiudelle asetettujen tavoitteiden tarkoituksena on turvata konsernin likviditeetti kaikissa markkinatilanteissa, mahdollistaa konsernin strategian mukaisten investointiohjelmien toteuttaminen ja omistaja-arvon säilyttäminen. Tavoitteet on asetettu tunnusluvuille omavaraisuusaste sekä korolliset nettovelat/käyttökate. Konsernin korollisten velkojen osalta on tietyiltä osin käytössä kovenantteja, joiden mukaiset ehdot on huomioitu edellä mainituissa tavoitetasoissa. Konsernilla ei ole käytössä ulkoisen luottoluokituslaitoksen antamaa julkista luottoluokitusta.

Kesko-konsernin tunnuslukujen tavoitetasot hyväksytään konsernin hallituksessa. Hallitus on 4. helmikuuta 2009 hyväksynyt osana konsernin taloudellisia keskipitkän aikavälin tavoitteita seuraavat arvot tunnusluvuille omavaraisuusaste ja korolliset nettovelat/käyttökate:

	Tavoitetaso	Toteuma 2012	Toteuma 2011
Omavaraisuusaste	40–50 %	52,5 %	53,9 %
Korolliset nettovelat/ käyttökate	< 3	0,4	0,1
Milj. €		2012	2011
Oma pääoma		2 267,0	2 233,0
Taseen loppusumma		4 372,7	4 190,0
- Saadut ennakot		54,4	44,0
Yhteensä		4 318,4	4 146,0
Omavaraisuusaste		52,5 %	53,9 %
Korolliset velat		624,5	400,0
Rahoitusomaisuus		489,2	367,3
Korolliset nettovelat		135,3	32,8
Käyttökate		375,1	405,4
Korolliset nettovelat/käyttökate		0,4	0,1

LIITE 40.
LÄHIPIIRITAPAHTUMAT

Konsernin lähipiiriin kuuluvat konsernin johtohenkilöt (hallitus, toimitusjohtaja ja konsernijohtoryhmä), tytäryhtiöt, osakkuusyritykset ja Keskon Eläkekassa. Tytäryhtiöt ja osakkuusyritykset on lueteltu erillisessä liitteessä (liite 42).

Lähipiiritapahtumina on esitetty sellaiset liiketoimet lähipiirin kanssa, jotka eivät eliminoitu konsernitilinpäätöksessä.

Pääomaosuusmenetelmällä yhdistellyllä osakkuusyrityksellä, Kruunuvuoren Satama Oy:llä on kiinteistöjä, jotka on vuokrattu konsernin käyttöön. Vähittäiskaupan Takaus Oy ja Vähittäiskaupan Tilipalvelu Oy myyvät palvelujaan Keskon ja K-kauppiaiden vähittäiskaupparyityksille. Muut osakkuusyritykset ovat lähinnä liikekiinteistöyhtiöitä, jotka ovat vuokranneet omistamiaan huoneistoja ja kiinteistöjä Kesko-konsernin käyttöön. Osakkuusyritykset, jotka ovat keskinäisiä kiinteistöyhtiöitä, on yhdistelty konsernitilinpäätökseen omistusosuuden mukaisesti.

Keskon Eläkekassa on itsenäinen juridinen yksikkö, joka hallinnoi osaa konsernin Suomen henkilöstön vapaaehtoiseen eläkkeisiin liittyvistä eläkevaroista. Eläkevaroihin sisältyy Kesko Oyj:n osakkeita 12,0 milj. euron arvosta (32,5 milj. euroa). Eläkekassan omistamia kiinteistöjä ja huoneistoja on vuokrattu Kesko-konsernille.

Tilikaudella 2012 Kesko-konserni ei maksanut Eläkekassalle kannatusmaksuja (26,0 milj. euroa).

Tilikauden 2012 aikana osa Kesko-konsernissa työskentelevien henkilöiden lakisääteisen eläketurvan hoidosta ja siihen liittyvästä vakuutuskannasta siirrettiin Keskon Eläkekassalta työeläkevakuutusyhtiöön. Kannansiirtoon liittyen Eläkekassa palautti eläkesaamista työnantajayhtiöille. Kesko-konsernissa toteutunut rahavirtavaikutus saamisen palautuksesta oli 71,2 milj. euroa.

Lähipiirin kanssa toteutuivat seuraavat liiketapahtumat:

Tavaroiden ja palvelujen myynti

Milj. €	2012	2011
Tavaroiden myynti		
Hallitus ja johto	65,1	37,3
Yhteensä	65,1	37,3

Milj. €	2012	2011
Palveluiden myynti		
Osakkuusyritykset	2,6	2,2
Hallitus ja johto	8,4	4,6
Eläkekassa	0,5	0,5
Yhteensä	11,5	7,3

Keskon hallituksen jäseniä toimii K-kauppiaina. Konserniyhtiöt myyvät tavaroita ja palveluita heidän kontrolloimilleen yrityksille.

Tavaroiden ja palvelujen myynnit lähipiirille ovat toteutuneet yleisillä markkinaehdoilla ja perustuvat markkinahintoihin.

Tavaroiden ja palvelujen ostot

Milj. €	2012	2011
Tavaroiden ostot		
Hallitus ja johto	10,0	2,5
Yhteensä	10,0	2,5

Milj. €	2012	2011
Palvelujen ostot		
Osakkuusyritykset	4,6	4,7
Hallitus ja johto	0,0	0,1
Yhteensä	4,6	4,9

Liiketoiminnan muihin kuluihin sisältyy Kesko-konsernin maksamia vuokratulujä Keskon Eläkekassalle 13,9 milj. euroa (16,2 milj. euroa) ja osakkuusyrityksille 10,4 milj. euroa (9,9 milj. euroa).

Liiketoiminnan muut tuotot

Milj. €	2012	2011
Osakkuusyritykset	0,1	0,0
Hallitus ja johto	0,3	1,3
Eläkekassa	0,1	0,1
Yhteensä	0,5	1,5

Liiketoiminnan muut kulut

Milj. €	2012	2011
Osakkuusyritykset	10,4	9,9
Eläkekassa	13,9	16,1
Muu lähipiiriläinen	0,1	1,1
Yhteensä	24,5	27,2

Rahoituskulut

Milj. €	2012	2011
Osakkuusyritykset	0,1	0,4
Eläkekassa	0,0	0,6
Yhteensä	0,2	1,0

Lyhytaikaiset saamiset

Milj. €	2012	2011
Osakkuusyritykset	0,2	0,1
Hallitus ja johto	5,5	3,7
Eläkekassa	0,0	-
Yhteensä	5,7	3,9

Keskon hallituksen jäseniä toimii K-kauppiaina. Keskon myynnistä heidän kontrolloimilleen yrityksille syntyneet saamiset olivat tilinpäätöspäivänä 5,5 milj. euroa (3,7 milj. euroa). Saamisten vakuutena on Keskon osakkuusyrityksen Vähittäiskaupan Takaus Oy:n antama tililuottovakuus, jonka enimmäismäärä on aina rajoitettu Vähittäiskaupan Takauksen K-kauppiasyritykseltä ja -yrittäjältä saaman vastavakuuden realisointiin. Vastavakuuden arvo oli tilikauden päättyessä 3,9 milj. euroa (3,4 milj. euroa).

Muut lyhytaikaiset velat

Milj. €	2012	2011
Osakkuusyritykset	20,4	35,5
Hallitus ja johto	2,9	1,2
Eläkekassa	0,8	8,2
Yhteensä	24,1	44,9

Muihin lyhytaikaisiin velkoihin sisältyy mm. ketjuhyvitysvelkoja K-kauppiaina toimivien kolmen Keskon hallituksen jäsenen kontrolloimille yrityksille. Ketjuhyvitystä maksetaan jälkikäteen toteutuneiden vuosiestojen ja toiminnan laatuun liittyvien kriteerien perusteella.

Kesko-konsernin osakkuusyrityksiä Kruunuvuoren Satama Oy:llä ja sen tytäryhtiöllä on ulkopuolisten rahoittajien myöntämiä lainoja, joiden vakuutena on kiinnitykset yhtiöiden omistamiin kiinteistöihin. Kesko on antanut täytetakauksen Kruunuvuoren Satama Oy:n tytäryhtiön 65 milj. euron suuruisen rahalaitoslainan vakuudeksi. Tilikauden 2011 aikana Kesko-konserni myi yhden kiinteistöyhtiön Eläkekassalle. Kesko-konsernilla oli kiinteistöyhtiöltä 39,7 milj. euron lainasaaminen. Lainan korko oli kolmen kuukauden Euribor + marginaali 0,5 %. Laina on maksettu takaisin vuoden 2012 aikana. Lainalla oli kiinnitysvakuus.

Lisäksi Keskolla on pitkäaikaista saamista kiinteistöosakkuusyrityksiltä 1,5 milj. euroa.

Johdon työsuhde-etuudet**Hallituksen palkkiot**

1 000 €	2012	2011
Esa Kiiskinen, puheenjohtaja	73,8	42,0
Heikki Takamäki, puheenjohtaja (16.4.2012 asti)	22,0	86,5
Seppo Paatelainen, varapuheenjohtaja	57,0	59,0
Ilpo Kokkila	42,5	43,0
Tomi Korpisaari (16.4.2012 alkaen)	31,3	-
Mikko Kosonen (16.4.2012 asti)	10,8	44,5
Maarit Näkyvä	44,5	44,5
Toni Pokela (16.4.2012 alkaen)	31,3	-
Rauno Törrönen (16.4.2012 asti)	10,3	42,0
Virpi Tuunainen (16.4.2012 alkaen)	32,3	-

Pääjohtajan ja konsernijohtoryhmän palkat ja palkkiot

1 000 €	2012	2011
Matti Halmesmäki, pääjohtaja	1 196,3	1 002,4
Konsernijohtoryhmä (muut jäsenet)	1 928,2	2 073,6

Osake- ja optio-omistukset

31.12.2012 pääjohtajalla oli Kesko Oyj:n A-osakkeita 2 000 kappaletta ja Kesko Oyj:n B-osakkeita 17 794 kappaletta, mitkä edustavat 0,02 %:ia yhtiön koko osakekannasta ja 0,01 %:ia äänistä. Konsernijohtoryhmällä mukaan lukien pääjohtaja oli Kesko Oyj:n A-osakkeita 2 000 kappaletta ja Kesko Oyj:n B-osakkeita 43 981 kappaletta, mitkä edustavat 0,05 %:ia yhtiön koko osakekannasta ja 0,02 %:ia äänistä. Konsernijohtoryhmällä oli Kesko Oyj:n 2007B-optio-oikeuksia 17 000 kappaletta ja 2007C-optio-oikeuksia 65 500 kappaletta. Jos optio-oikeuksilla merkittäisiin osakkeita, ne vastaisivat 0,08 %:n osuutta osakkeista ja 0,02 %:n osuutta kaikista äänistä.

Eläke-etuudet

Pääjohtaja ja muut konsernijohtoryhmän jäsenet ovat kahta (2) jäsentä lukuun ottamatta Keskon Eläkekassan vuonna 1998 suljetun A-osaston jäseniä ja heidän eläkkeensä määräytyvät sen sääntöjen ja heidän kunkin johtajasopimuksen mukaisesti. Heidän eläkkeensä on etuusperusteinen. Kaksi jäsenistä on tullut Keskkoon vuoden 1998 jälkeen ja heidän eläkkeensä määräytyy yleisten työntekijän eläkkeisiin Suomessa sovellettavien säännösten (TyEL) mukaisesti.

Irtisanomisen yhteydessä suoritettavat etuudet

Pääjohtajalla ja muilla konsernijohtoryhmän jäsenillä on yhtiön irtisanoessa oikeus irtisanomisajan rahapalkkaan ja luontoisetuihin sekä erilliseen kertakaikkiseen irtisanomiskorvaukseen, joka määräytyy johtajan irtisanomiskuukauden rahapalkan ja luontoisetujen perusteella. Irtisanomiskorvaus samoin kuin annetut optio-oikeudet tai niiden perusteella saadut tulot eivät ole osa johtajan palkkaa eikä niitä oteta huomioon irtisanomisajan palkan, irtisanomiskorvauksen tai eläkkeelle siirryttäessä eläkepalkan määrittämisessä. Johtajan itse irtisanoutuessa hän on oikeutettu ainoastaan irtisanomisajan palkkaan luontoisetuineen. Toimisuhteen päättyessä eläkkeelle siirtymiseen johtaja saa sopimuksensa mukaista eläkettä, ei muita korvauksia.

LIITE 41.**MUUT LIITETIEDOT****Tilinpäätöspäivän jälkeiset tapahtumat**

Tilinpäätöspäivän jälkeen konsernissa ei ole ollut merkittäviä tapahtumia.

LIITE 42.

TYTÄRYHTIÖT JA OSAKKUUSYRITYKSET 31.12.2012

OSUUDET SAMAN KONSERNIN YRITYKSISSÄ

Emoyhtiön omistamat	Kotipaikka	Konsernin omistus-osuus %	Emoyhtiön omistus-osuus %
Anttila Oy	Helsinki	100,00	100,00
Asunto Oy Kirkkonummen Västeruddintie 33	Kirkkonummi	100,00	100,00
Indoor Group Oy	Helsinki	100,00	100,00
Intersport Finland Oy	Helsinki	100,00	100,00
Johaston Oy	Helsinki	100,00	100,00
Kenkäkesko Oy	Helsinki	100,00	100,00
Keslog Oy	Helsinki	100,00	54,95
Kestra Kiinteistöpalvelut Oy	Helsinki	100,00	100,00
Kiinteistö Oy Helsingin Satamakatu 3	Helsinki	100,00	100,00
Kiinteistö Oy Lahden Lyhytkatu 1*	Lahti	50,00	50,00
Kiinteistö Oy Sunan Hallitalo	Helsinki	100,00	100,00
Kiinteistö Oy Voisalmen Liiketalo	Helsinki	100,00	100,00
Kiinteistö Oy Välvainion Ostoskeskus	Oulu	65,97	65,97
K-instituutti Oy	Helsinki	72,00	72,00
Klintercenter Ab	Maarianhamina	100,00	100,00
Konekesko Oy	Helsinki	100,00	100,00
K-Plus Oy	Helsinki	100,00	100,00
K-talospalvelukeskus Oy	Helsinki	100,00	51,02
Musta Pörssi Oy	Helsinki	100,00	100,00
Plusso OÜ	Tallinna, Viro	100,00	100,00
Rautakesko Oy	Helsinki	100,00	100,00
Ruokakesko Oy	Helsinki	100,00	100,00
Sincera Oy	Helsinki	100,00	100,00
VV-Auto Group Oy	Helsinki	100,00	100,00

Muiden konserniyritysten omistamat	Kotipaikka	Konsernin omistus-osuus %	Emoyhtiön omistus-osuus %
Ansami OOO	Pietari, Venäjä	100,00	
Antti SIA	Riika, Latvia	100,00	
Anttila AS	Viljandi, Viro	100,00	
App-Hallinta Oy	Helsinki	100,00	
Asko Möbler AB	Huddinge, Ruotsi	100,00	
Bansemko OOO	Moskova, Venäjä	100,00	
Barker-Littoinen Oy	Espoo	100,00	
Bruland Bygg AS	Förde, Norja	66,31	
Byggmakker Distribusjon AS	Ski, Norja	100,00	
Byggmakker Norge AS	Oslo, Norja	100,00	
Daugavkrasts M SIA	Riika, Latvia	100,00	
Fiesta Real Estate AS	Tallinna, Viro	100,00	
Hasti-Ari AS	Ski, Norja	100,00	
Hauhon Kiinteistö- ja Kauppakeskus Oy	Hämeenlinna	100,00	
Ikosen OÜ	Tallinna, Viro	100,00	
Indoor Group AS	Tallinna, Viro	100,00	
Insofa Oy	Lahti	100,00	
Johaston OOO	Moskova, Venäjä	100,00	
K-citymarket Oy	Helsinki	100,00	
Keru Kiinteistöt Oy	Helsinki	100,00	
Kesko Food Russia Holding Oy	Helsinki	100,00	
Kesko Food Rus OOO	Pietari, Venäjä	100,00	
Kesko Real Estate Latvia SIA	Riika, Latvia	100,00	
Kesko Real Estate OOO	Pietari, Venäjä	100,00	
Kespro Oy	Helsinki	100,00	
KFR Real Estate 1 OOO	Pietari, Venäjä	100,00	
Kiinteistö Mesta Oy	Helsinki	100,00	
Kiinteistö Oy Furupuro	Vantaa	100,00	
Kiinteistö Oy Hannunhelmi	Helsinki	100,00	
Kiinteistö Oy Kankaanpään Liikekeskus	Kankaanpää	100,00	
Kiinteistö Oy Keravan Alikravantie 77	Helsinki	100,00	
Kiinteistö Oy Kirkkonummen Sundetin kauppakortteli	Kirkkonummi	100,00	
Kiinteistö Oy Kolmisopentie 3	Kuopio	100,00	
Kiinteistö Oy Lahden Karisma	Helsinki	100,00	
Kiinteistö Oy Lappeenrannan Oksasenkatu 4	Helsinki	100,00	
Kiinteistö Oy Liike-Jaako	Rovaniemi	67,88	
Kiinteistö Oy Mäntyharjun Liiketori	Mäntyharju	100,00	
Kiinteistö Oy Pajalantie 19	Järvenpää	100,00	
Kiinteistö Oy Piispansilta	Espoo	100,00	
Kiinteistö Oy Pälkäneen Liikekeskus	Pälkäne	84,14	
Kiinteistö Oy Sarviniitynkatu 4	Kerava	100,00	
Kiinteistö Oy Tampuri	Helsinki	100,00	
Kiinteistö Oy Tarkkaiikka	Oulu	100,00	
Kiinteistö Oy Vantaan Kiitoradantie 2	Vantaa	100,00	
K-maatalouskaupat Oy	Helsinki	100,00	
Knuto AS	Ski, Norja	100,00	
Konekesko Eesti AS	Tallinna, Viro	100,00	
Konekesko Holding Oy	Helsinki	100,00	
Konekesko Latvija SIA	Riika, Latvia	100,00	

Muiden konserniyritysten omistamat	Kotipaikka	Konsernin omistus-osuus %	Emoyhtiön omistus-osuus %
Konekesko Lietuva UAB	Vilna, Liettua	100,00	
Konekesko OOO	Pietari, Venäjä	100,00	
Konsoma JLLC	Minsk, Valko-Venäjä	8,94	
K Prof SIA	Riika, Latvia	100,00	
K rauta SIA	Riika, Latvia	100,00	
K-rauta AB	Tukholma, Ruotsi	100,00	
K-rauta Fastigheter i Malmö AB	Sollentuna, Ruotsi	100,00	
KR Fastigheter AB	Sollentuna, Ruotsi	100,00	
KR Fastigheter i Eskilstuna AB	Sollentuna, Ruotsi	100,00	
KR Fastigheter i Halmstad AB	Sollentuna, Ruotsi	100,00	
KR Fastigheter i Järfälla AB	Sollentuna, Ruotsi	100,00	
KR Fastigheter i Linköping AB	Sollentuna, Ruotsi	100,00	
KR Fastigheter i Norrbotten AB	Sollentuna, Ruotsi	100,00	
KR Fastigheter i Sundsvall AB	Sollentuna, Ruotsi	100,00	
KR Fastigheter i Täby AB	Sollentuna, Ruotsi	100,00	
KR Fastigheter i Umeå AB	Sollentuna, Ruotsi	100,00	
KR Fastigheter i Uppland AB	Sollentuna, Ruotsi	100,00	
KR Fastigheter Servicekontor AB	Sollentuna, Ruotsi	100,00	
KR Group OOO	Pietari, Venäjä	100,00	
Limingan Portti 1 Oy	Liminka	100,00	
Loimaan maatalous- ja rautakauppa Oy	Helsinki	100,00	
Malmintorin Pysäköintitalo Oy*	Helsinki	99,91	
Match-Point OOO	Pietari, Venäjä	100,00	
Mežciems Real Estate SIA	Riika, Latvia	100,00	
Midgard OOO	Pietari, Venäjä	100,00	
Norgros Handel AS	Lilleström, Norja	100,00	
OMA OOO	Minsk, Valko-Venäjä	8,94	
Pikoil Oy	Helsinki	100,00	
Polo LS SIA	Riika, Latvia	100,00	
Rake Bergen AS	Oslo, Norja	100,00	
Rake Eiendom AS	Oslo, Norja	100,00	
Rautakesko AS	Tallinna, Viro	100,00	
Rautakesko A/S	Riika, Latvia	100,00	
Romos Holdingas UAB	Kaunas, Liettua	8,94	
Senukai UAB	Kaunas, Liettua	49,61	
Senuku Prekybos Centras UAB	Vilna, Liettua	50,00	
Senuku Tirdzniecibas Centrs SIA	Riika, Latvia	50,00	

Muiden konserniyritysten omistamat	Kotipaikka	Konsernin omistus-osuus %	Emoyhtiön omistus-osuus %
SPC Holding UAB	Kaunas, Liettua	50,00	
Stroymaster Holding Finland Oy	Helsinki	100,00	
Stroymaster ZAO	Pietari, Venäjä	100,00	
SunRetail OOO	Moskova, Venäjä	100,00	
Suomenojan Kauppakeskus Oy	Espoo	100,00	
Tampereen Länsikeskus Oy	Tampere	100,00	
Tarondi Estate OOO	Moskova, Venäjä	100,00	
TP Real Estate SIA	Riika, Latvia	100,00	
Trøgstadveien 13 AS	Ski, Norja	100,00	
Turun VV-Auto Oy	Helsinki	100,00	
Verdal Eiendom AS	Ski, Norja	100,00	
VV-Autotalot Oy	Helsinki	100,00	

OSAKKUUSYRITYKSET

Emoyhtiön omistamat	Kotipaikka	Konsernin omistus-osuus %	Emoyhtiön omistus-osuus %
Graanin Liikekeskus Oy	Mikkeli	50,00	50,00
Itäkeskuksen Pysäköintitalo Oy*	Helsinki	36,16	36,16
Kiinteistö Oy Itäaukio	Lahti	26,20	26,20
Kiinteistö Oy Janakkalan Linnatuuli	Janakkala	29,86	29,86
Kiinteistö Oy Joensuun Kaupunginportti	Joensuu	22,77	22,77
Kiinteistö Oy Mellunmäen Liike- ja toimintakeskus	Helsinki	23,42	23,42
Kiinteistö Oy Ulvilan Hansa*	Ulvila	42,41	42,41
Kiinteistö Oy Vantaanportin Liikekeskus*	Vantaa	27,81	27,81
Kruunuvuoren Satama Oy	Helsinki	49,00	49,00
Munkkiavuoren Ostoskeskus Oy*	Helsinki	30,65	30,65
Valluga-sijoitus Oy	Helsinki	46,15	46,15
Vähittäiskaupan Takaus Oy	Helsinki	34,35	34,35
Vähittäiskaupan Tilipalvelu VTP Oy	Helsinki	30,00	30,00

Muiden konserniyritysten omistamat	Kotipaikka	Konsernin omistus-osuus %	Emoyhtiön omistus-osuus %
Kiinteistö Oy Lahden Teollisuuskeskus*	Lahti	48,32	
Talo Oy Kalevanpuisto*	Kuopio	47,60	
Toomax Asia Ltd	Hong Kong	33,33	
Eurobuy GmbH	Saksa	33,33	
Eurogroup Far East Ltd	Hong Kong	11,09	

* yhteisessä määräysvallassa olevat keskinäiset kiinteistöyhtiöt, jotka yhdistellään rivi riviltä

EMOYHTIÖN TILINPÄÄTÖS (FAS)

Emoyhtiön tuloslaskelma

€	1.1.–31.12.2012	1.1.–31.12.2011
Liikevaihto	33 567 173,18	25 621 748,61
Liiketoiminnan muut tuotot	120 242 432,29	123 529 699,73
Materiaalit ja palvelut	-3 543,68	189,39
Henkilöstökulut	-14 669 805,20	-14 739 739,34
Poistot ja arvonalentumiset	-17 606 273,46	-15 912 629,43
Liiketoiminnan muut kulut	-97 752 542,30	-99 201 860,46
Liikevoitto	23 777 440,83	19 297 408,50
Rahoitustuotot ja -kulut	-23 327 262,51	13 569 860,15
Voitto ennen satunnaisia eriä	450 178,32	32 867 268,65
Satunnaiset erät	212 597 735,08	103 123 780,45
Voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	213 047 913,40	135 991 049,10
Tilinpäätössiirrot	1 641 976,10	222 906,59
Voitto ennen veroja	214 689 889,50	136 213 955,69
Tuloverot	-60 265 614,63	-35 660 765,71
Tilikauden voitto	154 424 274,87	100 553 189,98

Emoyhtiön tase

€	31.12.2012	31.12.2011
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
AINEETOMAT HYÖDYKKEET		
Aineettomat oikeudet	53 432,51	124 834,67
Muut pitkävaikutteiset menot	11 016 397,39	9 893 042,86
Ennakkomaksut	1 222 567,53	1 976 928,89
	12 292 397,43	11 994 806,42
AINEELLISET HYÖDYKKEET		
Maa- ja vesialueet	93 820 808,85	81 256 474,49
Rakennukset ja rakennelmat	211 708 285,03	207 339 953,84
Koneet ja kalusto	3 658 800,10	3 554 390,98
Muut aineelliset hyödykkeet	5 372 323,24	5 213 897,51
Ennakkomaksut ja kesken- eräiset hankinnat	753 663,20	4 307 434,52
	315 313 880,42	301 672 151,34
SIJOITUKSET		
Osuudet saman konsernin yhtymissä	261 603 340,95	290 885 444,71
Osuudet omistusyhteys- yhtymissä	76 701 603,69	50 428 962,48
Muut sijoitukset	11 806 710,53	12 367 622,37
	350 111 655,17	353 682 029,56
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
SAAMISET		
Pitkäaikainen		
Saamiset saman konsernin yhtymisiltä	325 225 096,75	354 779 677,39
Saamiset omistusyhteys- yhtymisiltä	1 685 896,28	1 546 010,01
Muut saamiset	2 357 709,80	-
	329 268 702,83	356 325 687,40
Lyhytaikainen		
Myyntisaamiset	58 095,83	120 317,26
Saamiset saman konsernin yhtymisiltä	817 231 665,60	704 423 650,80
Saamiset omistusyhteys- yhtymisiltä	258 028,51	80 421,63
Lainasaamiset	-	39 654 941,99
Muut saamiset	4 007,90	247 336,90
Siirtosaamiset	4 408 717,51	36 354 322,90
	821 960 515,35	780 880 991,48
RAHOITUSARVOPAPERIT		
Muut arvopaperit	365 000 152,17	240 812 775,14
RAHAT JA PANKKISAAMISET	46 849 032,41	44 094 169,82
VASTAAVAA YHTEENSÄ	2 240 796 335,78	2 089 462 611,16

€	31.12.2012	31.12.2011
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Osakepääoma	197 282 584,00	197 282 584,00
Ylikurssirahasto	197 498 010,90	197 498 010,90
Muut rahastot	244 465 798,07	243 503 433,05
Edellisten tilikausien voitto	742 330 072,19	757 495 654,85
Tilikauden voitto	154 424 274,87	100 553 189,98
	1 536 000 740,03	1 496 332 872,78
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ		
Poistoero	78 168 639,50	79 810 615,60
PAKOLLISET VARAUKSET		
Muut pakolliset varaukset	182 481,78	308 363,01
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Joukkovelkakirjalainat	250 000 000,00	-
Suunnatut velkakirjalainat	100 418 410,04	100 418 410,04
Lainat rahoituslaitoksilta	34 383 583,38	25 793 139,03
Muut velat pitkäaikainen	11 283,86	12 651,73
	384 813 277,28	126 224 200,80
Lyhytaikainen		
Lainat rahoituslaitoksilta	-	7 147 962,83
Saadut ennakot	12 340,38	37 165,30
Ostovelat	3 957 471,54	4 068 791,84
Velat saman konsernin yhtymisille	200 289 290,49	319 714 249,62
Velat omistusyhteisyhtymisille	20 290 800,58	35 543 101,97
Muut velat	5 233 623,17	6 741 000,02
Siirtovelat	11 847 671,03	13 534 287,39
	241 631 197,19	386 786 558,97
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	2 240 796 335,78	2 089 462 611,16

Emoyhtiön rahavirtalaskelma

€	1.1.–31.12.2012	1.1.–31.12.2011
Liiketoiminnan rahavirta		
Voitto ennen satunnaisia eriä	450 178,32	32 867 268,65
Oikaisut		
Suunnitelman mukaiset poistot	17 606 273,46	15 912 629,43
Rahoitustuotot ja -kulut	23 327 262,51	-13 569 860,15
Muut oikaisut	-2 638 394,81	-1 726 000,62
	38 745 319,48	33 484 037,31
Käyttöpääoman muutos		
Lyhytaikaisten korottomien liikesaamisten lisäys/vähennys (-/+)	-5 264 328,50	3 320 954,86
Koroton lyhytaikainen velka, lisäys/vähennys (+/-)	12 675 317,37	-571 717,25
	7 410 988,87	2 749 237,61
Maksetut korot	-17 905 039,48	-18 981 566,75
Saadut korot	31 414 936,74	35 143 055,26
Saadut osingot	60 000,00	105 961,20
Maksetut verot	-30 133 797,02	-40 676 089,59
	-16 563 899,76	-24 408 639,88
Liiketoiminnan rahavirta	29 592 408,59	11 824 635,04
Investointien rahavirta		
Investoinnit muihin sijoituksiin	-	-427 410,59
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-44 913 282,73	-22 247 633,99
Pitkäaikaisten saamisten lisäys	27 056 984,57	-52 827 011,44
Tytäryhtiön hankinta	-6 000 001,00	-5 651 403,87
Tytäryhtiön myynti	-	3 800,00
Osakkuusyhtiön hankinta	-22 500 000,00	-
Luovutustulot muista sijoituksista	30 420,36	-
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot	7 752 581,03	1 696 049,13
Investointien rahavirta	-38 573 297,77	-79 453 610,76
Rahoituksen rahavirta		
Lyhytaikaisten velkojen lisäys/vähennys (+/-)	-139 291 929,16	-42 791 255,48
Pitkäaikaisten velkojen lisäys/vähennys (+/-)	258 589 076,48	-6 896 644,64
Lyhytaikaisten korollisten saamisten lisäys/vähennys (-/+)	-66 386 701,26	-323 916 887,35
Lyhytaikaiset rahamarkkinasijoitukset	-1 534 073,79	199 649 938,45
Maksetut osingot	-117 643 117,20	-128 233 679,60
Saadut ja maksetut konserniavustukset	212 597 735,08	103 123 780,45
Svop-rahaston lisäys	962 365,02	87 637,50
Omien osakkeiden lisäys	-	-22 863 905,23
Muut	-12 904 300,16	302 338,55
Rahoituksen rahavirta	134 389 055,01	-221 538 677,35
Rahavarojen muutos	125 408 165,83	-289 167 653,07
Rahavarat 1.1.	149 411 832,16	438 579 485,23
Rahavarat 31.12.	274 819 997,99	149 411 832,16

Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot

TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATTEET

Kesko Oyj:n tilinpäätös on laadittu Suomen kirjanpitolain (FAS) mukaisesti.

PYSYVÄT VASTAAVAT AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

Aineettomat hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla.

Poistoajat

Muut pitkävaikutteiset menot	5–20 vuotta
IT-ohjelmistot ja lisenssit	3–5 vuotta

AINEELLISET HYÖDYKKEET

Aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla.

Poistoajat

Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu tasapoistona aineellisten hyödykkeiden taloudellisen pitoajan perusteella alkupe- räisestä hankintahinnasta.

Poistoaikoina on käytetty

Rakennukset ja rakennelmat	10–33 vuotta
Rakennusten osat	8 vuotta
Koneet ja kalusto	25 %:n menojäännöspoisto
Autot	5 vuotta
Tietotekniset kalustot	3–5 vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet	5–14 vuotta

Maa-alueista ei ole tehty poistoja. Suunnitelman mukaiset poistot ja poistoeron muutos yhteensä vastaavat EVL-poistoja. Poistoeron muutos on käsitelty tilinpäätössiirtoina.

RAHOITUSOMAISUUDEN ARVOSTUS

Rahoitusomaisuusarvopaperit on arvostettu hankintameno- tai sitä alempan käypään arvoon.

VALUUTTAMÄÄRÄISET ERÄT

Valuuttamääräiset erät on muutettu Suomen rahan määräisiksi tilinpäätöspäivän Euroopan Keskuspankin keskikurssin mukaan. Jos saaminen tai velka on sidottu kiinteään kurssiin, sitä on käytetty muuntamisessa. Kurssierot on kirjattu tilinpäätökseen tulosvaikutteisesti.

JOHDANNAISSOPIMUKSET

Korkojohdannaiset

Korkojohdannaisia käytetään muokkaamaan lainojen korkosi- donnaisuusaikaa. Tavoiteduraatio on kolme vuotta ja sen sallit- taan vaihdella korkojohdannaiset puolentoista ja neljän vuoden välillä. Korkojohdannaisista aiheutuneet kassavirrat kirjataan tilikauden aikana korkotuotoiksi tai -kuluiksi sulkemispäivän mukaan. Tilinpäätöksessä avoimet korkotermini-, -futuuri-, -optio- ja -swap-sopimukset arvostetaan käypään arvoon, mut- ta realisoitumattomia arvonnousuja ei tulouteta. Mahdolliset arvostustappiot kirjataan korkokuluksi.

Valuuttajohdannaiset

Valuuttajohdannaisia käytetään suojautumistarkoituksessa sekä translaatio- että transaktioriskiltä. Valuuttatermiinit arvostetaan tilinpäätöspäivän termiinkurssiin. Avoimien johdannaisso- pimusten kurssierot kirjataan rahoituseriin. Jos johdannaisella on suojattu valuuttamääräistä tase-erää, on arvonnmuutos kirjattu tase-erän muutosta vastaan. Optiosopimusten osalta preemiot sisältyvät taseen siirtyviin eriin, kunnes ne eräännyvät tai arvonnmuutos tilinpäätöspäivänä edellyttää tulokseen kirjaamista.

Hyödykejohdannaiset

Kesko Oyj:n tytäryhtiö Kestra Kiinteistöpalvelut Oy käyttää sähköjohdannaisia konsernin ja sen kauppiaiden energiakustan- nusten tasaamiseen. Kesko Oyj on ulkoinen vastapuoli pankin kanssa tehdyissä sähköjohdannaisissa ja tekee sisäisen suoja- uksen vastaavaan hintaan tytäryhtiön kanssa. Kesko Oyj:llä ei missään vaiheessa ole johdannaispositiota eikä näin ollen myös- kään tulosvaikutusta. Sähkön hintariskiä tarkastellaan viiden vuoden aikajänteellä. Tilikauden aikana toimitetun sähkön hin- taa suojaavien johdannaisien osalta arvonnmuutokset kirjataan Keskoissa rahoitustuottoihin ja -kuluihin. Tulevaisuuden ostoja suojaavien sopimusten realisoitumattomia voittoja ja tappioita ei ole kirjattu tuloslaskelmaan.

ELÄKEJÄRJESTELYT

Eläkemenot on kirjattu kuluksi tuloslaskelmaan koko tilikau- den ajalta ja henkilöstön lakisääteinen eläketurva on hoidettu eläkeyhtiössä.

PAKOLLISET VARAUKSET

Pakollisina varauksina on taseessa esitetty erä, joihin on so- pimukseen tai muutoin sitouduttu, mutta jotka eivät ole vielä realisoituneet. Pakollisten varausten muutokset sisältyvät tu- loslaskelmaan. Konsernin harjoittaman liiketoiminnan käytöstä poistuneiden tyhjien vuokratilojen vuokravastuu samoin kuin vastaavien tilojen ulkopuolisille vuokrauksesta aiheutuvat tap- piot on käsitelty pakollisena varauksena.

TULOVEROT

Tuloveroihin sisältyvät tilikauden tuloksen perusteella lasketut tuloverot sekä aikaisemmilta tilikausilta maksuunpannut tai palautetut verot. Laskennallisia veroja ei sisällytetä emoyhtiön tuloslaskelmaan ja taseeseen.

TULOSLASKELMAN LIITETIEDOT

LIITE 1.

LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT

Milj.€	2012	2011
Kiinteistöjen ja osakkeiden myyntivoitot	2,7	0,0
Vuokratuotot	117,0	123,1
Muut	0,5	0,4
Yhteensä	120,2	123,5

LIITE 2.

HENKILÖKUNNAN LUKUMÄÄRÄ KESKIMÄÄRIN

	2012	2011
Kesko Oyj	180	162
Yhteensä	180	162

LIITE 3.

HENKILÖSTÖKULUT

Milj.€	2012	2011
Palkat ja palkkiot	-13,2	-12,3
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-0,8	-1,8
Muut henkilösivukulut	-0,7	-0,6
Yhteensä	-14,7	-14,7

Kesko Oyj sai tilikauden 2012 aikana Keskon Eläkekassalta vuoden 2010 vakuutuskannan siirtoon liittyen ylikatteenpalautusta 0,9 milj. euroa.

Johdon palkat ja palkkiot

Milj.€	2012	2011
Toimitusjohtaja	1,2	1,0
Hallituksen jäsenet	0,3	0,4
Yhteensä	1,5	1,4

Johdon palkat ja palkkiot on esitetty henkilöittäin eriteltyinä konsernitilinpäätöksen liitetiedoissa.

LIITE 4.

POISTOT JA ARVONALENTUMISET

Milj.€	2012	2011
Suunnitelman mukaiset poistot	-17,4	-15,9
Arvonalentumiset, pysyvät vastaavat	-0,2	-
Yhteensä	-17,6	-15,9

LIITE 5.

LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT

Milj.€	2012	2011
Vuokratkulut	-59,5	-67,8
Markkinointikulut	-1,3	-1,5
Kiinteistöjen ja kauppapaikkojen hoito	-7,9	-7,2
Tietoliikennekulut	-23,3	-15,8
Kiinteistöjen ja osakkeiden myyntitappiot	-0,2	-
Muut liikekulut	-5,6	-6,9
Yhteensä	-97,8	-99,2

Tilintarkastajien palkkiot

Milj.€	2012	2011
KHT-yhteisö PricewaterhouseCoopers		
Tilintarkastus	0,1	0,1
Veroneuvonta	0,0	0,1
Muut palvelut	0,1	0,1
Yhteensä	0,2	0,3

LIITE 6.

RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT

Milj.€	2012	2011
Tuotot pitkäaikaisista sijoituksista		
Osinkotuotot saman konsernin yrityksiltä	0,1	0,1
Tuotot pitkäaikaisista sijoituksista yhteensä	0,1	0,1
Muut korko- ja rahoitustuotot		
Saman konsernin yrityksiltä	21,6	23,9
Muut	24,1	18,2
Korko- ja rahoitustuotot yhteensä	45,7	42,1
Arvonalentumiset pysyvien vastaavien sijoituksista		
Arvonalentumiset osakkeista	-34,9	0,0
Arvonalentumiset pysyvien vastaavien sijoituksista yhteensä	-34,9	0,0
Korko- ja muut rahoituskulut		
Saman konsernin yrityksille	-3,6	-6,7
Muut	-30,6	-21,9
Korko- ja rahoituskulut yhteensä	-34,2	-28,7
Yhteensä	-23,3	13,6

LIITE 7.

SATUNNAISIIN TUOTTOIHIN JA KULUIHIN SISÄLTÄVÄT ERÄT

Milj.€	2012	2011
Saadut konserniavustukset	261,5	130,9
Annetut konserniavustukset	-48,9	-27,8
Yhteensä	212,6	103,1

LIITE 8.

TILINPÄÄTÖSSIIRROT

Milj.€	2012	2011
Suunnitelman mukaisten ja verotuksessa tehtyjen poistojen erotus	1,6	0,2
Yhteensä	1,6	0,2

LIITE 9.

PAKOLLISTEN VARAUSTEN MUUTOKSET

Milj.€	2012	2011
Tyhjien toimitilojen vastaiset vuokramenot	0,2	1,4
Muut muutokset	-0,1	0,3
Yhteensä	0,1	1,7

LIITE 10.

TULOVEROT

Milj.€	2012	2011
Tuloverot satunnaisista eristä	-52,1	-26,8
Tuloverot varsinaisesta toiminnasta	-8,2	-8,9
Yhteensä	-60,3	-35,7

Laskennalliset verot

Laskennallisia verovelkoja ja -saamisia ei ole merkitty taseeseen. Niiden määrä ei ole olennainen.

TASEEN LIITETIEDOT

LIITE 11.

AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

Milj.€	2012	2011
Aineettomat hyödykkeet		
Hankintameno 1.1.	36,3	38,9
Lisäykset	1,8	6,7
Vähennykset	-0,2	-10,4
Siirrot erien välillä	1,5	1,1
Hankintameno 31.12.	39,4	36,3
Kertyneet poistot 1.1.	-26,3	-35,1
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	0,2	10,4
Tilikauden poisto	-2,2	-1,6
Kertyneet poistot 31.12.	-28,3	-26,3
Kirjanpitoarvo 31.12.	11,1	10,0
Ennakkomaksut		
Hankintameno 1.1.	1,9	1,7
Lisäykset	0,7	1,8
Vähennykset	-	-0,5
Siirrot erien välillä	-1,4	-1,1
Hankintameno 31.12.	1,2	1,9
Kirjanpitoarvo 31.12.	1,2	2,0

LIITE 12.

AINEELLISET HYÖDYKKEET

Milj.€	2012	2011
Maa- ja vesialueet		
Hankintameno 1.1.	81,3	80,9
Lisäykset	13,7	0,4
Vähennykset	-1,2	-
Hankintameno 31.12.	93,8	81,3
Kirjanpitoarvo 31.12.	93,8	81,3
Rakennukset ja rakennelmat		
Hankintameno 1.1.	376,0	377,9
Lisäykset	19,6	14,5
Vähennykset	-4,7	-16,4
Siirrot erien välillä	1,7	0,1
Hankintameno 31.12.	392,6	376,0
Kertyneet poistot 1.1.	-168,7	-172,7
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	1,2	16,4
Tilikauden poisto	-13,4	-12,4
Kertyneet poistot 31.12.	-180,9	-168,7
Kirjanpitoarvo 31.12.	211,7	207,3
Koneet ja kalusto		
Hankintameno 1.1.	17,9	19,7
Lisäykset	0,9	1,0
Vähennykset	-2,0	-3,4
Siirrot erien välillä	0,3	0,6
Hankintameno 31.12.	17,1	17,9

Milj.€	2012	2011
Kertyneet poistot 1.1.	-14,3	-16,8
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	1,8	3,4
Tilikauden poisto	-0,9	-0,9
Kertyneet poistot 31.12.	-13,4	-14,3
Kirjanpitoarvo 31.12.	3,7	3,6
Muut aineelliset hyödykkeet		
Hankintameno 1.1.	12,9	12,8
Lisäykset	0,2	0,8
Vähennykset	-0,2	-0,8
Siirrot erien välillä	1,1	0,1
Hankintameno 31.12.	14,0	12,9
Kertyneet poistot 1.1.	-7,7	-7,5
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	0,1	0,8
Tilikauden poisto	-1,0	-1,0
Kertyneet poistot 31.12.	-8,6	-7,7
Kirjanpitoarvo 31.12.	5,4	5,2
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat		
Hankintameno 1.1.	4,3	2,8
Lisäykset	0,1	3,5
Vähennykset	-	-1,2
Siirrot erien välillä	-3,6	-0,8
Hankintameno 31.12.	0,8	4,3
Kirjanpitoarvo 31.12.	0,8	4,3

Pysyvien vastaavien arvonorotukset

Tilikauden päättyessä Kesko Oyj:n taseeseen ei sisällynyt arvonorotuksia.

LIITE 13.

SIJOITUKSET

Milj.€	2012	2011
Osuudet konserniyrityksissä		
Hankintameno 1.1.	290,9	290,9
Lisäykset	6,0	-
Hankintameno 31.12.	296,9	290,9
Arvonalennukset	-35,3	-
Kirjanpitoarvo 31.12.	261,6	290,9
Osuudet omistusyhteisyrityksissä		
Hankintameno 1.1.	50,4	50,4
Lisäykset	26,3	-
Hankintameno 31.12.	76,7	50,4
Kirjanpitoarvo 31.12.	76,7	50,4
Muut sijoitukset		
Hankintameno 1.1.	12,4	12,0
Lisäykset	0,8	0,4
Vähennykset	-1,4	-
Hankintameno 31.12.	11,8	12,4
Kirjanpitoarvo 31.12.	11,8	12,4

Kesko Oyj:n omistukset muissa yrityksissä 31.12.2012 on esitetty eriteltynä konsernitilinpäätöksen liitetiedoissa.

LIITE 14. SAAMISET

Milj.€	2012	2011
Saamiset saman konsernin yrityksiltä		
Pitkäaikainen		
Lainasaamiset	282,5	316,8
Pääomalinat	42,7	38,0
Pitkäaikainen yhteensä	325,2	354,8
Lyhytaikainen		
Myyntisaamiset	3,2	2,5
Lainasaamiset	806,7	701,0
Muut saamiset	5,7	-
Siirtosaamiset	1,6	0,9
Lyhytaikainen yhteensä	817,2	704,4
Yhteensä	1 142,4	1 059,2

Kesko Oyj on antanut pääomalinan Indoor Group Oy:lle 4,0 milj. euroa, Kiinteistö Mesta Oy:lle 10,0 milj. euroa sekä Johaston Oy:lle 32,7 milj. euroa.

Indoor Group Oy:lle myönnetyn lainan laina-aika päättyi 31.3.2014. Lainan pääoma maksetaan takaisin viidessä yhtä suuressa erässä. Lainan pääoman takaisinmaksua sovelletaan ainoastaan, jos OYL 12 luvun 1 § 1 momentin asettamat edellytykset täyttyvät. Korko maksetaan ainoastaan, jos yhtiön vapaan oman pääoman ja kaikkien pääomalinainojen määrä maksuhetkellä ylittää yhtiön viimeksi päätyneeltä tilikaudelta vahvistettavan tai sitä uudempaan tilinpäätökseen sisältyvän taseen mukaisen tappion määrän. Maksuedellytysten täytyessä lainalle maksetaan kymmenen prosentin korko. Vuoden 2012 Indoor Group Oy

maksoi takaisin pääomalinana 6,0 milj. euroa. Laina maksetaan takaisin vuoden 2013 aikana. Lainasaaminen on esitetty lyhytaikaisissa lainasaamisissa.

Kiinteistö Mesta Oy:lle myönnetty laina maksetaan takaisin ainoastaan, jos velallisen viimeksi päätyneeltä tilikaudelta vahvistettavan taseen mukaiselle sidotulle omalle pääomalle ja muille jakokelvottomille erille jää lainanmaksun jälkeen täysi kate. Laina on koroton.

Johaston Oy:lle myönnetyn lainan laina-aika päättyi 31.12.2016. Lainan pääoma maksetaan takaisin yhdessä erässä. Lainan pääoma maksetaan takaisin pääomalinan takaisinmaksulle laissa asetettujen vaatimusten täytyessä. Laina on koroton.

Milj.€	2012	2011
Saamiset omistusyhteisyrityksiltä		
Pitkäaikainen		
Lainasaamiset	1,5	1,5
Muut saamiset	0,1	-
Pitkäaikainen yhteensä	1,7	1,5
Lyhytaikainen		
Lainasaamiset	0,3	0,1
Lyhytaikainen yhteensä	0,3	0,1
Yhteensä	1,9	1,6

Milj.€	2012	2011
Siirtosaamiset		
Verot	1,2	31,6
Muut	3,2	4,8
Yhteensä	4,4	36,4

LIITE 15. OMA PÄÄOMA

Milj. €	Osake- pääoma	Ylikurssi- rahasto	Käyttö- rahasto	SVOP	Kertyneet voittovarot	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 1.1.2011	197,3	197,5	243,4	-	908,7	1 546,9
Lisäys				0,1	0,0	0,1
Osingonjako					-128,2	-128,2
Omat osakkeet					-22,9	-22,9
Siirto lahjoitusvaroihin					-0,1	-0,1
Tilikauden tulos					100,6	100,6
Oma pääoma 31.12.2011	197,3	197,5	243,4	0,1	858,0	1 496,3
Lisäys				1,0	0,0	1,0
Osingonjako					-117,6	-117,6
Omat osakkeet					2,1	2,1
Siirto lahjoitusvaroihin					-0,2	-0,2
Tilikauden tulos					154,4	154,4
Oma pääoma 31.12.2012	197,3	197,5	243,4	1,1	896,7	1 536,0

Katsauskauden aikana B-osakkeiden lukumäärää on lisätty viisi kertaa vuoden 2007 optio-ohjelmaan perustuvilla optio-oikeuksilla tehtyjä osakemerkintöjä vastaavasti. Lisäykset on tehty 5.6.2012 (4 500 B-osaketta, 60 480 euroa), 31.7.2012 (600 B-osaketta, 8 064 euroa), 30.10.2012 (26 038 B-osaketta, 349 951 euroa), 28.11.2012 (17 550 B-osaketta, 293 054 euroa) ja 27.12.2012 (18 610 B-osaketta, 250 817 euroa) ja niistä on kerrottu saman päivän pörssi-ilmoituksilla. Merkityt osakkeet on otettu julkisen kaupankäynnin kohteeksi Helsingin Pörssin päälisalle yhdessä vanhojen B-osakkeiden kanssa 6.6.2012, 1.8.2012, 31.10.2012, 29.11.2012 ja 28.12.2012. Yhtiön osakkeista yhteensä saamat merkintähinnat 962 365 euroa on kirjattu yhtiön sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon.

Laskelma voitonjakokelpoisista varoista

	2012	2011
Muut rahastot	244,5	243,5
Edellisten tilikausien voitto	742,3	757,5
Tilikauden voitto	154,4	100,6
Yhteensä	1 141,2	1 101,6

Emoyhtiön osakepääoman jakautuminen

	Kpl	Milj. €
A-osakkeet	31 737 007	63,5
B-osakkeet	66 975 333	133,8
Yhteensä	98 712 340	197,3

Osakkeiden äänimäärät

	Ääniä
A-osake	10
B-osake	1

Hallituksen valtuudet hankkia ja luovuttaa omia osakkeita

Hallituksella on varsinaisen yhtiökokouksen 16.4.2012 antama, 30.6.2015 asti voimassa oleva valtuutus antaa enintään 20 000 000 uutta B-osaketta. Lisäksi hallituksella on varsinaisen yhtiökokouksen 4.4.2011 antama 30.6.2014 asti voimassa oleva valtuutus päättää enintään 1 000 000 yhtiön hallussa olevan oman B-osakkeen luovuttamisesta. Varsinaisen yhtiökokouksen 4.4.2011 antama valtuutus hankkia enintään 1 000 000 yhtiön omaa B-osaketta päättyi 30.9.2012.

Hallitus on jakanut omien osakkeiden osakeantivaltuutuksen ja Keskon kolmivuotisen osakepalkkiojärjestelmän ansaintajakson 2011 ansaintakriteerien täyttymisen perusteella yhteensä 92 751 yhtiön hallussa olevaa omaa osaketta ansaintajakson kohderyhmään kuuluneille. Asiasta on kerrottu pörssitiedotteella 12.4.2012. Ansaintajakson jälkeen yhtiölle on palautunut yhteensä 1 342 jo jaettua osaketta osakepalkkiojärjestelmän ehtojen mukaisesti. Palautumisesta on kerrottu pörssi-ilmoituksella 20.7.2012 ja 9.11.2012. Osakkeiden hankkimisvaltuutuksen perusteella tilikauden 2011 aikana hankittiin Helsingin Pörssissä yhteensä 700 000 yhtiön omaa B-osaketta. Hankinnan aloittamisesta tiedotettiin 28.4.2011 pörssitiedotteella. Hankinnan etenemisestä tiedotettiin aina kunkin hankintapäivän pörssi-ilmoituksella. Osakkeista maksettiin kokonaishinta 23,7 milj. euroa.

Optiot

Osana johdon kannustus- ja sitouttamisjärjestelmää konsernilla on osakeoptiojärjestelyjä. Optio-oikeus antaa oikeuden merkitä yhden Kesko Oyj:n B-osakkeen optioehtojen mukaan määräytyvään hintaan ja optioehdoissa määrättyinä aikana. Optio-oikeudet menetetään henkilön lähtiessä yrityksestä ennen optioihin liittyvän sitouttavan ajan päättymistä, ellei hallitus yksittäistapauksessa päättää, että optio-oikeuden saaja voi pitää tarjoamisvelvollisuuden kohteena olevat optio-oikeutensa tai osan niistä.

Vuoden 2007 optio-ohjelma

Varsinainen yhtiökokous päätti 26.3.2007 antaa vastikkeetta yhteensä 3 000 000 optio-oikeutta Kesko-konsernin johtoon kuuluville ja muille avainhenkilöille ja Kesko Oyj:n kokonaan omistamalle tytäryhtiölle. Optio-oikeuksien antamiselle oli yhtiön kannalta painava taloudellinen syy, koska optio-oikeudet on tarkoitettu osaksi Keskon osakepohjaista kannustinjärjestelmää. Yksi optio-oikeus oikeuttaa merkitsemään yhden uuden Kesko Oyj:n B-osakkeen. Lisäksi ohjelmaan liittyy Keskon hallituksen optionsaajille asettama velvoite hankkia 25 %:lla optio-oikeuksista saaduista myyntituloista yhtiön osakkeita pysyväisluonteeseen omistukseen. Optio-oikeudet merkitään tunnuksilla 2007A, 2007B ja 2007C siten, että kussakin merkityssä erässä on 1 000 000 optio-oikeutta.

Osakkeiden merkintäajat ovat optio-oikeudella:

- 2007A 1.4.2010–30.4.2012 (merkintäaika rauennut)
- 2007B 1.4.2011–30.4.2013
- 2007C 1.4.2012–30.4.2014

Osakkeen alkuperäinen merkintähinta optio-oikeudella 2007A oli Kesko Oyj:n B-osakkeen vaihdolla painotettu keskikurssi Helsingin Pörssissä ajanjaksolla 1.4.–30.4.2007 (45,82 euroa), optio-oikeudella 2007B ajanjaksolla 1.4.–30.4.2008 (26,57 euroa) ja optio-oikeudella 2007C ajanjaksolla 1.4.–30.4.2009 (16,84 euroa).

Optio-oikeuksilla merkittävien osakkeiden merkintähintoja alennetaan merkintähinnan määräytymisjakson alkamisen jälkeen ja ennen osakemerkintää päätettävien voiton- ja muun varojenjakojen määrällä kunkin varojenjaon täsmäytyspäivänä.

Vuoden 2011 osingonjaon jälkeen B-osakkeen merkintähinta optio-oikeudella 2007B 22,17 euroa ja optio-oikeudella 2007C 13,44 euroa. Optio-ohjelman piirissä on noin 130 henkilöä.

Liikkeeseen laskettujen optio-oikeuksien osuudet osakkeista ja äänistä

Jos kaikilla jäljellä olevilla liikkeeseen lasketuilla 2 000 000 vuoden 2007 optio-oikeuksilla oletetaan merkityn osakkeita, on optio-oikeuksilla merkittyjen osakkeiden osuus 1,99 % osakkeista ja 0,52 % kaikista äänistä. Yhtiön osakkeiden lukumäärä voi nousta optio-oikeuksilla tehtävien merkintöjen seurauksena 100 641 292 osakkeeseen. Merkintöjen seurauksena kaikkien osakkeiden tuottama äänimäärä voi nousta 386 274 355 ääneen.

Osakkeiden oikeus osinkoon ja muut osakkeenomistajien oikeudet alkavat osakepääoman korotuksen tultua merkityksi kaupparekisteriin.

LIITE 16. TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ

Milj.€	2012	2011
Poistoero	78,2	79,8
Yhteensä	78,2	79,8

LIITE 17. PAKOLLISET VARAUKSET

Milj.€	2012	2011
Tyhjien toimitilojen vastaiset vuokramenot	-	0,3
Muut pakolliset varaukset	0,2	-
Yhteensä	0,2	0,3

LIITE 18. PITKÄAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA

Milj.€	2012	2011
Velat, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua		
Joukkovelkakirjalainat	250,0	-
Suunnatut velkakirjalainat	20,1	20,1
Yhteensä	270,1	20,1

Kesko Oyj laski 10.6.2004 liikkeelle Yhdysvalloissa 120 milj. USD:n arvosta suunnattuja velkakirjalainoja (USD Private Placement). Järjestely käsittää kolme kertalyhenteistä lainaerää, jotka erääntyvät maksettavaksi 2014 (60 milj. USD), 2016 (36 milj. USD) ja 2019 (24 milj. USD). Kesko on suojannut lainan valuutan- ja koronvaihtosopimuksin, joiden tuloksena lainan pääoma on yhteensä 100,4 milj. euroa ja kiinteä pääomapainotettu keski-korko 5,4 %.

Kesko Oyj laski 11.9.2012 liikkeelle 250 milj. euron määräisen joukkovelkakirjalainan. Lainan kuponkikorko on kiinteä 2,75 %. Laina erääntyy maksettavaksi kuuden vuoden kuluttua.

LIITE 19. LYHYTAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA

Milj.€	2012	2011
Velat saman konsernin yrityksille		
Ostovelat	0,7	0,1
Muut velat	198,3	317,7
Siirtovelat	1,3	1,9
Yhteensä	200,3	319,7
Velat omistusyhteisyrityksille		
Muut velat	20,3	35,5
Yhteensä	20,3	35,5
Siirtovelat		
Henkilöstökulut	3,2	3,4
Verot	-	0,3
Muut	8,6	9,8
Yhteensä	11,8	13,5

LIITE 20. KOROTTOMAT VELAT

Milj.€	2012	2011
Lyhytaikainen vieras pääoma	20,2	21,3
Yhteensä	20,2	21,3

MUUT LIITETIEDOT

LIITE 21.

ANNETUT VAKUUKSET, VASTUUSITOUMUKSET JA MUUT VASTUUT

Milj.€	2012	2011
Kiinteistökiinnitykset		
Omasta puolesta	6	6
Konserniyhtiöiden puolesta	4	10
Pantatut osakkeet	39	44
Takaukset		
Omasta puolesta	-	1
Konserniyhtiöiden puolesta	48	50
Osakkuusyhtiöiden puolesta	65	-
Muut vastuut ja vastuusitoumukset		
Omasta puolesta	12	9
Vuokravastuut koneista ja kalustosta		
Vuoden sisällä erääntyvät	1	0
Myöhemmin erääntyvät	1	1
Vuokravastuut kiinteistöistä		
Vuoden sisällä erääntyvät	51	55
Myöhemmin erääntyvät	269	305

Milj.€	2012	käypä arvo	2011	käypä arvo
Johdannaissopimuksista johtuvat vastuut				
Kohde-etuuksien arvot 31.12.				
Korkojohdannaiset				
Termiini- ja futuurisopimukset				
Koronvaihtosopimukset	201	0,8	201	4,1
Valuuttajohdannaiset				
Termiini- ja futuurisopimukset				
Konsernin ulkoiset	239	-3,2	351	-3,4
Konsernin sisäiset	23	0,6	24	-1,0
Optiosopimukset				
Ostetut, konsernin sisäiset	2	0,0		
Asetetut, konsernin ulkoiset	11	0,0		
Asetetut, konsernin sisäiset	2	0,1		
Valuutanvaihtosopimukset	100	-9,5	100	-7,7
Hyödykejohdannaiset				
Sähköjohdannaiset				
Konsernin ulkoiset	41	-3,6	32	-3,4
Konsernin sisäiset	41	3,6	32	3,4

ALLEKIRJOITUKSET

TILINPÄÄTÖKSEN JA TOIMINTAKERTOMUKSEN ALLEKIRJOITUKSET

Helsingissä, 4. päivänä helmikuuta 2013

Esa Kiiskinen

Seppo Paatelainen

Ilpo Kokkila

Tomi Korpisaari

Maarit Näkyvä

Toni Pokela

Virpi Tuunainen

Matti Halmesmäki
Toimitusjohtaja

TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Helsingissä, 14. päivänä helmikuuta 2013

PricewaterhouseCoopers Oy
KHT-yhteisö

Johan Kronberg
KHT

TILINTARKASTUSKERTOMUS

KESKO OYJ:N YHTIÖKOKOUKSELLE

Olemme tilintarkastaneet Kesko Oyj:n kirjanpidon, tilinpäätöksen, toimintakertomuksen ja hallinnon tilikaudelta 1.1.–31.12.2012. Tilinpäätös sisältää konsernin taseen, tuloslaskelman, laajan tuloslaskelman, laskelman oman pääoman muutoksista, rahavirtalaskelman ja liitetiedot sekä emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

HALLITUKSEN JA TOIMITUSJOHTAJAN VASTUU

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta ja siitä, että konsernitilinpäätös antaa oikeat ja riittävät tiedot EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti ja että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat oikeat ja riittävät tiedot Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti. Hallitus vastaa kirjanpidon ja varainhoidon valvonnan asianmukaisesta järjestämisestä ja toimitusjohtaja siitä, että kirjanpito on lainmukainen ja varainhoito luotettavalla tavalla järjestetty.

TILINTARKASTAJAN VELVOLLISUUDET

Velvollisuutenamme on antaa suorittamamme tilintarkastuksen perusteella lausunto tilinpäätöksestä, konsernitilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta. Tilintarkastuslaki edellyttää, että noudatamme ammattieettisiä periaatteita. Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvä tilintarkastustapa edellyttää, että suunnittelemme ja suoritamme tilintarkastuksen hankkiaksemme kohtuullisen varmuuden siitä, onko tilinpäätöksessä tai toimintakertomuksessa olennaista virheellisyyttä, ja siitä, ovatko emoyhtiön hallituksen jäsenet tai toimitusjohtaja syyllistyneet tekoon tai laiminlyöntiin, josta saattaa seurata vahingonkorvausvelvollisuus yhtiötä kohtaan, taikka rikkoneet osakeyhtiölakia tai yhtiöjärjestystä.

Tilintarkastukseen kuuluu toimenpiteitä tilintarkastusevidenssin hankkimiseksi tilinpäätökseen ja toimintakertomukseen sisältyvistä luvuista ja niissä esitettävistä muista tiedoista. Toimenpiteiden valinta perustuu tilintarkastajan harkintaan, johon kuuluu väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvan olennaisen virheellisuuden riskien arvioiminen. Näitä riskejä arvioidessaan tilintarkastaja ottaa huomioon sisäisen valvonnan, joka on yhtiössä merkityksellistä oikeat ja riittävät tiedot antavan tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisen kannalta. Tilintarkastaja arvioi sisäistä valvontaa pystyäkseen suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta ei siinä tarkoituksessa, että hän antaisi lausunnon

yhtiön sisäisen valvonnan tehokkuudesta. Tilintarkastukseen kuuluu myös sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuuden, toimivan johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden kohtuullisuuden sekä tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen yleisen esittämistavan arvioiminen.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

LAUSUNTO KONSERNITILINPÄÄTÖKSESTÄ

Lausuntonamme esitämme, että konsernitilinpäätös antaa EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot konsernin taloudellisesta asemasta sekä sen toiminnan tuloksesta ja rahavirroista.

LAUSUNTO TILINPÄÄTÖKSESTÄ JA TOIMINTAKERTOMUKSESTA

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot konsernin sekä emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat ristiriidattomia.

MUUT LAUSUNNOT

Puollamme tilinpäätöksen ja konsernitilinpäätöksen vahvistamista. Hallituksen esitys taseen osoittaman voiton käyttämisestä on osakeyhtiölain mukainen. Puollamme vastuuvapauden myöntämistä emoyhtiön hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajalle tarkastamaltamme tilikaudelta.

Helsingissä 14. päivänä helmikuuta 2013

PricewaterhouseCoopers Oy
KHT-yhteisö

Johan Kronberg
KHT

OSAKKEET JA OSAKKEENOMISTAJAT

OSINKOPOLITIikka

Kesko Oyj:n osinkopolitiikan mukaan Kesko Oyj jakaa osinkona vähintään 50 % osakekohtaisesta tuloksesta ilman kertaluonteisia eriä yhtiön rahoituksellinen asema ja toimintastrategia kuitenkin huomioon ottaen.

Taloudelliset tavoitteet on esitelty sivulla 11.

EHDOTUS OSINGOKSI VUODELTA 2012

Kesko Oyj:n hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että vuoden 2012 vahvistetun taseen perusteella jaettaisiin osinkoa 1,20 euroa osakkeelta, mikä on 92 % osakekohtaisesta tuloksesta ja 80 % osakekohtaisesta tuloksesta ilman kertaluonteisia eriä. Viiden edellisen vuoden aikana osinkoa on jaettu keskimäärin 82,9 % osakekohtaisesta tuloksesta ilman kertaeriä.

PERUSTIETOJA OSAKKEISTA 31.12.2012

A-osake

- tunnus: KESAV (OMX)
- ISIN-koodi: F10009007900
- äänimäärä/osake: 10 ääntä
- osakemäärä: 31 737 007 kpl
- markkina-arvo: 774 milj. euroa

B-osake

- tunnus: KESBV (OMX)
- ISIN-koodi: F10009000202
- äänimäärä/osake: 1 ääni
- osakemäärä: 66 975 333 kpl
- markkina-arvo: 1 644 milj. euroa

Molempien osakesarjojen pörssierä: 1 osake.

Osakepääoma yhteensä: 197 282 584 euroa.

Osakkeiden lukumäärä yhteensä: 98 712 340 kpl.

Kaikkien osakkeiden tuottama äänimäärä yhteensä: 384 345 403.

Koko osakekannan markkina-arvo: 2 418 milj. euroa.

OSAKESARJAT JA OSAKEPÄÄOMA

Kesko Oyj:n osakekanta on jaettu A- ja B-osakesarjoihin. Yhtiön osakepääoma oli 31.12.2012 yhteensä 197 282 584 euroa.

A-osakkeiden lukumäärä on vähintään yksi (1) ja enintään kaksisataaviisikymmentä miljoonaa (250 000 000) kappaletta sekä B-osakkeiden lukumäärä vähintään (1) ja enintään kaksisataaviisikymmentä miljoonaa (250 000 000) kappaletta siten, että osakkeita on yhteensä vähintään kaksi (2) ja enintään neljäsataa miljoonaa (400 000 000) kappaletta. Osakkeiden yhteismäärä 31.12.2012 oli 98 712 340 kpl, josta A-osakkeita oli 31 737 007 kpl (32,2 %) ja B-osakkeita 66 975 333 kpl (67,8 %).

Jokainen A-osake tuottaa 10 ääntä ja jokainen B-osake 1 äänen. Osakkeet tuottavat yhtäläiset osinko-oikeudet. A-osakkeiden tuottamien äänten osuus oli 83 % ja B-osakkeiden tuottamien äänten osuus oli 17 % kaikista osakkeiden tuottamista äänistä.

Osakkeet ovat arvo-osuusjärjestelmässä, jota ylläpitää Euroclear Finland Oy.

Oikeus saada yhtiöstä jaettavia varoja sekä merkintäoikeus osakkeita annettaessa on vain sillä, joka on täsmäytyspäivänä

merkitty yhtiön osakkeenomistajaksi osakasluetteloon, jonka oikeus suorituksen saamiseen on täsmäytyspäivänä kirjattu osakasluetteloon merkityn osakkeenomistajan arvo-osuustilille ja merkitty osakasluetteloon, ja, jos osake on hallintarekisteröity, sillä, jonka arvo-osuustilille osake on täsmäytyspäivänä kirjattu ja jonka osakkeiden hoitaja on täsmäytyspäivänä merkitty osakasluetteloon osakkeiden hoitajaksi.

HALLITUKSEN VALTUUDET JA OMAT OSAKKEET OSAKEANTIVALTUUTUS 2011

Varsinainen yhtiökokous valtuutti 4.4.2011 yhtiön hallituksen päättämään yhteensä enintään 1 000 000 yhtiön hallussa olevan oman B-osakkeen luovuttamisesta. Yhtiöllä olevat omat B-osakkeet voidaan antaa osakkeenomistajien merkittäviksi suunnattuna antina siinä suhteessa kuin he ennestään omistavat yhtiön osakkeita siitä riippumatta, omistavatko he A- vai B-osakkeita. Osakkeita voidaan antaa myös osakkeenomistajan etuoikeudesta poiketen suunnatulla osakeannilla, jos siihen on yhtiön kannalta painava taloudellinen syy, kuten osakkeiden käyttäminen yhtiön pääomarakenteen kehittämiseksi, mahdollisten yrityskauppojen, investointien tai muiden yhtiön liiketoimintaan kuuluvien järjestelyjen rahoittamiseksi sekä yhtiön kannustinjärjestelmän toteuttamiseksi.

Yhtiön hallussa olevat omat B-osakkeet voidaan luovuttaa joko maksua vastaan tai maksutta. Osakeyhtiölain mukaan suunnattu osakeanti voi olla maksuton vain, jos siihen on yhtiön kannalta ja sen kaikkien osakkeenomistajien etu huomioon ottaen erityisen painava taloudellinen syy.

Valtuutus sisältää myös hallituksen valtuuden päättää muista osakeantoihin liittyvistä seikoista. Yhtiön omista osakkeista mahdollisesti maksettava määrä merkitään sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon.

Valtuutus on voimassa 30.6.2014 saakka.

OMIEN OSAKKEIDEN HANKKIMISVALTUUTUS

Varsinainen yhtiökokous valtuutti 4.4.2011 yhtiön hallituksen päättämään enintään 1 000 000 yhtiön oman B-osakkeen hankkimisesta. Valtuutuksen perusteella hankittiin sen voimassa ollessa 700 000 yhtiön omaa B-osaketta. Valtuutuksen voimassaolo päättyi 30.9.2012.

Kesko Oyj:llä oli hallussaan 31.12.2012 608 591 kpl omia B-osakkeita. Tytäryhtiöillä ei ole hallussaan Kesko Oyj:n osakkeita. Omiin osakkeiden osuus B-osakkeiden lukumäärästä on 0,91 % ja osakkeiden kokonaislukumäärästä 0,62 % ja yhtiön kaikkien osakkeiden tuottamista äänistä 0,16 %.

OSAKEANTIVALTUUTUS 2012

Varsinainen yhtiökokous 16.4.2012 valtuutti yhtiön hallituksen päättämään yhteensä enintään 20 000 000 uuden B-osakkeen antamisesta. Osakkeet voidaan antaa osakkeenomistajien merkittäviksi suunnattuna antina siinä suhteessa kuin he ennestään omistavat yhtiön osakkeita siitä riippumatta, omistavatko he A- vai B-osakkeita. Osakkeita voidaan antaa myös osakkeenomistajan etuoikeudesta poiketen suunnatulla osakeannilla, jos siihen on yhtiön kannalta painava taloudellinen syy, kuten

osakkeiden käyttäminen yhtiön pääomarakenteen kehittämiseksi ja mahdollisten yrityskauppojen, investointien tai muiden yhtiön liiketoimintaan kuuluvien järjestelyjen rahoittamiseksi.

Osakkeet voidaan luovuttaa ainoastaan maksua vastaan.

Valtuutus sisältää myös hallituksen valtuuden päättää osakkeiden merkintähinnasta, oikeuden antaa osakkeita myös muuta kuin rahavastiketta vastaan ja oikeuden päättää muista osakeanteihin liittyvistä seikoista. Osakkeiden mahdollinen merkintähinta merkitään sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon.

Valtuutus on voimassa 30.6.2015 saakka.

OSAKKEENOMISTAJAT

Euroclear Finland Oy:n pitämän Kesko Oyj:n osakasluettelon mukaan osakkeenomistajia oli vuoden 2012 lopussa 44 554 (vuoden 2011 lopussa 41 215). Hallintarekisteröityjen osakkeiden kokonaislukumäärä oli 16 801 383 ja osuus osakkeista 17,02 % (vuoden 2011 lopussa vastaavasti 18 654 661 ja 18,91 %). Näiden osakkeiden tuottama äänimäärä oli 18 498 486 eli 4,81 % koko äänimäärästä (vuoden 2011 lopussa vastaavasti 19 305 001 eli 5,02 %).

MUUT ERITYISET OIKEUDET OSAKKEISIIN

Hallituksella ei ole muita voimassaolevia valtuuksia osakkeiden antamiseen tai osakepääoman korottamiseen eikä omien osakkeiden hankkimiseen tai luovuttamiseen.

KAUPANKÄYNTI KESKO OYJ:N OSAKKEILLA JA OPTIO-OIKEUKSILLA VUONNA 2012

Kesko Oyj:n osakkeet on listattu Helsingin Pörssissä. Sekä A- ja B-osakkeiden kurssikehitys oli lähes yleisen kurssikehityksen mukainen. Likvidien B-osakkeiden kurssi laski 4,6 % ja vähemmän vaihdettujen A-osakkeiden 1,7 % NASDAQ OMX Helsinki -yleisindeksin noustessa 8,3 %. B-osakkeen vaihtomäärä Helsingin Pörssissä kasvoi 8 % ja vaihtoarvo laski 16 %. A-osakkeen vaihtomäärä kasvoi 8 % ja vaihtoarvo laski 8 % edellisvuodesta. Vuoden lopussa A-osakkeiden markkina-arvo oli 774 miljoonaa euroa ja B-osakkeiden 1 644 miljoonaa euroa. Koko osakekannan markkina-arvo oli yhteensä 2 418 miljoonaa euroa, jossa oli laskua vuoden aikana 89 miljoonaa euroa ja 4 %.

LUE LISÄÄ:

Johdon osake- ja optio-omistuksesta sivuilta 60–63.

Vuoden 2007 optio-ohjelmasta ja osakepalkkiojärjestelmästä liitteestä 35 sivulta III–II3 sekä sivuilta 56–57.

TIETOA KESKOSTA SIJOITUSKOHTENA

VIESTINTÄPOLITIikka JA -PERIAATTEET

Keskon viestinnän tehtävänä on edistää konsernin ja yhteistyökumppaneiden liiketoimintaa välittämällä oma-aloitteisesti sidosryhmille oikeaa tietoa konsernin tavoitteista ja toiminnasta. Viestinnän yleisiä periaatteita ovat lisäksi avoimuus, ajankohtaisuus ja totuudenmukaisuus. Yhtiön toiminnan kannalta luottamuksellisia tai keskeneräisiä liiketoimia ja kilpailijoiden asioita ei kommentoida.

Viestinnän ensisijaisena tavoitteena on kertoa, mitä lisäarvoa Kesko ja sen yhteistyökumppanit tuottavat kuluttajille ja muille asiakkaille, joiden mielikuvat ja käyttäytyminen ratkaisevat viime kädessä Keskon menestyksen.

SIJOITTAJAVIESTINTÄ (INVESTOR RELATIONS)

Kesko tuottaa sijoittajasuhdestrategiansa mukaisesti markkinoille jatkuvasti oikeaa ja ajan tasalla olevaa tietoa Kesko Oyj:n osakkeiden hinnanmuodostuksen perustaksi. Tavoitteena on parantaa Keskon toiminnan tunnettuutta, lisätä sijoitusinformaation avoimuutta ja siten Keskon kiinnostavuutta sijoituskohtena.

Kesko noudattaa sijoittajaviestinnässään tasapuolisuuden periaatetta ja julkaisee kaiken sijoittajatiedon internet-sivuillaan suomeksi ja englanniksi.

Kesko julkaisee vuosikertomuksen suomeksi ja englanniksi. Verkkovuosikertomus on luettavissa osoitteessa <http://vuosikertomus2012.kesko.fi/>. Painetun vuosikertomuksen voi tilata osoitteessa www.kesko.fi/media.

Tilinpäätöstiedote ja kolme osavuosikatsausta ovat luettavissa yhtiön internet-sivuilta. Sähköpostitse lähetettäviä Keskon pörssi- ja lehdistötiedotteita voi tilata osoitteessa www.kesko.fi/media.

Kesko julkaisee painetun yhteiskuntavastuuraportin suomeksi ja englanniksi.

Kesko järjestää analyytikoille ja medialle tiedotustilaisuuksia tulosjulkistusten ja merkittävien uutisointien yhteydessä sekä taustatietotilaisuuksia analyytikoille ja institutionaalisille sijoittajille (Capital Market Day) eri teemoista 1–2 kertaa vuodessa.

Kesko noudattaa kolmen viikon hiljaista jaksoa ennen tulostiedotteidensa julkistamista. Muina aikoina analyytikoiden ja sijoittajien kyselyihin vastataan puhelimitse, sähköpostilla ja järjestämällä sijoittajatapaamisia.

IR-YHTEYSHENKILÖT

Sijoittajasuhdepäällikkö Riikka Toivonen
Puhelin 01053 23495

Talous- ja rahoitusjohtaja, CFO Jukka Erlund
Puhelin 01053 22113

Sähköposti: IR@kesko.fi

HENKILÖSTÖ JA SIDOSRYHMÄSUHTEET

Johtaja Matti Mettälä
Puhelin 01053 22200

Viestintäjohtaja Merja Haverinen
Puhelin 01053 22764

Sähköposti: etunimi.sukunimi@kesko.fi

KESKOA ANALYSOIVAT PANKKIIRILIIKKEET

**CARNEGIE INVESTMENT
BANK AB, FINLAND BRANCH,
HELSINKI**
Tommy Ilmoni
Puhelin (09) 6187 1235
etunimi.sukunimi@carnegie.fi

**CHEUVREUX,
TUKHOLMA**
Björn Gustafsson
Puhelin +46 8 723 5176
bgustafsson@cheuvreux.com

**DANSKE MARKETS EQUITIES,
HELSINKI**
Kalle Karppinen
Puhelin 010 236 4794
etunimi.sukunimi@danskebank.com

**EVLI PANKKI OYJ,
HELSINKI**
Mika Karppinen
Puhelin (09) 476 690
etunimi.sukunimi@evli.com

**FIM PANKKI OY,
HELSINKI**
Mona Grannenfelt
Puhelin (09) 6134 6503
etunimi.sukunimi@fim.com

**HANDELSBANKEN CAPITAL
MARKETS, HELSINKI**
Robin Santavirta
Puhelin 01044 42483
rosa09@handelsbanken.se

INDERES OY, HELSINKI
Sauli Vilén
Puhelin 044 0258 908
etunimi.sukunimi@inderes.com

**NORDEA MARKETS,
HELSINKI**
Rauli Juva
Puhelin (09) 1655 9944
etunimi.sukunimi@nordea.com

**POHJOLA PANKKI OYJ,
HELSINKI**
Jari Räisänen
Puhelin 01025 24504
etunimi.sukunimi@pohjola.fi

SEB Enskilda, HELSINKI
Jutta Rahikainen
Puhelin (09) 6162 8713
etunimi.sukunimi@seb.fi

TIETOA OSAKKEENOMISTAJILLE

TULOSJULKISTUSAIKATAULU JA KESKEISET TAPAHTUMAT 2013

Vuoden 2012 tilinpäätöstiedote	05.02.2013
Vuoden 2012 vuosikertomus (sisältää tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen)	Viikko 10
Varsinainen yhtiökokous	08.04.2013
Vuoden 2013 3 kk:n osavuositarkaus	25.04.2013
Vuoden 2013 6 kk:n osavuositarkaus	24.07.2013
Vuoden 2013 9 kk:n osavuositarkaus	24.10.2013

Lisäksi julkistetaan konsernin myynti kuukausittain ja K-ryhmän vähittäismyynti osavuositarkausyhteydessä.

YHTIÖKOKOUS

Kesko Oyj:n yhtiökokous pidetään 8.4.2013 klo 13.00 Helsingin Messukeskuksen kongressisiivessä, Messuaukio 1 (kongressisiiven sisäänkäynti), Helsinki.

Yhtiökokoukseen on oikeus osallistua osakkeenomistajalla, joka on 25.3.2013 (yhtiökokouksen täsmäytyspäivä) merkitty osakkeenomistajaksi Euroclear Finland Oy:n pitämään Kesko Oyj:n osakasluetteloon. Osakkeenomistaja, jonka osakkeet on merkitty hänen henkilökohtaiselle suomalaiselle arvo-osuustililleen, on rekisteröity yhtiön osakasluetteloon.

Osakkeenomistajan, joka haluaa osallistua kokoukseen, on ilmoitettava viimeistään 3.4.2013 klo 16.00 joko postitse osoitteella Kesko Oyj/Lakiasiat, 00016 Kesko, faksilla numeroon 01053 23421, puhelimitse numeroon 01053 23211, sähköpostilla osoitteeseen taina.hohtari@kesko.fi tai internet-sivujen kautta osoitteessa www.kesko.fi/sijoittajat. Ilmoittautumisen on oltava perillä ennen ilmoittautumisaajan päättymistä. Valtakirja, jonka nojalla valtuutettu osallistuu yhtiökokoukseen, pyydetään toimittamaan ilmoittautumisaajan loppuun mennessä edellä mainittuun postiosoitteeseen.

Hallintarekisteröidyn osakkeen omistajaa kehoitetaan pyytämään hyvissä ajoin omaisuudenhoitajaltaan tarvittavat ohjeet koskien rekisteröitymistä osakasluetteloon, valtakirjojen antamista ja ilmoittautumista yhtiökokoukseen. Omaisuudenhoitajan tilinhoitajayhteisö ilmoittaa hallintarekisteröidyn osakkeen omistajan, joka haluaa osallistua yhtiökokoukseen, merkittäväksi yhtiön tilapäiseen osakasluetteloon viimeistään 3.4.2013 klo 10.00.

Yhtiökokouksesta, siihen osallistumisesta ja päätöksenteosta kerrotaan tarkemmin Hallinnointiperiaatteet-osiossa (Corporate Governance) sivuilla 52–59.

Yhtiökokouksen päätökset julkistetaan viipymättä yhtiökokouksen jälkeen pörssitiedotteella.

OSINGONMAKSU

Hallitus on päättänyt ehdottaa yhtiökokoukselle, että vuodelta 2012 vahvistetun taseen perusteella maksetaan osinkoa 1,20 euroa osakkeelta. Osinko maksetaan osakkaalle, joka osingonmaksun täsmäytyspäivänä 11.4.2013 on merkittynä Euroclear Finland Oy:n ylläpitämään Kesko Oyj:n osakasluetteloon. Rekisteröintikäytäntö vaatii kolme pankkipäivää, joten osingon saajana on yhtiökokouspäivän 8.4.2013 päättyessä osakkeen omistava henkilö. Yhtiökokouspäivänä tehdyissä osakekaupoissa osingon saa siis osakkeiden ostaja.

Osingonmaksu alkaa hallituksen ehdotuksen mukaan 18.4.2013.

TALOUDELLISET JULKAISUT

Kesko julkaisee vuosikertomuksen suomeksi ja englanniksi. Verkkovuositarkaus on luettavissa osoitteessa <http://vuositarkaus2012.kesko.fi/>. Painetun vuosikertomuksen voi tilata osoitteesta www.kesko.fi/media.

Tilinpäätöstiedote ja kolme osavuositarkausausta ovat luettavissa yhtiön internet-sivuilta. Sähköpostitse lähetettäviä Keskon pörssi- ja lehdistötiedotteita voi tilata osoitteesta www.kesko.fi/media.

Kesko julkaisee painetun yhteiskuntavastuuraportin suomeksi ja englanniksi.

OSOITTEENMUUTOKSET

Osakkeenomistajien osoitteenmuutokset pyydämme ystävällisesti ilmoittamaan siihen pankkiin, pankkiiriliikkeeseen tai muuhun tilinhoitajayhteisöön, joka hoitaa osakkeenomistajan arvo-osuustiliä.

KESKO OYJ

Satamakatu 3, 00160 Helsinki
00016 Kesko
Puhelin 010 5311

www.kesko.fi
www.twitter.com/Kesko_Oyj
www.facebook.com/KeskoOyj

ULKOASU: Bond Creative Agency Oy

TAITTO: Milton Oy

VALOKUVAT: Kaapo Kamu, Rami Hanafi, Juho Kuva, Matti Immonen, Mats Vuorenjuuri, Keskon kuvapankit

PAINOPIIKKA: Libris Oy

Kesko Oyj

Satamakatu 3, 00016 KESKO

Puh. 010 5311

www.kesko.fi

Y-tunnus 0109862-8

